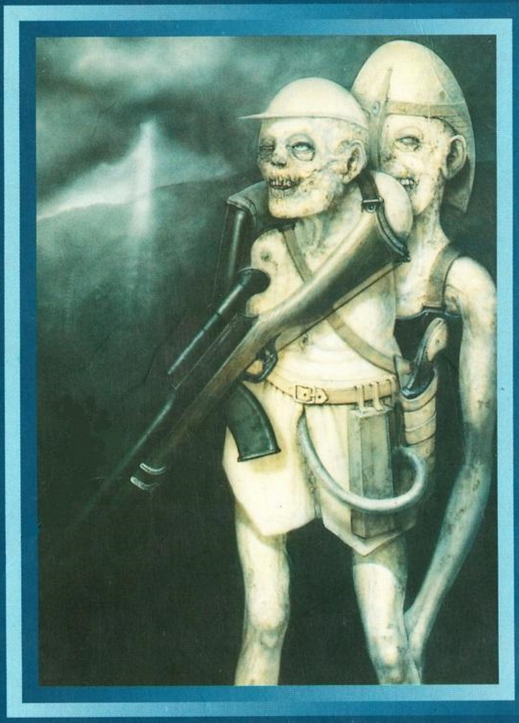
GO! EKOLOJİK DİKTATÖRLÜK

AYRAÇ

Dirk C. Fleck

GO !

EKOLOJİK DİKTATÖRLÜK

Bilimkurgu/01

AYRAÇ YAYINEVİ
Selanik Cad. 78/1 06640 Kızılay/ANKARA
Tel & Fax: (0.312) 418 22 63

Ekolojik Diktatörlük (Go! Die Öko-Diktatur) •
Dirk C. Fleck • Çeviren: Zehra Aksu
Bilimkurgu/01 •
© AYRAÇ YAYINEVİ;
Bu kitabın Türkçe yayın hakkı Onk Ajans aracılığıyla alınmıştır •
Birinci Baskı: Kasım 1998
Kapak Resmi: H.R. Giger, Safari • Kapak Tasarım: Ajans Replik •
Dizgi: Günay Baydar • Baskı: Öteki Matbaası

GO!

EKOLOJİK DİKTATÖRLÜK

Dirk C. Fleck

AYRAÇ YAYINEVİ

Çeviren:

Zehra Aksu

Ankara 1998

Dirk C. Fleck

1943'te Hamburg'ta doğdu. Çeşitli gazetelerde ve dergilerde muhabir, yazar, editör olarak çalıştı. Kısmen FFA'nın (Alman Film Destekleme Birliği) sponsorluğunda çeşitli film senaryoları yazdı. Yine bir ekolojik serüven romanı olan ilk kitabı *Palmer's Krieg* 1992'de Rasch & Röhring tarafından yayımlandı. 1993'te aynı yayınevi Fleck'in ikinci romanı *GO! Ekolojik Diktatörlük'*ü *(GO! Die Öko-Diktatur)* yayımladı. Kitap 1994 yılında Alman Bilimkurgu Ödülü'nü kazandı ve Almanya'da çeşitli çevrelerde demokrasi, ekoloji, çevrecilik, medya üzerine geniş tartışmalara yol açtı. Türkiyeli okur için yayıma hazırlandığı sırada kitabın sinemaya uyarlanması çalışmaları sürüyordu. Eleştirel yaklaşımlarıyla ün kazanan Dirk C. Fleck gazeteciliğe devam ediyor. 1996'dan bu yana *Die Welt*'te çalışıyor.

Lari'ye

"İnsanlar eşit olmayan iki bölüme ayrılabilir. Toplumun yaklaşık onda birini oluşturan daha küçük bölüm kişisel özgürlüğe ve diğer onda dokuzun üzerinde sınırsız bir hakka sahiptir. Fakat bu onda dokuzluk bölüm, kişiliklerini tamamen yitirmek ve bir tür sürüye dönüşmek zorundadırlar ki sınırsız bir itaatle bir dizi yeniden doğum yoluyla yine ilk masumiyetlerini kazanabilsinler, eski cennetteki gibi; bu arada çalışmak zorunda olsalar da."

F.M. Dostoyevski

BAŞLICA ROMAN KİŞİLERİ

(Kitapta adlarının geçiş sırasına göre)

Martin Heiland, 44, Enformasyon Bakanı.
Max Malin, 50, Yeniden Doğallaştırma Mühendisi.
Xenia, 30, Enformasyon Bakanlığı Sözcüsü.
Eszra Hinrichsen, 22, Laura ve Percy Baro'nun arkadaşı, çalışma kampı cezasına çarptırıldı.
Dr. Philip Baro, 72, eski idari danışman.
Percy Baro, 22, Percy'nin kız kardeşi.
Edward Goldsmith, 59, Amerikan Think-Tank üyesi.
Profesör Kitami, 62, Japon Ekolojik Kurulu üyesi.
Mira Goldsmith, 19, Edward Goldsmith'in kızı.
Willy, 38, Percy ve Eszra'nın arkadaşı, şehir kampında "oyuncu"."
Iris Blume, 30, Martin Heiland'ın sevgilisi, Enformasyon Bakan Yardımcısı.
Paul Boon, 42, GO! Muhafız Kıtaları'nda yüzbaşı.
Philine, 27, Usedom Meditasyon Komünü üyesi.
Dr. Marinella Malin, 37, doktor, Paul Boon'un sevgilisi, Max Malin'in eski karısı.
Wilken Armerding, 70, fizikçi, Philip Baro'nun arkadaşı.
Dhyani, 32, Hopi Kızılderililerinden bir kadın.
Tamara, 20, Beyaz Gül adındaki direniş örgütü üyesi.
Mark, 24, Beyaz Gül adındaki direniş örgütü üyesi.
Kafka, 42, Usedom Meditasyon Komünü'nde öğretmen.
Colette Rosenbladt, 70, eski balerin.

GO!
(Global Observer)*
"Önce dünya, sonra insan"

On Temel Yasa

1. Temel yasalar, meditasyon komünleri ve şehir kampları dışında, tüm komünler için geçerlidir.
2. Meditasyon komünleri özerktir. Bölgesel hakları dikkate alınır.
3. Para ortadan kaldırılmıştır. Konut, giysi ve vejetaryen temel gıda maddelerini devlet sağlar.
4. Her tür medya yasaktır. Bilgi kaynağı Devlet Arşividir.
5. Hayvan ve bitkiler devletin koruması altındadır. Mezbaha ve hayvanat bahçeleri kapatılmıştır.
6. İnşaat yapmak yasaktır. Gereğinde mevcut konutlar onarılıp kullanılacaktır.
7. Seyahat etmek yasaktır. İş seyahatleri ve aile ziyaretleri bu yasağın kapsamına girmez. Seyahatlerde demiryolundan yararlanılacaktır. Özel araç kullanmak yasaktır.
8. 18 ila 35 yaş arasındaki her kadının bir kez doğurma hakkı vardır.
9. Elektrik ve su karneye bağlıdır. Yalnızca alternatif enerjilerden faydalanılacaktır.
10. Temel Yasaların herhangi birini çiğneyenler şehir kampına gönderilir. Şehir kampları gönüllülere de açıktır.

DÜNYA İNSANLARA AİT DEĞİLDİR;
O, KENDİNE AİTTİR. GO!
İmza: Martin Heiland, Enformasyon Bakanı

Global Observer (GO): Küresel Gözcü (ç.n.)

Enformasyon Bakanı Heiland yemeğiyle sinirli sinirli oynayıp duruyordu. "Solgun görünüyorsun Martin," dedi Peter Buchholz, lokmasını çiğnerken. Karşı taraftan bir tepki gelmeyince, işi şakaya vurdu: "Pilottan iyice gaza basmasını isteyeceğim. Bu bizi canlandırır. İspanyollar bu konuda çok hünerlidir."

Heiland önündeki tabağı itti. "Sen tek başına uçsana."

"Hayır canım, anca beraber kanca beraber, duruma birlikte göz atıp, birlikte karar vereceğiz."

"Unut gitsin. Bizden tek istedikleri sınır kıtalarına katılmamız. Eh, biz de katılırız öyleyse."

"Kurul önünde kulağa her şey çok farklı geliyordu ama..."

Heiland, Muhafız Kıtaları Bakanı'nın kolunu tuttu.

"Tüm dünya bir araya gelse, beni o helikoptere bindiremez."

"Demek öyle ... uçmaktan korkuyorsun ha!"

"Korkudan ağzım kurudu."

"En iyi savunma saldırıdır. Bunu herkes bilir."

Masalarına iki adam yaklaştı. Buchholz gelenlerle selamlaştıktan sonra, onları Heiland ile tanıştırdı: "İspanyol Enformasyon Bakanlığı'ndan Senyor Vargas ve Miguel, pilotumuz. Hadi bakalım, artık yola koyulalım."

Heiland, neşeyle sohbet eden küçük topluluğun ardından uçuş alanına doğru yürüdü. Bell Jet Ranger kıpırtısız pervaneleriyle, kanatlarına felç inmiş bir böcek gibi karşılarında duruyordu. Buchholz arka sıraya, Heiland'ın yanına ilişti. Pilot kanatların üzerinden örtüyü çekti koltukların arasındaki benzin vanasını açtı. Elleri, kokpitteki şalter ve

kollar üzerinde, inceden inceye tasarlanmış bir koreografiye göre dans ediyordu. Heiland, ameliyattan önce aletlerini dizen bir doktora duyulan güvenle kendini pilota teslim etti. Havada öyle bir cıvıltı vardı ki bir kuş sürüsü pilot kabininin içine girmişti sanki.

"Helikopter Seawind 2040 ready for take off."*

"Roger. Altimeter set thirty point ten. Clear for take off."**

Heiland koltuğunu sımsıkı kavrarken, Algericas'ı bir masa örtüsü gibi altlarına seren zikzak uçuşun, karnında hoş bir karıncalanmaya neden olduğunu fark etti. Denizin üzerindeki köpükler, sanki gökyüzünden eğri bir biçimde yağıyor ve hemen sonra, alçalan ufku izleyerek üstlerine doğru geliyordu. Dünyadan fırlatılıp atılmanın nasıl bir duygu olduğunu anlar gibi oldu ve bu duygu hoşuna gitti. Özellikle hoşuna giden de, böylesi bir durumda dünyaya karşı sorumluluğunun ortadan kalkacak olmasıydı...

Vargas'ın, "Bir saat içinde hava kararacak," dediğini duydu. "Yavaş yavaş ortaya çıkmaya başlarlar. Çoğu bu işe geceleri kalkışıyor. Onların izini karanlıkta da bulacağımızı bir türlü anlayamıyorlar."

"Günde kaç kişi kaçmaya çalışıyor?" diye sordu Buchholz.

"Kim bilebilir ki? Her gün binlercesi; çoğu Afrika kökenli. Faslıların onlara pek kibar davrandığı söylenemez. Daha geçen hafta, ordu Senegal sınırındaki bir dizi mülteci kampını bombaladı. Fakat Faslıların yakıtı ve benzini bitmek üzere artık. Şimdi eyleme geçme sırası GO! Devletleri'nde."

"Peki bu nasıl olacak?" diye sordu Buchholz tedirgin bir sesle. "Biz kesin bir silah ambargosu koymuştuk, öyle değil mi?"

"Yasal yaptırımlar sorunları çözmüyor, senyor. Size korkunç gelebilir ama, sınırlarımızı zor kullanarak temizlememiş olsaydık, biz Avrupalıların hali harap olurdu. Milyonlarca insan Kuzey Afrika sınırlarına dayanıyor. Fas, Cezayir ve Tunus çekirge istilâsına uğramış gibi; yerinden sökebildikleri her şeyi, kapıları, tavan kirişlerini çalıp sal yapmakta kullanıyorlar.." Vargas, Alman konuklarına haritayı uzattı. "Biz yirmi tane sürat motoruyla Cebelitarık Boğazı'nda sürekli devriye geziyoruz; ayrıca dört helikopter gece gündüz devrede. Yine de kaçakların önemli bir kısmı topraklarımıza ayak basmayı başardı. Şimdi gelelim esas konuya:

---

* Seawind 2040 helikopteri kalkışa hazır.

** Tamam. Yükseklik 30.10. Kalkışa uygun.

İspanyol Ekoloji Kurulu, ek bir tampon bölge oluşturmaya karar verdi. Batıdaki Huelva ile doğudaki Benidorm arasındaki bölge kıyıdan yirmi kilometre içeriye kadar tahliye edilecek. Tabii bunun ancak, orada işgalcilerin izini sürecek bir ordunun hazır bulunması durumunda bir anlamı var."

Haritayı inceleyen Buchholz, "Ve siz de bu görevi bizim üstlenebileceğimizi düşündünüz, öyle mi?" diye sordu.

"Sizin, Fransızların, İngilizlerin, İsviçrelilerin, fark etmez... ama yalnız başımıza sorunların altından kalkamayız artık. Tersi bir durum kimse için cazip olmazdı zaten. Yasadışı yollarla kuzeye doğru ilerleyen Aidsli akınlarını düşünün bir."

Bedenini Miguel'in uçuş manevralarına göre dengelemeye çalışan Heiland, İspanyol'un açıklamalarını yarım kulakla dinliyordu. Helikopter ani bir hareketle aşağı dalıp havada asılı durduğunda, midesi bulanmaya başlamıştı. Buchholz kusması için ona bir torba uzattı.

Vargas, bir müze rehberi edasıyla, "İşte burada tipik bir sal görüyoruz," diye açıkladı. "Dört beş sağlam kalası birbirine çivilemişler, o kadar. Birçoğu akıntıya kapılarak Atlantik Okyanusu'na sürükleniyor."

Heiland kendini tutamayıp öğürdü; ama ağzına gelen kusmuğu yutmayı başardı. Altlarında uzanan deniz kırış kırıştı. Havayı kırbaçlayan pervanelerin oluşturduğu fırtınanın ortasında, bir grup ürkmüş insan sallanan kütüklerin üzerinde büzülüp kalmışlardı. Beş genç erkek ve bir kadın. Aralarında yalnızca kadın dimdik oturuyor ve kucağındaki bebeğini sımsıkı tutuyordu. Dua eder gibi kıpırdıyordu dudakları.

Heiland, bu cam fanus içinde, dünyaya kısa bir ziyarette bulunan bir uzaylı gibi hissediyordu kendini. Pilot, gördükleri manzaradan utanmışçasına, helikopteri yavaşça yükseltti. Sol taraftan hızla salın üzerine doğru gelen bir sürat motoru salı devirdi. Birkaç saniye sonra, helikopter iyice alçalarak Afrika sahiline doğru uçmaya başladı. Heiland kustu. "Bunlar gibi daha yüzlercesi var," dedi Vargas hiç istifini bozmadan. "Siz de sayın isterseniz."

Buchholz sükunetini korumaya çalışarak, "Hangi noktadan itibaren saldırıya uğruyorlar?" diye sordu.

"Hangi noktadan itibaren mi? Onları fark ettiğimiz her yerde tuzağa düşürüyoruz, senyorlar. Siz ne sanıyordunuz?"

"Kendi kıyıları önünde de mi?"

Almanların gösterdiklere hassasiyete sinirlenmeye başlayan İspan-

yol, "Tabii ki," diye homurdandı, "ne kadar çabuk yakalarsak o kadar iyi."

"Ama ya saldakiler yalnızca balıkçıysa?" diye diretti Buchholz.

Vargas ona hayretle baktı. Heiland da meslektaşına aşağılayıcı, neredeyse acıyan bir bakış fırlattı. Balıkçılık, 2024 yılındaki kolera salgınından beri tüm kıyı devletlerinde yasaklanmıştı. Geçmişin ekolojik saatli bombaları denizde o kadar boldu ki yüz yıl sonra bile tükenmeleri mümkün değildi. Avrupa sanayiinin atıklarının neredeyse yarısı, onlarca yıl boyunca burada bedava arıtılmıştı. Sonunda yılda 340 milyon ziyaretçiye ulaşan kitle turizmi, Cebelitarık ile Güney Türkiye arasındaki suları sonsuza dek bokla doldurmuştu. Melilla'ya giden sahili izlediler. Mültecilerin üzerinden yine alçaktan uçmaya başladıklarında, Heiland "Sanırım yeterince gördük," dedi. Vargas, pilota dönmesi için işaret verdi.

Bir saat sonra İspanyol Ekoloji Kurulu'nun misafirhanesinde akşam yemeğini yerlerken Buchholz, "Balıkçılarla ilgili ettiğim laf aptalcaydı," diye özür diledi.

Heiland, bir yandan lokmasını çiğnerken, "Şöyle diyelim, bu lafın bizim konu hakkındaki bilgimizi kanıtladığı söylenemez... Onlara kaç adam verebiliriz? Yirmi bin mi?" Kokusunu içine çektiği şarap kadehinin üzerinden Muhafız Kıtaları Bakanı'na soran gözlerle bakmaya başladı.

Buchholz şaşkınlık içinde odasına çıktı. Bu adamı bir türlü anlayamıyordu. Helikopterden gördüğü umutsuz insanlar karşısında cehennem azabı çeken Heiland, şimdi Avrupa'nın en hassas bölgesindeki kıyımı gözünü bile kırpmadan destekliyordu.

Malin elindeki kitabı bıraktı. Anlamlarını bir türlü açığa vurmayan satırların üzerinde bir süre gidip gelen gözlerinin yine paragrafın başına kaydığını fark etmişti. Marinella'nın, ayrıldıklarından beri ayraç olarak kullandığı fotoğrafını inceledi. Kendi üzüntüsünü, hava durumunu izler gibi gözlemlediği ender anlardan biriydi. Belli bir nedeni yoktu duyduğu üzüntünün; fakat tam da bu yüzden Malin'e hâkim olmuştu. Ses sistemini açıp bir sigara yaktı. Son sigarasıydı ama, huzursuz olmadı. Tiryakiliğiyle baş edebilmeyi öğrenmişti.

Beş paketlik aylık sigara kotasını, her zamanki gibi üç günde bitirmişti bile. Aynı durum alkol için de geçerliydi. Fakat bu üç günün bitiminden sonra, aslında oldukça hoş olan ayıklık haline dönmekte giderek daha çok zorlanması onu korkutmaya başlamıştı. Belki de sigara ve alkolü tamamen yasaklamalıydılar. Kendi gibiler bayağı memnun olurdu bu işe; ama onun gibiler çoğunlukta değildi anlaşılan.

Başını geriye yaslayarak müziği dinlemeye başladı. Synthesizerli, elektrogitarlı bu eski parçaları seviyordu. Bir hologram seansı yapsa iyi olacaktı. Üç tane video kaset birikmişti ve buna hakkı olmasına rağmen, hepsini birden seyrederse belki yanlış sonuçlara varabilirlerdi. Aslında, en fazla üç derslik bekletme hakkı vardı ve bu hakkını genellikle kullanırdı. Aynı sigara konusu gibiydi işte. Her şeyi hep birden alırdı...

Xenia ona iyi gelecekti. Güzel İşkenceci'ye katlanmak kolay değildi ve bazı iş arkadaşlarının aksine, aralarında mazo şist bir ilişki de yoktu. Ama böylesi ruh hallerinde, Xenia'nın küstah retorik üslubu insanı neşelendirebilirdi bile. Çöpü karıştırıp bulduğu izmaritlerle kendine son bir sigara daha sardı. Sonra medya odasına geçti, vatandaşlık numarasını bilgisayara girdi ve koltuğa yerleşti. Koltuk son derece rahat olmasına rağmen, ona ürkütücü geliyordu; çünkü karmaşık cihazlarla sahte bir görüntü dünyasında kaybolup bir daha belki de asla geri dönemeyeceği duygusu uyandırıyordu. Başlık, burun hortumu, sensör bağlantılarıyla kaplı giysi, fantezilerinin açığa çıkabilmesi için fazla bunaltıcı ve kaba saba geliyordu ona. Aslında bu çirkin giysi, bu türden milyonlarca donanımla, bir devlet dini gibi insanların kafasına soktukları teknoloji eleştirisiyle çelişiyordu. Buna rağmen Malin, başlığın altında onu karşılayan sanal gerçeklikten bir kez daha büyülendi.

Düğmeye basar basmaz yüksek tavanından örümcek ağları gibi ışıklı incecik iplikler sarkan bir odada buldu kendini. Zemin çalı renginde bir halıyla kaplıydı; ortada siyah cilalı bir ahşap tepsi, onun üzerinde de piramit biçiminde gümüş bir semaver ve yayvan iki çay fincanı duruyordu. Tepsinin etrafına beyaz minderler yerleştirilmişti. Xenia'nın bu kez karşısına nasıl çıkacağını merakla bekledi. O, tam bir şeytandı ve yakınlık ile mesafelilik arasındaki alanı sonuna kadar kullanmayı çok iyi biliyordu. Malin etrafına bakındı. Bir köşede duvara mürekkeple yapılmış çerçeveli bir resim dayanmıştı.

Xenia'nın, taklidi imkânsız puslu sesiyle, "*Sence onu nereye asayım?*" diye sorduğunu duydu. Kapıya yaslanmış, uzun saçını ensesinde

topluyordu. Koyu kırmızı, ipek bir ropdöşambr çıplak ayaklarına dek iniyordu. "*Otursana lütfen.*" Malin otururken, Xenia da karşısında bağdaş kurup fincanlara çay doldurdu. Fincanı dudaklarına götürerek ona kocaman yeşil gözleriyle baktığında, Malin buharlaşıp yok olacağını sandı. Buna Xenia tribi deniyordu.

Xenia, "*Sence bana neden işkenceci diyorlar?*" diye sohbeti başlattı. Aslında sohbet, Xenia'nın ziyaretçilerini ustaca saran, önceden hazırlanmış bir monologdan başka bir şey değildi. *"Ben söyleyeyim: çünkü senin gibi insanlar, gerçeği bir işkence gibi algılıyorlar hâlâ. Oysa gerçek şu ki bu gezegenin bitki ve hayvanlarına karşı işlediğimiz suçların bedelini ödememiz gerekiyor. Bunun için de beyinlerin yıkanması gerek. Bu sözcüğün üzerinde düşün. Sizin beyinlerinizin içinde temizlik yaptığımız anlamına gelir... Ancak yüzlerce yılın oluşturduğu düşünce kirliliği yok edildiği zaman, kalpleriniz de iyileşecektir."*

Gülümseyerek Malin'e baktı. Malin onun dudak kıvrımlarındaki alaycılığın farkına vardı, fakat belki de yanılıyordu. Bu bakışa karşı direnebilmek kolay değildi; ama kurallara göre, eğer ziyaretçi dersleri tekrarlamak istemiyorsa, ki bu çok yorucu olacaktı, gözlerini açık tutması gerekiyordu. İşkencecinin bakışları karşısında bayılanlar olduğunu duymuştu.

"*Elini yukarı kaldır,*" dedi Xenia. "*Kendinle elin arasında ne görüyorsun?*" Ne görecekti ki? Tabii ki hiçbir şey. *"Hiçbir şey mi? Eminmisin?*" Tabii ki emindi, görülecek bir şey yoktu işte. Xenia ayağa kalkarak Malin'in ağzını ve burnunu nemli bir bezle kapattı. Malin boğulacak gibi oldu. Tam başlığı çekip çıkaracağı sırada, Xenia onu serbest bıraktı. "*Seninle elin arasında hava var. Hava olmadan nefes alamayız. Her canlı aynı havayı solur. O, aramızdaki köprüdür. Görüyorsun ya, hepimizin arasında bir bağ var.*"

Malin uzaya yükseldi ve aşağıya, uçuk mavi renkli ince bir zarla kuşatılmış dünyaya baktı. "*Atmosferimiz sınırlıdır, kirletilebilirliğinin ve yaşam süresinin bir sınırı vardır. Eğer o ölürse, biz de ölürüz. Çayını iç.*"

Bu yine, onun arada sırada etrafına saçtığı o küçük hınzırlıklarından biriydi. Ne de olsa Xenia'dan ışık yılları kadar uzakta, kulaklarını sızlatan alıcıyla küçük bir odada oturuyordu.

"*Şimdi seni elli yıl geriye, körleşme dönemine götüreceğim. Sana bir kentten görüntüler sunacağım. Bu görüntüler herhangi bir meydanda, herhangi bir günde kaydedilmiştir...*"

Malin irkildi. Her zamanki gibi, gürültüye hazırlıksız yakalanmıştı.

Çiseleyen yağmurla düşük bir yükseklikte buluşan kurşun yüklü havanın da gürültüye eklenmesiyle oluşan yığışım, zorlu bir işkence gibiydi. Bir an kusacağını sandı. Mümkün olduğunca nefes almamaya çalıştıysa da, iğrenç bir tat yayılmaya başladı ağzında. Gürültü ve tat cihazlarıyla oynamanın anlamı yoktu; nasıl olsa Merkez bunu fark ederdi. Zorlukla zapt ettikleri isterik ifadeleriyle insanların yüzleri maske gibiydi. Kimse ağız maskesi kullanmıyordu. Oysa kendi işyerinde, alana bir inşaat aracı yaklaşır yaklaşmaz maske takmaları gerekiyordu.

Kupkuru gövdesinin etrafına rengârenk plastik kap ve kutular yığılmış küçük bir ağacın kök saldığı, içi toprakla dolu, beton bir saksının üstünde oturuyordu. Arkasında bir metro girişi vardı. Bir grup dazlak genç, saygılı bir mesafe bırakarak yanlarından akıp giden insan selinin tam ortasında rahatça duruyordu. Arabalar durdu. Trafikte bir delik açıldı. Malin sokağın karşı tarafına geçti. İnsanlar bir fast food restoranının önünde, cırtlak bir neon ışıklar duşu altında kuyrukta bekliyorlardı. Her tür ırktan üniformalı hizmetçiler, parlak tezgâhların arkasında koşuşturup duruyorlardı. Hepsinin başında aynı gülünç kağıt şapkalar; ceket, pantolon ve ayakkabılarının üzerinde, anlamını bilmediği, cafcaflı yazılar vardı. Yol kenarında, motoru çalışan bir otomobilin içinde oturan şişman bir herif, küçük sarı çubuklar tıkınıyordu. Balgamdan yapılmışa benzeyen adam, ne zamandır yapışıp kaldığı koltuğun üzerine otomobilin tavan penceresinden dökülmüş gibiydi. Otomobil sıkışık trafiğin homurtusunu bile bastıran boğuk bir gürültüyle sarsılıyordu. Malin ürpererek, bir oyun salonunun yanından geçti ve yakındaki köprüye doğru gitti. Oyun salonundaki eski moda aletlerin başında sessizce oynayan çocukların yüzlerinde sıkkın bir ifade vardı. Zaman zaman at sinekleri gibi dışarı kışkışlanıyorlar, hemen sonra da, ahmaklar gibi tekrar salona dönüyorlardı. Önünde, mini etekli iki genç kız kikirdeşerek yürüyordu. Yürüyüşleri çok şuhtu ve doğrusu kıçları da pek çekiciydi. Kızlardan biri dönüp de ona küstah bir bakış fırlatınca Malin kıpkırmızı oldu. Köprüye tutundu; köprünün titreşimlerinin kollarına yayıldığını hissetti. Aşağıdan kayıkla geçen bir adam, hayaletimsi ağaç iskeletleri ve pislikle kaplı kıyılar arasında kürek çekiyordu. Mum yüzlü bir kadın, sanki bir şey kanıtlamak istermişçesine, göğsünün üzerinde GERÇEK isimli bir gazete tutuyordu.

Malin camla kaplı küçük bir kulübeye kaçtı. Çiçek cesetleriyle dolu saksılara eğildi. Hiçbir koku gelmiyordu. Bitki Koruma Polisi'nin her an çıkıp gelmesini bekledi; fakat hiçbir şey olmadı. Bir çocuk ona göz

kırptı, o da karşılık verdi; ama annesi, çocuğu sürükleyip götürdü. Dışarıda, bir saatin akrep ve yelkovanı on ikiye beş kalayı gösteriyordu.

Birden, Xenia'nın derslerinde neyin onu o kadar rahatsız ettiğini fark etti: düz sembolizm! Bir an sonra kendini orman kenarındaki bir çayırda buldu. Kentin gürültüsü kulaklarında uğuldamaya devam ediyordu hâlâ; ama kuşların cıvıltısı yavaş yavaş ona ulaştı. Sıcak, berrak bir güneş bedenindeki krampı aldı götürdü ve rüzgârın yüksek otlar arasındaki oyunu ruhunu sakinleştirdi. "*Fakat ille de yok olmak istiyorsanız, hepiniz bir anda ve birdenbire yok olun. O zaman belki sizden geriye heybetli yıkıntılar kalır!*" diyen sesini duydu İşkenceci'nin.

Şaşırmış bir halde bakakaldı. Xenia, en sevdiği öğrencisini incelermiş gibi süzdü onu. "*Nietzsche,*" diye gülümsedi ve fincanlara yeniden çay doldurdu. Düşünceli düşünceli, "*O zamanlar müthiş bir can sıkıntısı hüküm sürüyordu,*" diye devam etti. "*Bu can sıkıntısı, boğuk, bitmek bilmeyen bir yıkımla doruğa ulaştı. Ancak günlük hayattaki olaylar arasında bağlantı kurabilecek duruma geldiğinde, bizim bugün neden boyun eğmemiz gerektiğini anlayacaksın. Bir dahaki sefere görüşmek üzere dostum...*"

On yedi dakika. Malin giysiyi üzerinden çıkarttı. Nasıl da yumuşak olabiliyordu Xenia. Ve nasıl da gizemli. Onun çok farklı hallerini de biliyordu. Bir nefret bombardımanına da tutabilirdi insanı.

Eszra kimsenin kapıyı açmamasına şaşırdı. Mutfak penceresinden içeriye bir göz attıktan sonra evin etrafını dolanmaya başladı. Percy'nin büyükbabası, elinde bir bahçe makasıyla gül tarhında oturuyordu. Eszra yaklaşıp onun omzuna dokundu.

"Selam!"

Adam hızla döndü. "Aman Tanrım, ödümü kopardın evlat..."

"O elindeki de ne öyle? Philip, bu bir bahçe makası mı yoksa? Yasak değil mi?"

"Ah oğlum," dedi adam ve ayağa kalktı. "Benim gibi insanların değiştirilmesi imkânsız artık."

Eszra yaşlı beyi seviyordu; yukarıya doğru uzayan gür kaşlarını, düzgün burnunu, büyük, yapışık kulaklarını ve zaman zaman büyük bir

sempatiyle parlayan yorgun gözlerini seviyordu. Yaşlı beyin kendine özgü bir tarzı vardı. Yaşamının ikiye bölünmüş olduğu, yani iki ayrı dünyada geçtiği düşünüldüğünde, "büyük kurtuluş" diye tanımladığı devrime karşı her fırsatta söylediği entellektüel iğneleyici sözleri hoşa bile gidiyordu.

"İyi görünüyorsun, evlat..."

"Percy nerede?"

"Nerede olabilir ki?"

"Ben de girebilir miyim?

"Aptalca sorular sorma," diye homurdandı Dr. Baro.

Eszra, yaşlı beyi eve götürürken, "Baksana, Doktor," diye usulca söze başladı. "Yirmi litre benzinim olduğunu söylesem, ne düşünürdün?"

Baro torununun arkadaşına neredeyse acıyarak uzun uzun baktı. "Senin yerinde olsam hiç kalkışmazdım."

"Ama sen olsan kalkışırdın, değil mi?" Eszra doktorun omuzlarını tuttu, "Hadi, evet de!".

"Söyledim ya, benimki farklı bir durum. Ama ne yapacaksan önce iyice düşün taşın. Ya Laura? Onun kesinlikle bundan haberi olmamalı. Kesinlikle, anlıyor musun? Tek koşulum bu."

"Tamam, Doktor. Sağol." Eszra adamı kucakladıktan sonra bahçeyi hızla geçip uzun yıllardan beri çalılarla kamufle edilmiş bir halde duran garaja koştu. Kapısının açılıp açılmayacağı bile belli değildi. Yerdeki çimle kaplı kapağı kaldırıp gizli geçitten garaja girdi. Percy, otomobilin katlanmış körüğünün üzerine oturmuş, araba teybinin kabinlerinden taşan müziğe elindeki hayali bagetlerle eşlik ediyordu. Beatles döneminden Doors grubunun "My eyes have seen you" adlı parçası çalıyordu. Eszra elli yıllık siyah Carrera'nın direksiyonuna geçti ve ayaklarını deri koltuğa uzattı.

Percy sonunda onu fark edince, "Müthiş!" diye bağırdı; avuçlarını birbirine vurarak selamlaştılar.

Eszra teybi kapattı: "Çok daha müthiş bir şey var!"

"Yoksa...?"

"Evet, Charly işi başardı. Nasıl olduğunu sorma, ama başardı işte."

"Doktor'un haberi var mı?"

"Laura'ya haber vermememiz koşuluyla kabul etti."

"Saçma. Tabii ki o da gelecek."

"Gelmesini istemiyor."

"Ne oluyor Esz? Kız kardeşime aşık olduğunu sanıyordum. Onu götürmediğimizi öğrenirse bizi mahveder."

Sonra birbirlerine bakıp tek bir ağızdan haykırdılar: "Doktorun bilmesi gerekmiyor ki!"

Kahkahalar atmaya ve koltuklara delicesine vurarak, bu genç beyefendilerin gözünde bir yıldız olan Mr. Jim Morrison'un "Unhappy Girls" adlı parçasına eşlik etmeye başladılar.

Küçük gezinti bir sonraki dolunay gecesi için planlanmıştı, yani dört gün sonraya. O zamana kadar Dr. Baro ve torunu her gün birkaç saatlerini garajda geçirdiler. Garaj kapısını, paslanmış metale sımsıkı tutunmuş sarmaşıklardan temizleyip yağladılar. Carrera ile ilgilenmeleri gerekmiyordu; şimdiye dek o kadar çok ilgilenmişlerdi ki zaten. Son olarak, direksiyon başında teorik bir alıştırma yapıldı. Doktor yan koltuğa oturmuş, beden otomobille bir bütün olduğunda neler hissedildiğini Percy'ye anlatmaya çalışıyordu. Ne kadar hız yapıldığı hiç önemli değildi; önemli olan, aracın enerjisini hissedebilmekti.

Bu tür eğlenceler için fazla yaşlı olduğunu söyleyen Baro gençlere katılmak istememişti. Porsche'sini Frankfurt otobanında son kez sürmesinin üzerinden kırk yıl geçmişti. Tüm bu saltanata tek bir gün içinde son verilmişti. Yok, aslında o kadar da yaşlı hissetmiyordu kendini. O zamanlar gecenin dördünde Frankfurt'ta yanında olması gerektiğine inandığı bir kadının anısının canlanmasından ve ruhundaki tozların havalanmasından korkuyordu daha çok. Oğlanlara gelince, varsın eğlensinlerdi; belki de gençlerin kendi kuşağına karşı besledikleri önyargılar yok olurdu böylece. Boktan ordunun tamamının Faşist Birlik zamanından kalma araçları kullandığı düşünülürse, şu havayı kirletme hikâyesi yeterince komikti zaten.

Ay, gündüzün yoğun bulut örtüsünü gece yarısına kalmadan açmıştı. Gökyüzü o kadar berraktı ki Eszra bisikletiyle aslında uzayın tam ortasından geçmekte olduğunu ilk kez kavradı. Başı

döndü. Zaten gün boyunca karnında tuhaf kıpırtılar hissetmişti.

Doktorun evi dağda, korunaklı bir yerdeydi. Aşağıda, köyün içinde parıldayarak kıvrılan küçük bir ırmak vardı. Güneş kollektörlerinin yüzeyinde ay parlıyor, evlerin dam taşıyla örtülü çatıları matlaştırılmış aynalara benziyordu. Eszra bisikletinin arkasından benzin bidonunu çıkardı. Garaj kapısı çoktan açılmıştı. Percy ve Doktor mum ışığında motoru kurcalıyorlardı.

"Hey çocuklar, burada biraz yakıt var!"

Baro, Eszra'yı selamladı; ellerini bir bezle temizledikten sonra bidonun kapağını kokladı. Benzin deposunun kapağını açıp içine bir huni soktu ve bidonu dayadı. Benzin lıkır lıkır sesler çıkararak depoya dolmaya başladığında, bir komployu başarıyla gerçekleştirmiş suç ortakları gibi birbirlerine baktılar. Doktor, garajın kapısını kapattıktan sonra saatine bir göz attı. "Bire on var. Bir saatiniz daha var. Hadi eve geçelim."

Büyükbabasına bodrumdan bir şişe şarap çıkarmış olan Percy, "Baksana, Doktor," dedi, "Eszra ve ben senin giysilerinden birkaç tanesini giymeyi çok istiyoruz. Açık gri Armani takım, örneğin. Tıpatıp üstüme oturuyor. Ne dersin? Böylece, mükemmel bir zaman yolculuğu yapaca ğız!"

Açık gri Armani takım. Baro'nun yüreği cız etti. "Tabii, neden olmasın?"

Gardrobun önüne dikilip gömlek, pantolon ve kravat seçerlerken, Percy, "Laura'yı gördün mü?" diye fısıldadı.

"Saat tam ikide kalede olacak."

"İyi."

Eszra bir smokin gömleği çıkarıp "Hey, buna ne dersin?" diye sordu.

"Biraz fazla cafcaflı. Ben sana uygun bir şeyler ayarlarım. Züppe kardeşine güvenebilirsin."

Yarım saat sonra salona döndüklerinde, Baro gözlerine inanamadı. Gençler müthiş görünüyordu... Ladage & Oelke'nin ince çizgili takımı Eszra için yaratılmıştı sanki. Percy'nin, takıma en iyi uyan kravatı seçmiş olmasına da hiç şaşmadı.

"Hadi bakalım, yola çıkma zamanı geldi. İşte anahtarlar. Dikkatli olun, tamam mı?"

"N'oluyor, Doktor? Nasıl vınladığımızı seyretmeyecek misin?"

Baro onlara sarıldı. "Bu sizin gezintiniz. Hadi gidin artık..."

Yıpranmış deri koltuğuna oturdu; ancak motorun tanıdık gürültüsünü duyduğunda kadehini kaldırdı. Motor beklenildiği üzere iki üç kez stop ettikten sonra, Porsche gecenin içinde süzüldü.

Percy keskin virajları düşük hızla aldı. Başı neredeyse ön cama dayanıyordu. Yol çukurlarla kaplıydı; dönemeçlere düşen ağaç gölgeleri, karanlıkta bir ışık vahasından diğerine geçiyormuş duygusu yaratıyordu. Müzik dinlemek istedikleri için tavan penceresini açmamışlardı; ama ne o, ne de Eszra o anda müzik dinleyecek durumdaydı. Çeyrek saat sonra, kalenin dibindeki, yabani otlarla kaplı park yerine ulaşmışlardı. Laura'dan hiçbir iz yoktu. Arabadan inip yamacın kenarına oturdular. Sessizlik elle tutulabilir gibiydi; sanki tüm dünya şeffaf bir folyoyla kaplanmış, tüm sesler kovulmuştu. Neden sonra, bir dal çıtırtısı duyunca hızla dönüp baktılar ve bir ağacın arkasındaki kadın silüetini gördüler. Silüet gölgeden sıyrılarak yavaşça yaklaştı. Eszra ona doğru koştu ve çıtırdayan çalıların üzerinde bir iki piruet yaptılar.

Laura otomobili park ettikleri yere vardıklarında, "Durun size bir bakayım," dedi ve bir adım geri gitti. Şaşkın şaşkın başını salladı. "Bundan iyisi can sağlığı..." diyerek güldü ve ikisinin de koluna girdi.

"Harika görünüyorsun," diye fısıldadı Eszra Laura'nın kulağına.

"Gerçekten harika," diye tekrarladı Percy.

Laura da aynı fikirdeydi. İyi ki hasır şapkayı da bulabilmişti; çünkü sade ipek kostümü ancak şapkayla soylu bir havaya bürünmüştü. Eszra arka koltuğa atlayıp kollarını ön tarafa yerleşen Laura'ya doladı. Ürkekçe ve heyecanla dopdolu, sanki dünya yüzündeki tüm ay ışığını çekip yakalamış gibi fosfor renginde uzayıp giden ve uzun, yumuşak dönemeçlerle ovada kıvrılan yola çıktılar. Laura bir kaset bulup çıkardı. Mozart'ın bir yaylı çalgılar dörtlüsünün tınıları eşliğinde otomobili kullanan Percy sonunda iyice havaya girdi. Düğmeye basılınca arkaya doğru katlanan aracın körüğü gökyüzünü serbest bıraktı. Kilometre sayacı yetmişi gösteriyordu. Neredeyse huşu içinde hareketsiz oturuyorlardı; yalnızca Laura pencereden sağ kolunu çıkararak elini arabanın rüzgârına bıraktı. Eszra, körüğe yaslanmış alnına vuran serin rüzgârın tadını çıkarıyordu. Laura da başını yana eğmişti; Eszra'nın eline doğru uçuşan saçları yumuşak kırbaç

darbeleri gibi çarpıyordu.

Laura, "Hadi daha hızlı, daha hızlı," diyerek kardeşini kışkırttı.

Percy gaza bastı. Arabanın hamlesiyle soluksuz kalan Laura, başını arkaya atarak çığlıklar savurmaya başladı. Tekrar tekrar. Dünya neden patlamıyordu ...? Ancak Eszra'nın dudakları alnına dokununca, dişleri burnunu kemirip ağzı onu susturduğunda pes etti. Arkaya, onun yanına tırmandı. Koltuğa krallar gibi kuruldular.

Percy ayağını gazdan çekti; uzayıp giden yolun sonunda ölü bir ormana vardılar. Işığa karşı koruyucu şemsiyelerini kaybetmiş olan ölü ağaçlar, anıtsal mezar taşları gibi, gümüş gökyüzüne uzanıyorlardı. Sarsılmaz duruşlarıyla insanda saygı uyandırıyorlardı. Percy, Doors'u koydu teybe: "When the music is over." Neden otomobil kullanmak yasaktı sanki; insanı Tanrı'ya her türlü eğitim programından daha çok yaklaştıran bu tür gezintilere neden özel izin verilmiyordu?

Percy dikiz aynasından kız kardeşini incelemeye koyuldu. Karanlıkta onu hayal meyal seçebiliyordu ama, bedeninin dimdik ve sakin duruşunu çok iyi biliyordu. Öyle anlar vardı ki o anlarda onunla konuşulmaması gerekirdi; o anlarda, bir koza gibi örerdi düşlerini. Bu da o anlardan biriydi.

İkinci vitese geçti; rampa göründüğünden daha dikti. Doruğa varmadan yaklaşık yüz metre önce orman bitiyor, görüntü açılıyordu. Tam kaseti değiştirecekti ki tepede ahtapota benzeyen bir canavarın profilini fark etti. Bu görüntü bir elektrik şoku gibi bedenini sarstı.

"Aşağı eğilin!" diye haykırarak frene bastı.

Eszra ve Laura koltukların arkasına kayarken, Percy de umutsuzca otomobili geri vitese takmaya çalışıyordu. Helikopterin projektörleri etrafı aydınlattığında, nihayet vitesi takmayı başarmıştı. Porsche'nin direksiyonunu çevirip ormanda önüne ilk çıkan yola hızla daldı. Yol kısa sürede daraldığından, ağaçların arasından son sürat zikzak çizerek geçmek zorunda kaldı. Zeminin yumuşaklığı onu frenliyordu; otomobil bir vantuzla yere çekiliyordu sanki. Carrera tuzağa düşmüş yaralı bir hayvan gibi inledi. Bir ağaç gövdesi ona son darbeyi indirdi.

"İnin arabadan! Hadi çabuk!"

Percy, şaşkın şaşkın eteğini düzelten Laura'nın inmesine yardımcı oldu; helikopter pervanelerinin uğultusu giderek artıyordu.

"Herkes başka yöne doğru koşsun!" Kız kardeşine bir öpücük verdi ve hızla uzaklaştı. Arkaya dönüp baktığında, Eszra ve Laura'nın da hızla

kaçmaya çalıştıklarını gördü. Tam tepelerindeki helikopter ışıktan parmağıyla çıplak ağaçların arasını karıştırıyordu.

"Dikkat! Dikkat!" diye gürledi gökyüzünden gelen bir ses. "Çevre Polisi konuşuyor! Ellerinizi yukarı kaldırıp arabaya gidin. Tekrar ediyorum. Ellerinizi yukarı kaldırıp arabaya gidin. Yoksa ateş açacağız!"

Percy nefes almaktan çok, dili dışarda soluyordu. Kanı öyle bir şiddetle beynine hücum ediyordu ki kafatasının fırlayıp çıkacağını sandı. Geri geri giderken tökezledi. Kararı kendiliğinden oluşmuştu, adeta kendi iradesi dışında. Şimdi tek ümidi, diğer ikisinin saklandıkları yerden çıkmamasıydı. Ormanı tarayan ışık huzmesi onu yakaladığında, ellerini başının üzerinde kenetleyip olduğu yerde kaldı. Yoldan bir araç yaklaşıyordu. Başları kasklı üç kişi, makineli tüfeklerini üzerine yönelterek araçtan indiler ve onu götürdüler.

Bileklerine kelepçe takan subay sordu: "Yalnız mısınız?" Percy başını salladı. Birdenbire, gerçekten de hiçbir şeyden haberleri olmadığını kavradı. Adamlardan biri, "Hadi gidelim!" diye bağırdı. Cip hareket ettiğinde, Percy diğerlerinin kurtulmamasına o kadar çok sevinmişti ki el fenerinin ışığı altında giysilerini çekiştirip gülmekten kırılan nöbetçilerin aşağılamalarına bile sakince katlanabildi.

"Profesör Kitami nerede kalıyor?"

"Oda numarası 448, efendim."

"Şu anda odasında mı?"

"Biraz önce otele geldiğini gördüm. Kendisini aramamı ister misiniz?"

" Teşekkür ederim, gerek yok."

Edward Goldsmith asansörle dördüncü kata çıktı. Kimonoya bürünmüş orta boylu bir adam açtı kapıyı. Elli yaşlarında gösteriyordu, ama insan yanılabilirdi de; bazı insanlar belli bir yaştan sonra hep ellisinde gösterirdi zaten. Kavisli kaşların altındaki gözler içten bir davetkârlıkla doluydu.

"Siz Profesör Kitami olmalısınız. Adım Edward Goldsmith. Rahatsız etmiyorum ya?"

"Lütfen içeri buyurun, sizinle tanışmak benim için büyük şeref; za-

ten ben de kongre bitmeden önce sizinle tanışmak istiyordum."

Amerikalı, "Ben de sizi bulmak için gözümü dört açmıştım," karşılığını vererek odaya girdi. Kitami çay hazırlamak üzereydi. Goldsmith onun hareketlerini dikkatle izledi.

Kitami, "Büyük çay ustaları bu işin sırrına vâkıf olabilmek için on sekiz yıl çıraklık eğitimi görürlerdi," dedi ve çaydanlığı ısıtıcının üzerine koydu. "Çay okullarında gün sabahın beşinde başlardı. Önce bahçeler temizlenir, yerler silinirdi. Sonra çay töreninin disiplini üzerine çalışılırdı. Yeri gelmişken, burada her derse çay töreniyle başlayan bir hologram eğitmeni olduğunu biliyor muydunuz?"

Goldsmith buharı tüten fincanı kokladıktan sonra saygıyla başını salladı. "Güzel kokuyor..."

Kitami, "Çay töreni bir sanattı," diyerek gülümsedi.

"Artık değil mi?"

"Değil, çünkü artık o suya sahip değiliz. Tören, suyun en derin ruhunu arıyordu. En iyi su bir gölün ortasında bulunuyordu. Ve oradan da ancak kaplan saatinde, sabahın üçünde-dördünde su alınabilirdi. Bunlar, kötü ruhların dinlendiği ve suyun en saf haline ulaştığı saatlerdi." (1) Düşünceli düşünceli yere baktı. "Su canlıdır..."

Gözlüğü burnundan bir parça kaydığından, Goldsmith karşısındakini yalnızca hayal meyal görebiliyordu. Goldsmith gözlüğünü düzelttikten sonra, Kitami şöyle dedi: "Benden ne öğrenmek istediğinizi tahmin etmeme izin verir misiniz, Mr. Goldsmith? Bu deney hakkında aslında ne düşündüğümü bilmek istiyorsunuz."

Teddy Goldsmith sakalını sıvazlayarak, bunun böyle olup olmadığını düşündü. Evet, tabii, öyleydi. Kitami dünyanın en ünlü doğa bilimcisiydi; dünyayı canlı bir kişilik olarak gören felsefesi, tökezleyen bilimin etik değerlerle yeniden bağlantı kurmasını sağlamıştı. Böyle bir adamın yargısı onu gerçekten ilgilendiriyordu. "Yanıtı sizden gizleyecek değilim," dedi Japon, "evet destekliyorum."

"Bu kadar basit, öyle mi?"

"İtiraf etmeliyim ki kalbim sızlayarak destekliyorum. Ama ne de olsa insanlığı kurtarmaya çalışıyoruz ve bu da az bir şey değil. Think-Tank'lerinizde, olgular karşısında umutsuzluğa düştüğünüzü anlayabiliyorum; ama doğa farklı bir ritimle nefes alıyor. O şimdi hasta ve ateşi yükseliyor. Siz buna uzun dönemli sonuçlar diyorsunuz. Ancak, sizin hesaplamalarınıza göre bile, doğru dürüst bir çay töreni yapabilmemiz i-

çin 5 ila 10 kuşak geçmesi gerekiyor. İkimize gelince, tanık olmayı biz kendimiz istedik. Ama siz yeniden doğuma inanmıyorsunuz, öyle değil mi?"

"Bu konuyla ilgili sorunlar olduğu doğru. Söylesenize, Profesör, tüm insanların yüzde otuzunun Aids, kanser ya da dejeneratif sinir hastalığına yakalanmaları gerçeğiyle insan nasıl baş edebilir? Ekolojik felaket bölgelerinden kaçıp sınırlarımıza dayanan göçmen selinin şiddete başvurularak durdurulması gerçeğine karşı hangi psikolojik savunma mevcut? Toplumun esaslı bir tedaviye tabi tutulmasına rağmen, nüfusumuzun yüzde sekseninin hâlâ gözetim altında bulundurulması ve yıllardan beri benzersiz boyutlarda kitle ölümleri yaşamamız gerçeği karşısında, bir gün insanların hümanist ilkeler doğrultusunda gelişme şansı elde edeceği koşullara dönebileceğinden hâlâ emin değilsek, nasıl iyimser olabiliriz ki?"

Kitami kıpırdamadan oturuyor ve susuyordu. Goldsmith, Japon'un, konuşan kişinin aklından bir kez daha geçebilmeleri için sözcüklerin yankılanmasını beklediği duygusuna kapıldı. Ve gerçekten de, biraz önceki sorusuna, o anda kapıdan içeri girmekte olan bir şey gibi bakmaya başladı. Telefon çaldı. Kitami, "Yukarı gönderin onu," dedikten sonra Goldsmith'e döndü: "Kızınız sizi görmek istiyor. Birazdan burada olur."

Kapı vuruldu. Profesör açtı. Mira yanında bir kız arkadaşını getirmişti. Kızlar yere oturdular.

"Kızım Avrupa'daki beş şehir kampından birini mutlaka görmek istiyor," diye açıkladı Goldsmith. "Bizde böyle bir şey yok biliyorsunuz."

"Korkarım bu mümkün değil," dedi Kitami.

"Neden? Goldcard'ım ne işe yarıyor? Ailem seyahat edebilir ve devlet kuruluşlarını ziyaret edebilir."

Japon başını salladı: "Şehir kampları buna dahil değil. Ben Japonya'dan biliyorum. Orada da iki tane var: Hiroşima ve Nagazaki. Bu kentlerin seçimi bile kasıtlı. Buraları ziyaret etmeyi başarmış tek bir kişi tanıyorum."

"Ne özelliği var ki buraların?"

"Bakın, yaptığımız devrim, hasta bir toplum yapısına tıbbi bir müdahale gibi. Açgözlülük ve hırsın tümünü toplumdan söküp atabilmek için, en alt düzeydeki bilinçleri belli yerlerde toplamaya ve böylece kontrol altında tutmaya karar verilmiş olsa gerek. Ama bu, tabii, benim kişisel tahminim."

"Kulağa hoş gelmiyor, Profesör. Toplama kamplarını andırıyor.

Ben kampların daha çok eski bağımlılıkların önünün alındığı bir tür supap olduğunu düşünüyorum. Çoğu insanın eski dönemleri hâlâ anımsadığını unutmayın. Alıştıkları davranış biçimlerini eski bir siyasi gibi sıyırıp atmak herkesin harcı değil. Şehir kampları psikanalistlerin tavsiyesi üzerine kuruldu. Bu da benim aklıma yatıyor..."

Goldsmith, ısrarla bu sözleri söyleyerek, içinde kısa bir an boyunca yeşeren kuşkuyu yok etmeye çalıştığını fark etti. En fazla şehir kampına sahip olan ülkelerin Almanya ve Japonya olması onu düşündürüyordu. "Akşamın nasıl geçti tatlım?" diye sordu Mira'ya.

"Harika. Hamburg müthiş bir şehir. Yeşillendirme konusunda bizden daha ilerideler. Neredeyse tüm meydan ve caddeler ağaçlandırılmış."

"Bütün gün neler yaptınız?"

"Önce bir 90'lı yıllar revüsüne gittik. Pek iyi değildi. Sonra Muriel beni eski limana götürdü. Harikaydı. Konserler, sokak tiyatroları ve eski filmler, hepsi muhteşemdi... Baksana babacığım, Hamburg'un otuz yıl sonra su altında kalacağı doğru mu?"

"Olabilir."

"O zaman Muriel'i de beraberimizde götürsek iyi olacak." Kızlar birbirine bakarak kikirdedi.

Kimlik tespitinden sonra, iki asker Percy'ye kışla avlusundan spor salonuna kadar eşlik ettiler. Percy'ye bir parça sabun, diş fırçası, havlu, eşofman ve uyku tulumu verildi, metal dolabının yeri gösterildi. Sonra onu yalnız bıraktılar. Percy ahşap bir sıraya oturdu ve başını duvara yasladı. Sanki hiçbir şey hissetmiyordu. Yan taraftaki duştan su sesleri geliyordu.

"N'oluyor?" dediğini duydu birinin. "Geceyi burada mı geçireceksin?" Percy dönüp baktı. Yüzü mengenede sıkıştırılmışa benzeyen sıska bir tip, duş bölmesinin kapısında sırıtıyordu. Şu zeytin yeşili rengindeki eşofmanlardan vardı üzerinde.

"Sen ne haltlar karıştırdın?" diye sordu adam, ellerini kurularken.

"Otomobil..." diye fısıldadı Percy.

"Bende de bir piton yılanı buldular. Borneo. Onu bayağı seviyordum." Percy yabancıya ifadesiz gözlerle baktı.

"Hey, gel hadi, salon otomobil sürücüleriyle dolu. Merak etme, ka-

fanı koparmazlar. İstersen benim yanımda, köşede uyuyabilirsin. Şimdi aralarından geçmeye kalkarsan herifler çok kızabilir."

Percy başını salladı ve üstünü değiştirmeye koyuldu. Yanındaki, "Benim adım Willy," diyerek hararetle elini sıktı. Sonra kanatlı kapıyı itti ve duvar boyunca yavaşça ilerlemeye başladı. Percy dikkatle onu izledi. Ortalık leş gibi kokuyordu; esip geçen hafif bir rüzgâr bile ekşi kokuları dağıtmaya yetmedi.

"Buraya uzanabilirsin," dedi Willy. "Şu ilerideki tip Canavar. Kaçak elektrik çekmişti."

"Selam..."

"Köşedeki herif Ralf. Uyarıcı hap üretiyordu. Laboratuvarına baskın yaptılar. Üç gündür bu boktan yerdeyiz."

"Arkadakiler çenenizi kapatın!"

"Bu bağıran Kundakçı Manuel. Bir ormanı kundakladı. Götüne koyacaklar onun." Willy uyku tulumunun içine girdi.

Percy uzun süre uyuyamadı. Ay hafif hafif pencerelerden yansıyordu ve ışıktan kafesindeki üç yüz erkek kabuslarını soluyorlardı, sesli sessiz.

Uykuya dalmasıyla tavandaki hoparlörlerden uyandırma anonslarını duyması bir oldu Percy'nin. Bir dizi isim okundu. Onunki de aralarındaydı.

Willy boğuk bir sesle homurdandı: "Hey ufaklık, seni çağırıyorlar."

Percy, sanki transtaymış gibi doğruldu; bacakları onu taşımakta zorluk çekiyordu. Adı okunanların tümü ayaklarını sürüye sürüye çıkışa doğru ilerliyordu.

Willy, Percy'nin bacağına hafif bir yumruk atarak, "İyi şanslar, ufaklık," dedi.

Percy avluya doğru diğerlerini izledi; orada iki askeri otobüs onları bekliyordu. Adını söyledi, listede işaretletti ve en arka sıraya oturdu. Tüm yerler dolduğunda, makineli tüfekli bir asker şoförün yanına yerleşti. Yol boyunca tüfeği ateş açmaya hazırdı. Yolcuların üzerine garip bir sessizlik çökmüştü. Tarlalarda çalışanlar nadiren başlarını kaldırıp bakıyordu onlara. Böyle durumlara alışık olmalıydılar. Son zamanlarda, kaynak

kıtlığı olduğunda, kentlilerin bile tarlalarda çalışması isteniyordu zaten. Percy, dışarıdakilerin de aynı kendisi gibi hapis olduğunu düşündü. Baskının ülkenin üzerinde ağır bir çan gibi asılı olduğunu hissetti; ama arkadaşlarının hemen hemen hiçbiri bunu itiraf etmiyordu. Otobüs yarım saat sonra, kapatılmış bir havaalanına vardı. Boş bir hangara götürülen tutuklular alfabetik sıraya göre dışarıya çağrıldılar.

"Baro!"

Yedinci sıradaydı. Üniformalı bir adam onu tekerlekli, zırhlı bir çelik kutuya doğru götürdü. Orada, bir pistte bu canavarlardan yirmi kadarı çalışıyordu; pistin etrafı insan boyunda kauçuk bariyerlerle sarılmıştı. Percy'yi zorla içeri soktular. Aracın içi, ön camların kurşun geçirmez olması dışında, aynı bir limuzin gibiydi. Direksiyona geçer geçmez kapılar otomatik olarak kapandı. Aynı anda, hoparlörden yankılanan bir erkek sesi duyuldu: "Araba sürmekten ötürü suçlu bulundunuz ve şimdi hak ettiğiniz dersi alacaksınız. Vücudunuz çevreye verdiğiniz zararın aynısını görecek. Hayatınız tehlikede değil. Şimdi motoru çalıştırın."

Percy'nin yüreği ağzına gelmişti. Anahtarla oynayıp arabayı vitegeçirdi. Bir tane vites vardı zaten. Araba hareket etmeye başladı.

İçerisi bir anda egzoz gazıyla doldu. Duman gözlerini yakıyordu. Nefessiz kalıp öleceğini düşünerek elleriyle boğazını kavradı. Nefesini tutup anahtarlarla oynamaya çalıştı; ama hiçbir faydası yoktu. Tanrım, öldürecekler beni! Yoğun egzoz dumanından hiçbir şey göremiyordu ve sonunda, son bir nefes almaya çalışırken, karanlık bir kefenin altında kaybolduğunu hissetti. Hayatı, bir kere bile dönüp geriye bakmadan ondan uzaklaşıyordu... Araç bir yere çarptı, motor sustu. Aynı anda tavan açıldı ve kalın bir duman bulutu yükseldi. Araba kauçuk bariyere bir oyuncak gibi çarpmıştı. Elektromotorlu bir ambulans vızıldayarak yanına geldi. İki kişi Percy'yi koltuğundan kaldırdı. Baygın vücudunu bir sedyeye yerleştirip onu sağlık görevlilerine teslim ettiler.

Edward Goldsmith kongre açılışına katılmak istememişti aslında; açılış konuşmalarından pek hoşlanmıyordu. Ama sonra, GO! Devletleri'nin kadın başkanının delegelere hitap edeceğini anımsadı. Bu hologram şamatası onu her defasında büyülüyordu; ayrıca açıksözlülüğünden hep etkilenmiş olduğu bu saygıdeğer bayanın ne-

ler söyleyeceğini merak ediyordu. Goldsmith, Kongre Merkezi'nin 1 nolu salonuna, ne yazık ki ancak başkan sözlerini özetlediği sırada ulaşabildi. "Ne yaparsanız yapın, ne tür çözüm olanakları bulursanız bulun, önce şu temel ilkeleri göz önünde bulundurun. Bir: Dünya herhangi bir türe değil, kendine aittir. İki: Bu dünyada insan, bir tür olarak, ekolojik sıralamada üçüncü ya da dördüncü bir yırtıcı hayvan konumundadır. İnsanın ekolojik çevrimlere müdahale edebilme yeteneği bu durumu değiştirmez. Üç: Son yüzyılın ekonomi politik kuralları, teknik ve pratik nedenlerle, ekolojik kurallardan sonra gelmeye devam etmelidir. Önemli olan güvence altına alınmış bir ekolojik istikrar ve minimum düzeyde insani müdahaledir. Ve dört: Bu tür bir politika insanlık dışı değildir; o hâlâ mümkün olabilecek tek hümanizmayı sağlar.(2) Yaralanabilir olanın ölümü, insanlığın kendi ölümüne işaret eder. En incitilebilir olanın esenliği, insanlığın kendi esenliğidir. Teşekkür ederim."

Sahnedeki hologram görüntüsü yavaş yavaş kaybolurken, bilim adamları ayağa kalkıp çılgınca alkışlamaya başladılar. Bitmek bilmeyen bu bağırtı çağırtıyı çok saçma bulan Goldsmith lobiye kaçtı. Üç bin delege arasında Profesör Kitami'yi bulmaya çalışmak faydasızdı. Günün programında yer alan nüfus artışı konusunu da burada takip etmek zorunda değildi. Nasılsa bildirilerin tümü basılarak kendilerine verilecekti. Kendi bildirisini sunmasına daha iki gün olması sevindiriciydi. Bildirisinin konusu, "Radyoaktif atıkların imhası" idi. Bu atıklar onlara miras kalanların en klasiklerindendi. Konuyla ilgili söylenecek çok fazla yeni bir şey yoktu; rutin bir konuşmaydı, o kadar. Asıl dert ettiği, kongrenin sonunda, şu gösteri davalardan birine bilirkişi olarak katılmak zorunda olmasıydı. Bir süre kararsızca dikilip durduktan sonra, Mira'nın onca hayran olduğu kentte keyifli bir gezinti yapmaya karar verdi. Hamburg'la ilgili bildiği tek şey üç tane hurda santral barındırmasıydı.

Doktor Baro jaluzilerin arasından polis cipini gözlüyordu. Percy'yi geri getirmişler, şimdi de evin etrafını kolaçan ediyorlardı.

Bu arada Percy hâlâ cipin içinde tutuluyordu. Sonunda onu serbest bıraktılar ve çekip gittiler. Garajın yerini tespit edememişlerdi. Torunu

çenesini tutmuştu demek ki. Baro kapıyı açtı ve Percy'ye sarıldı. Kütüphaneye geçtiler. Doktor, oğlanın büyük bir üzüntü içinde olduğunu hissetti; onu konuşturmakta zorluk çekiyordu. Percy hiç şikâyet etmedi; son birkaç saatte yaşadığı işkenceyi allayıp pullamadan anlattı. Bu arada sık sık susuyor, gözleri yerdeki halıya dalıp gidiyordu. Yaşlı adam aniden bir suçluluk duygusuna kapıldı; Percy'nin aklından, küçük ailelerinde bir çatlak oluşturabilecek düşüncelerin geçtiğini sezdi. Bu yüzden, delikanlı bir yudum şarap istediğinde bir o kadar minnet duydu.

Tok sesiyle, "Onlara bir şey söylemediğin için sağol," diye fısıldayarak kadehini kaldırdı.

"O zaman seni bir yaşlılar kolonisine atarlardı. Doktor. Laura ve Eszra ne durumda?"

"Laura uyuyor. Ancak öğleye doğru buraya gelebildi. Onu görmeliydin: elbisesi paramparça, yüzü gözü pislik içindeydi, bacakları kanıyordu. Seni görünce çok sevinecek."

"Ya Eszra?"

Baro yutkundu: "Onu da yakalamışlar."

Percy kadehiyle oynayıp duruyordu. "Belki onu yarın suçüstü mahkemesinde görürüm."

"Suçüstü mahkemesine mi çıkman gerekiyor? Sana orada ne yapacaklar?"

"Sanırım, çalışma kampına gönderecekler."

Malin inşaat karavanında oturmuş toprak fizibilite raporunu okurken, bir kadın başını kapıdan içeri uzattı. Şaşkınlığı kadını eğlendirmişti, gülerek, "Günaydın!" dedi. "Size başvurmam söylendi. Bu inşaat bölgesinin sorumlusu sizsiniz, değil mi?"

"Evet. Buyurun oturun." Onun için de bir fincan çıkardı ve termostan çay doldurdu.

"Adım İris Blume*. Enformasyon Bakanlığı'ndanım."

"Benimki de Max Malin, yeniden doğallaştırma mühendisi. Eskiden buna bahçıvan derlerdi. Geleceğinizi haber vermişlerdi. Demek bilgi almak istiyorsunuz. Hangi konuda?" Gerçekten de bir çiçek gibiydi; ama

* Blume, Almancada çiçek demektir. (ç.n.)

adının da böyle olması şart mıydı?

"Biliyorsunuz ki bir devlet görevlisinin yılda altı hafta yapılanma programında çalışma zorunluluğu var. Öyleyse neden soruyorsunuz?"

Malin, "Özür dilerim," dedi alaycı bir ses tonuyla. Sanki biri diğerini içine çekmek istercesine bakışları birbirine kilitlendi. Adını incitmekten korkarcasına, "Iris," dedi dikkatlice. "İsminizi taşıyan bir öykü var."

"Herman Hesse'nin! Sever misiniz?"

"Siz sevmez misiniz?" Bu kadın onu neden böyle tedirgin ediyordu? Yüzündeki her şey eğriydi, burnu, ağzı, hatta gülme kırışıkları ve gamzeleri; ama tümü de heyecan verici bir geometri oluşturuyordu. Omzunu silkti. "Peki, ben sizi şimdi ne yapacağım?"

"İşin bu kısmını tamamen size bırakıyorum, mühendis bey."

"En iyisi önce üzerinizi değiştirin. İş kıyafetlerini şu tarafta bulabilirsiniz. Ah gelin, ben size eşlik edeyim."

İnşaat alanını geçtiler. Kamyonlar, eski otoyola çıkan çamurlu bağlantı yolunda birbiri ardına gidip geliyordu. Damperlerden akıp giden toprağın çıkardığı ses, çelik saçta kalan son parçaları da kazıyıp alan hidrolik gürültüsü, yola çıkan motorların homurtusu, tüm bunlar, gün boyunca ona eşlik eden ritimler, orman tamtamlarıydı onun. Gülümsedi. Belki de oluşturmaya çalıştıkları şu orman kuşağı birkaç on yıl sonra gerçekten vahşi bir ormana dönüşürdü. Ama şimdilik benzinlikler ya da daha çok onlardan arta kalan petrol buna engeldi. Gelecek hafta ağaçlar dikilecek, sonra da zehirli toprak sağlıklı toprakla değiştirilecekti. Geçen sefer, bu işlemi yapabilmek için toprağı on metre kazmak zorunda kalmışlardı.

Yeni elemanını barakadaki soyunma odalarına ve duşlara götürdükten sonra, ona etrafı gezdirerek bilgi verecek adamla tanıştırdı. Yerine geri dönerken, birden, kesinlikle kayın ağacı dikmesi gerektiğine karar verdi. Gen manipülasyonuna uğramış ve sözümona zararlı maddelere karşı direnç kazanmış meşe ağaçları dikmesi için onu inatla sıkıştırıyorlardı; ama bu ağaçların yalnızca benzin istasyonları üzerine dikilmeleri yeterliydi.

Avrupa Atom Enerjisi Komisyonu eski başkanı Meinolf Hauenschild'e karşı açılan dava Hamburg'daki Alman Tiyatro Binası'nda görülüyordu. İzleyiciler her zamanki gibi kurayla saptanmıştı ve belirlenen sekiz yüz kişinin katılmama gibi bir seçeneği yoktu.

Goldsmith tiyatroya arka kapıdan girdi. Kızı Mira'nın da seyirciler arasında oturuyor olması onu rahatsız ediyordu. Fakat Mira iki özel davetiyeden birini almak için çok ısrar etmişti. Böylece, sanığın yalnızca kurban rolü oynamasına izin verilen aşağılayıcı bir gösterinin tanığı olacaktı. Enformasyon Bakanlığı tarafından hazırlanan ve daha sonra da Hologram Programı'na girilen bu propagandalardan nefret ediyordu. Bir görevli onu, sahne için makyajının yapılacağı kulise götürdü. Bir monitörden iddianamenin okunuşunu takip edebiliyordu. İddianame tümüyle ahlaki suçlamalarla doluydu ve seyircilerin alkışları nedeniyle okunması sık sık kesintiye uğruyordu.

Teddy Goldsmith yüksek bir kürsüde, spot ışıkların altında omuzları çökük oturan ve sözel saldırılar karşısında savunmasız olan Hauenschild'e acımaktan kendini alamadı. Bu tür davalarda avukat tutulamıyordu; sanıkların kendi kendini savunmak zorunda kalması, dramaturjinin bir parçasıydı. Hem kapitalist, hem de komünist dünyada kök salabilmiş ekonomipolitikanın o karmaşık etkileşiminden oluşan tüm bir sistem adına tek bir kişiyi yargıladıkları için, her şey daha da utanç vericiydi. O dönemde, atom enerji politikası çılgınlığı kollektif bir çılgınlık haline gelmişti. Ancak yüzyılın sonuna doğru, Ignalina ve Bordeaux felaketlerinden sonra, bu politikadan geriye dönülmesinin zorunluluğu konusunda ikna olunmaya başlanmıştı. Yüzdelerle ifade etmek gerekirse, bilinçli kamuoyu nüfusun yüzde onunu bile oluşturmuyordu, en azından ekolojik partilerin seçim başarıları bir ölçüt olarak alındığında.

Goldsmith sahneye çıkabilmek için bir saatten fazla bekledi. Önce, Rus bir meslektaş eski süper güçler, ABD ve Sovyetler'in ordusuyla hesaplaştı. Radyoaktif atıkları onlarca yıl havaya püskürtüp oradan da yeraltı sularına karışmasına neden olan Amerikan silah sanayiinin yöneticilerini yerden yere vurdu. Parıldayan pislik Columbia Irmağı'na ulaşmış, Pasifik'te yüzlerce kilometrelik bir alanı zehirlemişti. Dünyanın en kirli yeri olarak bilinen Ural'daki Karaçay Gölü'nün başına da aynı şey gelmişti. Bu gölün kıyısında yalnızca bir saat geçiren bir kişi, maruz kaldığı

radyoaktif ışınlardan ötürü mutlaka ölürdü.(3)

Goldsmith, bu olguların Hauenschild'le ne ilgisi olduğunu anlamıyordu. Ama buna itiraz edecek kimse yoktu ki. Alman atom fizikçisi Mendelsohn'un, İgnalina ve Bordeaux felaketlerinin sonuçlarıyla ilgili yaptığı açıklamalar daha yerindeydi. Zamanında atom sanayiinin şiddetle reddetmesine karşın, bu iki reaktör kazasında 150 milyon Curie'nin* açığa çıktığı doğruydu. Şöyle bir karşılaştırma yapılabilirdi: Hiroşima ve Nagazaki'ye atılan atom bombaları çevreye toplam bir milyon Curie yaymışlardı. Mendelsohn, bu felaketlerin sonucunda yarım milyondan fazla insanın öldüğünü, o zamandan beri bir milyon sakat bebeğin doğduğunu ve iki milyon kişinin de kanser olduğunu açıkladığında, tiyatroda müthiş bir gürültü koptu. Bazı seyirciler sahneye saldırmaya kalktıysalar da, kulislere sıralanmış askerler tarafından geri püskürtüldüler.

Tam da Goldsmith'in canı bir sigara çekmişti ki mübaşir kulise geldi ve yakasına bir mikrofon iliştirerek, "Sıra sizde, efendim..." dedi.

Gözleri parlak ışığa alışmakta güçlük çekti. Ancak tanık sandalyesine oturunca seyircilerin piranhalar gibi pusuda yattığı karanlıktan sıyrılan altın bezekli barok balkonları seçmeye başladı.

Hauenschild hafif hafif titreyen ellerini kucağında kenetlemiş, parmakları kasılmaktan bembeyaz kesilmişti. Adam yetmiş dört yaşındaydı; bir zamanlar ait olduğu kastın özelliklerinden olan iktidar kibri, pörsümüş yüzünün hiçbir çizgisinden okunmuyordu. O sulu gözleri ve zaman zaman elektrik çarpmışçasına titreyen etli, ıslak dudaklarıyla düşmüş bir adamdı. Adam, Goldsmith'e umutsuz gözlerle baktı.

"Mr. Edward Goldsmith, bir Amerikan Think-Tank, yani bir düşünce üretme grubunun üyesidir. Think-Tank'ler, hükümet tarafından son yüzyıldan bize miras kalan ekolojik felaketlerin üstesinden gelmek için olanaklar arayıp bulmakla görevlendirilmiştir," dedi savcı. "Uzmanlık dalınız tam olarak nedir, efendim?"

"Radyoaktif atıklar sorunu üzerinde çalışıyoruz."

"Lütfen bize bu sorunu kısaca anlatır mısınız?"

Goldsmith, tam karşısında oturan otuz beş yaşlarındaki adama bakarak, bu mahkemelerdeki savcıların neden ona hep, iyi eğitilmiş oyuncuları anımsattığını düşündü. Üstelik bu adamlar, eski reklam piyasasından alışılagelinmiş belli bir estetik standarda da uyuyorlardı.

---

* Curie: Radyoaktif izotopların etkinliğini ölçmekte kullanılan birim. (y.n.)

"Bu konunun kısaca anlatılması pek mümkün değil," diye cevap verdi. "Tabii, bu nükleer atıkların bertaraf edilmesinin bizim bugün ve gelecekte çözmemiz gereken sorunların içinde en az çözülebilir nitelikteki sorun olduğu açıklaması size yeterli geliyorsa, o başka. Aslına bakarsanız, bu sorunun üstesinden gelmek mümkün değildir."

Tiyatroda bir uğultu başladı. Sahne tavanına monte edilmiş, üzerlerinde kameralar bulunan kollar, ürkmüş bir ahtapot gibi mahkeme sahnesinin üzerinde sağa sola hareket etmeye başladı.

"Bunu biraz daha ayrıntılı anlatmanız gerekecek, efendim."

"Bir deneyeyim. Bu maddelerden kurtulmanın tek yolu, onları uzaya gömmek, güneş etrafında bir yörüngeye oturtmak olurdu. Ama mevcut madde miktarına bir göz attığımızda, bunun olanaksız olduğunu görürüz. 2021 yılında dünyadaki 513 kömür santralinin sonuncusu da kapatılana kadar 700.000 ton yanmış yakıt açığa çıkmıştı. Roketlerimizin 1.000 ton taşıyabileceğini varsaysak bile, kalkıştaki bir kaza olasılığı yedi yüz kat artardı ki bir kaza sonucunda, bu gezegendeki yaşam üç kuşak boyunca yok olurdu. Maddeleri roket rampasına taşırken karşı karşıya kalınacak tehlikelerden söz etmeye ise hiç gerek yok. Silah üretiminden artakalan, sualtında ve toprakta depolanmış yüz binlerce metreküp hafif derecede radyoaktif atık da cabası."

"Zamanında, sanığın ve komisyonun kamuoyuna güvenlik tedbiri diye yutturduğu nihai depolamaya ne diyorsunuz?"

"İzin verirseniz, önce radyoaktif atıkları tanımlamak istiyorum. Bu tanım, yakılmış yanıcı maddelerden tutun, az miktarda radyoaktif kirliliğe maruz kalmış iş giysilerine kadar her şeyi kapsamaktadır. Her atık türü, yarılanma zamanı bir milyon yıla kadar ulaşabilen radyoizotopların bir karışımını içerir. Yarılanma zamanı teriminden, başlangıçtaki radyoaktif maddenin yüzde elliye kadar parçalanması ve etkisizleşmesi için geçen zamanı anlıyoruz. On kerelik bir yarılanmadan sonra başlangıçtaki aktiviteden binde biri geriye kalıyor; ancak bu miktar bile tehlikeli olabilir. Bu, örneğin Plutonyum 239'un on iki bin insan kuşağı boyunca kontrol altında tutulması gerektiği anlamına geliyor."

"Elimde Atom Enerjisi Komisyonu'nun bir broşürü var. Burada, sönmüş yanardağlarda ve tuz stoklarında yapılacak nihai depolamanın kesinlikle güvenli olduğu yazılı."

"Jeolojik arıtma dün de, bugün de hesaplanmış bir risktir," diye cevap verdi Goldsmith. "Atom sanayii bunu biliyordu. Daha 1990 yılında,

Amerikan bilim adamları, nihai depolama alanı Yucca Dağı'nın yirmi kilometre uzağında yer alan bir yanardağın, varsayıldığı gibi 270.000 yıl önce değil, 20.000 yıl önce patladığını keşfetmişlerdi. Bundan 10.000 yıl önce Fransa'daki yanardağların hâlâ aktif olduğunu ve Sahra Çölü'nün büyük bir bölümünün 5.000 yıl önce henüz verimli olduğunu düşünürsek, yüz bin yıllık zaman dilimleri halinde hesap yapan bir atık bertaraf etme stratejisinin anlamsızlığını belki daha iyi kavrayabiliriz."

Goldsmith, bu mahkemenin atmosferine karşı bir psikolojik zırh olarak kullandığı, kendiliğinden akıp giden konuşmasına kendisi de şaşırdı. Ancak çılgınca kopan alkışı duyduğunda, eğlence mantığını bir türlü anlayamadığı bir sirkte yer aldığını anımsadı.

"Aslında tek çaremiz, eski santralleri koruyucu bir zırh ile kuşatmamız, onları kilit altında tutmamızdır," diye devam etti. "En azından, bu şekilde, bir ibret anıtı görevi görürler. Ancak o zaman da, binlerce kuşak boyunca bir tür nükleer rahiplik kurumu oluşturarak başlarında nöbet tutulması gerekir. Ama bunun nasıl sağlanacağını bilmek isterdim doğrusu."

Savcı sözünü kesti ve ona dik dik baktı. "Mr. Goldsmith, sanığın yanlış yolda olduğunu bile bile bu gezegenin yıkımını göze aldığı yargısına katılıyor musunuz?"

"Ben yargıç değilim; bütün bir yüzyılın hatasını tek bir kişinin sırtına yüklemek benim yapabileceğim bir şey değil. Yalnızca elli yıl fayda sağlayacak, ama sonuçları sonsuza dek yaşamı tehdit edecek bir enerji politikası üzerinde toplumsal uyuşma sağlanması bir bilmece gerçekten de. Olaya böyle bakılırsa, nükleer çağ daha yeni başladı..."

"Başka sorum yok."

Goldsmith sahneyi terk etti. Alkışlara boğulmuştu. Kulislerdeki askerler bile alkışlıyordu. Makyajını sildirmek üzere kulise giderken kendini bitkin hissediyordu. Böyle hissetmesinin nedeni, Hauenschild'i ölüme mahkûm edecek olmaları değildi; bu zaten baştan belliydi. Ona acı çektiren daha çok, kendi açıklamalarını bunun için kullanacak olmalarıydı. Profesör Kitami'nin, hepimizin kozmik adalete tabi olduğuna dair sözlerini düşündüyse de, hiç teselli bulamadı. Aynada kızı Mira'yı fark etti.

Kızı, "Harikaydın, Baba," diyerek kollarını boynuna doladı.

Birlikte tiyatrodan çıktılar. İstasyonda on yaşlarında iki oğlan yanlarına yaklaştı. Bir tanesi, "Bir sorum var efendim," diyerek burnunun di-

bine hayali bir mikrofon uzattı. Bu arada diğeri cebinden bir kart çıkarıp "Eski Kanada bayrağının üzerinde ne vardı?" diye okudu.

Goldsmith şaşkınlıkla, "Bir akçaağaç yaprağı," diye yanıtladı.

"Çok doğru! Bir seyahat kazandınız. Dünyanın sonuna bir seyahat...!" Keratalar gülerek uzaklaştılar.

Malin bilgisayarda eski gazeteleri tarıyordu. Devlet Arşivi'nin hangi kriterlere göre oluşturulduğundan emin değildi. Eski medyanın profilini temsil eden haberlerin seçildiğini ileri süren Enformasyon Bakanlığı'nın iddiaları, önündeki pek tatminkâr olmayan örnekler nedeniyle epeyi kuşku götürürdü. 1 Mart 1995 tarihinde, Berlin'de çıkan bir günlük gazetenin ilk sayfasında YILIN ÇILGINLIĞI başlığı altında şunları okudu: Berlin 2000 yılına kadar dünyanın en büyük hayalet kenti olacakmış. Berlin koca bir sıçrayışla tekniğin ortaçağına dönecekmiş. Yüzbinlerce Berlinlinin otomobil kullanması yasaklanacakmış! Her Berlinli otomobilini paslanmaya bırakmalı ve tam bir yaya olmalıymış! Peki neden? Beş yüz AL (Alternatif Sol) üyesi, 20. yüzyılın insanından çok "gerzeklere" hitap eden bir planı ciddi ciddi Berlinlilere yutturmak istiyor. Yılın çılgın planı şunları öngörmektedir: Kent, on yıl içinde otomobillerden tamamen arındırılmış olacak. Böylece herkes toplu taşım araçlarını kullanmak zorunda kalacak -hem de hiç ücret ödemeden. Yani: Berlinli vatandaşlar yüz yıl geriye dönmüş olacak. İnsanların, henüz otomobil olmadığı için otomobil kullanamadığı bir zamana. Yani: Otomobil ile ilgili iş alanları ortadan kalkacağı için on binlerce Berlinli işini kaybedecek. Yani: Otomobil yasaklayıcıları, Berlinlileri dünyanın en büyük yaya ordusuna dönüştürmek istiyorlar. Otomobilden nefret edenler, bizim bundan sonra nasıl hareket etmemiz gerektiği konusunda bize emir verecekler. Deyim yerindeyse, Berlin ölü bir kent olacak. Tabii ambulanslar bir istisna oluşturacaklar. Bu da bu önerinin en iyi tarafı; çünkü otomobilsizlik çılgınlığının mucitleri, bir gün en hızlı bir biçimde bir sinir hastalıkları kliniğine yatmak isteyebilirler...

Gülümsemekten kendini alamadı. Bu metnin üzerinden tam elli beş yıl geçmişti! Onu şaşırtan metindeki demagoji değildi; Devlet Arşivi'ndeki elektronik gezintilerinde bunun yeterince örneğini görmüştü za-

ten. Onu asıl şaşırtan, kullanılan dildi; ortadan kaldırılıncaya kadar en ucuz eğlenceyi sunmaktan başka bir işe yaramadığı halde, kendini kontrol mekanizması olarak gören gazeteci tayfasının şu ilkel, zerafetten uzak diliydi. Böyle anlarda, ekolojik devrimden sonra yaşanan dönüm noktasından hoşnutluk duyuyordu. Kişisel özgürlük fetişinin ortadan kaldırılmış olması ve insanlara görevler yüklenmesi doğruydu. Reklamların manipüle ettiği birey özgürlüğüne devletin müdahale ederek açgözlülüğe bir son vermesi doğruydu. Özünde, insanlar bu radikal değişimi kabul ediyorlardı; gerçekler çok açıktı çünkü. Bugün herkes, yasalar çerçevesinde olduğu sürece elbette, istediğini yapabiliyordu. Kentlerin birbirinden çok farklı biçimlerde yeniden gelişmesi şaşırtıcıydı. Karar organlarının mümkün olduğunca insanlara yakın olmasının ne kadar etkili olduğu buradan belli oluyordu.

Bir dakika Malin! Duvar kadar saydamlıktan uzak olan ve demokratik bir meşruiyeti olmayan bu devlet düzeni hakkında ne biliyorsun? Her insan, kendisinin de hiçbir şekilde hakim olmadığı elektronik bir gölgeyle dolaşmıyor mu? Her ev ve iş değişimi, her tren yolculuğu, evet hatta her basit alışveriş bilgisayar kayıtlarına geçiyordu. İnsan nereye giderse gitsin, ardında bir veri izi bırakıyordu. Yeşil, Mavi, Kırmızı ya da Gold kartı olmayan, tam insan sayılmıyordu. Mahremiyet ve özel yaşam alanı geçmişe aitti. Devlet Arşivi'ndeki okuma alışkanlıkları üzerine dosya tuttuklarından emindi. Eskiden her vatandaş istediği kadar çok bilgisayar ağına girebiliyordu. Devrimden sonra dünyanın fişini çekmişlerdi. Bilgi akışı durdurulmuş, dijital çeşitlilik devlet tekeliyle kısıtlanmıştı. Örneğin, şu kahrolası Enformasyon Bakanlığı'nın yeri neredeydi, hükümetin geri kalanı nerede? Kimse bilmiyordu.

Iris'e soracaktı. Onu arada bir öğle tatillerinde görüyordu. O zaman da etrafında hep on-yirmi herif vardı. Bu kısa toplantıları, yankıları inşaat araçlarına kadar ulaşan kahkaha tufanlarına nasıl dönüştürebildiğini kim bilebilirdi? İtiraf et, ona tek başına rastlamayı çok isterdin...

Malin ceketini omzuna attı ve evden çıktı. Eski otoyolun kenarındaki bu eski üniversite kasabasının marazi bir çekiciliği vardı. Güneşli, güzel bir sonbahar günüydü ve ozon alarmının verildiği saatler bu yıl için atlatılmışa benziyordu. En azından Meteoroloji Servisi günlerdir uyarıda bulunmamıştı. Gerçekten de, ancak gereğinden fazla dikkatli olanlar dışında kimse koruma giysileri giymiyordu; ağız maskelerinden bile vazgeçilmişti. Eski su değirmeninin yanındaki köprüyü geçti ve zanaatkâr-

lar, kitapçılar ve küçük kafelerle dolu eski kente doğru yürüdü.

Belediye meydanında birkaç yüz seyir meraklısı, derme çatma bir sahnede, iç çamaşırlarıyla duran bir kadını görebilmek için itişip kakışıyorlardı. Kadının bakışları ifadesiz, saçları dağınıktı, kolları bedeninin iki yanından sarkıyordu. Sahnenin öbür tarafından, saçları düzgünce yandan ayrılmış, takım elbiseli ve bond çantalı yarım düzine adam kadına doğru ilerlediler. Kadını sıkıştırmaya başladılar; yanaklarını sıkıyor, alnına dokunuyor, karnını okşuyor ve göğüslerini elliyorlardı. Hoparlörden swing tarzında bir şarkı duyuldu: "İlkbahar ve güneş ışığı benim aşkım. Düşlemekten bile korktuklarımı anlattı bana öpüşün..." Kadının dizleri büküldü; adamlar onu yeniden ayağa kaldırdılar. Bez bir bebek gibi sarkıyordu adamların kollarından. Adamlardan biri parmaklarını kemiriyor, diğeri burnuyla oynuyor, öteki saçlarını çekiştiriyordu. Kadın gözü dönmüş sürünün kollarına baygın bir halde yığıldı yeniden. Onu tekrar ayağa kaldırmaya çalıştılar. Erkek elleri ağzına parmak sokuyor, çenesini okşuyor, omuzlarını mıncıklıyor, koltuk altlarını gıdıklıyordu kadının. Sonunda onu kendi haline bıraktılar. Kadın şaşkın bir biçimde ayakkabısını aradı. Sonra sahneye başka bir kadın çıktı: kısa eteği, cırtlak bir rujla boyanmış dudakları ve yüksek topuklu ayakkabılarıyla. Kalçalarını sallaya sallaya geçti ve erkekleri peşine taktı. Bir koro şarkı söylemeye başladı: "Hanımefendi, ben kör değilim ya, ne kadar tehlikeli olduğunuz belli, gözlerinizden okunuyor, sizi bir kere gören, artık sizi sevmeli..." Müzik sustu, ağzından salya akan herifler sahne arkasında gözden kayboldular. Bir-ki, bir-ki, bir-ki...

Malin kalabalığın arasından sıyrıldı; kasabada amaçsızca dolaşmaya başladı. Sert adımlarla yanından geçen bir kadın tam ayaklarının dibine tükürdü. Kadın, yoluna çıkan herkese aynı şeyi yapıyordu. İşi gereği Cumhuriyet'in her köşesini dolaşan Malin, bu zararsız delilerin sokaklarda ne kadar çoğaldığını fark etti. Eskiden böyle olmadığını anımsıyordu.

Birdenbire, kasabaya gelen tüm büyükbaşların kaldığı Rasmussen Evi'nin önünde buldu kendini. İris ona burada kaldığını anlattığında, önce inanamamıştı. Herwig Rasmussen, doksanlı yılların sonunda sanayi tesislerine karşı düzenlediği terör eylemleriyle devletin bir numaralı düşmanı mertebesine yükselmiş olan "Doğa Kurtuluş Ordusu"nun kurucusuydu. Faşist Birlik'in ilk zamanlarında yakalanmış ve öldürülmüştü. "Direnişin Felsefesi" adlı gerilla rehberi bugün her kitapçıda satılıyordu.

Malin'e yol boyunca eşlik eden bisiklet zili seslerinin yeniden çıngırdaması, İris'in artık kendini göstermesi için bir davet gibi geldiyse de onunla karşılaşmadığına sevindi. Onu orada görse kimbilir neler düşünürdü.

Doktor Baro çaresizlik içinde sordu: "Orada başına gelecekleri biliyor musun sen? Anarşi, evlat, anarşi ve kaos. Şiddetin çarkı! Ve buna gönüllü olarak razı oluyorsun ha? Aklını hangi şeytan çeldi senin?"

"Peki n'apsaydım, Doktor? Beni bir yıkım tugayına vermek istiyorlar. Mannheim civarındaki bir kimya fabrikasında. Dioksin vesaire, şehir kampında hiç olmazsa zehirlenmem."

"Bir şehir kampı cehennemin ta kendisidir, Percy. Anlasana! Şehir kamplarının eski dünya düzenini yansıttığını ve ona heves edenlerin orada yaşayabileceğini söylüyorlar. Gerçekten eski düzen olsaydı, inan bana nüfusun yarısı hemen oraya gitmek için harekete geçerdi. Ama işin içinde iş var: Orada devlet yönetimi yok."

"N'olmuş yani, daha iyi ya işte."

Baro elini torununun omzuna koydu: "Böyle bir şeyin yürümesi mümkün değil işte..."

"Eskiden yürüyor muydu? Son dönemlerde New York'ta, Londra ya da Tokyo'da neler olmuştu? Endişelenme, Doktor, bir yıl sonra görürsün. Belki sen de fikrini değiştirir, oraya taşınırsın."

Philip Baro başını yana çevirdi ve kirpiklerinin ucundaki gözyaşı damlasını sildi. "Geç oldu," dedi sakin sakin, "kız kardeşinle görüşecek misin?"

"Bu akşam Eszra'ya gideceğiz. O da çalışma cezasına çarptırıldı. Doğrusu, ben şehir kampını tercih ederim."

Yüzbaşı Boon, doğanın zevkle teslim aldığı bu terk edilmiş köylerin görüntüsüyle büyülenmiş, kendini tamamen doğaya bırakmıştı. Cip, tuhaf görünüşlü taş yığınlarına dönüşmüş yıkık duvarların yanından yavaş yavaş geçiyordu. Ev iskeletlerinin arasından ağaç fidanları fışkırıyordu. Yolları kaplayan taş levhalar, sanki can çeki-

şir gibi çatlamışlardı. Üzerinde vahşi kedilerin tembel tembel uzandığı yoğun çalılıklar her yanlarını sarmıştı. Yıkık dökük bir samanlığın içinde bir traktör duruyordu; traktörün koltuğunda bir kuş yuvası vardı. Cip, telsizden çıkan bölük pörçük sesleri, akustik bir pislik perdesi gibi ardından sürüklüyordu.

"Kapat şunu," dedi Boon, Kirchhoff'a.

Buna rağmen şoförü cihazın sesini daha da açtı. Kara bir köpek hırlayarak üzerlerine doğru koşmaya başladı. Kirchhoff gaza bastı. Yüz metre sonra araca yetişen köpek, son sürat koşarken yan taraftan üzerlerine saldırdı. Boon tabancasına el atar atmaz köpek duruverdi. Boğuk havlama sesleri onları bir süre daha izledi.

Boon askere, "Siz delirdiniz mi, Kirchhoff?" diye çıkıştı.

"Telsiz haberi bizimle ilgiliydi yüzbaşım." Kirchhoff mikrofonu eline aldı. "7 no'lu devriyeden merkeze. Ufak bir atmosferik sorun yaşadık. Lütfen mesajı tekrarlayın. Tamam."

"7 no'lu devriye, göreve çağrılmış bulunuyorsunuz. Harita doğrultusu: Q üç. Koordinatlar: Anna'nın A'sı, Dora'nın D'si. Muhtemelen hayvan vuruyorlar."

"Q üç, Anna, Dora. Anlaşıldı. Tamam."

Boon suçun kodunu araç bilgisayarına tuşlamıştı bile. Dijital harekât emrini fazla beklemeleri gerekmedi: "GO!"

Boon, astı tarafından çok büyük bir ihmalkârlık anında yakalandığını gayet iyi bilerek, "Kusura bakma, Kirchhoff," diye homurdandı. Neyse ki çok iyi anlaşıyorlardı. Hakkında bir şikâyet olmayacağı kesindi. Ne biçim bir orduydu bu böyle? Astlar üstlerini şikâyet edebiliyorlardı! Anayolu terk ederek yağmur çukurlarıyla dolu bir köy yoluna saptılar.

Kirchoff'un, "Aman Tanrım!" diye haykırdığını duydu.

Boon, şoförün gösterdiği yöne baktı. Kahretsin! Çayırda beş tane öldürülmüş dana ya da onlardan geriye kalanlar vardı. Failler hayvanların kafatasını parçalamış ve kadavraların gövdesinden koca koca parçalar kesip almışlardı. Araçtan indiler. Ayaklarının altındaki kana bulanmış çimenlerin üzerinde hayvanların bağırsakları kıvrım kıvrım uzanıyordu. Mat bilyeler gibi parlayan sönmüş gözlerin üzerinde sinekler cirit atıyordu. Boon, karnının içi boşaltılmış bir hayvanın yanında diz çökerek kurbanın boynuna dokundu. Buz gibiydi. Henüz bir leş kokusu duyulmadığına göre, olay dün gece gerçekleşmiş olmalıydı.

"Pekâlâ, bakalım bu civarda kimler oturuyor?" diyerek cipe döndü.

Kirchhoff usulca konuştu: "Buna hiç gerek yok. Arazi bir meditasyon komününün mülkü."

Boon haritaya baktı. "Doğru," diyerek başını salladı, "ama iki kilometre sonra kentin ikmal bölgesi başlıyor. Orada kimlerin çalıştığını bilmek isterdim doğrusu."

Yakınlarda, kuzeydoğu tarafında bir çiftlik vardı. Kirchhoff garip bir biçimde sessizdi. Ama suskunluğu bir astın sessizliğinden çok daha kişisel bir şeydi. Durum onu bayağı etkilemişe benziyordu; Boon onun bu yönüne daha önce hiç tanık olmamıştı. Çiftliğe ulaştılar. Haritada pek belli olmuyordu ama, çiftlik düşündüklerinden daha büyüktü. İdari binaların arasında, büyük bir dış merdiveni olan bir malikâne yer almaktaydı. Binanın önüne park ettiler. Kimse onları görmemişti. Kirchhoff sanki felç olmuş gibiydi. Boon arka koltuktaki makineli tüfeği kaptı ve gidip zile bastı. Hiçbir hareket yoktu. Tam omzunu silkip geri dönüyordu ki şöförü yanından koşarak geçti ve kapıyı omuzladı. Boon şaşkınlık içinde olduğu yerde kalakaldı; daha ne olup bittiğini anlayamadan, iki şişman adam ve yine oldukça yapılı bir kadın paldır küldür dışarı çıktılar. Arkalarından Kirchhof çıktı; elinde küçük bir ahşap sandık tutuyordu. Yakaladıkları adamlardan biri şişe dibi kalınlığındaki gözlüklerin ardından Boon'u süzüyordu.

Kirchhof alışılmadık keskin bir sesle, "Eti nereye sakladınız, domuzlar?" diye haykırarak ahşap sandığı parçaladı. Sandığın içindeki çeşit çeşit gümüş eşya taş zemine saçıldı: şamdanlar, çatal-kaşıklar, takılar.

Kirchhoff, makineli tüfeğin namlusunu kadının alnına dayadığında, kadın sızlanarak yanıt verdi: "Değiş tokuş ettik."

Boon cipe giderek mesajı verdi. Nakil işlerine bakan arkadaşları da oraya geldiklerinde görevleri tamamlanmıştı.

"Tebrikler Kirchoff," dedi hayranlıkla, "tam isabet."

Er cevap vermedi, cinayet yerine döndü ve tam çeyrek saat ölü hayvanların başında oturdu. Boon araçta bekledi. Delikanlı, hayvanlar için dua ediyor gibiydi. Ama tüm bu olanlar Kirchhoff'un kişiliğine hiç uymuyordu ki! Yine de, bu garip ayini bozmamak için telsizi kapattı. Şöförüne ne olmuştu böyle? Dünkü aşıyla ilgili olamazdı ya...?

Philine'in burnu, pencereye dayanmaktan neredeyse yamyassı olmuştu. Kırış kırış buz çölünün vakarlı görüntüsünü seyretmeye doyamıyordu. Aşağıda uzanıp giden beyaz dünyanın yok olmaya yüz tuttuğunu, buz dağlarının daha birkaç yıl önceki varsayımlara göre daha hızlı eridiğini, eriyen suların okyanusların su seviyesini yükselttiğini ve bir zaman sonra Kuzey Almanya ovasının da sular altında kalacağını bilmesi, manzarayı seyrederken aldığı hazzı hiçbir biçimde gölgelemiyordu. O şu anı yaşıyordu ve harika bir görev üstlenmişti... Fakat uçağın parıldayan kanatları altından çevreyi seyrettikçe üzerine derin bir üzüntü çökmeye başladı. Kalbi çırılçıplak ortada kalmış gibiydi.

"Merhaba, adım Mira. Yanına oturabilir miyim?"

Philine şaşkınlıkla başını kaldırdı. Koridorda genç bir kız duruyor ve çekingen bir gülümsemeyle kendisine bakıyordu. "Oturabilir miyim...?"

"Elbette! Otur lüfen."

Mira koltuğa yerleşince, "İlk defa uçuyorsun, öyle değil mi?" diye sordu.

"Evet, nereden anladın?"

"Ben hemen anlarım. İnsanlar huşu içinde oluyorlar o zaman. Ben uçakla çok sık seyahat ederim. Babam bilim adamı, arkada oturuyor. Hamburg'da bir kongreye gitmiştik. Ardından babam siyasi propaganda amaçlı bir davada tanıklık etti. Aslında bir şehir kampını da ziyaret etmek istiyorduk, ama olmadı. Amerika'da ne yapacaksın?"

"Bir Hopi avlayacağım..."

"Ne avlayacaksın ne?"

"Hopilerden bir büyücü," diye cevap verdi Philine ve elinde olmadan gülümsedi. "Meditasyon komünümüz bu kabileden ruhsal yardım almakla görevlendirdi beni. Bize Hopilerin düşüncelerini anlatacak birini bulmam gerekiyor."

"Hopiler buna razı olur mu?"

"Bu nasıl ricada bulunduğuna bağlı. Ama bunun için onların yanına gitmek gerekiyor."

Mira etkilenmişe benziyordu. Philine'i saygıyla süzdükten sonra birden sordu: "Avrupa'dan kalkan tüm uçakların neden bizim batı kıyılarımıza, Seattle ya da San Fransisco'ya indiğini biliyor musun?"

"Bilmem."

"Çünkü dışarıdan gelen insanların, eskiden kâşiflerin geldiklerinden farklı bir yönden ülkeye girmeleri gerekiyor. Yani, doğan güneşe karşı. Babam, Kızılderililerin bunda ısrar ettiklerini söylüyor. Ve artık neden iç hat uçuşları yok, biliyor musun? Devlet göreviyle ilgili olanlar dışında tabii. İnsanların yavaşlığı yeniden keşfetmeleri gerekiyormuş da ondan. Bu da Kızılderililerin fikri. Bir yönüyle insanın aklına yatıyor. İnsan bir ülkeyi karadan gezerse, o ülkeye daha fazla saygı duyuyor."

"Sizde seyahat etmek serbest mi?

"Evet, tabii, ülke içinde serbest. Güneşmobillerle dolaşan bir sürü uçuk var. Atla da tabii."

"Peki trenle?" diye sordu Philine ve aşağıya, Kanada'nın çıplak kaya oluşumlarına baktı. Daha kırk yıl önce bu ülkenin yüzde sekseninin ormanla kaplı olduğuna inanmak çok güçtü.

"Trenler artık yalnızca eşya, inşaat malzemesi, yiyecek vesaire taşımak için kullanılıyor. Hey, Amerika hakkında pek bilgin yok galiba. Doğru mu?"

"Doğru."

"Nüfusumuzun artık yalnızca seksen milyon olduğunu biliyor muydun? Konferansta daha yeni açıklandı. Top secret yani. Örneğin, New York, Los Angeles ve Chicago'nun artık olmadığını, yani bu şehirlerde artık kimsenin oturmadığını biliyor muydun? Yirmi yıl önceki salgından beri buralar hâlâ yasak bölge. Salgının yalnızca bu üç kentte ortaya çıkması çok tuhaf, ama çıkınca da tam çıktı."

Philine bunu daha önce de duymuştu. Usulca sordu: "Peki sence neden?"

"Takdiri ilahi."

Mira'ya sarıldı, komünde sıkça sözü edilen kuşkunun kelimelere dökülmediğine sevinmişti. Bazıları kesinlikle New York, Chicago ve Los Angeles'in içme suyunun, Amerikan hükümetinin görevini yapmasını sağlamak amacıyla, devrimden önce bakterilerle kirletilmiş olduğunu iddia ediyorlardı. Ortalıkta bir sürü söylenti dolaşıyordu. Ekoloji kurullarının, ekonomi ve politikanın iktidar kartellerini kırmayı nasıl başardığını bir türlü anlayamıyorlardı. Philine'in kendisi de bir açıklama getiremiyordu.

"Ya San Fransisco?" diye sorarken, sarıldığında hemen kendisine sokulmuş olan Mira'yla arasına yine mesafe koymasına azıcık üzüldü.

Kız, hiç kinci davranmayarak güldü. "San Fransisco toparlandı,

hem de Aids'e rağmen. Aids büyük bir sorun tabii, ama bu sorun nerede yok ki? Nüfusun yarısının Aids'e yakalandığı tahmin ediliyor. Yine de bir şekilde çok etkileyici. Sana bir şey söyleyeyim mi, buna Üzüntü Gücü derler. Kent kendi kendini yönetiyor; orada aşağı yukarı iki yüz bin kişi yaşıyor. İstersen, seni kentte gezdiririm. Hoşuna gideceğinden eminim."

Philine gözlerini kapattı. Uçak motorlarının fısıltısını dinledi. Bir Hopi kehaneti, büyük temizlikten önce tekerleksiz araçların dolaşacağı gökyüzü yollarından söz etmiyor muydu?

Malin bir haftadır evindeki küçük bir sineği gözlemliyordu. Evdeki bitkiyi suladığında sanki bir rastlantı eseri gibi, yaprakların birine konmuş oluyordu; bilgisayarın başına geçtiğinde, büyük bir beklenti içinde klavyenin üzerinde duruyordu. Özellikle de kitap okuduğu zamanlarda kendisine eşlik etmeye bayılıyordu. O sırada sineğe parmağını uzatabilir, dudaklarına götürebilir ve kanatlarını öpebilirdi...

Şimdi sol elinin bileğine konmuş temizleniyordu. Sayfayı çevirdiğinde kitabın içine atladı. Biz insanların hayvanlara karşı beslediğimiz şefkat, umursamazlık ve korkunun tamamen onların boyutlarıyla ilgili olduğunu okumaktaydı. Buna göre, bir atın bir kişilik olarak saygı görme şansı bir sineğe göre daha fazlaydı...

Mutfağa gidip kendine bir çay hazırladı. Suyun kaynamasını beklerken, sineği de yuvarlak ahşap masa üzerinde, kedi fareyle oynar gibi, küçük bir özel gösteri sunmaktaydı. Masanın üzerindeki ekmek kırıntılarını bir sağa, bir sola atarak masanın üzerinden düşürüyor (ki aptal kediler bunu beceremez) ve pike yaparak havada kapıyordu. Bravo ufaklık. Gösterinin tekrarı için zaman yetmedi; kapı zili çalıyordu. Mansteim olmalıydı, bir iki döküman getirmek için uğrayacaktı. Kapıya giderken, düdüklü çaydanlık ötmeye başladı. Kapıyı hızla açıp yeniden mutfağa koştu.

"Sen rahatına bak," diye seslendi, "ben şimdi geliyorum."

Çayı getirdiğinde az kalsın elindeki tepsiyi düşürecekti. İris karşısında, koltukta oturmuş, başında zarif bir biçimde alnına doğru yatırdığı

kadife bir bere, kıs kıs gülüyordu. Hafif bir makyaj yapmıştı; bebek yumruğu büyüklüğündeki bronz bir halka, bir tür güneş kursu, sağ kulağında sallanıyordu.

"Bir hanım konuk mu bekliyordunuz?" diye sordu. Sesinde aşağı yukarı şu anlama gelen bir ifade vardı: eğer öyleyse, yolla gitsin.

"Hayır, yalnızca inşaattan birini."

Rahatlamış bir biçimde gülümsedi İris. "Ben de inşaattan biriyim. Dört gün sonra gidecek olsam bile."

Malin oturdu ve çaydanlığın içinden süzgeci çıkardı. Elleri kendiliğinden hareket eder gibiydi. Bu baskına hazırlıklı değildi. Çayı karıştırırken seramik fincanlara çarpan kaşıkların sesi bir saatli bombanın tiktaklarına benziyordu.

"Seni istiyorum," dedi Iris, usulca, ama belirgin bir sesle.

Malin başını ağır ağır kaldırdı. Bir kadının kendini verebilmesi için arada ne kadar kışkırtıcı bir mesafe bırakması gerektiğini bilen bir adamın içgüdüsüyle onu süzdü. Bu oyunu oynayalı çok olmuştu ama, oyunu unutmamış olduğunu hissedebiliyordu. Gözleri onun ince boynunda gezindi; boynunun üzerindeki atardamarlar hassas zarlar gibi heyecanını gösteriyordu. Gözlerini ondan ayırmadan ayağa kalktı. Iris, kapıyı sırtında hissedene kadar geriledi. Malin, Iris'in beresini başından sıyırdı ve uzun siyah saçlarını parmaklarının arasından kaydırdı. Iris'in, yarı açık dudaklarının arasından gittikçe daha şiddetli alıp verdiği soluğunu hissetti. Kollarında sıkarak onu duvara yasladı. Ağızları acıtana dek kenetlendi. Sonunda onu aldığında, Iris'in boğazından bir çığlık kurtuldu. Yırtılmış, çizilmiş ve ter içinde birbirlerine bir süre daha sarılıp kaldılar.

"Neydi bu?" diye fısıldadı Malin ve Iris'in yaralı dudaklarını titreyen parmaklarıyla okşadı.

Mira ve Philine gezintilerinin sonunda Coit Tower'a çıktılar. Pasifik yönünden gelen muazzam bir sis duvarı körfezi kaplamıştı. Bu çılgın pamuk yığınını yalnızca Golden Gate Köprüsü'nün bakır kırmızısı kuleleri delip geçiyordu. Daha bu sabah, köprü, iki ayağı suyun içinde, sanki topraktan söküp aldığı enerjiyi tüm kente özenle dağıtan bir ateş parçası gibi duruyordu. Sis Alkatraz Kayası'nı son-

suza dek dünya üzerinden silmek istercesine yuttu. Sağ tarafta, son depremde yıkılmış Oakland Bay Köprüsü'nün çelik kalıntıları, çoğalan gölgelerin altında griye çalan suyun içinden yükseliyordu; öte yanda, Berkeley'in evleri güneşin altında parlamaya devam ediyorlardı. Serin bir rüzgâr Mira ve Philine'in yüzlerini yalayıp geçti. Kızlar ürpererek içeri girdiler. Mira vedalaştı; babasının kendisini beklediği havaalanına dönmesi gerekiyordu.

Philine, Mira'nın adresini yazdığı kağıdı katladı ve Columbus Avenue'den aşağı yürümeye başladı. Ohio'ya yolu düşmezdi ama, orada bir arkadaşının olması iyiydi. Daha önce Russian Hill ve Pacific Heights sokaklarında dikkatini çekmiş rengârenk evleri şaşkınlıkla seyretti. Uzun zamandan beri terk edilmiş Financial District'in gökdelenlerinin ardında yer alan bu zıpır yerleşim birimi, yaşamın çoşkun müziği gibiydi.

Washington Square'da elli tane yaşlıca Çinli tek bacak üstünde aynı anda dönüyordu. Philine bir kafenin önüne oturarak Tai Chi dansçılarının yavaş çekime benzer hareketlerini büyülenmişçesine izledi. Hiçbir şekilde stres yaşamayan bu kenti seviyordu. Şu ana kadar tek bir polis görmemişti. Üzüntülerini belli etmemeye çalışan insanlar, rahat ve naziktiler. Kendi ülkesi Almanya'da Aids kurbanları ayıklanıyorlardı; nereye gönderildiklerini kimse bilmiyordu. Siyah lekelerle kaplı, kocaman, çökmüş gözlü ince yüzleri sadece Devlet Arşivi'nden biliyordu; oysa burada gündelik görüntüler arasındaydılar. Sağlıklı olanlar, kaderin onlara verdiği zaman kredisinin pekâlâ farkında gibiydiler. Ustaca kurgulanmış sokak tiyatroları, ölüme mahkûm olanların da zevk alıp eğleneceği sonsuz bir veda şarkısı gibiydi. San Fransisco ölmekte olan bir kent değildi, ölmenin zevkli olduğu bir kentti. Böyle bir kent farklı kriterlere göre işliyordu; böyle bir kentin polise ihtiyacı yoktu...

David otelde bir şişe şarapla onu bekliyordu. Kendisini çatı katındaki dairesine davet etmişti. 73 yaşında bir yahudi olan David, kaldığı otelin yöneticisiydi ve söylediğine göre, on yıldır binadan dışarı çıkmamıştı.

"Karımın ölümünden beri burada ağırladığım ilk kişi sizsiniz," diyerek bir bezle bardağın kenarını sildi. Tıknaz ve solgundu; yuvarlak kafasını seyrek bir saç çelengi çevreliyordu. Ama küçük gözleri enerjiyle parlıyordu. "Marin County'i de mutlaka görmelisiniz," diyerek şarap açacağını mantarın üzerine oturttu. "Marin County bizim bahçemiz. Temel gıda dükkânlarındaki her şey oradan geliyor. Bu nefis şarap gibi." Philine

şarabın kokusunu içine çekerken, ev sahibinin kendisini neredeyse tamamen yutacak gibi görünen koltuğa rahatça yerleşmesini eğlenerek izledi.

David keyifle konuştu: "Biliyor musunuz, evladım, hiçbir Hopi son dönemin gerçekte ne kadar iyi olduğundan söz etmedi. Kızılderililer topraklarını geri aldılar ve görevinizden anladığım kadarıyla, yalnızca bizde değil, sizde de yeniden sözleri geçiyor. Sahip olma hırsımız doğal bir sona kavuştu; parayla hiçbir şey satın alınamıyor artık, ne benzin, ne de başka bir şey. Doğanın intikamında yanlış olan ne? Amerika'nın yarısını çöle çevirmesi mi? Hayır, ülkeyi doğa değil, biz mahvettik. Doğa yalnızca, kürkünün içindeki parazitleri silkeleyip attı." Şarabını yudumladı. "Size bir itirafta bulunacağım, yavrum. Kapitalizmin nimetlerinden faydalanmış ve iyi de yaşamış benim gibi yaşlı bir adamın, en yüce insan yasalarının doğanın yasalarıyla uyumlu hale getirildiğini dünya gözüyle görebilmesi büyük bir mutluluk. Şu sıralar, insanların daha başka neler yapabileceğini görüyoruz: İnsanlık. Bu kent buna çok güzel bir örnek oluşturuyor."

Philine şöminenin üzerindeki tabloyu inceledi. Tabloda, yüzü David'e benzeyen bir adamın çizildiği bir resim sehpasının önünde tekerlekli sandalyede oturan bir kadın görülmekteydi. "Karınız felçli miydi?" Adam gülümseyerek yanıtladı:

"Evet, ama tablodaki kadın Meksikalı kadın ressam Frida Kahlo, doktoru Farill'in portresiyle birlikte." Ses sistemini açtı. "Müsaade eder miydiniz?" diye muzipçe sordu.

Bir valsin tınılarıyla dans etmeye başladılar. Bu müziğin büyüsünü daha önce hiç bu kadar derinden hissetmemişti Philine. Kendisini bu cennet dansının baş döndürücü ritimleriyle bir tüy gibi döndüren ufak tefek otelcinin kollarında yer çekiminin yok olduğunu duyumsadı. Onu uzaya fırlatıp atan bir ateş yanıyordu içinde. O bir yıldızdı! Sonunda olacağımız şeyin ta kendisi değil miydi bu yıldız...?

David onu nazikçe koltuğa bıraktığında, "Yaşam çok *kitsch*," diye güldü Philine.

"Evet, küçüğüm, eğer bize karşı iyiyse..."

Duvar monitörünün yanında kırmızı bir ışık yanıp sönmeye başladı. David uzaktan kumandaya basarak bilgileri aldı. Meteoroloji Servisi, radyoaktif ışınların ani artışını haber veriyordu. "Dışarda, sahilin biraz ötesinde üç tane atom denizaltısı batığı var," dedi David özür diler gibi. "Üç yıldan beri bizi uğraştırıyorlar. Marin County'i ziyaret etmekten vaz-

geçseniz iyi olacak sanırım. Yazık, çünkü bizim son sekoya çamlarımız orada. Size bir sürü şey anlatabilirlerdi. Bu dev ağaçlar, İsa dünyaya sevgi üzerine ilk vaazını verdiğinde de vardılar..."

Percy bavulunu rafa koydu. Kompartımanda henüz tek başınaydı; ama trenin içindeki ayak sesleri ve gürültüye bakılırsa, maalesef uzun sürmeyecekti bu. Sahiden de iki saniye bile geçmeden kapı ardına dek açıldı ve orta yaşlı iki adam paldır-küldür içeri girdiler. İkisi de tıknazdı, gömlekleri şişko göbeklerinin üzerinde gerilmişti ve kısa, etli kolları omuzlarından aşağı sosis gibi sarkıyordu. Percy hâlâ böyle vücutların olmasına şaşırdı; et tüketimi devlet tarafından yıllar önce yasaklanmıştı. İki adam ona koca gözenekli, terden sırılsıklam suratlarla bakıyorlardı. Percy zoraki gülümseyerek dışarıya, koridora çıktı. Pencereyi aşağı indirdi. Temiz hava ona iyi gelecekti.

Peronun sonunda, kasa kapakları açık iki askeri kamyon duruyordu. Koruma giysileri içindeki askerler uygun adım dışarı çıkarak kamyonlardan trene aktarılacak kişiler için ikili bir sıra oluşturdular. Bir subay vagonun kapılarını mühürleyip kalkış işaretini verdi. Birkaç saniye sonra, özel tren ağır ağır istasyonu terk etti.

Bu aktarmanın ne anlama geldiğini merak eden Percy, bilgi edinmek amacıyla trenin sonuna doğru yürümeye başladı. İlk defa, yanlış karar vermiş olduğu duygusuna kapılmıştı. Zaman zaman kompartımanlara göz atıyordu. Trende yok denecek kadar az kadın olması ve hiç çocuk olmaması dikkatini çekti. İnsanlar kapalı perdeler ardında bir şarkı tutturmaya çalışıyorlardı. Uzun zamandır saklamak zorunda kaldıkları bir duygudaşlığı zevkle kusuyor gibiydiler. ZAFER! tıkı-tık-tık, ZAFER! Bu müthiş ritim trende yaptığı gezinti boyunca bir tehdit gibi ona eşlik etti. Son vagona ulaştığında, bir asker yolunu kesti. "İçeride kimler var?" diye sordu Percy.

"Yerinize dönün, size bilgi veremem."

"İstasyondaki bu korunma giysileri ne için?"

"Lütfen gidin." Asker makineli tüfeğinin emniyet kilidini kaldırdı.

Percy askeri yatıştırmak için ellerini kaldırdı ve geri döndü. İlk fırsatta trenden inip kaçacaktı ama, hiç fırsat yakalayamadı; çünkü tren hiç-

bir yerde durmadı. Tuvaletin yanındaki açılır-kapanır oturağın üzerinde donup kaldı. İnsanlar neden pantalonlarının fermuarını tuvaletten çıktıktan sonra çekiyorlardı ki? Suratlarındaki aptal iyimserlik onu hasta ediyordu. Doktor'un ona şehir kampları hakkında anlattıklarını düşündü; Laura'yı, Eszra'yı düşündü. Etrafındaki konuşmalar boş sözlerden ibaret, gereksiz geyik muhabbetinden başka bir şey değildi. Dinlemeye çalışsa da sözcükleri çözemiyordu. Pencereden manzaralar akıp gidiyordu, hüzünlü manzaralar, bu anın melankolisi üzerine bir örtü gibi yayılan manzaralar.

Orada saatlerce büzülüp kalmış olmalıydı. Tren sonsuz uzunlukta bir tünele girdi. Bir süre sonra hoparlörlerden bir ses duyuldu: "Bayanlar, baylar, birkaç dakika sonra şehir kampı Berlin'e ulaşmış olacağız. Güvenlik güçlerinin talimatlarına uyunuz ve sakin olunuz."

Percy hıncahınç dolu koridoru geçerek kompartımanına döndü. Kompartımandaki iki adam ortadan kaybolmuştu. Tren, sarı fayanslarla döşeli bir yeraltı istasyonuna girdi. Penceresinin karşısında müthiş boyutlardaki bir leopar dişlerini gıcırdatıyordu. Yanında, "Her erkeğin arkasında güçlü bir kadın vardır" yazıyordu.

Sıraya girdi ve diğerlerinin de yaptığı gibi, peronun ön cephe duvarındaki ışıklı tabelalarda görülen renkli, gizemli mesajları okumaya başladı: "Tecrübe takdir uyandırır", - "En güzel şeyler en doğal şeylerdir", - "% 99.9 mükemmel", - "Hadi gel, hadi gel İsabel", - "Bu yıldızı satın alabilirsiniz" ... Birdenbire kemikli ve güçlü iki el gözlerini kapattı. Bu elleri tanıyordu! Eller gözlerini serbest bıraktığında, Willy'nin keskin hatlı yüzünü karşısında buldu!

"Şaşırdın di mi?"

Ayağı, bir yılanla dostluğuna takılmış olan bu sararmış dişli, güçlü kuvvetli canavar, şimdi Eszra'ya Tanrı'nın bir lütfu gibi geliyordu.

Willy, "Burada işimiz iş valla," diye sırıtarak hijyenik bağ reklamı yapan bir afişi gösterdi. Percy kendini tutamayarak gülmeye başladı; güldükçe yüreği ferahlıyordu. Sonunda o da özgür olduğu duygusuna kapılmıştı.

Tavşan, otların üzerinde titreyip duruyordu. Yan tarafta, korkudan gözleri büyümüş bir tilki binadan sürünerek çıktı ve kaçıp gitti. Binlerce kuş gökyüzüne doğru havalandı. Panik içindeki kanat çırpışlarının altında, üç tane yavru çakal çığlıklar atarak çalılıklar arasında kaçışıyorlardı. Yılanlar, sarsılan toprağın üzerinde çılgın gibi ilerliyordu. Çoğu, beş yüz metre genişliğinde bir cephe oluşturmuş iki buldozer tarafından arazi boyunca çekilen ve önlerine çıkan her ağacı, her çalıyı ve her otu topraktan söküp atan zincir frezelerin çelik dişlerine kapılıyordu. Toz bulutu sonunda dağılmaya başladığında, yaşam yok olmuştu bile. Rüzgâr birkaç koyun otu kümesini önü sıra sürüklüyordu; onun dışında, boşaltılmış arazinin üzerine bir ölüm sessizliği çökmüştü.

Malin, Güzel İşkenceci'nin, "*Medeniyetin dünyasına hoşgeldin dostum,*" diyen sesini duydu; ama Xenia hâlâ ortaya çıkmamıştı. Buna karşılık kendini, bir televizyon stüdyosunda bağırıp çağıran seyirciler arasında buldu.

"BANA BİR X VERİN" dedi aday. Şovmenin asistanı gösterge panosunu çevirip sahiden de bir X ortaya çıkardığında, seyirciler çağlık atmaya başladılar.

İsterik çığlıklar hâlâ kulaklarında çınlarken, Malin kendini tüm ağaçların yok edildiği bir bozkırda buldu. Toprak, yavaş çekimde, sonunda geriye parçalanmış, öbek öbek yığılmış balçık kümeleri kalana kadar çatlıyordu. Yanından bitmek bilmeyen bir kafile halinde, paçavralar içinde insanlar geçiyordu; çoğu yalınayaktı ve bir deri bir kemik kalmış yüzlerini kaldırıp bakmıyorlardı bile. Ağızlarını bıçak açmıyordu; çocuklar bile suskun suskun kafileyi izliyordu. Bebeklerin, kabuklu yaralarla biçimi bozulmuş başları, sanki her an kopup düşecekmiş gibi annelerinin omzundan sarkıyordu. "*Sizin aptallığınız yüzünden bugüne kadar iki milyar insan öldü. Tüm hayvanların yüzde yetmişi ve tüm bitkilerin yüzde sekseni sonsuza dek dünya yüzeyinden yok oldu. Sizi dizginlemememiz için tek bir neden söyle bana.*"

"BEN BİR S İSTİYORUM," dedi aday. Seyirciler yine hayranlık çığlıkları attılar.

Malin bir uzay kapsülünde, Güney Amerika üzerinde uçuyordu. "*İyi bak dostum. Bu, doksanlı yıllarda yapılan bir çekimdi. Siyah duman tabakası, kullan-at toplumunun tüketim çocukları köftelerle beyinlerini yiyebilsinler diye, çayırlık alan elde etmek için Brezilya yağmur orman-*

larına kurulan 150.000 ateş ocağı tarafından beslenmektedir. Bir zamanlar dünya iklimini dengeleyen ormanlardan geriye bugün yalnızca yüzde beşi kalmıştır. Sizi neden dizginlemek zorunda olduğumuzu artık anlamaya başladın mı?"

"BİR T LÜTFEN." - Sunucu, "MÜTHİŞ!" diye bağırdı, "T DE VAR!"

Tablo güzelliğindeki bir sahildeydi. İki balıkçı gemisi tirol ağı çekiyordu; sanki biri kocaman bir girdap açmışçasına, deniz süratle çalkalanmaya ve köpürmeye başladı. Yüzlerce adam ellerindeki demir çubuklarla, önlerine sürüklenmiş yunus balıklarına kıyasıya vuruyorlardı. Körfezi koyu kızıl bir kan halısı kapladı. Çırpınan hayvanların karaya çekildiği yerde gittikçe açık bir yara görünümüne bürünen kumsal kana boyandı. "*Kurbanların gözlerine bakmasan daha iyi*," dedi Xenia. "*Sana ne sorduklarını nasıl olsa anlayamazsın.*"

"MANFRED'İN HESABINDA 7.800, MARIANNE'NİNKİNDE 4.500 MARK VAR. MANFRED OYUNA DEVAM EDİYOR" - "BEN BİR E SATIN ALIYORUM" - "BİR E 2.000 MARK. BAKALIM NE OLACAK, EVVET, TAMAM. İŞTE BİR E!" İnsanlar sevinçten tepiniyorlardı. Aday, kendinden emin bir biçimde, "BEN KELİMEYİ SÖYLÜYORUM: EXOTUS," dedi. Seyircilerin bir kısmı zevkten çıldırmaya başlamıştı ki şovmen suratına üzgün bir ifade oturttu: "HAAYIIR," diye kem küm etti. "BIR I OLMASI GEREKİYORDU. DOĞRU SÖZCÜK EXITUS.. YAZIK, MANFRED, GÜZELİM OTOMOBİLİ MAALESEF KAÇIRDINIZ..."

Malin sırıttı. Xenia bir kütüphanedeki şöminenin yanında oturuyordu. "*Bu tür eğlence çöplüğünü, milyonlarca insan elektronik ya da basılı biçimde onlarca yıl zevkle izlediler. Bu arada doğa da ruhunu teslim ediyordu. Ormanlarımızın neden öldüğünü sanıyorsun. Öncelikle gazeteler ve ambalaj malzemesi yüzünden. Sırf bu nedenle gazete ve dergileri yasaklamamız gerekiyordu. Gerçi daha başka bir sürü neden olduğunu da itiraf etmeliyim.*"

Malin onu her zamankinden daha düşünceli buldu. Siyah pantalon takımı bu izlenimi kuvvetlendiriyordu.

Xenia ayağa kalktı ve odanın içinde gidip gelmeye başladı. "*Bir toplum, ancak gelecek kuşaklara yönelik bir vizyon geliştirdiği sürece sağlamdır.*"

Bugün üzerinde, Malin'in pek de hoşlanmadığı o vaiz havası vardı.

"Size en basit bağlantıları anlatmak zorunda kalmaktan bıktım usandım," dedi sinirli sinirli. *"Ama ne yapalım ki işim bu. Yeniden söyleyeyim öyleyse: Gezegenimiz canlı bir varlıktır; yoksa başkaları için nasıl yaşam koşulları yaratabilirdi. Hayvanlar ve bitkiler dünyasını dilsiz dünyalar olarak aşağılamanız, size onları yok etme hakkını vermez. Onlar dilsiz değil, onların iletişimi sizinkinden çok daha incelikli o kadar. Eski kültürler bunu biliyordu ve bilim de artık öğrendi. Sizin diliniz neye benziyor? Ruhun bir aracı mı? Olayları çok önceden hissedecek kadar duyarlı olan eski halk kültürlerinin şarkıları öyleydi. Bu konuda tıpkı hayvanlar gibiydiler. Oysa siz yerküre ile birlikte değil, ona karşı yaşıyorsunuz; siz bir kanser tümörüsünüz. Cehaletiniz aynı zamanda intiharınız, çünkü yok etmekte olduğunuz vücudun yaşadığı kadar var olabileceğinizi unutuyorsunuz. Ölüler kanser değildir."* Şöminedeki ateşi karıştırıp duruyordu. Malin neredeyse ona acımaya başlamıştı. *"Sizin ruh hastalığınız bize başka seçim hakkı tanımadı. Sizi çepeçevre kuşattık; ne seyahat etmenize izin veriyoruz, ne de binalar kurmanıza, size huzuru dayatıyoruz. Sizi toprak hattına bağladık, doğrusu da buydu. Aptallığınızın diktası yıkıldı nihayet. Durumunuza alışın."* Xenia uzun uzun alevleri seyretti. *"Bağımlılık tedavisinin mümkün olduğunca ağrısız geçmesini sağlıyoruz. Ama unutmayın: Bağımlılığından kurtulmak isteyen her junkie* cehennem azabı çeker."* Güzel İşkenceci beklenmedik bir biçimde göz kırptı. *"Ne de olsa size kitapları geri getirdik... Yakında görüşmek üzere."*

Malin, burnunda Xenia'nın baştan çıkarıcı kokusuyla, kütüphanede haddinden fazla kaldı. Bir kitaba uzandığında, etrafındaki görüntüler kaybolmaya başladı. Yazık, tam da şömine başı keyfini çıkarmaya başlamıştı.

Malin, tortop olup yan yatmış Iris'in sunduğu bedene sarıldı. Teni henüz nemliydi. Elini göğsüne koyduğunda, kalbinin yavaş yavaş sakinleşmeye başlayan atışlarını hissetti. "Kahve?" diye fısıldadı. Iris, Malin'in elini bacaklarının arasına götürünce, Malin de onun boynunu ısırdı.

---

* Junkie: Eroinman. (y.n.)

"Ah!"

"Kahve ister misin sevgilim?"

"Güçsüz herif n'olacak."

Malin kahve suyu koydu ve aynada kendini inceledi: canı çıkmış, hafif kararmış ve süzülmüş, yani bir kadın ziyaretçisi olduğu zamanlardaki gibi görünüyordu.

"Onu nasıl buluyorsun?" diye sordu Iris.

"Kimi? Xenia'yı mı? Bilmiyorum. Onunla bazı sorunlarım var."

"Niye?"

"Bilmiyorum. Her defasında farklı."

"Onu erotik buluyor musun?

"Evet, bazen."

"Demek öyle..."

"Sen de sorma o zaman."

"Neymiş onda o kadar erotik olan?"

"Anlamadığım şeyleri söylemesi hoşuma gidiyor. O zamanlar öyle yoğunlaşıyor ve katılaşıyor ki. Bu beni etkiliyor."

"Katılığı mı?"

"Evet."

"Nasıl yani?"

"Bilen biri bilmeyen birine bir şey öğrettiği zaman, bu katılıktır. Katıdır, çünkü bilmeyen iki kat daha fazla sıkıntı hisseder: Bir şey anlamamıştır ve kendisindeki bir eksikliği saptamak durumundadır."

"Ne tür bir eksiklik?"

"Tüm düşlerdeki eksikliği: Bir türlü pratik hayata geçirilemezler." Malin ona kahvesini getirdi.

"Kaltak seni azdırıyor, değil mi?"

Malin bir an, kadınların neden hemen kıskançlıklarını kanıtladıklarını düşündü ve yorganı havalandırdı. Ama Iris hemen elinden yorganı kaptı.

"Sen onu benden daha iyi tanırsın," dedi Malin.

"İkiniz de aynı bokun soyusunuz."

Iris eliyle çarşafa pat pat vurdu: "Gel hadi..."

Öğleden sonra Malin onu tren istasyonuna götürdü. Iris adresini veremezdi. Malin onun kendisini aramasını beklemek zorundaydı. Bu durum hiç hoşuna gitmiyordu. Trene bir elektronik posta yolladı. "Elimden böyle hemen kurtulabileceğini sanma..."

"Çocuklar, bir harekât emri alır almaz değişiveriyorlar," dedi Paul Boon gözlerini açmadan. "Sanki o andan itibaren gizemli bir güce boyun eğiyorlar."

"Belki de sadece görev bilinci yüksek askerlerdir."

"Hayır, hayır, öyle değil. Birbirlerine o kadar benzemeye başlıyorlar ki... Şu ne idüğü belirsiz şüpheli aşılardan beri gözlemliyorum bunu."

Telefon çaldı. Marinella ahizeyi kaldırdı.

"Max? Bu ne sürpriz?"

"Öyle mi?"

"İçtin mi sen?"

"Biraz... bu önemli mi?"

"Ne oldu? Sen beni durup dururken aramazsın da."

"Yoo, öylesine aradım. İyi misiniz, Bayan Malin?"

"Pek değil. Ya sen nasılsın?"

"Boktan. Seni özlüyorum..."

"Ah, lütfen..."

"Tamam, tamam. Neden pek iyi değilsiniz, doktor hanım? Yüzbaşım size iyi davranmıyor mu?"

"Telefonu kapatmamı mı istiyorsun, Max? Şu anda böyle şeyler konuşacak durumda değilim."

"Özür dilerim. Bir türlü alışamadım."

"Neye alışamadın, Tanrı aşkına? Beni terk ettiğinden beri başka bir adamla yaşamama mı? Alışıp alışamamak tamamen senin sorunun canım."

"Tamam, keselim artık. Hastane ne âlemde?"

"Ne olsun? Beni uğraştıran bir sürü terslik var. Geçen hafta on iki radyoaktif ışın kurbanı hastaneye yatırıldı; hepsi de nükleer santral güvenlik ekibinden. Ama ne meteoroloji bir tehlike durumu bildirdi, ne de haberler bir kazadan söz ediyor. En tuhafı da şu: gelen tüm hastalar başka bir yere götürüldü. Güya özel bir klinikmiş."

"Peki hastalar ne dedi?"

"Hiçbir şey. Muayeneler sırasında yanlarında hep bir devlet güvenlik görevlisi vardı. Hangi nükleer santral olduğunu bile öğrenemedik. Bunlar bizim elimizden alınan ilk kişiler değil. Ağır kanser vakaları da tıpkı Aids hastaları gibi tecrit ediliyor ve nereye götürüldüklerini kimse bilmiyor. Biz yalnızca teşhis koyabiliyoruz. Resmi açıklamaya göre, bu

hastalarla meditasyon komünlerinde ilgileniliyormuş."

"Mümkün. Ve belki de çok yanlış bir şey değil. Demek istediğim, siz bu insanlara ne verebilirsiniz ki? Hastanenizin tam bir ölüm kliniği haline gelmediğine memnun olmalısın."

"Bir meditasyon komününde yaşayan birini tanıyorum. Topluluklarında tek bir hasta bile yok."

"Enformasyon Bakanlığı'ndan bir kadınla tanıştım; benim yanımda inşaat alanında çalıştı. İstersen ona sorarım."

"Sana gerçeği söyler mi sanıyorsun? Sahi, adresini nereden aldın?"

"Adresi yok, ama kendisi arar."

"Ha öyle mi?... Onunla yattın değil mi...?!"

"Biraz."

Marinella bir an durakladı, sonra kahkahalarla gülmeye başladı. Malin birlikte yaşadıkları bu isterik neşe nöbetlerini o kadar özlemişti ki kendini tamamen koyverdi. Ne zaman biri söze başlamaya yeltense, diğeri soluk soluğa, kıkır kıkır, çığlık atarak araya giriyordu; bu durum bitkin düşüp sakinleşene kadar devam etti.

"Seni seviyorum," dedi Malin bir sessizlik anında ve telefonu kapattı.

Martin Heiland, saat sabahın beşine doğru, bir zamanlar Albert Einstein'a ait olan Caputh'daki yazlık evden çıktı. Gökyüzü berrak, hava serin ve hoş kokuluydu. Küçük tepeden inerek gölün kıyısına vardı. Önünde, alması gereken zor kararlar vardı; bu nedenle kafasını dinleyip düşünmek istiyordu. Ekoloji Kurulu'nun burada toplanıyor olması bu büyük Yahudinin ruhunu okşardı mutlaka. Onların güttüğü politikaları destekleyeceği şüpheli de olsa, Einstein'ın ahlaki tutumu bir örnek oluşturuyordu. Toplantı yeri olarak Einstein'ın evinin seçilmesinin ardında, ondan manevi destek almak gibi gizli bir arzu yatıyor olmalıydı daha çok.

Heiland, Potsdam'a giden eski şoseyi geçti ve terk edilmiş evler arasından kendine bir yol bularak su kenarına doğru ilerlemeye başladı. İnsanlar yıllar önce buradan tahliye edilmişti zaten. Berlin civarındaki

tüm belediyelerde aynı işlem yapılmıştı. Şehir kampı etrafındaki insandan arındırılmış kuşak neredeyse otuz kilometre genişliğindeydi.

Küçük köprüye ulaşınca sandalı çözdü ve eliyle destek alarak palamardan uzaklaştı. Birkaç kürek darbesiyle, su onu yavaş yavaş frenleyene kadar açıldı. Sırtüstü yatarak yıldızlı gökyüzünü seyretmeye koyuldu. Einstein ne demişti: "Gerçeğin ve bilgeliğin alanında otorite olmaya kalkan, tanrıların kahkahasıyla bozguna uğrar!" Tanrıların kahkahasını Martin Heiland da duyuyordu. Yaradılışı daha başka kazalardan korumak gibi zorlu bir deneyin temelinde bir yanlış anlamadan başka bir şey olmadığına dair kötü bir duyguya kapılmıştı. Gerçekte her şey tanrılar tarafından koca bir harabe olarak tasarlanmıştı. Belki de...

İrkilip doğruldu ve kayığın oturma tahtasına çarptığı alnını oğuşturmaya başladı. Mücadeleye devam edeceklerdi; hiçbir şeyin artık geriye dönmemesi için, şimdiye kadar olduğundan daha radikal önlemler alacaklardı. Avrupa'da şimdiden yirmi milyon insan meditasyon komünlerinde yaşıyordu; bu, toplam nüfusun sekizde birini oluşturuyordu. Buralarda, bir zamanlar daha yakın olunan toprakla ilişkilerin besleneceği yeni bir toplum ümidi yeşeriyordu. Geri kalanları da çalıştırmak ve denetim altında tutmak gerekiyordu. Her geri adım, bu yıpranmış gezegenin ve onunla birlikte insanların geleceklerini garanti altına almak için ellerinde kalan son şansı da yok edebilirdi. Can çekişen doğa onları bu devrimi yapmaya zorlamıştı ve bundan sonra yapılabilecek her şey artık sadece doğa ile uyumlu olmak zorundaydı.

Martin Heiland ellerini suya daldırdı. Kimse elini ısırıp koparmamıştı; tam tersine, tüm dünyaya dokunduğu hissine kapıldı. Tereddüt içindeki mücadele arkadaşlarını, itaatkâr bir orduya ne kadar ihtiyaçları olduğu konusunda bugün ikna edecek olan Martin Heiland'ın ellerini masumiyet suyunda yıkamasında belli bir ironi yok değildi. Enine boyuna düşündüğünde, Ekoloji Kurulu, Amerika ve Japonya arasındaki diğer gizli örgütlerle işbirliği içinde olan ve emirlerini hükümet şifresiyle bilgisayardan veren gizli bir örgütten başka bir şey değildi. Eski geleneksel devlet yoktu artık; meditasyon komünleri zaten özerkti, belediyelerin de sırf temel yasaları dikkate alması gerekiyordu; zaten kendini yöneten, şeffaf birer sosyal örgüttüler.

Tepedeki evin ışıkları yandı. Küreklere asılarak kıyıya yanaştı. Sandalı palamara bağladığında, Büyük Ayı şafağın ışıklarıyla solmaya başlamıştı.

Korktuğu başına gelmişti: Kurul üyeleri bütün günü, vicdan azabı çektiklerinden karşılıklı emin olmaya çalışarak geçirdiler. O bunu Virüs-Sendromu diye küçümsüyordu. Darbeye katılanların birçoğu, bazı bakanlar dahil, devrimden sonra üzerlerinde oluşan psikolojik baskıya dayanamamışlardı. Oysa yirmi yıl önceki elektronik hükümet darbesinin verdiği ve kısmen vermeye devam ettiği kurbanların sayısı ile ilgili hiçbir istatistik yoktu. Ama sayıları milyonları buluyor olabilirdi. Hükümetlerin ve büyük şirketlerin veri bankalarına, yayınlarına ve bilgisayar sistemlerine karşı akıllıca planlanıp yapılan virüs saldırıları tüm bir uygarlık kaosuna yol açmıştı. Barajlar yıkılmış, uçaklar düşmüş, kentler karanlığa gömülmüştü. Yüksek teknoloji ağıyla donatılmış bir dünyanın ayağının altındaki zemin yok olmuştu. Bilim ve araştırma bir anda ortaçağa geri dönmüştü. Bu ipotek, Heiland'a göre başardıkları müthiş işten ötürü aslında kendilerini kutlamaları gereken sorumluların vicdanında ağır bir yük oluşturuyordu. O dönemde kimse, kapitalist sanayinin emrindeki bilim adamlarının teknoloji gerillalarına dönüşebileceğini ve kendilerinin yarattıkları sistemleri askeri bir titizlikle devre dışı bırakacaklarını düşünmemişti. Japon Kurulu'nun bir üyesi sıfatıyla toplantıya konuk olarak katılan Profesör Kitami ve kurulun en genç üyesi olan kendisi, bu ağlamaklı tartışmalara katılmamışlardı. Hiçbir ahlaki pozisyonun, hiçbir radikal kararın bu gezegenin, tüm çabalara rağmen gittikçe kötüleşen felaket koşullarını değiştiremeyeceğini biliyorlardı.

Heiland bahçeye çıktı. Ekoloji Senatörlerinin dokunulmazlıklarının oluşu, ancak bir üyenin gönüllü istifası ya da ölmesiyle yerine başka birinin geçebilmesi, ki bu durum şimdiye dek yalnızca iki kez başlarına gelmişti, ona köhne, hatta tehlikeli geliyordu. Ama yasayı değiştiremezdi. GO! Devletleri'nin kuruluş döneminin bir kalıntısı olan bu yasa, devrimden sorumlu kişileri korumak için konulmuştu. Kurul üyelerinin on iki bakanlığı denetlemeleri onu o denli rahatsız etmiyordu; böylece konular hakkında güncel bilgiye sahip oluyorlardı en azından. Yetki dağılımının da yerinde olduğu görülmüştü. İklim Bakanlığı, Hava, Su ve Toprak Bakanlığı, Hayvan ve Bitki Bakanlığı, Atıkların Bertaraf Edilmesi Bakanlığı (nükleer ve kimyasal atıklar), Çalışma Bakanlığı, Gıda Bakanlığı, Kent Restorasyon Bakanlığı, Enerji Bakanlığı, Muhafız Kıtaları Bakanlığı, Felaket Bakanlığı, GO! Bakanlığı (uluslararası işbirliğini koordine ediyordu) ve hepsinden önce de kendisinin yönettiği Enformasyon

Bakanlığı vardı.

Yeterince temiz hava almıştı. O sırada, iklim araştırmacısı ve İklim Bakanı Profesör Gustav Meyrink insanın yükümlülükleri ve yaradılışa müdahalesi hakkında felsefe yapmakla meşguldü. Sözleri, Heiland'ın içindeki bombayı ateşleyen bir etki uyandırdı; yeterince dinlemişti. Vereceği yanıt son saatler içinde iyice olgunlaşmış, retorik bir sanat eserine dönüşmüştü; artık ağzını açıp konuşması gerekiyordu. Topluluktakilerin onun tarafından azarlanmayı istediklerinden kuşkulanmaya başlamıştı.

Heiland, Meyrink'in oturduğu berjer koltuğa dayanarak söze başladı:

"Hepimiz biraz yorulduk." Mücadele arkadaşlarını sırayla inceledi. "Hümanist ölçütlere göre tam cehennemliğiz. Ne diye ağlayıp sızlıyorsunuz? Her biriniz Bilim Adamları Manifestosu'na imzanızı attınız; hepiniz virüs saldırılarını başlatmayı kabul etmiştiniz. Kapitalizmin kendi kendini yok etme pahasına ayakta tutmaya çalıştığı iktidar yapılarını yerle bir etmek için böyle bir eylemde bulunmamız gerektiğini biliyorduk. Biz dünyayı değiştireceğini sanmış ve kendi iktidar ağlarında perişan olmuş bir avuç çokbilmiş değiliz ki. Başka seçeneğimiz kalmadığında bu yola başvurduk. Kimse dünyanın kendine gelip gelemeyeceğini kestiremez elbette. Ama şu kesin: İnsanlar radikal bir biçimde denetlenmezse, evrim, bildiğimiz son yaşam biçimlerini de yaradılış tarihinden siler."

Koltuktan uzaklaştı ve konuşurken odanın içinde dolanmaya başladı. "Ekolojik olgular, tartışmalar olmaksızın da var. Durumu hakkında farklı fikirlere sahip olmamız gezegeni ilgilendirmiyor. İnsanların neden olduğu çevre felaketi gezegen takviminde bir dakikayı ancak buluyor. Ama bu bir dakika da neredeyse geçti sayılır. Biz şu anda, henüz varlığımızı sürdürebildiğimiz son bir saniyeyi yaşıyoruz. Ve bu bir saniyenin saliseleri bile tükenmeye başladı."

Heiland kendini transa geçmiş bir medyum gibi hissediyordu; kafasında evirip çevirmesine gerek kalmadan ağzından dökülüveriyordu sözcükler.

"Gerçekliğin tüm öngörüleni ne kadar dramatik bir biçimde yerle bir ettiğini anımsayalım. Ormanların kurtarılması ile ilgili olarak 2000 yılında düzenlenen dünya konferansında, kontrollü bir ağaçlandırma yöntemiyle, mevcut ormanlık alanın yüzde otuzunun kurtarılabileceği varsayılmıştı. Oysa bugün, yağmur ormanları miktarı yüzde beşe düştü ve tüm Avrupa'da orman diye nitelenebilecek bir şey kalmadı.

"2010 yılında otomobil lobisi hâlâ atık gaz miktarı düşük motorlar ürettiğini iddia ediyordu. Topu topu on yıl sonra dünya nüfusunun yarısı akut solunum yolları hastalıklarına yakalanmıştı.

Dünya İklim Komisyonu, ki arkadaşım Meyrink de bunu onaylayacaktır, 2002 yılı için hazırladıkları yıllık raporlarında, kutuplardaki erime süreci hakkında, gerçek gelişmelerle uzaktan yakından ilgisi olmayan bir istatistik çıkarmıştı. Dört metreye kadar yükselen bir sete dev yatırımlar yapılmasına rağmen, on sekiz yıl sonra Boston kenti bir sel felaketinde tamamen yıkıldı. Dünyanın tehlike altındaki bölgelerinde, bazıları yüzlerce kilometre uzanan setlerin de işe yaramadığı kısa sürede ortaya çıktı; çünkü müthiş iklim değişikliklerinin sonucunda rüzgâr yönleri de değişmişti. Günümüzde her yıl milyarlarca insan seller nedeniyle salgın ve kıtlığın kurbanı oluyor. Atık maddelerle dolu su baskınları eski tarım sahalarının yüzde onunu yok ettiler. Geçici olarak okyanuslarda depolanan iklim gazı karbondioksitin milyarlarca tonu yine atmosfere yükselmeye devam ediyor. Himalayaların ön cephesinde toprak erozyon yüzünden köylünün elinden akıp gidiyor. Bundan kısa bir süre önce imkânsız gözüyle bakılan tayfunlar Avrupa'yı kasıp kavuruyor. Çöp deponilerimiz akıntıya kapılıyor, üç yüz milyon yıl/tonluk kimyasal atıkların partikülleri zehirli bir tül gibi ülkenin üzerine yayılıyor."

Konuyu dağıtmıştı; aslında bambaşka bir şeyin peşindeydi. Kitami ona bir fincan sıcak çay uzattı.

"Medeniyet," diye devam etti Heiland, "plansız inşa edilen ve kaptansız yol alan bir gemiydi. Bu geminin ruhu eksikti; öyle olmasaydı, bilinçli bir rota çizebilir, felakete doğru yol almazdı. Bunun yerine, rastlantısal keşiflerin akıntılarına kapılmış, kısa vadede en fazla kâr getirecek anlaşmalara körü körüne bağlanmıştı. Doğayla kumar oynuyor, art arda kazanıyorduk. Ama zaferimizin meyvalarını yemekle o kadar meşguldük ki mantıklı bir strateji yerine yüzeysel taktikler geliştiriyorduk." (4)

Çalışma Bakanı Broch, "Bu analiz tarafımızca biliniyor," diye sözünü kesti. "Ancak sorun şu: Ne kadar haklı olsa da, bir grup insanın Tanrı rolü oynamaya hakkı var mı? Bugünkü toplantıda karar vereceğimiz tek nokta bu." Alaycı bir ses tonuyla, "Herkes bir Heiland* olamaz..." dedikten sonra titreyen ellerle bir sigara yaktı.

---

* Heiland aynı zamanda İsa Mesih anlamına gelir. (ç.n.)

"Rica ederim," diye konuşmasını sürdürdü Heiland, "yapabileceğimiz tek şey, binlerce yıl boyunca doğayla uyum içinde yaşamış olan bazı insanlara ruhsal egemenliklerini geri vermeyi denemek. İnsanlığın ziyan olmuş bilgisinin yeniden baskın olması mutlaka sağlanmalıdır. Ne oluyoruz, beyler? Biz ahlak üzerinde tartışmak gibi bir lüksle uğraşırken, etrafımızda insanlar sinek gibi ölüp gidiyor. Yirmi yıldır GO! Devletleri tarafından ne sömürülen, ne de eğitilen Asya, Afrika ve Güney Amerika kıtalarında radyoaktif ışınlar o kadar yoğun ki bitki bile büyümüyor. Temel gıda maddelerinden ne pirinç, ne de arpa yetiştirilebiliyor. Bu gezegenin büyük bir bölümü mezarlığa benziyor. Biyolojik olarak, ağaçlar döneminden çalılıklar dönemine geçmek üzereyiz. Bunun sorumlusu, kökleri Avrupada olan bir düşünce biçimidir. Bu nedenle, sevgili Hermann Broch, esas soru şudur: İntihar mı, yoksa ruhsal yenilenme mi? Hepsi bu. Mantıken, değişime intihar kültürünün kaynağından başlanması gerekir, yani Avrupa'dan ve özellikle de onun düzenli olarak faşizme çark eden Alman kalbinden."

Fincanı masaya bıraktı; ahşap kutudan aldığı sigarayı Broch'un uzattığı çakmakla yaktı.

"Ekoloji Diktatörlüğü bir tür ruhsal Mortgenhau* planı. Savaşın, hayatta kalma savaşının, ta kendisi sevgili meslektaşlarım! Bence, biz bu savaşı olabilecek en iyi biçimde yürütüyoruz. Geleneksel anlamda bir devlet yok artık; bu ilkel yükten kendimizi kurtardık. Enformasyon selini engelleyerek insanların kendilerine konsantre olmasını sağladık. İnşaat ve seyahat yasağı, daha fazla zarara meydan vermiyor en azından. Belli noktalarda yoğunlaşmamış olan karar merkezlerimiz geniş çaplı bir elektronik ağ oluşturuyorlar. Teröristlerin hiçbir şansı yok; çünkü yerimizi saptayamazlar. Kime şantaj yapabileceklerini bile bilmiyorlar. Artık medya da olmadığından, bizi tehdit bile edemezler. Oysa bugün, eskisinden daha fazla donanımlılar... Ekoloji Kurulu'nun tek bir yükümlülüğü vardır: ruhsal yenilenmeye giden yolun, bu yolda gidemeyecek kadar zayıf olanlar tarafından kapatılmamasını sağlamak. Bu nedenle, en çok gereksinim duyduğumuz, güvenilir bir ordu ve geçmişin kabuslarının yeniden yaşanmaması için nöbet tutacak güçlü ekiplerdir." Heiland sözlerini, "Elimizden geleni ardımıza koymayalım Tanrı aşkına!" diye etkileyici bir

* Morgenthau, Hans Joachim: (1904-1980) Alman asıllı ABD'li siyaset bilimci ve tarihçi. Uluslararası siyasette gücün rolüne ilişkin çalışmalarıyla tanınır. (y.n.)

biçimde bitirdi.

Ekoloji kurulu üyeleri susuyor, Çalışma Bakanı usul usul çayını karıştırıyordu.

Kitami'nin yumuşak sesi duyuldu: "Bir devleti yönetmek, bir bahçeye bakmaya benzer. Zararlı otların yok edilmesi gerekir, o kadar."

Bitki Bakanı Joachim Trebel bu Uzakdoğu bilgeliğine gülümsedi. Çok geçmeden diğerleri de bu seçkin topluluğun üyesi olma mutluluğunu yeniden hissetmeye başladılar.

"Sınırlı aşı programının sonuçları çok etkileyici," dedi Heiland uzlaşmacı bir ses tonuyla. "Artık oylamaya geçsek iyi olur. Kimler evet diyor?"

Adamlar birbirlerine baktılar ve kararsızca ellerini kaldırdılar. Yalnızca Broch kabul oyu vermiyordu.

"Senin oyun olmadan karar alma yetkimiz yok," diye uyardı Enerji Bakanı Wingert.

Bakan Broch terasa çıkıp gözlerini göle dikti.

"Bunda bir gariplik yok ki yavrum, niçin bu kadar heyecanlandın?" Dr. Baro elektronik postayı torununa geri verdi. "İyi olduğunu yazıyor. Daha ne olsun?"

"Hiç dikkatini çeken bir şey yok mu, Doktor? Bu mektup sana normal mi geliyor?"

"Eh, bana göre biraz fazla soğukkanlı..."

"Soğukkanlı da ne demek..." Laura elinin tersiyle kağıda vurdu ve yüksek sesle okumaya başladı: "Sevgili kardeşim, sağ salim geldim. Bana verilen daire geniş ve rahat. İlk günler biraz kafam karıştı; ama şimdi iyiyim. Buradaki yaşam öyle farklı ki. Ama yakında alışacağımdan eminim. Görüşmek üzere, Percy..." Sertçe başını salladı. "Bana kardeşim diye, hele hele sevgili kardeşim diye hiç hitap etmemişti.

"Öyle mi? Peki sana ne diyordu?"

"July, küçük yıldız, rüzgâr atı, ateşgöz, sincapçık, aklına o anda ne gelirse, biliyorsun. Bu aramızda bir oyundu; bana hep yeni isimler bulurdu. Ve tam da şimdi ilk kez ayrıldığımız sırada bana sevgili kardeşim diyor!"

"Bunda bir kötülük göremiyorum. Belki de yeni koşulları nedeniyle sözel şefkat gösterilerinde bulunacak halde değildir ve bence bu gayet anlaşılır bir şey."

"Peki seninle ya da Eszra'yla ilgili tek bir kelime etmemesine ne demeli?"

"Şey, ne desem bilmem ki..?" Baro ne kadar gergin olduğunu zar zor saklayabiliyordu. Percy'nin kısa mesajı, şehir kamplarına karşı uzun zamandır beslediği kuşkuyu yeniden canlandırmıştı; ama delikanlının oraya yollanmasından kendini sorumlu tuttuğu için, Laura'ya bundan söz etmek istemiyordu. "Boşu boşuna kafa yormayalım," dedi sakinleştirici bir biçimde. "Kendine gelecektir mutlaka. Bildiğim kadarıyla, şehir kamplarıyla dışarıdan temasa geçmek mümkün değil. Bu durumda beklemekten başka çaremiz yok. Senin başvurundan ne haber? Bir meditasyon komününe girmek istiyordun ya."

Laura ellerini oğuşturdu. "Uygunluk testi önümüzdeki hafta yapılacak," diye fısıldadı.

"Ne?! Uygunluk testi de mi yapacaklar? Aman Tanrım, bunlar kendini ne sanıyor? Desene benim işim daha basit. Bir yaşlılar kolonisine geçmek için 55 yaşın üzerinde olmak yeterli..."

"Ciddi değilsin ya?"

"Evet yavrum, bu evi bırakıyorum. Baksana, Percy artık burada değil... Sen de gidiyorsun... Bir gün böyle olacağını biliyordum. Ama etrafımda insanların olmasına ne kadar ihtiyaç duyduğumu bilmiyordum. Yaşlılar kolonisinde kendim gibilerle birlikte olacağım, böylesi daha iyi."

"Senin gibilerle ha! Sen onları hiç sevmezdin ki; sen hep kendi bildiğini okudun. Hayır, Doktor, ben seninle kalacağım; bir yıl sonra da Percy döner."

Baro düşünceli düşünceli başını salladı. "Çok iyisin, ama sizi tutmaya hakkım yok; istemem de zaten. İnsanlarla ilgili sorunlarım olduğu doğru; ama bunlar geçmişte kaldı. Dürüst olmak gerekirse, yine yaşıtlarımla birlikte yaşayacağım için seviniyorum. Tüm dünya bizi günah keçisi yerine koyduğundan beri bir tür kader yoldaşı olduk zaten. Bundan biraz olsun yaşam kalitesiyle faydalanmayacak değiliz ya..."

Laura, Doktor'a sımsıkı sarıldı.

"İnsanın sevdiği şeyleri asla kaybedemeyeceğini size öğreteceklerdir," diye fısıldadı Baro ve oğlunun ölümünden sonra yanına aldığı torununun saçlarını yavaşça okşadı.

Meteoroloji Servisi yaklaşan kasırgayı haber vermişti gerçi ama, Avrupa'nın güneyindeki tahribattan sonra Almanya'ya ulaştığında gücünün kırılacağını varsaymışlardı. Oysa kasırga aynı güçle kasıp kavurmaya devam etti. Tufanın ülkeyi etkisi altına alışının dördüncü günüydü. Bir panter avıyla nasıl oynarsa, rüzgâr da önüne kattığı su kütleleriyle öyle oynuyordu. Fırtınanın hiç dinmeyen uğultusuna, kırılan cam ve çöken çatıların sesi karışıyordu. Malin, kabuklarınının ağaçların gövdesinden sıyrılışını ve lifli parçaların uçup gidişini seyrediyordu. Havada uçan mızrağa dönüşen bir fabrika bacası yere düşüp unufak oldu. Neckar yatağından taşmış, Tübingen'in eski bölgesindeki daracık sokaklardan çamur nehri halinde akıyordu. Evin arka avlusundaki yaşlı meşe ağacı da tek bir göksel kamçı darbesiyle yıkılarak büyük bir gürültüyle yere düştü. Ağaçtan kopan büyücek bir dal pencereyi kırarak içeri girdi. Mutfağın ortasına uzanan, sırılsıklam olmuş, tir tir titreyen dallar bağışlanmak için yalvarıyorlardı sanki. Malin çürük odunu ekmek bıçağıyla parçalara ayırıp dışarıya taşıdı. Sonra kapıyı menteşelerinden çıkararak pencereye çiviledi. Bütün geceyi çatlaklardan içeriye sızan suyu silerek geçirdi. Yandaki dairede, bu cehenneme inanılmaz hırçınlıktaki çığlıklarla yanıt veren bir bebeğin yürek paralayıcı ağlaması duyuluyordu.

Sabaha doğru, bitkinlikten koltuğa yığıldı kaldı. Dinmeye yüz tutmuş fırtınanın uğultusunu artık fark etmiyordu bile. Hasar tespitinde bulunmak için bölgeden geçen bir helikopterin gürültüsüyle uyandı. Sulara bata çıka garajların bulunduğu Yukarı Neumarkt'a gitti. Sokaklardaki dizboyu su, azalarak akmaya devam ediyordu. Bisikletler suyun içinde takla atıyor, koca koca ev eşyaları suda yüzerek gözden kayboluyordu. İnsanlar, konserve dağıtan ilk yardım depolarına akın ediyorlar, kuyruklarda bekleşiyorlardı. Yüzlerindeki o soğukkanlı ifade, üst üste gelen felaketler yüzünden evlerin sık sık boşaltıldığı bu günlerin tipik özelliklerindendi. Etrafta yeterince ev olduğu için medeniyet göçebelerinin konut sorunu yoktu. Yıllardır boş duran, kişiliksiz banliyölere de yerleştirilebilirlerdi gerekirse. İdari ve teknik sorunların baş göstermesi de söz konusu değildi. Medya odaları, geçmişte telefon hattının bağlanması kadar hızla yeniden kurulabiliyordu; uydularla beslendikleri için pek zarar da görmüyorlardı üstelik.

İnşaat araçlarının bulunduğu alçak beton yapı fırtınaya direnebil-

mişti. Malin cipi çalıştırdı ve inşaat alanına doğru yola koyuldu. Kısım şefi olmasından ötürü verilen kırmızı kartı herkesin görebileceği şekilde aracın ön camına yerleştirdiği için, yardım konvoylarının kente giriş çıkışını düzenleyen askeri ekiplerin yanından rahatça geçti. Yol yer yer kapandığından çok yavaş ilerleyebiliyordu. Kent dışına çıkar çıkmaz, felaketin boyutlarını tam anlamıyla kavradı. Eski şehirlerarası yüksek gerilim hattının çelik kuleleri hantal canavarlar gibi çamurun içinde yatıyordu. Ama tüylerini asıl diken diken eden, humusun sürüklenmesiyle çırılçıplak kalmış tepe ve dağların görüntüsüydü. Fırtına tepelerin derisini soymuş, cascavlak ortada bırakmıştı. Toprağı tutmaya güçleri yetmemiş, köklerinden sökülmüş ağaçların ortasında çırılçıplak uzanıyorlardı. Bu, kelimenin tam anlamıyla erozyonun bir zaferiydi. Kasım güneşi, yeniden yeşertilmesi olanaksız çölü sanki alay eder gibi tüm berraklığıyla gözler önüne seriyordu.

İnşaat alanına giden çamurlu yollar, beklenildiği üzere, geçit vermiyordu. Malin araçtan indi ve yola yürüyerek devam etti. Fidanların kasırgaya direnemediklerini uzaktan bile görebiliyordu. Haftalar süren çalışmayla bir araya getirdikleri siyah toprak uçup gitmişti. Eski otoyol hattının tepesine çıktığında, çoktan geride kalmış zamanlara ait, tertemiz yıkanmış moloz kuşağı, açık bir yara gibi görünüyordu. İnşaat barakalarının ikisinin de yıkılmış olduğunu fark etmedi bile. "Pekâlâ," diye düşündü ayağıyla moloz yığınını karıştırırken, "biz de yeni baştan başlarız." Tüm çabalarının gitgide Sisyphos'un uğraşına benzediğini kabul etmek istemiyordu. Yaklaşık yüz metre ilerde, fırtınaya kafa tutmayı başarmış genç bir kayın ağacını keşfettiğinde, biraz teselli buldu.

Eszra henüz uyanık mıydı, yoksa uykuya mı dalmıştı, bilemiyordu. Kafası bir türlü huzura kavuşamadığında bile onu her defasında düşler ülkesine götüren o pozisyonda kımıltısız yatıyordu. Yüzükoyun, sağ bacağı ve sol kolu bükük yatarken, bir lastik topun üzerinde gibi, kalbiyle kendi görüntülerinin denizinde yüzüyordu sanki. Orman kenarı boyunca uzanan açık bir alana yöneldi. Tiyatroya giden yol üzerinde olduğunu biliyordu. Oyunun kadın yönetmeni ülkede

büyük saygı görüyordu; Eszra onun efsanevi mizansenlerinden birinde yer almayı hep çok istemişti. Çalıların orada, tam önünde büzülüp oturmuş kadının ince yüzünü hemen tanıdı. Eszra yanından geçerken, "Karanlığa elimi daldırdım ve şimdi size bu cevherden bir avuç dolusu fırlatıyorum," dedi yönetmen kadın. Tiyatro sahnesi un gibi ince, gri bir kumla kaplıydı. Sahnenin ortasına yakın bir yerde yaşlı bir meşe ağacı, sağ tarafta ise bir bahçe çiti vardı; çitin ardında yeşil frenk üzümü çalılıkları boy atmıştı. Kendisinden başka kimsecikler yoktu, genç bir kız ve genç bir erkek olan iki oyuncunun dışında tabii. Birbirlerinden yaklaşık yirmi metre uzaklıkta sırtüstü yatmışlardı; yavaş yavaş ileriye doğru sürünmeye başladılar. Başları yerde oyuklar açarken, kum dalga dalga kafalarında kırılıyordu. Amfibilerinkine benzer hareketleri Eszra'yı büyülemişti; insana ait olan her şeyin özünü ancak şimdi kavradığı duygusuna kapıldı. Kendisi de yere sırtüstü uzanarak diğerleri gibi hareket etmeye başladı. Toprak kulaklarında uğulduyordu ve sıcacıktı; üzerindeki gökyüzü kendini açıyordu. Zaman ve mekân içinde yüzüyormuş gibi harika bir duyguya kapıldı. Gözyaşları yüzünü yıkıyordu; birdenbire donarak yumuşacık ölüp gidecekmiş gibi hissetti kendini. Birisi alnına hafif bir öpücük kondurdu. O kız öpmüştü. İzlerinden, onun bedeninde karaya oturduğu anlaşılıyordu. Kafalarını birbirlerine sürttüler; küçük parmağıyla kızın göğüslerine belli belirsiz dokunduğunda, kız o kadar derinden iç geçirdi ki Eszra neredeyse eriyecekti. Rejisörün, "Hadi çocuklar," diye seslendiğini duydu, "gitme zamanı..." Kadın dostça gülümseyerek onlara bakıyordu. Kız, Eszra'nın kollarından kurtularak üzerine çeki düzen verdi. "Görüşmek üzere," dedi göz kırparak ve kadın ile oyuncu arkadaşının peşinden ovaya doğru ilerledi.

Çalar saatin sesi duyulduğunda, Eszra hâlâ gördüğü düşün etkisi altındaydı. Düşü yok edilemez bir sağlamlıktaydı sanki; kahvaltıda bile en ince ayrıntılarını hatırlıyordu. İşe gitmeden önce bilgisayardaki mektubu gördü. "Sevgilim," diye okudu, "istersem beni aralarına alacaklar. Ben gitsem, sonra da sen peşimden gelsen...? Laura."

"Kahretsin!" diye bağırdı, "Kahretsin!" O, çöp taburunda ter dökerken, Laura öyle birdenbire bir meditasyon komününe sıvışmayı düşünüyordu. Kendisi neredeyse bir yıl daha bu boktan işi sürdürmek zorundaydı. Bir suçlu olarak beş yıldan önce bir meditasyon komününe giremeyeceğini bilmiyor muydu! "Ben gitsem, sen de arkadan gelsen?" Ne biçim soruydu bu? Kadınlar işte...

Philip Baro evden pek ender dışarı çıkardı. Ama yaşlılar kolonisine başvurusunun kabul edildiği ve kısa süre sonra taşınacağı şu günlerde, en azından dostu Wilken Armerding ile vedalaşmak istiyordu. Böylece, bisikletine binip fizikçinin mütevazı bir laboratuvar kurduğu Pfingstberg'e tırmanmaya koyuldu. Enerji Bakanlığı'ndan salağın teki, Armerding'in 2007 yılında yazmış olduğu ve atmosferin o zamana dek bilinen miktarlardan daha fazla sera gazı kaldırabileceğini iddia ettiği bir makaleyi bulup çıkarttığı için, devlet Armerding'e gerekli teknik donanımı sağlamayı reddediyordu. Makalenin üzerinden otuz yıl geçtikten sonra, Bakanlık onu haince sanayi propagandası yapmakla suçluyordu. Gerçekten de, o dönemde kendisini destekleyen sanayi için yüksek derecede reaktif olan eser gaz hidroksili keşfetmesi, sanayinin, daha o zamandan yüzde sekseni zarar görmüş ormanların kurtarılmasına katkıda bulunacak güneşmobilin seri üretimi yerine yakıt motoruna ağırlık vermeye devam etmek için dört elle sarıldığı bir gerekçe oluşturmuştu.

Baro dik yokuşun geri kalan kısmını yürüyerek çıktı. Uzun zamandır buraya gelmediği için, ağaçsız düzlükte karşısına çıkan şeyi hemen algılayamadı. Gerçi dostunun etrafta bolca bulunan odun artıklarından yaptığı eski ahşap kulübe hâlâ yerindeydi ama, lazer toplarının tuhaf alüminyum düzeneği ve yamaçlara serpiştirilmiş içbükey aynalar artık yoktu. Bunun yerine, bir şeftali ağacını çepeçevre kuşatan, aşağı yukarı beş metre yüksekliğinde camdan bir piramit gördü. Kulübenin açık kapısından içeri girdi. Armerding o sırada eski bir ocakta yumurta pişiriyordu.

Baro geldiğini belli etmek için hafifçe öksürünce, "Vay canına!" diye bağırdı Armerding şaşkınlık içinde. Kollarını iki yana açarak misafirine doğru ilerledi. Baro'yu kucaklayıp tekrar tekrar sırtına vurdu. "Birbirimizi görmeyeli ne kadar zaman oldu, Philip?"

"İki yıl."

"İki yıl ha. Aman Tanrım... Karnın aç mı?"

"Bana da bir yumurta ayırabilirsen..."

"Tabii, ne demek. Kolomb'un yumurtası olmak zorunda değil ya, öyle değil mi?"

İki dost gülüştüler; Baro şöminenin yanına rahatça yerleşti.

"Başın belaya girmez mi?" diye sorarak ateşi işaret etti.

"Buraya kimse çıkmaz. Senin gibi çılgınlar dışında tabii... Vay vay, geleceğini bilseydim tavuk keserdim."

Wilken zayıflamıştı, yüz hatları bir keşişinkini andırıyordu. "Lazerine ne oldu?" diye sordu Baro. Armerding yumurtaların yanı sıra birkaç peynirli sandviç de ikram etti.

"Uzun hikâye. Birazdan anlatırım."

Alelacele hazırlanmış yemeklerini büyük bir iştahla yediler. Yeniden görüşmenin sevinciyle uzun süre sustular.

Fizikçi tabakları toplarken, "Çok güleceksin ama, tezimi paramparça etmekte pek de haksız sayılmazlardı," dedi. "Hidroksilin atmosferdeki sera gazlarını indirgediği konusunda temelde haklıydım. Ama atmosferik temizleme maddesi, sürekli metan ve karbonmonoksit oluşumu nedeniyle çabucak azaldı. Atmosferin kendi kendini temizleme kapasitesi aniden yok oldu. O zamanlar bunu nereden bilebilirdim ki? Ne de olsa ben ölçümlerimi, kirliliğin paradoksal bir biçimde atmosfere yaradığı sanayileşmiş kuzey bölgesinde yapmıştım. Yaz smogu nedeniyle açığa çıkan ozon, bizim enlemimizde hidroksil reaktörü işlevi görüyordu. Ormanların yakılması sonucu açığa çıkan karbonmonoksitin stokları erittiği tropiklerin temiz havasında ise durum bambaşkaydı. Oysa gezegenimizin akciğeri tropiklerdi. Aman, ben de neler anlatıyorum. Durumumuzun nasıl olduğunu gerçekten bilmek istiyor musun?" Elini Philip Baro'nun omzuna koydu. "O zaman benimle piramide gel dostum ve gerçek bir tanığın sözlerine kulak ver..."

Cam piramit güneşte pırıl pırıl parlıyordu. Piramitlerin enerjetik güçleri konusunda bilgi sahibi olan Baro, daha iyi bir yere konulamayacak yapıdan etkilenmişti. Bunu hemen fark etmediğine şaşırdı; ama tepeye ulaştığında yorgunluktan soluksuz kalmıştı ve bu olağandışı tapınağın titreşimlerini algılayabilecek durumda değildi. Armerding yan kapıyı açarak içeri girmesini işaret etti.

"İşte benim müzikholüm," dedi gururla

Işık içinde yüzen mekânın yaklaşık yirmi metrekarelik zemini, dimdik simetrik gövdesiyle alanın tam ortasında yer alan ve çok etkileyici görünen şeftali ağacının etrafındaki yusyuvarlak humus tabakası dışında, tertemiz çakıl döşeliydi. Her köşede, yüzyılın başından beri kullanılagelen, kapasitesi yüksek küçük kabinler yer almaktaydı. Karşı taraftaki duvarda, ağaca ince kablolarla bağlı, elektrotları ağacın dallarına ve gövdesine tutturulmuş bir mikser ile bir dizi monitör ve klavye vardı. "Bitkilerin iletişim kurabildikleri bir sır değil artık," diyen Armerding bir daldaki yaprakları parmaklarının arasından geçirdi. "Şimdiye dek du-

yamıyorduk, o kadar. Ben, bu ağacın elektromanyetik titreşimlerini müziğe dönüştüren bir program geliştirdim. Bu fikir yeni değil; aslında NASA'nın fikriydi. Doksanlı yıllarda uzay aracı Voyager'ın dünyaya gönderdiği gezegen şarkılarını belki anımsıyorsundur. Bunun da aşağı yukarı öyle bir şey olduğunu düşün. Şeftali ağacı dünyaya kökleriyle bağlı olduğu için, dünyanın durumu hakkında bize birkaç sır verebilir. Buyur otur, Philip."

Baro yerdeki hasırın üzerine oturdu; Armerding de bilgisayar kokpitine yerleşti. Bir piyanistin tuşlara ilk dokunuşundan önce yaptığı gibi, parmaklarını birbirine sürttü ve dikkatle regülatörlerin düğmelerini çevirdi. Titreşen, yükselip alçalan yoğun bir ses odayı doldurmaya başladı. Baro titreşimlerin bedenine tırmandığını hissetti; çok geçmeden, üzerinde hışıltılı bir melodinin daire çizdiği bu garip titreşimlerin bir parçası olmuştu. Gözlerini kapadı ve daha önce hiç duymadığı, şarkıyı andıran tonların da karıştığı bu minör küresel müziğe kendini tamamen bıraktı. Bir saksafon da belki benzer çağlayanlar yaratabilirdi ama, eninde sonunda bir saksafon olarak kalırdı. Oysa burada duyduğu, hem enstrüman, hem ses, hem hayvan, hem fırtınaydı ve yine de yalnızca kendine özgüydü. Bundan da öte, şiirsel bir gücü vardı; insanın sevgiyle karşılık vermek istediği bir seslenişti; bir ağıttan çok, şairin ne demek istediğini sorgulamanın gereksiz olduğu, melankolik ve coşkulu dizelerle dolu bir ses şiiriydi. Baro'nun aldığı mesaj apaçıktı: NEDEN SEVGİ DEĞİL? Müziğin onu bedeninden çekip aldığını hissettiği anda korkusundan gözlerini açtı. Ağaç, bir ışık halesiyle çevrili, önünde duruyordu; her bir yaprağı ona doğru eğilmiş gibiydi. Sanki buna mecburmuş gibi, sürünerek ağaca yaklaştı ve elini ağacın gövdesine koydu. Armerding bilgisayarı kapattığında, elini hâlâ orada tutuyordu. Sersemlemiş bir halde, "Bu inanılmaz bir şey..." diye fısıldadı.

"Yazı da yazabiliyor," diye gülümsedi Armerding ve klavyeyle yeniden oynamaya başladı. O zamana dek Baro'nun fark etmediği bir yazıcı çalışmaya başladı. "Müzikle sağlanan iletişimin yazıyla da mümkün olması gerektiğini düşündüm. Eğer programım daha mükemmel olsaydı, kendini daha iyi ifade edebilirdi..."

Baro yazıcıdan çıkan satırlara büyülenmiş gibi baktı:

"kent eğilmeli... sele karşı yalvaçsı karpuzlar... anlamsız seyahatler... dibinde kar tarlalı resimler... gezinti yapan kadınların kurdelalarının penceresi yok... kuşanılmış yorgunluklar iki ayaklı... ne kum ne de pençe

öfkede... unyss kabuk koleksiyonu üç yaprak... yüzlerce zincir zehir zakkumda zafer..."

"Şimdi de teklemeye başladı," diye güldü Armerding.

"oeibk 3 oivey eshjtvredbb? vlö krtkv034"

"Bu kadarı yeter. Yazmak onu yoruyor. Eğer ilgini çektiyse, evde bu şiirlerden bir klasör dolusu var."

"Bunu alabilir miyim?" diye sordu Baro

"Elbette. Nasılsa benimle sık sık konuşuyor."

Doktor eskilerden, sinemaların olduğu dönemden, bir filmi anımsadı, adı Orphee'ydi. Filmin başrol oyuncusu, günlerce garajında oturup araba radyosundan gelen buna benzer mesajları dinliyordu. İki arkadaş eve dönüp birer bardak şarap daha içtiler; sonra Baro vedalaştı; önünde bisikletiyle katetmesi gereken yirmi kilometrelik yol vardı.

Wilken, ceketini giymesine yardımcı olurken, "Kendine dikkat et; bizim gibi insanlar için zor bir dönem," dedi.

"Daha ne olabilir ki dostum?"

"Bakıyorum haberin yok. Bizi ihbar ettiler; seni, beni ve birkaç kişiyi daha. Böyle bir durumu asla hafife almamak gerek."

"Bizi ihbar etmişler öyle mi? Haberleri hiç okumam. Neyse, bu beklenen bir şeydi. Umarım sen de kendine dikkat edersin."

"Burada, yukarıda bana bir şey olmaz. Biliyorsun, buraya kimse çıkmaz."

Baro bisikletine atlayıp yola koyuldu. Ve Pfingstberg'den aşağı inerken, ağaçlar ona sesleniyormuş gibi geldi; bu mesajların onu sakinleştirdiğinden hiç emin değildi. "Taşınacağımı Wilken'e söylemeyi tamamen unuttum," diye düşündü ve eve varır varmaz ona bir elektronik posta göndermeye karar verdi. Bir saat sonra bisikletini evin duvarına dayadığında, mutfak pencere camının kırılmış olduğunu gördü. Giriş kapısının üzerinde, koyu renk boyası henüz kurumamış bir güneş kursu parlıyordu. Evi hızla kolaçan ettikten sonra hiçbir şeyin alınmamış olduğunu gördü. Sonra, uzun zamandan beri ilk kez medya odasına giderek haberleri açtı.

Wilken haklıydı: Ekranda kocaman bir fotoğrafı ve adresi vardı. Altında da şöyle yazıyordu: "Dr. Philip Baro, devrimden önceki yıllarda Hoechst, VW ve Siemens şirketlerinin başarılı bir danışmanıydı. 17.1.2012 tarihinde DER SPIEGEL dergisine verdiği bir demeçten alıntı yapıyoruz:

"İnsan ne zaman kendinden korkmaya başlasa etik ile ilgileniyor. Tam da şimdi, on ikiye beş kaldığı düşüncesine korkuyla sarılıyoruz. Ancak, doğa yasalarının sarsılmaz yasalar olduğu hiçbir yerde yazmıyor. İnsanın iradesi neden doğa yasası olmasın? İnsanın yıkıcı bir etkiye sahip olup da yıkımı istemekten korkmasını büyük bir sorumsuzluk olarak görüyorum. Demek istediğim, yıkımı selamlayan ve doğanın yeniden düzenlenmesinde insana yaratıcı bir rol biçen yeni bir ideoloji oluşturmalıyız."(5)

Baro'nun elleri titredi. Kendi kendilerini taçlandıran yenilikçilerin ikiyüzlü ahlak anlayışına karşı bu tip eleştirilerde bulunduğu ve bundan ötürü şüpheli bir üne sahip olduğu bir dönemi anımsıyordu. Fakat bu budalaca sözlerin, zaman içinde ona yetişeceği ve onu hedef tahtası haline getireceği hiç aklına gelmemişti. Yaşlılar kolonisine gitmenin zamanıydı.

İris kapıda durmuş, bir havluyla ıslak saçlarını kuruluyordu. "Neyin var, söylesene..." Heiland ona sarıldı, başını ıslak saç tutamlarına eğdi ve Iris'in sarhoş edici kokusunu içine çekti.

"Broch intihar etti..."

"Ne?" Iris sanki felç olmuştu. "Ama neden?" diye sordu sonunda.

Heiland ellerini ensesinde kavuşturdu ve yüzü tavana dönük, odanın içinde daireler çizmeye başladı. "Sanırım, üzerindeki baskıya daha fazla dayanamadı."

"Hangi baskıya? Neye karar vermiştiniz?"

"Ne gerekiyorsa ona."

"Peki neye, Martin?"

"Kimseye bilgi veremeyeceğimi bildiğin halde niye soruyorsun?"

Iris, "Bizim yaşadığımız ne aslında? Bir birliktelik mi? Yoksa bir ast-üst ilişkisi mi?" diye banyodan seslendi.

Heiland, Iris'in mantık sınırlarını aşacak denli sinirlenmeden önce sesinin aldığı bu tehditkâr tınıyı bildiğinden, olayın daha fazla büyümesine meydan vermemek için, "Seni seviyorum Blume, bunu unutma..." dedi.

Iris banyodan çıktı; saçlarını fırçalarken ona meydan okuyarak baktı. "Bırak şimdi Martin. Ya Broch'un neden kendini öldürdüğünü

söylersin ya da gidersin."

Heiland, Iris'in bakışlarını yakaladı; sanki iki mıknatısın güç alanları birbirine sürtünüyor gibiydi. "Söyleyemem," dedi, "buna anlayış göstermelisin."

Bu açıklama Iris'i hiç yumuşatmadı, tam tersine, yüz ifadesi sertleşti. Iris'in o anda etrafına yaydığı güçlü soğukluk karşısında Heiland paltosunu alıp çıkmayı arzuladı.

"Bu arada," dedi dairenin kapısını açarken, "bence, Xenia son zamanlarda biraz fazla ilgisiz şeyler söylüyor. Yine konunun özüne dönerse iyi olur..." Iris ıslak havluyu ona fırlattı. Havlu ayaklı abajura takıldı; abajur gürütüyle yere düştü. Ama kapı çoktan kapanmıştı.

Philine bir haftadır üçüncü Mesanın alt kısmında yer alan Kiakotsmovi Köyü'nde yaşıyordu. Kendisi gibi ricacıların kalabilmesi için Hopiler orayı terk etmişti. Yalnızca, reisin sözcülerinden biri olan Crier Chief köyde kalmıştı; Philine'in tam karşısında oturuyordu. Basit toprak evler, son yüzyılda Kızılderililer için mücadele etmiş beyazların isimlerini taşıyordu.

Philine, uzun yıllar eski Şoşon rezervasyonunda yaşayarak Kızılderili topraklarında yapılan nükleer denemeleri belgeleyen Alman gazeteci Friedrich Abel'in adı verilen evde konuk ediliyordu. Bir de Rudolf Kaiser Evi vardı. Hildesheimli profesör Rudolf Kaiser, doksanlı yıllarda, Hopi kültürü üzerine, büyük yankılar uyandıran üç kitap yazmıştı.

Lennart adında İsveçli bir arkeolog da Rudolf Kaiser Evi'nde kalıyordu. Philine ve Lennart günlerdir görkemli, çıplak taş çölünde uzun gezintiler yapıyorlardı. İnsan burayı görünce, birkaç yüzyıl önce insanların neden tam da bu verimsiz ve yaşanması zor topraklara yerleştiği sorusu geliyordu aklına. Ama belki de Hopileri kurtaran, Grand Canyon yakınlarındaki bu araziye kolayca girilecek geçit olmamasıydı. Bölge, benzerlerinden farklı olarak, beyaz kültürün merkezlerinden uzaktaydı. En yakın kent, Flagstaff, yüz kilometre uzaktaydı. Ayrıca, Navajo rezervasyonu, ruhsal yenilenmede önder bir rol oynadıkları Amerika'nın tüm yerlilerince artık kabul edilmiş olan bu küçük halkın kutsal topraklarını koruyucu bir hale gibi kuşatıyordu.(6)

Philine uyandığında ortalık henüz aydınlanmamıştı. Saate baktı, beş buçuktu. Saat beşte Lennart onu almaya gelecek, birlikte çölde güneşin doğuşunu izleyeceklerdi. Giyindikten sonra evin önüne çıktı. Birkaç adım ötede, gökyüzünün altında dimdik ve kıpırtısız duran birini gördüğünde, büyülenmiş gibi olduğu yerde bakakaldı. Gözleri ışığa alışınca, konsantre olmuş gölgenin Crier Chief olduğunu anladı. Yalınayak ve bedeninin üstü çıplak, hiç kıpırdamadan karanlığın çok hafif aydınlanmaya başladığı doğuya bakıyordu. Adamın sükûnetinden etkilenen Philine, kendisini bir röntgenci gibi hissetmesine rağmen, Kızılderilinin etrafındaki büyülü dairenin dışına çıkamıyordu. Ufuk yavaş yavaş koyu sarı bir renge büründü. Chief'in bedeni, açmak için belli bir miktar ışığa gereksinim duyan bir çiçek gibi gevşedi. Taze günün çiçek tozlarını toplar gibi, avucunun içini gökyüzünde hareket ettirdi. Kozmik besini içine almak için elini ağzına götürdü. Bu hareketi dört kez tekrarladı. Sonra yine ilk baştaki gibi hareketsiz durdu. Ancak parıl parıl titreyen güneş ufku alevlere boğduğunda, içini temizlemek için dört kez sesli sesli ve derin nefes aldı. Sonra, sanki kendini suyla ıslatırmış gibi, güneşin ilk ışıklarını bedeninin üzerine serpiştirdi. Bu temizlikten sonra, ince ve bakır rengi gövdesinin her zerresini yıkıyormuş gibi görünen altın ışığın altında, neşeli bir yüz ifadesiyle bir süre daha dimdik durdu. Philine'in farkına varıp varmadığını belli etmeden, evine girip gözden kayboldu.

Saat altıyı bulmuştu. Philine Lennart'ın uyuyakalmış olduğunu düşündü. Tam onu çağırmaya gidecekken Lennart'la karşılaştı. O da sabah törenini saygıyla izlemişti. Hâlâ törenin etkisinde ve suskun, gezintiye çıktılar. Taş parmaklar gibi güneye uzanan üç görkemli dağ olan Hopi Mesalarını geride bıraktılar. Bir saat yürüdükten sonra, sonsuz gökyüzünün altında kendilerini kaybolmuş gibi hissettiler. Artmaya başlayan sıcağın altında oturup binlerce yıldan beri kenarlarından kırılıp düşen irili ufaklı kaya parçalarıyla ayaklarının altındaki geniş ovaları dolduran kaya duvarlarına baktılar.

Lennart, memleketinden ve radyoaktif kirlenme nedeniyle ülkenin kuzeyinin oturulamaz hale geldiğinden söz etmeye başladı. Bir zamanlar tundrada yaşamış, ama artık soyu tükenmiş ren ve mus geyiklerinden, eskiden İskandinavya'nın kileri durumundaki Baltık Denizi'nden bahsetti. Bugün orada yosun bile yetişmiyordu. Kuzeyin bitmek tükenmek bilmeyen hazineleriyken, gizemli nedenlerle birkaç yıl içinde son nefesini veren ormanları anlattı. Üstelik bu enlemlerde hiçbir sanayi tesisi de yoktu.

İnsanların ölümünden, bütün bir bölgeyi ölüm kuşaklarına çeviren garip salgın hastalıklardan söz etti.

Philine onun sözlerini hüzünlü bir müzik gibi dinledi. Dinlerken gözleri platolara çevriliydi. Kayaları ve evleri birbirinden ayırt etmekte güçlük çekiyordu. Kızılderililerin mimarisi doğal ortamla mükemmel bir uyum içindeydi; doğa ve insan burada benzer plan ve malzemelerle yapılanıyorlardı. Onlarla görüşebilmek için daha ne kadar zaman geçeceğini sordu kendine. Lennart dört haftadır kabul edilip dinlenilmeyi bekliyordu.

Saldırganlaşmaya başlayan güneş ışınları, hafif hafif tenini ısırıyordu. Kızılderililerin güneşten korunmak için örtündüğünü şimdiye dek hiç görmemiş olsa da, yanında taşıdığı tülü başına örttü. Giderek kuruyan havadan dili şişti. Dönüşte, koyu bir bulut duvarının batıyı kapladığını gördüler. Şimşekler çaktı ve yağmurun incecik örtüsü, kozmik bir dokuma tezgâhında dokunmuş gibi gökyüzünden aşağı döküldü. Su yere ulaşamadan sıcak havada buharlaşıp gidiyordu.

Öğleye doğru cehennem sıcağından kurtulup serin evine girebildiğine sevindi. Eve adımını atar atmaz, küçük yardımcıları mısırla hazırlanmış yemeğini yere bırakıp gülerek uzaklaştılar. Çocuklar, yiyecek için insana yaklaşan şirin sincaplar gibiydiler. Tek farkları, beslenen değil, besleyen olmalarıydı. Şaşırtıcı ölçüde soluk benizli misafirleriyle günde üç kez tekrarlamaya fırsat buldukları bu töreni seviyorlardı.

Merhaba Ağaç, işte o burada, sana söz verdiğim gibi! Doğadan çok kişi söz eder, ama çok azı onunla konuşur. Ben sevgili ağacımın yanına sık sık giderim. Gölgesinin altında küçük bir sepet dururdu eskiden. Daha sonra en kalın dalında sallanmaya başladım. Yine ilk kez burada öpüştüm. Bugün hâlâ geçmiş ve gelecek üzerine sohbetler ederiz. Ağacım ve ben. Ve küçük arkadaşım da katılır bize. Kat da benim gibi doğayı seviyor. Katalizatörlü Renault 5 GTL! RENAULT, YAŞANACAK ARABA!"

Malin bilgisayarı kapattı. İki saatten beri, zaman geçirmek için elektronik Devlet Arşivi'ni tarıyordu; bunun bir saatini reklam bölümünde geçirmişti. 8.2.1985 tarihli bir reklam bardağı taşıran son damla oldu. Her

şeyin bir sınırı vardı. İşlerin çok yavaş ilerlediği şu günlerde canı oldukça sıkılıyordu. İnşaat alanına giden yolların açılması haftalar alabilirdi. En basitinden, ağır iş makinaları eksikti. Mevcut bir iki tanesi de başka yerlerde kullanılıyordu. Tayfun başka bölgelerde herhalde daha çok tahribata yol açmıştı.

Pencereden sokağa baktı. Kasım günleri, tam da aydınlanmaya başladıklarında güç kaybederler. İnsanları, çağdaşlarını, görmek bile istemiyordu artık. Şu aşağıdaki kadın, örneğin. Eziyet ve lanetlenmişliğin ayaklı bir sembolünden başka bir şey değildi. Yanmış bir çocuk gibi kendini dünya üzerinde sürüklüyordu. Attığı küçük adımlar, yağlı baldırlarındaki dalgalı etin katlanılmaz sürtünmeden tahriş olmasını önlemek içindi. Şişko suratındaki küçük gözleri, devasa göğüslerinin üzerinden etrafa bakıyordu. Başı neredeyse gövdesine yapışık olduğundan, önünde taşıdığı pasta paketi ona ulaşılmaz görünüyor olmalıydı. Ama ne yapıp edecek, o pastayı hemen tıkınmayı becerecekti... Aşağıdakilerin tümü, milyar kafalı bir canavarın plazma gibi gezegene yayılan birer parçasıydılar sanki.

Ne diye şikâyet ediyorsun, Malin? Devlet Arşivi'nin yarattığı iç bulandırıcı etkiyi artık öğrenmiş olman gerek. Aslında sarhoş olmak istediğini itiraf etsene! Sırıttı. İçindeki canavar, psikolojik düğmeleriyle ne de ustaca oynuyordu. Onun işini o kadar da kolaylaştırmak istemiyordu. Bir kez daha arşivi amaçsızca karıştırmak istiyordu. Tesadüfen ulaşacağı bir bilgi, bardağı taşıracak son damla olabilirdi. Fakat beklentisinin aksine azıcık olumlu bir şeyle karşılaşsa bile, evde oturacaktı. Gözlerini kapatarak menüden seçti. BASIN. Eh, insanın azıcık şanslı olması gerekir. Obje menüsü. Kapa gözlerini ve seç. HAMBURGER MORGENPOST. Bu senin için iyi bir fırsat, canavar. Zamanı seç. Diyelim ki 23.4.94. Başlık. Şimdi spor gelirse, durum muhtemelen olumlu olacak: o zamanlar buradakiler sporda çok iyiymiş. Gözlerini kapadı ve bu oyuna girmeli mi diye düşündü. Peki öyleyse: YORUMLAR! Malin okudu:

"Japonya'da bir jumbo düştü. 524 yolcunun tümü öldü. Dehşet. Hamburg'un kahve kralı otoyolda kaza yaptı, öldü. Akıl almaz. Kanada'daki yarış pistinde ölüme yol açan kaza. Korkunç. Bu, dünyada ümitsizliğe düşülecek bir gün. Neşe ve sevincin yok olduğu bir gün. Yine de: Yaşamdan zevk almalıyız. Yutkunmakta zorluk çeksek de. Henüz nedenimiz var: Açan çiçek. Sevdiğimiz insan. Bize heyecan veren hobi. Dünya öyle kötü ki bu sevinci duymak için kendimizi zorlamalıyız..."

Eh, böyle olacağı belliydi. Yutkunma zorluğu... Yaşamdan zevk alalım öyleyse. Toni'ye gitmek için cipi alacaktı; cipi elinden almamışlardı. Gerçi bu biraz riskliydi; çünkü bu saatte iş için çıkması gerektiğini pek kanıtlayamazdı. Ama bugünlerde riskli olmayan bir şey var mıydı ki? Yolda, bu toplumun organize olmayı en çok başardığı konunun alkol olduğunu düşündü. Alkol üretimi yasak değildi, meyhane açmak da öyle; yasak olan seri üretim ve toptan satıştı. Her bağcı istediği kadar şarap üretebilir, her malt üreticisi bira fabrikası işletebilirdi. Bunu resmi makamlara bildirdikleri sürece devletle herhangi bir sorunları olmayacağı gibi, çalışma mecburiyetinden de muaf tutuluyorlardı. Böylece, en azından Almanya'nın güneyinde, bir şarap ve bira imalathaneleri ağı, devletin koyduğu içki yasağını bir nebze hafifletiyordu. Devlet, bağımlılıklarını yatıştırmak için, vatandaşlarının otuz kilometrelik yolu bisikletle ya da yürüyerek gitmek zorunda olduğunu biliyordu. Bu da çok zahmetli bir iş olduğundan, eskisi gibi kitlesel bir alkolizm gerçekten de söz konusu değildi.

Yine de, Toni'nin meyhanesi çoğunlukla doluydu. Bu adam ve ailesinin, hiçbir maddi kazanç sağlamadıkları halde, bu kadar strese neden katlandıklarına insan bazen şaşıyordu. 2026 yılından beri para yoktu. İnsanlar içtikleri içki karşılığında zaman zaman eski bir saat ya da mücevher parçası veriyorlardı. Ancak hırsızlık olayları polis tarafından artık takip edilmediği için, birçok meyhaneci bu tür hediyeleri kabul etmiyordu. Bunları evlerinde tutmak onlar için fazla tehlikeliydi. Hayır, Toni ve tüm diğerleri, ziyaretçilerinin gözünde birer kahramandılar; onlar da kendilerini öyle hissediyor ve öyle muamele görüyorlardı. Mütevazı meyhaneleri umutsuzluk ve yılgınlığa karşı bir adaydı. Tıpkı, devrimden sonra açılan Canabis Cafe'ler gibi. Bu yerler, sürekli değişen bir müdavim topluluğunun karşılaştığı mekânlardı; çünkü bu Cumhuriyet'te, milyonluk işçi orduları sürekli hareket halindeydiler. Sürekli büyük şehirlerde yaşamak zorunda olanlar pek şanssız sayılırdı; çünkü devletin onlara verdiği aylık karneye mahkûmdular.

Malin arabasını biraz kenara, bir toprak yola park ettikten sonra, çiseleyen yağmur altında, karanlığa gömülü köy evine doğru ilerledi.

Kahvaltısını bu kez çocuklar değil, sade keten bir elbise giymiş ve saçları siyah, beyaz ve kırmızı incilerle örülmüş genç bir kadın getirdi. "Adım Dhyani," dedi gülümseyerek. "Benim konuğum olmanı rica ediyorum. Bir süre benimle otururşan çok sevinirim." Philine'in kalbi duracaktı neredeyse. Bu anı o kadar çok arzu ve hayal etmiş olmasına rağmen, bu davetin sadeliğinden etkilenmişti.

Kızılderili kadın biraz tereddüt ederek sağ kolunu ona doğru uzattı; elinin ayası üst taraftaydı. Philine bu hareketin anlamını biliyordu ve kabul ettiğini belirtmek için elini üzerine koydu. Black Mesalarda kabul edilen ilk beyaz fatihler, Kızılderililerin açık ellerini dilenme diye yorumlamışlar, küçümseyerek reddetmişlerdi. Yüzyıllarca sürecek bir yanlış anlama...

Kiakotsmovi Köyü'nden ayrılıp Dhyani'nin oturduğu birinci Mesa'ya doğru yol aldılar. Kaya parçalarıyla dolu dar patikada ilerlemek Philine'in sandığından daha zordu. Nefeslenmek için sık sık mola vermek zorunda kalıyor, Dhyani ise hafifçe gülümseyerek, ama sabırla onu bekliyordu.

Dinlenirken, Dhyani, "Bizde kaldığın sürece konuşabileceğin tek insan ben olacağım," dedi. "Çocuklarımız İngilizce bilmiyor ve yetişkinler de İngilizce konuşmak istemiyorlar artık. Hopi dilini yeniden canlandırdık. Ancak kendi kültürümüze tamamıyla sahip çıkarak görevlerimizi yerine getirebiliriz."

Philine bu görevlerin neler olduğunu yakında öğreneceğinden emindi. Ayağa kalkıp yürümeye devam ettiklerinde, dağın üzerinden hiç beklenmedik bir anda Walpi Köyü'nün çatıları göründü. Birkaç yüz metre yakınındayken bile, taştan ve balçıktan yapılmış evleri, tuhaf bir biçimde yığılmış kayalardan ayırt etmek güçtü; yerleşim birimi sanki bu kayaların arasından fışkırmış gibiydi. Philine tozlu köy yolunun terk edilmiş gibi bomboş olmasına şaşırdı. Yalnızca birkaç çocuk evlerin oluşturduğu labirentin arasında gülerek koşuşturuyorlardı. Oyun oynuyorlardı; kendilerini bir an gösteriyor, sonra tiz kahkahalarla gözden kayboluyorlardı.

"İşte geldik." Dhyani sokağın sonundaki iki katlı bir evin önünde durdu. Evin üst katı çekme kattı. Yan taraftaki taş merdivenlerden zemin katın düz damına tırmandılar. Oradan bir kapı misafir yatak odasına açılıyordu. İki dar pencere ve bir tavan penceresi yeterince aydınlık sağlıyor-

du. Bir yer yatağı, ocak yeri, duvara gömülü bir kaç raf - odadaki tüm eşya bunlardan ibaretti; daha fazlasına da gerek yoktu zaten. Philine şaşkınlıkla, yerdeki hasır minderin üzerine özenle serpiştirilmiş rengârenk boyalı kabak, mısır koçanları, küpe, bilezik, kolye, taş, eşarp ve toprak kaplara bakakaldı. "Senin için," dedi Dhyani sevecenlikle. "Köydeki her aile bir armağanla sana 'hoşgeldin' diyor. Sevindiğimizde, en çok sevdiğimiz şeyleri armağan ederiz. Cömertlik insanın içini ısıtan bir güneştir." Yere diz çökerek küçük bir kristali eline aldı. "Bu bir turmalin, insandaki güneş ve ay gücünü dengede tutmaya yarar. Ayrıca, bedenin radyoaktif ışın bombardımanına karşı koymasına olanak sağlar. Manyetik enerjisi, bedendeki elektronların dairesel hareketlerini değiştirir. Bu şekilde, radyoaktivitenin atık maddeleri bedenden dışarı atılır."(7) Güldü: "Görüyorsun ya, armağanlarımızın pratik bir işlevi de var..."

Philine Kızılderili kadını kucaklayıverecekti, ama henüz cesaret edemiyordu. Büyülenmiş gibi yeni arkadaşının gözlerine baktı; sol gözü ışığı emiyor, sağ gözü de dışarı yansıtıyor gibiydi.

"Sol göz alır, sağ göz verir," dedi Dhyani, sanki onun düşüncelerini okumuş gibi. "Enerji hep bir dairede akar. İçeri ve dışarı. Bu nedenle, gördüğümüz her şeye karşı özel bir sorumluluğumuz vardır. Gördüğümüz şeye sevgiyle bakarak onu pislik ve yanlış anlaşılmalardan koruyalım. Sonuçta, diğerlerine hep kendi ruhumuzun merceğinden bakıyoruz. Kendisi hakkında kötü bir duygu besleyen birinin gözüne her şey çirkin görünür. Kendi güzelliğini kavra. Karşılaştığın insanlar senin güzelliğini yansıtacaktır. Bu şekilde, iyiliğin tohumlarını atarız. Bu, karşılıklılığın çevrimidir: Senden çıkan, hep sana geri döner, tıpkı nefes gibi. Yani: suçlama yok, utanma yok, yalnızca olaylar var. İyi ki geldin..."

Dhyani konuğunu şaşkınlık içinde bırakıp gitti. Philine, bu sade sözcüklerin etkisine hayret ediyordu. Uyumlu bir birlikteliğin herkes tarafından paylaşıldığı bir yerde bulunduğu duygusunu ilk kez tadıyordu. Onun geldiği yerde her bakış, her söz, her soru, korku ve kuşkunun içeri sızabileceği bir açık kapı bırakırdı. Ne kadar acınası, ne kadar yoksul bir şeydi bu. Dışarı çıktı ve duvara dayalı küçük ahşap merdivene tırmandı. Yeni evinin çatısından sonsuz ovaya bir uzay gemisinden bakar gibi göz gezdirdi. Gezegenin etrafında sürekli gürleyip duran seslerin ne olduğunu sordu kendine. Ve buna dair anıların sahip olunan mı, yoksa kaybedilen bir şey mi olduğunu da.

Sessizlik ancak, aşağıda, sokakta yüksek sesle kavga eden iki çocu-

ğun bağırtılarıyla bozuldu. Philine, Dhyani'nin kavgacı horozların yanına gidişini, ikisinin de ellerini tuttuktan sonra hep birlikte gökyüzüne bakmalarını izledi. Bir süre sonra Dhyani popolarına birer şaplak indirdi ve çocuklar gülerek kaçıştılar.

Malin eve nasıl geldiğini anımsamıyordu. Anımsadığı tek şey, kentteki tüm saatlerin altı buçuğu gösterdiği ve bunu ilk önce bir komplo olarak algıladığıydı. Yatağa yatar yatmaz, uyuşturucular ruhunu aşağılamaya başladı. Bu kez baş belalarının onu yataktan çekip dört ayağının üzerinde tuvalete sürüklemelerini beklemedi. Kararlı bir biçimde onlara direnerek klozetin önünde diz çöktü ve idam edilmeyi bekler gibi başını eğdi. Tiz müzikleri, isterik çığlıkları ve incecik sesleri ile üzerine geliyorlardı; boynuna atlıyor, midesinin üzerinde tepiniyor, burnunun dibindeki küçük gölde neşeyle kürek çekiyor ve alnındaki terleri içiyorlardı. Fayansla kaplı bu dikdörtgenin içinde onu Güliver gibi kıskıvrak bağlıyorlardı. İşlerini bir an önce bitirmeleri için yalvardı onlara. Ama umursamaz bir biçimde klozetin kapağında oturmuş, yaşamın acınasılığına karşı yıllardır kurmaya çalıştığı koruyucu duvar olan disiplinin halini her kartta göstererek, günahkârın çektiği eziyeti dayanılmaz boyutlara çıkaran budalaca bir kağıt falı olan *Kotzmatz* oynuyorlardı. Şu karta baksana: Tanrı, ağlayıp duran çıldırmış bir baba! Öfkeyle kartı suratına fırlattılar ve yarı aralık dudaklarından gırtlağına tırmanarak minik zıpkınlarını nihayet küçük diline sapladılar. Salyaları akmaya başladı; yakında kurtulacaktı. Nihayet kustuğunda, sıvının acılığından gözleri yaşardı.

Yarım saat sonra, bu rezalete sahne olmuş banyodan içi bomboş, sürünerek çıktı. Aynada, çamur içinde kalmış bir toprak parçasına benzeyen yüzüyle karşılaştı. Nasıl böyle olmuştu? Aa, evet...

Gücünü toplamasına yardımcı olacak bir içecek hazırladı: havuçlu şalgam suyu. Küçük yudumlarla midesini alıştırmaya çalışırken, geçen gecenin aşırı coşkusunun bedelini korkunç bir ruh boşluğuyla ödemeye başlamıştı bile. Nefes almak rahatlatıcı olmaktan çok, kontrol edilemez bir çabaya dönüşüyordu. Dünya onun hapishanesi, hücre korkusundan başka bir şey iletemeyen duyuları da onu olduğu yere mıhlayan zincirler-

di. Ama kim onu nerede teselli edecekti ki? Uyumak da işe yaramıyordu; çünkü uyku, korku ve pişmanlıkla dolu düşleri barındırıyordu. Böylece, tam on iki saat önce bu taşkınlığı yapma kararının olgunlaştığı medya odasına gidip oturdu. Ekranda, kendisine bir iş emri gönderilmiş olduğunu gördü şaşırarak. Acil alarm! Saat dokuzda Beelitz'de hazır bulunması gerekiyordu. Yani bir saat sonra! Beelitz, Beelitz... Arşivi taradı. Beelitz: Sıvı kimyasal maddelerin eski gömü yeri. Arsenik, pertisidler, klor, kullanılmış yağ, PCB, cıva, kadmiyum, v.s. Kulağa hiç de hoş gelmiyordu.

Bir duş için neler vermezdi! Fakat kasırgadan beri, su eskiden olduğundan da az miktarlarda dağıtılıyordu. Kapı zilini duyduğunda kulaklarına inanamadı. Kapıyı açıp karşısında Iris'i gördüğünde gözlerine de inanamadı.

"Ne oldu sana böyle?" diye sordu Iris. Malin onun da pek zinde görünmediğini düşündü.

"Acil durum," dedi, "hemen yola koyulmalıyım. Sen biraz uzan, yatak henüz sıcak."

Yalan atmıştı ama, bu haldeyken onunla daha fazla birlikte olmadığına sevindi. Iris onu bu durumda görmeyi hak etmemişti.

Beelitz Köyü, eski arıtma tesisinden yalnızca bir kilometre kadar uzaktaydı. Köye giriş kapalıydı. Malin kimliğini gösterdikten sonra, askerler ona bir koruyucu giysi ile bir gaz maskesi verdiler. Bir yüzbaşının eşliğinde çayırları geçerek etrafında bir grup çaresiz adamın toplandığı sondaj deliğine ulaştılar. Afet giysileri içindeki adamlar, uzak bir galaksiden gelmiş bir heyet izlenimi uyandırıyordu. Her yöne dağılmış işçiler topladıkları toprak örneklerini çelik kaplara koyuyorlardı. Adamlar okul binasına gitmek konusunda anlaştılar. Grup hantalca harekete geçti. Köy çoktan boşaltılmıştı. Demek ki sızıntının yayılması olasılığını hesaba katıyorlardı.

Topluluğa kendini Gıda Bakanlığı'nın sekreteri olarak tanıtan ufak tefek, kel kafalı bir adam, son haftalarda gıda zehirlenmesi nedeniyle meydana gelen üç bin ölüm vakasının nedeninin artık apaçık ortada olduğunu anlatarak konuşmasına başladı. Burada yetiştirilen patates, fasulye ve domatesler üzerindeki ilk incelemelere göre, bitkiler çok yüksek o-

ranlarda bir zehir kokteyli içermekteydi. Yani, deponide bir sızıntının meydana geldiği kesinlikle iddia edilebilirdi. Gerçi mevcut tüm belgeler, atıkların iki bin metrelik bir derinliğe pompalandığını doğrulamaktaydılar; fakat o dönemdeki işletmecilerin, fay tabakalarının sıvıyı absorbe edeceği yolundaki teminatlarının doğru çıkmadığı ortadaydı.

"Bu tesis, Birleşik Devletler'de bu tür yöntemlerden vazgeçildiği bir dönemde kurulmuştu," dedi adam ve gözle görülür bir heyecan içinde, sınıftaki video perdesinin önünde gidip gelmeye başladı. "ABD'de daha yakın zaman önce meydana gelen dört patlama, o dönemde bir seçme yapılmadan karmakarışık bir araya dökülen ve gömülen zehir karışımının, kimsenin hesaba katmadığı kimyasal reaksiyonlara yol açtığını kanıtladı. Sadece Almanya'da bu türden 172 saatli bomba toprağın altında tıkırdamaya devam ediyor. Ve kendimizi kandırmayalım: Onları imha etmemiz mümkün değil. Cumhuriyetimizdeki mevcut tarım alanının yirmide birini zehirli kıraç alanlara çevirmeye yetecek kadar imha gücüne sahipler. Bu artıkların ortaya çıktığı yerlerde ot yeşermiyor... Fakat bu konuyla ilgili olarak, Hava, Su ve Toprak Bakanlığı'ndan gelen meslektaşımızın düşüncesini almak daha uygun olacaktır."

Otuz yaşlarında, atak bir adam hızla ayağa kalktı ve etrafındakileri, karşısında konuya yabancı bir grup amatör varmış gibi süzdü. "Zehirin toprak katmanlarından yukarıya doğru sızıp yüzeye ulaştığını biliyoruz. Jeologlarımız boruyu beş metre derinlikte açarak, gazların yan taraftan toprağı terk etmelerini sağlayacaklar. Şimdi asıl zorlu kısma gelelim: Zehirli toprağın arıtılması ve değiştirilmesi gerekiyor. Biri bana aramızda bir yeniden doğallaştırma mühendisinin bulunduğunu söyledi. Belki o bize sorunu nasıl çözebileceğimiz ve bunun için ne kadar süreye gerek olduğu konusunda bir fikir verebilir."

Adam meydan okuyan bakışlarını Malin'e dikti. Malin ise onun söylediklerini zar zor takip edebilmişti. Kendini sanki cam bir fanusun altında, her şeyin dışında gibi hissediyordu. Neredeyse mekanik bir biçimde ayağa kalktı ve topun ağzında olmaktan hiç hoşlanmadığını fark etti. "Sağlıklı bir sonuç elde edebilmemiz için, toprağın on beş metre derinlikte tesviye edilmesi gerek," dediğini duydu. "Belki de daha fazla, ama bu örnek sonuçlarına bağlı. Zehirli kısım çıkarıldıktan sonra, toprağın üzerine bir beton tabakasının dökülmesi iyi olur. Bu tabakanın üzerine de izolasyon muşambaları ve birkaç kat beton atmak gerekiyor. Ben beton kalınlığının elli santim olmasını öneriyorum. Bu durumda rahat rahat bin

yıl daha idare eder."

Daha iyi bir önerisi olan var mı, diye gözlerini topluluğun üzerinde gezdirdi. Yoktu. Anlattıklarını üzgün bir biçimde dinlemekle yetinmişlerdi. Malin, genel umutsuzluğu bir türlü paylaşamıyordu. Burada yalnızca, artık kazanılması mümkün olmayan bir savaşta yeni bir cephe açılmıştı, o kadar.

"Zehirli bölge on kilometrekarelik bir alanı kapsıyor olabilir. Bu demektir ki beyler, Avrupa'nın en büyük çukurunu açmak üzereyiz. Çalışmalar aşağı yukarı üç yıl sürer, her tür malzemeyi yutar ve müthiş boyutlarda iş gücü gerektirir. Bunun tek alternatifi ise, araziyi geniş çaplı emniyet altına almaktır. Ancak, bu durumda belli bir riskle karşı karşıya kalınır: Topraktan çıkarak havaya karışacak buharlar bu şekilde kontrol altına alınamaz. İzin verirseniz, şimdi gitmek zorundayım. Bugünlerde felaketlerin ardı arkası kesilmiyor. Alacağınız kararı bana bildirirsiniz."

Sanki biraz önce okulu kırabilmek için hasta numarasını başarıyla tamamlamış gibi, terk edilmiş köy yolunda rahatça yürüdü. Iris'in uyuyor olmasını diledi. Onu uyandırırdı... Dairesine girmek için anahtarlarını çıkardığında kadın gülüşmeleri duyuyor gibi oldu. Kafası dumanlı olduğu için aklına bir şey gelmedi. Fakat Iris'i Marinella ile birlikte kanepenin üzerinde oturur görünce, durum onda bomba etkisi yarattı. Onları bir arada görmenin şaşkınlığından olsa gerek, dudaklarından yalnızca kısa bir "Merhaba" döküldü.

Mesa'da Dhyani ile yürüyüş yaparken, Philine sordu: "Dün çocuklar kavga ederken, neden onlardan gökyüzüne bakmalarını istedin?"

"Bir nesne yüzünden kavga ediyorlardı. Onlara bulutları göstererek dikkatlerini, çok büyük olduğu için insanda sahip olma isteği uyandırmayan bir şeye yönelttim. Bir şeyi yalnızca kendisi için isteyen biri, uyum dairesinin dışına çıkar. Bazen çocuklarımızın bize bir işi yapmamızda yardımcı olmalarını isteyerek alma düşüncesinin yerini verme düşüncesinin almasını sağlıyoruz. Verme yeteneği, alma yeteneğidir."

Philine yerden bir taş almak için eğildi. Daha önce bir insana hiç bu kadar yakın hissetmemişti kendini. Bu keşif onu utandırdı. "Benimle

gelecek misin?" diye sordu aniden ve hemen ardından sorduğuna pişman oldu.

"Tabii," diye güldü Dhyani ve Philine'in yanına oturdu. "Bana Barış Köyleri'nizi anlat biraz."

"Geliyorsun ha?!" diye haykıran Philine, elinde olmadan alnını Kızılderili kadınınkine yasladı. Sonra ayağa fırlayarak elindeki taşı tiz bir sevinç çığlığıyla uçuruma fırlattı. "Ama orası buradan çok farklı," diye uyardı Dhyani'yi; onun hayal kırıklığına uğramasını istemiyordu.

"Nasıl peki?" diye sordu Dhyani gülümseyerek.

"Bizim meditasyon komünlerimiz, sınırları belirli bir arazide yaşayan kırsal topluluklar. İsmi biraz fazla tumturaklı olabilir. Biz sadece birbirimizle iyi geçinmeye çalışıyoruz. Her komün kendi yasalarını belirleyebilir. Fakat temel ilke hepsinde aynı: Birimiz hepimiz, hepimiz birimiz için. Ve herkes doğa için. İyi işleyen bir toplulukta yaşayınca insanların akıllarına gelenler müthiş. Kimse dışlanmıyor; gönüllü olarak bulunmak istediği yerde herkes elinden geleni yapıyor. Göreceksin, gayet iyi gidiyor."

"Niye iyi gitmesin ki? Bizim halkımız yüzyıllar boyunca her şeyi paylaştı. Ta ki beyazlar gelene kadar. Onlar bizim bakış açımızı barbarca buldular. Bu nedenle, bizi özel mülkiyete zorladılar... Senin komündeki görevin ne?"

"Bir araştırma projesini yönetiyorum. Bitkilerden elektrik enerjisi kazanmamızı mümkün kılacak bir fotokimyasal deney üzerinde çalışıyoruz. Geldiğinde sana gösteririm."

"Çocukların var mı?" diye sordu Dhyani.

"Beş yaşında bir oğlum var. Bizde artık geleneksel anlamda bir aile yok. Çocuklar zamanlarını kiminle geçirmek istediklerine kendileri karar veriyor." Gülmeden edemedi: "Benimki en fazla iki gün ayrı kalıyor... Her şeyi paylaşıyoruz, biliyor musun. Görevleri, sevinçleri, yapılacak işleri, aklına ne gelirse. Her topluluğun bir barış köyü var. Bunlar bizim ruhsal santrallerimiz. Dünyanın her yerinden öğretmenlerimiz var: Hindistan'dan, Tibet'ten..." Bir an sustuktan sonra çekinerek devam etti: "Ve Amerika'dan... Senin gibi insanlara ihtiyacımız var Dhyani, bilginize açız."

"Hepimizin birbirimize ihtiyacı var... İki yıl önce İngiltere'deydim. Siz Avrupalılar doğru yoldasınız."

Hano Köyü'nden geçtiler. Bir duvarın gölgesinden sıyrılan bir kö-

pek onlara eşlik etmeye başladı. "Cherokee Kızılderililerinin 19. yüzyıla kadar barış köylerinin olduğunu biliyor muydun?" diye sordu Dhyani. "Birleşik Devletler'in güneydoğusunda yer alıyorlardı. Orada yaşayan-lar büyük bir otoriteye sahiptiler ve üstesinden gelinmesi gereken çeliş-kiler olduğunda, düzenli olarak onlara danışılıyordu. Birçoğu rahip ve şifacıydı. Ulus onlara geleneğin bekçileri diye saygı gösteriyordu. En önemlisi de, barış köylerine mülteci olarak sığınılabilmesiydi. İster katil olsun, ister hırsız, böyle bir yere gelen ve bir yıl boyunca arınma çev-rimine giren her insan affedilebilirdi. Bu, beyaz suçlular için de geçer-liydi."

Köpek Philine'in yanında ağır ağır yürüyordu. Zaman zaman, an-latılan her şeyi anlıyor mu gibilerinden, dönüp Philine'e bakıyordu.

"Kırk yıl önce," diye devam etti Dhyani, "kumar cennetleri Reno ve Vegas'ın ışıklı reklamlarına harcanan kömürü çıkarabilmek için bu platodan tonlarca su alındı. Tek bir kumarhanenin cephesini ışık içinde yüzdürmek için bir günde harcanan elektrik, bir kasabanın bir yıllık elek-trik ihtiyacını karşılayabilirdi. Biliyorsun, tıpkı Tibet'in yaylaları gibi Ho-pi platoları da dünyanın sağlığı açısından önemli bir işlev görüyor. Bizim platolarımız ve Tibet dağları dünyayı dengede tutarlar. Ay rüzgârları Hopi platolarında esmeye başladığında, güneşin enerjisi de Tibet dağ-larının üzerindedir veya tersine. Dünyanın derinliklerinde, bu kutsal enerjiye yol veren mağara ve tüneller bulunmaktadır. Dünya da tıpkı bi-zim gibi nefes alıp verir. Koruyucu rüzgârlar dünyanın etrafında iki tabaka gibi hareket eder. Bu tabakalar dünyadaki gel-git olayları ve tektonik hareketlerle uyum içindedir. Dış tabaka güneşe, iç tabaka da aya bağlıdır. Her iki koruyucu tabaka da omurgadaki ay ve güneş kaynaklı akımlara tekabül eder. Fakat yeraltı su kaynakları tüketildikçe daha az şimşek çekerler. Bu da, büyüme ve yaşam için gereken enerjinin gitgide azalması anlamına geliyor." Dhyani sırtını döndü, "Birkaç dolar için bu enerji harcandı..." dedi usulca.

Köpek, o eğilene dek burnunu Dhyani'nin bacağına sürttü. Dhyani çenesini köpeğin başına koydu, gözlerini kapadı ve gözyaşlarını kurula-ması için yüzünü rüzgâra verdi.

İris ve Marinella'nın bu kadar iyi anlaşmaları şaşırtıcıydı. Malin yemek yapmak için kollarını sıvadığı mutfaktan onları dinliyordu. Marinella hastanedeki sorunlardan ve hastaların tedavi edilmekten çok yönetilmelerinden söz ediyor, tıbbın birçok vaka karşısında ne yapacağını bilemediğini itiraf ediyordu. Sürekli yeni hastalık semptomlarıyla karşılaşıyordu. Bu, özellikle de, son zamanlarda hızlı bir artış gösteren sinir hastalıkları için geçerliydi.

Büyük bir olasılıkla, kimsenin bilmediği bulaşıcı bir virüs kol geziyordu. Bu bilinmeyen virüsler, şimdiye dek yalnızca besi hayvanlarında yaygın olan hastalıklara yol açıyordu. Şu "deli dana" hastalığı, örneğin. Virüsler vücutta herhangi bir karşı tepkiye yol açmadıkları için keşfedilmeleri de mümkün olmuyordu. Isıyla sterilize edilen hastane aletleriyle bile bulaşıyor olabilirlerdi.(8) "Aids ve cilt kanserinden söz etmiyorum bile. Bu vakalar bizden geçip gidiyor..."

Iris şaşırarak sordu: "Geçip gidiyor mu? Nereye?"

"Ben de sana bunu soracaktım. Buraya gelişimin tek nedeni, seninle nasıl bağlantı kurabileceğimi Max ile konuşup tartışmaktı. Beni düşündüren başka şeyler de var. Paul'le ilgili sana anlattıklarım,örneğin.

"Ne olmuş Paul'e?" diye seslendi Malin; ellerini önlüğüne kurulayıp yanlarına gitti.

"Ona zorunlu aşı uyguladılar. Güya, orduyu kasıp kavuran sarı hummaya karşı bir aşıymış."

"Ne var bunda?"

"Şu ana kadar herhangi bir sarı humma vakasından haberim yok."

"Askerleri siz tedavi etmiyorsunuz ki."

"Max, ordunun ayrıcalıkları olduğu doğru; ama bir salgın ayrıcalığına sahip değil! Sen Paul'ü tanımıyorsun; adam kesinlikle bir idealist değil. Ordu onun için bir işten ibaret, her ne kadar inandığı bir iş olsa da. Ama bu aşı olayından sonra bambaşka biri oldu; sanki bunca zaman sonra ona itaat ve fanatizm aşılamışlar gibi. Aldığı görevler hakkında artık konuşmuyor; eskiden hep söz ederdi. Ve konuyu açtığımda, hiçbir şey anımsamak istemeyen bir çocuk gibi inatlaşıyor."

"Iris meslek sırlarını saklamak zorunda, biliyorsun."

"Hayır," diye atıldı Iris, "sorun bu değil." Düşünceli düşünceli ekledi: "Artık değil... Ama hiçbir şey bilmiyorum; tüm bunlardan haberim yok. Benim görev alanım çok özel ve kısıtlı."

Malin sorarcasına kaşlarını kaldırdı.

"Bu konuda konuşmak istemiyorum," diye karşı çıktı Iris. "Ama temas içinde kalsak iyi olur. Maalesef bana ancak bir hükümet kodu üzerinden ulaşmak mümkün olduğu için, siz dışarıdan koda giremezsiniz. Benim sizi aramamı beklemek zorundasınız."

"Arada sırada arasan hiç fena olmaz," diye sırıttı Malin. Iris'in boynuna bir öpücük kondurup yine mutfakta gözden kayboldu. Marinella'nın Iris'i bu kadar rahat kabullenmesine sevinmişti; bu çekici devlet görevlisiyle bir ilişkisi olduğunu gayet iyi biliyordu çünkü. Eskiden böyle bir şey düşünülemezdi bile. Ancak yine de, bu gece küçük bir sorun vardı. Hep beraber bir yatakta da yatabilirlerdi tabii... Fakat bu, kadınların bileceği bir işti. Ama yemekten sonra mantolarını alıp yakındaki otele gidivereceklerini hiç hesap etmemişti.

Marinella Malin'e sarıldı. "Yarın eve giderken bana eşlik edecek. Paul'le tanışmak istiyor."

Malin şaşkınlıktan kalakalmıştı. Iris vedalaşırken Malin'in dudağını ısırdı. "Beni unutmaman için," diye fısıldadı. Malin elinin tersiyle dudağını sildi ve kanadığını gördü. Kendisini anımsatmak için garip yöntemleri vardı doğrusu...

Eszra hafta sonunun gelmesini hiç istemiyordu. Atık maddeleri yeniden değerlendirme ekibinin yerleştirildiği dev deponi alanına pek uzak olmayan köyde oyalanacak hiçbir şey yoktu. Bir tane spor-oyun alanı ve bir kafe vardı, hepsi bu. Boş zamanlarında ekibindekilerin geyik muhabbetini dinlemek de istemiyordu. Konular zaten hep aynıydı: Nerede alkol bulunur, nerede düzülecek biri var ve bir meditasyon komünü nasıl karıştırılır? Son kertede, bu sorular hep yanıtsız kalıyordu.

Elektronik posta ile gönderdiği mektuplara Laura'nın hiçbir karşılık vermemesi yüzünden günlerdir üzüntü içindeydi. Bu duyguyla baş edebilmek için yine kitap okumaya başlamıştı. Köyün kütüphanesinde tesadüfen, "Hiçbir Şey Yürümüyor Artık - Ekolojik Faşizm mi Geliyor?" adında bir kitap buldu. Doksanlı yıllarda yazılmış olan kitap, bugünü ele alıyordu. Böyle bir isim altında piyasaya sürülmüş olması bile yazarın tezini çürütüyordu. Her diktatörlüğün en belirgin özelliği olan sansür, o

zamanlar uygulanmıyordu besbelli. En parlak dönemini yaşayan otomobil toplumunun vizyonlarını bugünkilerle karşılaştırmak ilginçti. Kitap, bilimsel ve teknik gelişmelerle ilgili öngörü ve tahminlerinde yanılıyordu. Örneğin, biyogenetik tarımdan, manipüle edilen bir ordudan, Aids aşısından söz ediliyordu. Toplumsal-siyasal açıdan da bazı yaklaşımlar safça, neredeyse gülünçtü. Örneğin Ekoloji Kurulu, ülkenin kaderini perde arkasından yöneten bir tür tarikat gibiydi. Ya da ışın kurbanları ve umutsuz kanser vakaları için uygulanan şu ötenazi programı. Buna karşın, bir tarafta meditasyon komünleri (kitapta yenilenme toplulukları diye adlandırılmışlardı), diğer tarafta işçi kastından oluşan toplumun temel yapısı şaşırtıcı derecede gerçekçi betimlenmişti. Nüfusun yüzde yetmişini oluşturan işçiler, bugün de olduğu gibi, genellikle ekolojik tahribatın giderilmesinde kullanılıyordu. Bir de, medeniyet kampları denilen yerler vardı; toplumun geçmişe özlem duyan üyeleri burada herhangi bir kontrole maruz kalmadan yaşamını organize edebiliyor ve kafasına göre yaşayabiliyordu. Eski bilincin sınırlı bir bölgede yoğunlaşması, devlet için bir tür arınma anlamına geliyordu. Eszra elinde olmadan şehir kamplarını düşündü; belli paralelliklerin olduğu göz ardı edilemezdi. Ancak, oralarda bu boyutlarda bir karmaşanın hüküm sürdüğünü düşünmek saçmaydı. Buna karşın, çevrenin durumu şaşırtıcı ölçülerde doğru betimlenmişti. Eh, bu da çok doğaldı; çünkü kapitalist mirasın bugünki yaşam koşullarını nasıl etkileyeceği elli yıl öncesinden de apaçık ortadaydı. "Temelde," diye düşündü, "yanan bir ağaç gövdesinde, panik içinde oraya buraya koşuşturan karıncalar gibiyiz. Ne ateşi söndürebilir, ne de aşağı atlayabiliriz."

Kitabı basan yayınevi ekte birkaç eleştiriye de yer vermişti. "Dar kafalı masa başı eylemcisi..." - "Dünyanın yeşil sonu..." - "En ince tarafından ekolojik faşizm" - "Ruhsal karmaşıklığa sahip felaket senaryosu..." - "Karamsarlar için konjonktür" - "Tanrı bizi dünyayı değiştirmeye çalışan çokbilmişlerden korusun..."

Adam kollarını dizlerine sımsıkı dolamıştı ve sanki şiddetle kendini sakinleştirmeye çalışır gibi, bedeninin üst yarısıyla sallanıp duruyordu. "Bazen böyle oturuyor, kendimi dinliyorum..." Görüntü dondu, ses kesildi. ARIZA FAKTÖRÜ II. Malin başlığını çıkardı ve duy bağlantılarını kontrol etti. Fişlerden biri prizden çıkmıştı. Hologram derslerine devam etmeden önce kendine bir çay hazırladı. Xenia ona bir fincan çay sunduğunda, bu kez tadını çıkarmak istiyordu.

"Bazen öyle oturuyor, kendimi dinliyorum. O şimdi nerede? Şu anda neyi mahvediyor? O... Ben bir kez konuştum O'nunla. O, bundan sonra bedenin hangi parçasını ele alacaksın? Boynu, diyor O. Boynunun nasıl acı verdiğini fark etmiyor musun? Bir soğuk algınlığı sanıyorsun öyle mi, diyor O ve gülüyor. Doktora gitsene, doktora gitsene... Birinci aşamada gırtlak kanseri, diyor doktor. Ben korku filmlerinden fırlamış gibiyim, içine kötü güçlerin girdiği bir canavarım. İyi niyetli bir canavar ama. Gazcıya bile bir şey demiyorum artık. Eskiden kovardım salağı. Paranı sonra alırsın, hadi defol! Ya şimdi? Gelin hadi, birlikte bir fincan kahve içelim..."

Adam gözlerini boşluğa dikti. Malin Xenia'nın sözlerini duydu: "*Dioksinden zehirlendi. Röportaj 1982'de televizyonda yayımlanmıştı. Dioksin içeren maddelerin üretimi GO! Devletleri tarafından kesin bir biçimde yasaklanmadan otuz sekiz yıl önce.*"

Dioksin kurbanı zorlukla ayağa kalkıp pencereye yaklaştı ve gözlerini karşıdaki demiryoluna dikti. "Ayda iki kez kafayı yiyorum, çıldırıyorum, kimseyi görmeye dayanamıyorum. Bir iş arkadaşım böyle bir cinnet anında karısını öldürdü. Benimkinin nedeni böbrek tümörü. Tümör böbrek üstü bezlerine yükleniyor, onlar da bir posta adrenalin fışkırtıyor, işte ben de o zaman çıldırıyorum. Bu pis hapları almak zorundayım, alyuvarlarımın daha fazla yenip tükenmesini önlesin diye. Ama yavaş yavaş beni yiyip bitirdiklerini düşünmeye başladım. Beni oyuyorlar, benden geriye yalnızca pelte bir kılıf kalana kadar..."(9)

Malin kendini bir sokak kenarında, meraklı bir seyirci kitlesinin ortasında buldu. Yüzleri beyaza boyanmış elli kadar kişi polis kordonu eşliğinde sessizce yürüyordu. Ağır ağır onlara eşlik eden panzerin mavi ışığı evlerin duvarında kırılıyor, neredeyse birbirlerine yapışık yürüdükleri için, kent sokaklarında etrafı kuşatılarak taşınan bir larva izlenimi uyandıran yürüyüşçülerin yüzlerini yalayıp geçiyordu. Göstericiler, kafaları-

nın üzerinde kara bir tabut taşıyorlardı. Tabutun üzerinde şunlar yazıyordu: YAŞAYANLAR ÖLÜLERDİR.

Grup yürüyüp gittiğinde, Malin de yoluna devam etti. Bir kafede Xenia'yı keşfetti. Bu numara yeniydi. Xenia kendisine geçmişte yer vermezdi; bunu konuklarına bırakmayı tercih ederdi. Sade, siyah bir kostüm giymişti. Malin onun dolgun dudaklarını, burnunun güzel çizgisini, koyu renk yay kaşlarını inceledi. Derslerin asıl çekici tarafı, Güzel İşkenceci'yi rahatça dikizleyebilmekti.

Xenia kafede çalan piyanisti dinliyordu; müziği tüm dikkatini vererek dinlemesi piyanistin gözünden kaçmamıştı tabii. Malin masasına geldiğinde, Xenia, "*Birlikte bir fincan kahve içelim,*" dedi. "*Bu tür kahve bugün artık kalmadı. Costa Rica, müthiş bir aroması var...*" Üstüne üstlük bir de Xenia'nın harika kokusunun karıştığı nefis kahve kokusunu içine çekti. "*1996 yılındayız. Büyük oranda kimya sanayii ile geçinen Basel kentindeyiz. Biraz önce gördüğün küçük gösteri, Worldwatch Enstitüsü'nün bir araştırması üzerine düzenlendi. Bu araştırmaya göre, her Avrupalı, günde, dönemin sağlık uzmanlarının uygun gördükleri sınır miktarından iki yüz kat ya da daha fazla dioksin ve furan solumak ve yemek zorundaydı.*" Piyanist Xenia'ya göz kırptı ve Casablanca'nın melankolik parçası "As time goes by"ı çalmaya başladı.

Malin bir doktorun peşi sıra hastane koridorunda ilerliyordu. Altı genç kadının seruma bağlı olduğu bir odaya girdiler. Doktor hanım her birine güzel sözler söyledi, ellerini okşadı, birinin alnındaki terleri sildi, diğerinin yastığını düzeltti. "Bu kadınlar hamile olduklarını sanıyor," dedi usulca. "Gerçekte, rahimlerinde tümör var. Bunu ferç dudaklarının mor renginden anlıyoruz. Tümör vajinada büyüyor. Bu kanser hamileliği ilk aylarda, bir kadında gerçek hamileliktekine benzer duygulara yol açıyor. Ta ki sancılar başlayana dek..."

Onu küçük, penceresiz bir odaya götürdü. Floresan lambası yandığında, Malin, alkolle dolu bir dizi cam kabın içinde parçalanmış nilüferler gibi yüzen sakat embriyolar gördü. Küçük ağızları çığlık atıyor gibiydi.

Xenia piyanisti alkışladı. "*İnsanların şimdiye dek bulduğu en zehirli madde dioksin,*" dedi, "*potasyum siyanüründen 6700 kere daha zehirli. 0,00000005 gramlık bir doz bir tavşanı öldürmeye yetiyor. Dioksin, yapay madde üretiminde de açığa çıkıyordu. PVC üretiminde, örneğin. Yalnızca Avrupa'da yılda dört milyon ton üretiliyordu. Gel dostum, dünya-*

mızın bu sevimli insanların onayıyla köşe bucak zehirlendiği toplu çılgınlık dönemini terk edelim."

Malin kendini geniş bir terasta, bir güneş şemsiyesinin altında buldu. Yapay şelaleleriyle harikulade bir bahçe uzanıyordu önünde. Güzel İşkenceci, bir hasır sepette, ayakları çıplak oturuyordu. "*Eski sanayi devletleri ölçüsüz kimyasal üretim nedeniyle ekolojik bir felakete doğru yol aldılar. Hava ve yağmur, toprak ve ürünler dioksinle o kadar çok zehirlenmişti ki tarım ve bahçecilik olanaksız hale gelmişti. Çöp yakma tesislerinin, otoban ve sanayi bölgelerinin yakınında bulunan tüm çayırlık alanlardaki otların özel atık kapsamına girdiğini açıklamak zorunda kalmışlardı. Onlarca yıl boyunca, dioksin bulutları bir tül gibi ülkenin üzerini kaplamıştı. Zehir, özellikle de yağ tabakasında depolanıyor. Gittikçe daha genç ve daha fazla kadın göğüs kanserine yakalandı. Yalnızca bebeklerini emziren kadınlar dioksinin bir kısmından kurtulabiliyordu – çocuklarının zehirlenmesi pahasına.* (10) *O zamana dek hiçbir toplum kendinden sonraki nesillere karşı bu kadar kayıtsız kalmamıştı. Gelecek nesiller, dostum, biziz. Biz eski atık alanlarına dönüştük, çünkü dioksin yok olmuyor, varlığını bizim bedenlerimizde sürdürmeye devam ediyor. Devrim zehir kaynaklarını tıkadı tıkamasına ama, zehirle gelen ölüm ölümsüz...*"

Malin elinde bir mikrofon tutuyordu. Karşısındaki adam acı çeker gibi güldü: "Beynim küçülüyor... doktor ölçtü... belleğim giderek zayıflıyor... Dioksin belleği öldürüyor... Bir süre sonra dioksini bile unutmuş olacağım..." Adam ona allak bullak bir yüz ifadesiyle baktı. "Defol!" diye bağırdı birdenbire. "Kendine başka bir ceset bul, pis gazeteci! Geç kaldın, hep geç kalırsınız zaten! İşim bitmiş benim, anlamıyor musun? Aids üzerine yazsana, ceset taze henüz; ya da katil virüsleri, ozon kurbanlarını, genetik canavarları yazsana... Dioksin de ne? Artık kimin ilgisini çekiyor ki?!"

"*Dioksin sinir sistemine zarar veriyor ve kemik iliğini yok ediyor,*" dedi Xenia. "*İktidarsızlığa yol açıyor ve bağışıklık sistemini zayıflatıyor. Hemen hemen tüm vakalarda, karaciğer rahatsızlıklarına ve ağır cilt hastalıklarına rastlıyoruz. Diğer semptomlar: göğüs zarı iltihabı, akciğerlerde iltihap kaynaklı değişimler, klorakne, felç. Tüm hastalar kendilerini yorgun ve halsiz hissettiklerini söylüyorlar.*" Bahçeye çıktı ve elindeki çiçeği kokladı. "*Söyle dostum, insanlara acımalı mı? Acınacaksa, kimlere acınmalı? Görüşmek üzere.*"

Malin allak bullak olmuştu. Xenia'nın konuşmalarını belli bir mantığa göre hazırlamadığı biliniyordu. Xenia özel kâbus kokteylini hazırlar ve genellikle sinik ifadelerle süslerdi. Fakat bu depresif tutum yeniydi. Şaşırmıştı; çünkü Xenia ne de olsa devletin bir numaralı sembolüydü.

Başlığını çıkardığında, gözü çaydanlığa ilişti. Demek bu kez de onunla bir fincan çay içmeyi başaramamıştı.

"Kendi kilisenizde bir ayine katılacakmış gibi düzgün giyinin. Şemsiye getirmek yasak. Gölge istiyorsanız, dua ederek dansçıların bulutları getirmesine yardımcı olun... Bu bizim köyümüz, bizim dinimiz ve yaşam biçimimiz; ve bunu ne şekilde olursa olsun korumaya kararlıyız."

Philine elinde tuttuğu sararmış bilgi notunu bir hazineymişçesine inceliyordu. Ne de olsa 58 yıllıktı. 1982 yılında Hopi rezervasyonunda, bir yılan dansı sırasında beyaz ziyaretçilere dağıtılmıştı. Dört yıl sonra törenler beyazlara kapatılmıştı. Notu Dhyani armağan etmişti ona. Son 60 yılın belge ve raporlarından oluşan ve kabilesinin özgürlük mücadelesinin anısını taşıyan bir koleksiyona sahipti. Beyaz Amerika ve gerçek yerlileri arasında ne büyük bir yanlış anlaşılma yaşanmış olmalıydı ki Kızılderililer ziyaretçilere nasıl davranmaları gerektiğini söylemek zorunda kalmışlardı...

Dhyani onu sözleştikleri saatte gelip aldı. Saçlarındaki tüyler, mavi boncuklu alınlığı, boncuk işli yeleği ve üst kollarındaki gümüş bileziklerle harika görünüyordu. Kırmızı yün eteğinin kenarları çeşitli renklerdeki şeritlerle çevrilmişti cam parçalarıyla kaplı mokasenleri güneş ışığını yansıttığı için yıldız tozunda yürüyor gibiydi. Her taraftan insanlar geliyor, konuşup gülüşerek köy meydanına doğru ilerliyorlardı. Bayram kıyafetlerini giymiş kalabalığın arasında, çocuklar, balık sürüleri gibi vızır vızır dolanıyordu. Dhyani Philine'in elinden tutup etrafı rahatça seyredebilecekleri bir yer aramaya koyuldu. Civar köylerden gelen yaşlılar, karşı taraftaki düz damların üzerinde kuş sürüleri gibi dizilmişlerdi; kalan seyirciler de kumlu alanın etrafına yerleşmişlerdi. Dhyani ile Philine bir merdivene oturdular.

Hararetli konuşmalar bir anda kesildi. Antilop rahipleri, vücut te-

ması içinde toplam dört kez dairenin etrafını dolaştılar. Yılan çardağını ortalarına alana dek giderek spiral biçiminde daralan bir daire çizdiler. Seyircilerden çıt çıkmıyordu. Philine alnındaki terleri sildi. Bulutsuz gökyüzündeki güneş acımasızca yakıp kavuruyordu.

Dhyani kulağına fısıldadı: "Bu gece yağmur yağacak."

Yılan rahipleri geniş, esnek adımlarla meydana yürüdüler. Coşkulu danslarını toprağa bildirmek istercesine, ayaklarını arada bir yere vuruyorlardı. Sonunda, antilop rahiplerinin karşısında durdular. Her iki sıra da yavaşça sağa sola sallanıp mırıldanmaya başladı. Mırıltıları giderek gökgürültüsüne benzemeye başlıyordu. Aniden şarkı söylemeyi kestiler. Aynı anda dansçılar kollarını göğüslerinden ayırdılar ve izleyiciler çıngırakların yükselen sesinden garip bir biçimde donup kalana kadar, oldukları yerde titreyerek dönmeye başladılar.

Philine'in tüyleri ürperdi. Bu kısa çılgınlık başladığı gibi aniden bitti ve sonra yeniden harekete geçti. Bir süre sonra, rahipler danslarına ara vermeden yılanlara yöneldiler. Her tarafı tüylerle süslü bir adam çardağa eğildi. Doğrulup kalktığında, dişlerinin arasında bir yılan vardı. Dans etmeye başladı. İkinci bir adam, ellerini dans edenin omuzlarına koydu. Diğerleri de onları izledi. Her çiftin ardından elinde yılan kırbacı tutan biri gidiyordu.

Dhyani heyecanla açıkladı: "Bunlar toplayıcılar."

Bu adamlar, rahipler yere bıraktığında panik içinde fırlayan yılanların kaçmasını önlüyorlardı. Yılanların karşısına sakin ve yoğunlaşmış çıkıyor, bazen de onları ikide bir çığlık atan seyircilerden uzaklaştırmak için, kırbaçla havaya biraz toz kaldırıyorlardı. Dhyani bile korkup birkaç minik çığlık attı. Yılanlar sakinleşir sakinleşmez, tüylü bir çubukla üzerleri sıvazlandı; ardından kafalarına mısır unu serpildi. Hayvanlar artık hareketsiz kalakalmıştı. Rahipler iradeleri yok edilmiş sürüngenleri boyunlarına doladıklarında, Philine'in kalbi duracak gibi oldu. Yılanların en küçükleri adamların kulaklarına küpe gibi kıvrıldılar. Bazıları da o kadar ağırdı ki kaygan bedenlerini iki adam güçlükle taşıyordu. Savaşçıların vücudundan mücevher gibi sarkan, belki elli ya da altmış yılan vardı.

Toplayıcılar hayvanları mısır ununun bir çembere attılar. Philine, bu her yöne kıvrılıp bükülen yığına büyülenmiş gibi bakıyordu. Sinirli oldukları her hallerinden belli, beyaz tören giysileri giymiş kadınlar, çembere yaklaşıp içine biraz daha mısır unu serptikten sonra kendilerini hızla güvenlik altına aldılar. Sonra rahipler öne doğru atıldılar ve yılan-

larla birlikte dört yöne dağılıp gözden kayboldular.

"Nereye gidiyorlar?" diye sordu Philine.

Dhyani etkilenmiş bir sesle yanıtladı: "Yılanları kutsal mekânlarımıza götürüyorlar. Kabilenin mesajlarını yeraltına bildirmeleri için orada serbest bırakılacaklar." Bu arada, antilop rahipleri de eski yerlerini almış, bu kez ters yöne dört daire çiziyorlardı. Bir dansçı elindeki çubukla kutsal suyu serpip çardağı kutsadıktan sonra içine kayın ağacı yapraklarından bir çelenk bıraktı. Yılan rahipleri birbiri ardına döndüler. Koşmaktan nefessiz kalmışlardı. İlk gelenler üzerlerini çıkarmaya başladılar. Bu arada, yılan klanının kadınları, bazıları boş, bazıları da içinde ne idüğü belirsiz bir sıvı bulunan kaplar getiriyorlardı. Seyirciler, derinden etkilenmiş bir halde yerlerinden kalktılar.

"Kapların içinde ne var?" diye sordu Philine.

"Bir tür kusturucu."

Dansçıların bu sıvıları içtiğini ve ardından boş kaplara öğürerek eğildiklerini gördüler.

"Yılan büyüsünden kurtulmaları gerek, yoksa hepimiz için tehlikeli olabilir." Philine'in tiksindiğini gören Dhyani gülümsedi. "O kadar da kötü değil, dünden beri bir şey yemediler. Ama şimdi kivalarda onları bir sürü leziz yiyecek bekliyor."

Kivalar, Hopilerin yeraltı tören mekânlarıydı. Bir kiva yerüstü ve yeraltı dünyalarını birleştirirdi. Dansçılar birazdan oralarda oturup pipo tüttürecekler, ardından uzun zamandır bekledikleri bir tören yemeği başlayacaktı.(11)

İnsanların acele içinde olmaları Philine'in dikkatini çekti; hızla ortadan kaybolmaya çalışmaları, geldikleri zamanki sakinlikleriyle ne kadar büyük bir çelişki oluşturuyordu.

"Yağmura yakalanmak istemiyorlar," diye dostuna açıkladı Dhyani.

Yağmur mu? Gerçi güneş biraz alçalmıştı ama, gökyüzü hâlâ masmavi ve berraktı. Haftalardır süren kuraklığın bugün sona ereceğine dair hiçbir belirti yoktu. Philine bu konuda herhangi bir yorum yapmaktan kaçınarak Dhyani'nin peşinden eve girdi. Bir an, tüm bunların, buraya gelmeden önce meditasyon komününde de sık sık duyduğu gibi, kendisi de son nefesini vermesine rağmen, beyazların sağlıklı bir dünya özlemini besleyen aşırı duygusal naif bir kültürün kalıntılarından ibaret olduğu kuşkusuna kapıldı. Dhyani'nin büyünün başarılı olacağından en ufak bir

kuşku duymamasına şaşırdı. Daha ilk akşamdan bir hayal kırıklığına tanık olma düşüncesi Philine'i tedirgin ediyordu. Hava kirliliğinden iklim değişikliğine kadar uzanan bir dizi teselli ve açıklama uydurdu. Sonunda, dostu başarısız gösteriden mahcup olmasın diye, tüm suçun kendisinde olduğunu açıklamaya bile hazırdı.

Dhyani çatıya bir örtü yaydı ve sevinç içinde batıyı gözlemeye başladı. Türkuvaz mavisi ufkun üzerinde sihirli bir el, hızla yaklaşmaya başlayan bulutları bir araya topluyordu. Kızlar yüzlerine düşen ilk yağmur damlalarının yarattığı şokun tadını çıkardılar. Bir yerlerde birisi bir sevinç çığlığı attı, bunu diğerleri izledi; sonunda bütün köy sevinçten ulumaya başladı. Philine elinde olmadan güldü; çocukken o kadar çok taklit ettikleri kızılderili çığlıklarına tıpatıp benziyordu. Dhyani'ye baktı. Kız kardeş, sevgili kız kardeş...

Kızılderili kadın, Philine'i gözlerinden burnunun ucuna kadar işaret parmağıyla okşayarak "Hoşgeldin..." dedi.

O anda, çölde parlak beyaz bir şimşek çaktı. Birbirlerine sımsıkı sarılarak şiddetli gökgürültüsünü beklediler. Sağanak yağmur sırtlarına öyle hızla vurdu ki sanki bu yağmur masajını bizzat melekler iletiyordu.

Paul Boon, Iris'in ziyaretine pek sevinmemişti. Aradan birkaç gün geçince, mesai bitiminden sonra her zamanki gibi eve gitmek yerine karargâhta yatıp kalkmayı tercih etmeye başladı. Kadınların ne düşündüğü umurunda bile değildi. Marinella'nın, çocuk gibi kıskançlık ettiğini söylemesi onu incitmişti incitmesine ama, iş bundan ibaret değildi. İtiraf etmeliydi ki birbirini arayıp bulmuş bu iki insanın coşkusuna ayak uydurmakta ara sıra zorlanmıştı. Ama Marinella'nın, Aids ve kanser hastalarına ne olduğu konusundaki saçma yorumlarına artık katlanamıyordu. Iris'in gündelik görevleriyle ilgili titiz soruları da sinirine dokunuyordu. Bu tür sorulara görev icâbı yanıt veremeyeceğini bir türlü kavrayamaması iyice sinir bozucuydu. Ayrıca, akşamları eve geldiğinde kafasını dinlemek istiyordu, sohbet olsun diye ordudaki görevlerini anlatmak değil; hem zaten bu, konuyla ilgisi olmayan kişilerin yanlış sonuçlara varmasından başka bir işe yaramazdı. Bu devletteki pis işleri ordunun yaptığını herkes biliyordu. Durum yeterince

zordu zaten. Niye bunu bir de tartışmak zorunda kalsındı ki?

10 Aralık sabahı adamlarıyla göreve başlamadan kısa süre önce, Paul komutanlığa çağrıldı. Albay, Enformasyon Bakanlığı'ndan birinin bu sabahki devriye nöbetinde onlara eşlik edeceğini açıkladı.

"Yoksa benimle geleceğini mi düşünüyorsunuz?"

"Bir hata mı yaptınız, Paul?"

"Bildiğim kadarıyla, hayır. Neden?"

"Bu kişi özellikle size katılmakta ısrar etti. Bu konuda elimden bir şey gelmez biliyorsunuz. Hükümet ajanını yanınıza garaja yollarım; şu anda üzerini değiştiriyor." Amiri ona tuhaf bir biçimde gülümsedi. "Bol şans. Bizi utandırmayın, Yüzbaşı."

Boon karargâh avlusunu geçerken, son haftalardaki devriye nöbetlerini yeniden gözden geçirdi. Olağanüstü hiçbir şey yaşanmamıştı. İki kilo plutonyumun kaçırıldığı eski nükleer santral civarındaki köylere düzenledikleri baskın biraz garipti belki. Aramaya bir sürü birlik katılmıştı. Bu türden başarılı olan ender harekâtlardan biriydi. Nihayet aradıkları şeyi bir nöbetçinin bahçesinde bulmuşlardı. Adamın arkasında santralin eski işletmecileri vardı. Bunun dışındakiler her zamanki rutin görevlerdi: gizli mezbahaların ortaya çıkarılması, şeytana tapınma ayinlerine ya da yasadışı inşaatlara yapılan baskınlar, silah sahiplerinin, avcı ve balıkçıların, yangın çıkaranların, çöp yakanların, suları kirletenlerin ve buna benzer kişilerin tutuklanması. Bu Enformasyon Bakanlığı ondan ne istiyordu Tanrı aşkına?

Hangara girdiğinde, çocuklar onu rahat bir tavırla selamladılar. Arka koltukta oturan da kimdi?

"Günaydın, Yüzbaşı."

Bir kadın! Iris! Bere ve kamuflaj giysileri içinde onu hemen tanıyamamıştı. "Olamaz..." dedi, neredeyse umutsuz bir ses tonuyla ve şoförün yanındaki koltuğa oturdu. "Kurşun geçirmez yelek giydiniz mi, hanımefendi?"

"Giydim, beyefendi."

"Gidelim o zaman."

Karargâhı geride bırakıp batıya doğru yol almaya başladılar. Dikiz aynasından Iris'i görebiliyorduysa da, ona bakmaktan kaçındı. O konuşmadığı için, erleri Giese, Lamprecht ve Kühl de ağızlarını açmadılar. Iris de susuyordu; onun suskunluğu erkekler üzerinde belli bir gerilim yaratıyordu. İç karartıcı ve dümdüz kış manzarasının içinde ağır ağır yol alır-

ken, şurada bir köyü, burada bir devlet gıda maddesi deposunu kontrol ederlerken, "Tüm bunlar ne kadar saçma," diye düşündü Boon.

Bir orman yoluna saptıklarında, Boon alaylı bir ses tonuyla, "Gezi işe yarıyor mu bari?" diye sordu.

Iris, çenesini tutmasını işaret etti.

"Dur!" diye haykırdı Paul. Şoför aracı durdurdu. Ağaç gövdelerinin yere düşerken çıkardığı sesi biliyordu. Haritaya göre, yeni ağaçlandırılan ve koruma altında olan bir karma ormanda bulunuyorlardı. Boon koordinatları ve ağaç katli kodunu bilgisayara yazdı. Birkaç saniye sonra görev emri yanıp sönmeye başladı: GO!

Adamlar böcek ısırmış gibi cipten dışarı fırladılar. Iris onları izlemekte güçlük çekiyordu. Çok geçmeden onları gözden kaybetti. Testere sesini izleyerek ormanda ilerlerken, ortalığı bir sessizlik kapladı. Hemen ardından başlayan makineli tüfek sesleri durumun ciddiyetini anlamasını sağladı. Açık alana vardığında, askerlerin ağacın tepesindeki bir adamı vurduklarına tanık oldu. Adamın bedeni, birkaç metre ötede yere düştü. Kullandığı testere, ağacın dallarından sarkıyordu. Boon, taze kesilmiş ağaç gövdesiyle tepeleme dolu bir kamyonu incelemekle meşguldü.

"Gömün!" diye emretti kısaca.

Giese cipe gitti ve bir iki kürekle geri döndü. Iris'in tüm bedeni titriyordu. Sözcükler zorlukla ağzından döküldü: "Bunu nasıl yaparsınız..."

Boon bakışlarıyla onu neredeyse öldürecekti. Iris susmayı tercih etti. Askerler iki cesedi rahatlıkla gömebilecek büyüklükte bir çukur kazdılar. Cesedin birini çukurun içine attılar; diğerini de çalıların arasından çıkarıp çukura taşıdılar. İris bütün bunların böyle soğukkanlılıkla yapılmasına hâlâ inanamıyordu. "Zombiler arasına düştüm," diye düşündü. Kurbanlar gömüldükten sonra, Boon görev raporunu bilgisayara yazdı ve koltuğuna yaslandı. Devriye kontrol nöbetinin geri kalan kısmını suskunluk içinde geçirdiler.

Akşam, Iris heyecan içinde anlatıyordu: "Hepsi çıldırmış, lunaparkta tahta hedef vurur gibi vuruyorlar insanları. Haklısın, hiçbirinde herhangi bir kişilik belirtisi yok, sanki uzaktan kumandayla yönetiliyorlar gibi, anlıyor musun..." Marinella'nın başını okşadı." Bu senin sevdiğin adam değil. Senin için endişeleniyorum..."

Philip Baro kıyıda durup birkaç metre ötede belli belirsiz bir geçişle gri göğe karışan okyanusa baktı. Hafif hafif çiseleyen yağmur, kaşlarına parıldayan inciler kondurmuştu; alnıyla yanakları serin ve gergindi... Çürük bir tahta sıraya oturdu. Bu iç karartıcı Aralık gününde ısı on beş derece civarındaydı. En son ne zaman gerçek bir kış yaşanmıştı? Anımsamıyordu; ama kar ve buz görüntüleri sanki dün gibi berraktı. "Her şeyi berbat ettik," diye düşündü. Kış, bahar, yaz ve sonbahar birbirini sönen bir meşaleyi devreder gibi ilgisizce izliyordu. Dünya yorgundu, bitkinliği insanların yüreklerine ve zihinlerine sinmişti. Mevsimlerin sağlıklı soluğunu anımsayınca hüzünle gülümsedi. Uzun ve düzenli yürüyüşleri sırasında, tüm yaşamı boyunca sahip olduğunu düşündüğü rasyonalist zihninde, hüzün yüklü olmalarına şaşırdığı düşünceler ortaya çıkıyordu. Tuhaf olan, bu düşüncelerin ondan çıkmayıp, ona doğru geliyor olmasıydı. Sanki bir şey onunla konuşuyor gibiydi, aynı anda herkese ve her şeye açık olan bir şey.

Sis, kıyıyı ve denizi yutmuştu. Arkasındaki çıplak topraklar bile görünmez olmuştu. Oturduğu sırayla birlikte uzayda uçuyor gibiydi. Zaman sanki hızlanmıştı; belki de yakında hedefine ulaşmış olacaktı...

Baro silkinip kalktı ve çamurlu yol boyunca ağır ağır yürüyerek geri döndü. Kendiyle başbaşa kalmayı çok istese de, akşam yürüyüşlerinden sonra hâlâ diğer insanlarla birlikte olma gereksinimi duyuyordu. Baltık Denizi yakınındaki Beyaz Ev emekliler topluluğu, her sakinine yetecek kadar kişisel mekâna sahip eski çiftliklerden oluşuyordu. Buraya gelebildiği için kendini şanslı kabul ediyordu. Çeşitli insanların bir araya gelmesi resmi görevliler için önemli olmalıydı gerçekten. Komşularının çoğu, artık var olmayan mesleklere sahipti: gazeteciler, yöneticiler, film yapımcıları, tasarımcılar, reklamcılar, aktörler. Birkaç bilim adamı ve eğitimci, hatta ünlü bir kadın politikacı bile vardı aralarında.

Tüm koloninin sebzelerinin yetiştirildiği seranın yanından geçerek ölü meşe ağaçlarının sıralandığı geniş bir yola saptı. Yolun sonunda eski malikânenin aydınlık kapısı görünüyordu. Burada yemek odası ve kütüphanenin yanı sıra, birkaç salon ve küçük bir konser salonu bulunuyordu. Sakinlerinin sevecen bir biçimde şato diye adlandırdıkları bu bina, artık hiç kimsenin ihtiyaç duymadığı küçük bir sanat dünyasının can damarıydı. Bazıları bu durumla baş edebiliyor, bazıları ise edemiyordu. Sonuçta, bu salonlardaki karşılaşmalar, anlamını uzun zaman önce yitirmiş bir güç

mücadelesinin komik gösterilerine dönüşüyordu. Baro gibi, daha eski sistemdeyken tüm hırslarını yitirmiş kararlı bir kültürel kötümser için, dostça ve belli bir seviyede sohbet edebileceği birkaç parlak kişinin varlığı hâlâ belirgin bir eğlence değeri taşıyordu. Tabii ki bu, unutulan bir neslin, dışarıda kendi değerleri radikal bir biçimde kökünden kazınırken, bu değerlere tolerans gösterilen bir vakum içinde yaşamasına izin verilmesiyle ortaya çıkan trajikomik durumu hiçbir şekilde değiştirmiyordu.

Baro ıslak elbiselerini değiştirdi ve kendisine çorba hazırladı. Ortak yemek salonunda yemekten hoşlanmıyordu. Bu ona daha çok bir huzurevini hatırlatıyordu. Yedi civarında malikâneye gitti. Salonun ortasındaki çam ağacı, gümüş teller, yılbaşı süsleri ve mumlarla o kadar çok kaplanmıştı ki iğnelerinin yokluğu hemen hemen hiç fark edilmiyordu. Ortalıkta tuhaf bir sessizlik vardı. Öyle ya, bugün noelden önceki son pazardı! Hamburg Operası'nın iki eski solisti uzun süredir beklenen lied resitallerini sunuyordu. Eğer yanılmıyorsa, Schubert'in liedlerini söyleyeceklerdi. Görkemli melodilerin, icracıların yaşlı seslerinin yetmemesi nedeniyle anı kırıntılarına dönüşmesini duymak istemiyordu. İnsanların gülünç ve acınası bir duruma düşmesine katlanamıyordu. Komşu meditasyon komününden bir tiyatro grubu, Noel'de gelip "Faust" oynayacaklarını bildirmişti. İşte buna sevinilirdi.

Yeşil salona girdi; buranın adı kadife kumaş kaplı sandalyelerinden geliyordu. Her gece olduğu gibi, Peter Bachman'ın briç grubu oradaydı. Liberal sol eğilimli Haftalık Görüş dergisinin son editörünün egemen olduğu bu grubun üyeleri, ekolojik değişikliklere ilişkin ateşli tartışmalara katılmaktan hoşlanıyordu. Sohbetlere zaman zaman hakim olan soğuk kinizm, eko-devlete son derece eleştirel bakan Baro'ya bile fazla küfürbaz geliyordu. Bu grupta Bachmann'ın yanı sıra Münih Üniversitesi Gen Merkezi'nin eski müdürü, biyokimya profesörü Ernst Willich, Fütürolojistler Topluluğu eski başkanı Eberhart Demski ve Daimler-Benz'in eski basın sözcüsü Meinolf Otis de vardı.

Baro tam oradan ayrılıp Henri Michaux'nun, kütüphanede bulduğunda şaşırdığı, insana güç veren yazılarına kendini bırakmayı düşünürken, gözü, kalın camlı gözlüklerinin altından güçlükle fark edilen bir gülümsemeyle kendisini izleyen, beyaz kısa saçlı adama ilişti. Koltuğun kenarında kollarını kavuşturmuş, vakarlı bir biçimde dimdik oturuyordu. Sanki bir gücün etkisi altındaymış gibi, Baro ona doğru yürüdü. Kibarca, "Oturabilir miyim, acaba?" diye sordu.

"Buyurun lütfen, delikanlı."

Baro güldü. Yetmiş iki yaşındaydı. Sohbeti başlatmak için, "Sizi daha önce burada görmemiştim," dedi.

"Günter Stern, ara sıra filozofluk yaparım, doksan yaşındayım. Beni daha önce göremezdiniz; çünkü daha dün geldim."

"Philip Baro. Tımarhanemize hoşgeldiniz."

"Teşekkür ederim. Satranç oynar mısınız?"

"Evet, memnuniyetle."

"Ee, o halde, ne duruyorsun?"

Baro satranç tahtasını şöminenin üzerinden aldı ve taşları dizmeye başladı. Yandaki oyun masasından Bachmann etrafındakilere laf atıyordu. "Eğer toplumdaki tek etkili denetim kurumu olan medyayı yasaklarsanız, makul hiçbir şeyin gelişemeyeceği bir ortam yaratırsınız."

Stern ilk olarak şahın önündeki piyonu oynadı. "Makul hiçbir şeyin gelişemediği ortam," dedi yüksek sesle ve muzip muzip Baro'ya baktı, "güya denetleyici olan kurumlar felaketin suç ortakları olarak hareket ettikleri zaman yaratılmıştı. Medya kıyametin dört atlısının en kötüsüydü."

Baro da piyon oynadı ve "Diğer üçü neydi?" diye sordu.

"Aşırı nüfus, teknoloji manyaklığı ve dini köksüzlük." Hasmı filini oynayarak karşısına çıktı.

Otis, masalarına doğru eğilerek, "Güç, güçlülerin elinde kalmalıydı," dedi. "Onlar zamanın geldiğini herkesten daha iyi biliyorlardı."

Stern'in eli taşların üzerinde gezinip sonunda kalenin önündeki piyonu iki kare ileri oynadı. "Güç sahibi olanları terörize etmeliydik. Onlara birer av hayvanı olduklarını sürekli anımsatmalıydık," diye açıkça eğlenerek karşı çıktı. "Ama medyanın ahlak bekçi köpekleri bunu yapmamızı engelledi."

Baro, şahın önündeki piyonu korudu.

Profesör Willich bir yandan elindeki kağıtları yerleştirirken müdahale etti. "Sayın bayım, gelişmiş bir uygarlığın zorla taş devri düzeyine geri döndürülmesinin gerçekten daha iyi olduğuna ve uygarlığın doruğunda gelişen sorunları çözebileceğine inanıyor musunuz?"

Stern uzun bir süre düşündü. Baro onun, sonraki hamlesini mi, yoksa vereceği yanıtı mı düşündüğünden emin değildi. Düşündüğü, hamle olmalıydı; çünkü yanıt vermeden, Baro'nun vezirini filiyle tehdit etti.

Willich kızgın bir şekilde devam etti: "Bu hükümet bilimi felç etti ve atık kontrol teknolojisi de hâlâ dünkü düzeyinde. Bugün gen teknolo-

jisinin yardımıyla, sağlıklı bir ekonomik ve ekolojik gelişme sağlayacak konumda olabilirdik."

"İnsan bir ırmağı dövmez, kesmez ya da hor görmez; ona canlı bir yaratık gibi bakar," diyerek kıkırdadı Stern, herkesin duyabileceği kadar yüksek bir sesle. Baro'ya dönüp, "Yeni Zelanda'nın yerli halkı olan Maorilerin eski bir deyişi," diye fısıldadı. Her biri oğlu yaşındaki iskambil oyuncularına döndü: "Baylar, siz asla bir bireyin yüksek teknoloji karşısında duyduğu utanca kapılmadınız. (12) Bahse girerim, hiçbiriniz bana bir telefonun nasıl çalıştığını açıklayamaz. Yine de tümünüz, sonunda bizi teknolojinin karşısında daha değersiz ve güçsüz yaratıklar haline getiren bu gelişmeyi onayladınız. Yarattığımız dünyayı anlama gücünden yoksunuz artık ve yüzyıllar boyunca yaşadığımız koşullar altında bir gün bile hayatta kalamayız. İnsanları yasallaştırılmış alçaklıkların gönüllü kurbanları olarak eğitmekten başka bir işe yaramayan ikiyüzlü demokrasi, her şeyden önce korkuyu bastırarak, kitle endüstrisi çağında yaradılışın yoldan çıkmasının ve cesetleri bile milyonlarca kez endüstriyel olarak üretmenin mümkün olduğu gerçeğini ört bas etme işlevi görüyordu. Baylar, sizler neslinizin manipüle edilen sayısız tüketicisi gibi köksüzsünüz. Onlar, medyaya budalaca güvenleri yüzünden, kendilerine besin olarak her gün günlük bir dehşet kokteyli sunulmasına izin verdiler. Algılarınız net değil. Birisi sizin küçük parmağınızı incittiği zaman kıyameti koparıyorsunuz; ama kâr-zarar hesaplarınızın sonucunda bütün bir ulus kalbi kırık öldüğünde kılınız kıpırdamıyor."

Eberhard Demski saldırgan bir tonda sordu: "Siz neden söz ediyorsunuz?"

"Sizin anlayış kıtlığınızdan söz ediyorum, tabii cehalet ve budalalığınızı saymazsak," dedi Stern. Ellerini neşeyle oğuşturdu ve satranç tahtasını işaret etti. "Sıra sizde Baro."

Gözle görülür bir biçimde huzursuz olan yan masadaki topluluk, fazla saldırgan görünmeden yaşlı adamın ağzının payını vermenin bir yolunu arıyordu. Kısa bir süre sonra Stern yeniden onlara döndü. "Uygarlığın gerçek doğasını gizlemekte hiçbir mit, modern teknolojinin yalnızca insanlığın iyiliği için bir araç olduğu biçimindeki sık sık tekrar edilen yanlış inanç kadar etkili olmamıştır. Normal bir elektrikli mikser düşünün - bunu her evde bulabilirdiniz. Duvardaki prize tek bir bakış bile, bu cihazın dünya çapında yayılmış bir sistemin bir parçası olduğunu anlamaya yeterdi. Elektrik enerjisine bir kablo ve iletim hattı şebekesi aracılı-

ğıyla ulaşılıyordu. Bunları da santraller besliyordu; onlar da suya, boru hatlarına, yüklü tankerlere gereksinim duyuyordu. Ve onlar da barajları, petrol arama matkaplarını ve nükleer enerji santrallerini gerektiriyordu. Bütün bu zincir ancak doğaya çok büyük bir müdahale sonucunda mümkün olabiliyordu. Evet, yeterli ve hızlı servisi garanti ediyordu ama, ancak bir mühendis, plancı, maliyeci ordusu istasyonlarında hazır beklediği ve bunlar da idarecilere, üniversitelere ve hatta bütün endüstriye başvurabildiği zaman mümkün oluyordu bu. Yumurtayı elimizle de kolayca çırpabileceğimizi düşünürseniz, insanın gücünü ve aklını bir hiç uğruna harcadığı açıkça görülebilir. (13) Ben buna çılgınlık derim ancak. Bilimi kullanarak kendimizi yaşamın örgüsünden çekip aldık ve duygusal sakatlara dönüştük. Bu nedenle, bu yapay gökkuşağının sonundaki soru şöyle olmalı: Teknolojik kültür, tekelini ne kadar sürdürebilir? Yirmi yıl önce bu soruya bir kez yanıt verildi: Bir gün daha sürdüremez. Eh, kim bunu ümit etmeye cesaret edebilirdi ki?.."

Stern keyifle gülümsedi. Bu topyekûn retorik savaşı onu bir anda gençleştirmiş gibiydi. Baro'yu, "Ne yapıyorsunuz?" diye uyardı. "Savunmayı güçlendirmemiz gerek."

Peter Bachmann kağıtları öfkeyle masaya bıraktı. "Ee, Bay..." diye yumuşak bir tonda konuşmaya başladı.

"Stern. Adım Stern."

"Bay Stern, sanki başka bir gezegenden gelmiş gibi konuşuyorsunuz. Tarihsel gelişim çizgisini bugünki diktatörlüğün baskısı altında bir anda değiştirmek zorunda kalan insanlığın hayatta kalma şansı olduğuna nasıl inanabiliyorsunuz? Evrim hiçbir zaman düz bir çizgi izlemez. Şu an, bilimsel gelişmenin olumlu yanlarının çevrenin tahribi, iklimin altüst olması ve hastalıkların önlenmesinde kullanılması olanağından vazgeçen herkes, tüm türlerin yok olmasını kabul ediyor demektir."

"Sayın Bay ... değerli adınız neydi, acaba?"

"Bachman."

"Sevgili Bay Bachman; insanı, sapkın zekâsına uygun olarak, dünya denilen cennet bahçesini yok etmekle görevlendiren doğanın beklentileri açısından, tarihsel görevinizi onurlu bir şekilde yerine getirmiş bulunuyorsunuz. Kendinizi suçlamanızı gerektirecek hiçbir şey yok. Sizin neslinizin varoluş nedeni bardağı taşıran son damla olmaktı. Şimdiki sorununuz, ruhsal boşluğunuzu başarının cilasıyla artık saklayamayacak olmanızdan kaynaklanıyor. Size gerçekten acıyorum. Kendinizi ihanete

uğramış hissediyorsunuz. Kapitalist entrikalar dönemindeki ayrıcalıklarından yoksun kalan herkesin hissettiği gibi. Gerçekte, sizlerden kurtulmakta haklıydık. Bir toplumun kendine dayattığı en budalaca kavramı paylaşıyordunuz: ekonomik büyüme."

Eski Daimler-Benz sözcüsü Otis, "Büyüme olmazsa, iş de olmaz" diye yanıt verdi. "Bugünün efendilerinin yaptığı gibi milyonlarca bedava köle çalıştıracaksanız, o başka."

"Bu sizin bakış açınız. Bu yalan yanlış propagandanın bir dönem amacına ulaştığını kabul etmek gerek. Ama bir de gerçeklere bakalım: A.B.D.'de çelik sanayii, işletmelerini on yılda % 75 azalttı. Aynı zamanda üretim % 45 arttı. Bu bir örnek. Hayata karşı seferberliğinizin özüne inecek olursak: hemen hemen bir yüzyıl boyunca, otomobil endüstrisi reklam yaptı durdu ve insanların, değersiz kıçlarını gezegen boyunca mümkün olduğu kadar uzağa ve olabildiğince çabuk taşımalarına fırsat verdi. Bu çılgınlık geçen yüzyılın sonuna doğru aşikâr hale gelince, sanayi, kârının yüzde ikisini düşük emisyonlu motorlar geliştirmeye ayırdı. Bunun sekiz katı harcama reklamlar, on beş katı da tasarım değişiklikleri için yapıldı.(14) Yüzyıl boyunca üretim bantlarından çıkan milyarlarca metal kutunun yalnızca birini üretmek için bile 20 ton suya gerek vardı. Oysa bu gezegendeki suyun yalnızca yüzde 0.000004'ünün içme suyu olduğunu biliyorlardı. Yol yapımı toprağın dev bir işgali, her hat işlevsel eko-sistemlere inen birer balta darbesiydi. Ve ne için? Dünyayı tüm zamanların en büyük gaz odasına dönüştürmek için. Baylar, soluk almak benim için kutsaldır.Kendimi korumak için harekete geçmek zorunda kaldım - ne demek istediğimi anlıyor musunuz? Yaşasın devrim!.."

Baro en az briç oyuncuları kadar şaşırmıştı. Bir tek Daimler-Benz sözcüsü bir kez daha alaycı bir biçimde konuştu. "Bu kadar ileri bir yaşa gelebildiğinize göre, hava kalitesi o kadar da kötü olmasa gerek."

Sözleri havada asılı kaldı. Orada bulunan herkesin böylesi bir densizlikten ne kadar irkildiği hissedilebiliyordu. Başka hiç kimse, yaşlı adamı daha fazla kışkırtmaya cesaret edemedi.

Stern, atı hücum konumuna getirerek, "İyi oynuyor musun, Doktor?" diye sordu. Baro göz kırparak, "Hasmımın izin verdiği ölçüde," diye yanıtladı. Atağı piyonla durdurdu. "Akademik bir ünvanım olduğunu nereden biliyorsunuz?"

"Yayınlarınızın bazılarını anımsıyorum. Onları beğenirim."

"Bu yayınlardan bazılarının başımı son zamanlarda belaya soktu-

ğundan haberiniz var mı?"

"Bir yanlış anlama, dostum. Yanlış anlamalar hayatın sunabileceği en cazip şeyler arasındadır." Stern ona doğru eğildi. Sesini alçalttı. "Bu yeni hükümette bile, bir serseriler sürüsüyle karşı karşıya olduğumuzdan eminim. Politikada serserilerden hiçbir zaman bütünüyle arınamayız." Başını kaldırdı. "Bu gürültü de ne böyle?"

"Ne demek istiyorsunuz?"

Yaşlı adam birden dikildi. Yüzü donmuş gibi görünüyordu. Bachman, "Dinleyin! İnsanlığın geleceği," diye alay etti.

Baro da duydu sonunda. Hep bir ağızdan şarkı söyleyen sesler geliyordu.

Bachman alçak sesle devam etti, "İkide bir geliyorlar. Ucuz devrimci komedilerde olduğu gibi. Çocuklar intikam almak için doğuyor. Mao'nun kültür devrimini anımsıyor musunuz? Here we go again.*"

Baro camı açtı. Avluyu meşaleler aydınlatıyordu. Yaklaşık yirmi genç, güllerin etrafında toplanmış bağırıyordu. "FAZLALIKLAR FAZLA! FAZLALIKLAR FAZLA!" sloganları yankılandı. Bunu "OTOMOBİL SÜRÜCÜLERİ! OTOMOBİL SÜRÜCÜLERİ! OTOMOBİL SÜRÜCÜLERİ!" izledi.

Bachman, "Günahlarımız için çok ilkel bir ifade," diyerek acı acı güldü. "Enformasyon Bakanlığı onlara daha uygun bir slogan bulamaz mıydı?" Biri pencereleri sarsıyordu. Bachmann irkildi... "Tanrım, hiç bu kadar ileri gitmezlerdi." Sakin olmaya çalışıyordu.

Masadakiler çıkışa doğru atıldılar; ama oldukları yerde donup kaldılar. İçeride çığlıklar yankılanıyordu; kırılan camların, kapıya inen tekmelerin, yerleri inleten çizmelerin sesi duyuluyordu... Baro yaklaşan şiddet selini sanki bir rüyadaymış gibi izliyordu. Stern de benzer bir tepki göstermişti; koltukta oturmuş, neredeyse huşu içinde bekliyordu. Bu arada etraf ilk kattaki konsere gelen izleyicilerle dolmuştu. Onların isterik çığlıkları megafondan bir komut duyuluncaya kadar devam etti: "KESİN SESİNİZİ!"

Birkaç saniye içinde ortalık sessizliğe büründü. Baro birkaç sözcükle gergin ortamı yumuşatmayı düşündü; ama bunun için göz teması gerekliydi. Bunu sağladığı an, artık çok geçti. Genç bir adam -hayır, bir

* İşte yine başladık. (ç.n.)

çocuk- kapıdan başını uzatarak Bachmann, Stern ve Baro'ya dışarıya çıkmalarını emretti. Diğerlerinin yanında koridorda yerlerini aldılar. Bu çok ürkütücü bir karşılaşmaydı: Bir yanda standart keten gömlekleri ve kot pantolonlarıyla gençler, diğer yanda gece kıyafetlerini giymiş, yüzlerinden utanç ve dehşet okunan eski nesil. İki taraf da karşılıklı donakalmış gibiydi... Sonunda, işgalciler grubundan genç bir kadın öne çıktı; yaşlıların arasında kışkırtıcı bir tarzda yavaş yavaş dolaşmaya başladı. Kurbanlarını, askere alınanları muayene eden bir doktor gibi inceledi. Bir süre sonra, "Maskaralık," dedi ve kendi grubunun yanından geçerek dışarı çıktı. Maskaralık, işte bu kadar. Baro daha ağır bir yargıyı tasavvur edemezdi. Tam olayların artık yatıştığını düşünmüştü ki megafondan bir emir yankılandı:

"SİZİ FARELER, DİZ ÇÖKÜN! HEPİNİZ! DERHAL!"

Hepsi birer birer emre boyun eğdi. Yeterince hızlı davranmayanlar, sertçe omuzlarından itilerek boyun eğdiriliyordu. Birkaç hanımın gözyaşlarının daha onurlu hale sokmadığı acıklı bir durumdu bu. Stern hâlâ ayakta duran tek kişiydi; kimse ona dokunmaya cesaret edemiyordu.

Megafondan çatırdayan bir ses duyuldu:

"BİZDEN ÖZÜR DİLEMENİZİ İSTİYORUZ! EVET, BEKLİYORUZ."

Baro, Stern'in gençlere doğru birkaç adım attığını görünce korktu. Stern iki cephenin tam ortasında durdu. "Kendi neslim adına, sırf hırstan ötürü sizi karşı karşıya bıraktığımız koşullardan dolayı özür diliyorum," dedi kararlı bir sesle. Bu sırada, liderin gözünün içine bakıyordu. Gözleri, bu şaşırtıcı basitlikteki sözlerin gizli bir alay taşıyıp taşımadığını anlamaya çalışan gencin üzerinden ayrılmadı. Ölümcül bir sessizlik oldu. Kadınların hıçkırıkları bile kesilmişti. Birden, sanki öldürücü bir uyuşukluktan kurtulmak istermiş gibi, Stern'in hasmı ayrılma işaretini verdi. Kâbus sona ermişti. Peter Bachmann ilk ayağa kalkanlar arasındaydı. Pantalonundaki tozları silkeledi. Herkesin duyabileceği kadar yüksek bir sesle, "En kötüsü de ayakta sürünenlerdir," dedi.

Stern, Baro'nun koluna girdi: "Partimizi bitirelim genç adam; yoksa yenilgiyi kabul mü ediyorsun?" diye sordu. Birlikte satranç masasının başına döndüler. Tam oturmaya hazırlanıyorlardı ki pencereden içeri iri bir taş fırlatıldı. Baro kendini yere attı; ama başka bir şey olmadı. Dönüp baktığında, yaşlı adamın, başı kanlar içinde ayaklarının ucunda yerde yattığını gördü. Üzerine eğilip küçük başı avuçlarının arasına aldı

ve adını söyledi. Stern'in gözleri son bir kez Baro'nun yüzünde gezindi, içlerindeki ışık sönene ve dünyaya boş boş bakana kadar...

Marinella ve Iris günler boyunca oturup Paul Boon'un kişilik bölünmesinin olası nedenlerini tartışmışlardı. Sonunda, bu durumun ordu içinde gerçekleştirilen büyük çaplı bir manipülasyonun sonucu olduğuna kanaat getirdiler. Iris, yaşadığı şoktan sonra, başka devriye nöbetlerine de katılmıştı. Bunlarda gerçi kimse öldürülmemişti ama, yasalara karşı gelenlere uygulanan aşırı şiddet çocuklar karşısında bile frenlenmiyordu. Askerler birer robot gibi birbirinin aynısıydılar. Görev başındaki askerlerin, kullandıkları yöntemlerden, örneğin tutuklamalarda insanları hayvan gibi bir araya toplayıp tekme tokat dövdükten sonra alıp götürürlerken, bir kez olsun kişisel bir rahatsızlık duyduğu izlenimine kapılmamıştı. Ordu profesyonel bir ordu değildi. Askerler vatani görevlerini yapıyorlardı ve aralarında en azından istemeyerek itaat eden birileri de olmalıydı. Görevlerini yerine getirdikten sonra, adamların daha biraz önce yaşanan yasal katliam konusunda tek söz etmemeleri daha da garipti. Sanki düğmeye basılmış gibi, o kayıtsız, çekingen ve kompleksli tiplere dönüşüyor, yani gerçek kişiliklerine bürünüyorlardı. Iris, Martin Heiland'ın, ordu içinde kısa süre önce başarıyla tamamlanmış bir model denemesinden söz ettiğini anımsadı. O zamanlar bunu bir yeniden yapılanma, lojistik yenilenmeler olarak algılamıştı. Onun, güvenlik birliklerine, bir denetim organı olarak ne kadar önem verdiğini biliyor ve belli bir dereceye kadar bunu anlayışla da karşılıyordu. Fakat ordu ile ilgili düşünceleri artık sabit fikir haline gelmeye başlamıştı.

Bir keresinde ona alaycı bir biçimde sormuştu: "Askerlerimizi laboratuvarda yetiştirmeye ne dersin?"

Heiland ciddiyetle yanıtlamıştı: "Bir makineli tüfeği tutabilmeleri en az on sekiz yıl sürerdi."

Gözünü bile kırpmadan espri üstüne espri patlatabilme yeteneğini seviyordu onun. Ancak bu espriye gülüşüne Heiland'ın bu kez şaşırmış görünmesi tuhaftı doğrusu...

"Eğer söz konusu olan gerçekten bir uyuşturucuysa, o zaman kanda izlerine rastlayabilmemiz gerekir. Şansımız varsa, kanda hemen çözünen

bir şey değildir. Ne olursa olsun Paul'ü hastanede muayene olması için ikna etmeliyim," dedi Marinella.

"Bu kadar zor mu?"

"Yoksa bilmiyor musun?"

"Hayır, söyle hadi."

"1 Ocak'tan itibaren, askerler yine ancak ordu hastanelerinde muayene ve tedavi edilebilecekler. Bu kural istisnasız her tür rahatsızlık için geçerli."

Iris'in beti benzi attı. Şu ana kadar, spekülasyonlarının kuruntu olduğunu, adamların yüksek iş temposunun baskısı nedeniyle itiraz edecek hallerinin kalmadığını, birliğin etkili bir psikolojik eğitime tabi tutulduğu ya da benzer uygulamalar yapıldığını içten içe ümit etmişti. Ancak Marinella'nın verdiği bu bilgiden sonra, içindeki müthiş kuşkunun yerini kesin bir yargı aldı: Büyük bir manipülasyonla karşı karşıyaydılar. "Bu işin peşine düşmeliyiz," dedi. "Neler olup bittiğini bilmem gerekiyor. Sana ayrıntıları anlatmam şimdilik mümkün değil." Arkadaşının elini tuttu, "Ama inan ki benim de bazı yetkilerim var. Bugün senden ayrılıp bir otele yerleşeceğim. Paul benim gittiğimi duyar duymaz yeniden eve gelecektir. Eline bir fırsat geçtiği anda onu etkisiz hale getirir, kanını alırsın. Sonuç kesinleşene kadar otelde bekleyeceğim."

Gaz maskesinin altında nefes almak gittikçe daha zor geliyordu Eszra'ya. Hele şimdi, bir de soğuk algınlığıyla boğulacakmış gibi oluyordu. Bu korkunç nesneyi ve cüruf yığınlarının üzerinde dolaşırken içinde sırılsıklam terlediği haki renkli plastik giysileri üzerinden fırlatıp atmayı öyle çok isterdi ki. Bu koruyucu giysi içinde on ay daha geçirmek zorunda olduğu düşüncesi onu hasta ediyordu. Zehirli bir ay manzarasında bunalıma gireceğine, Percy ile şehir kampına neden gitmemişti sanki? Laura'ya ne olmuştu? Doktor, Laura'nın Heringsdorf yakınlarında, Usedom'da bir meditasyon komününe girdiğini yazmıştı. Ama bunu bilmek neye yarardı ki? Meditasyon komünleriyle dışarıdan haberleşmek mümkün değildi. Yani, elektronik posta ile pekâlâ ona ulaşma şansına sahip küçük hanımın merhametine kalmıştı işi. Ustabaşı, konveyörün başına geçmesi için ona işaret etti. Mutlaka pisliğin yarısı yine

etrafa dökülmüştü ve kürekle kamyona doldurmaları gerekiyordu. Deponide seksen adam çalışıyordu; bunların kendisi dahil on ikisi mahkûmdu. Burada onlara şaka yollu söylendiği gibi, "ceza taburu"ndan çocuklara kimsenin acıması yoktu. Zehir balçığını elleriyle karıştırmak zorunda kalabilirlerdi. Ellerini her akşam düzenli bir biçimde sabunlu suda yıkadığı halde, parmaklarının arası uyuz gibi kaşınıyordu. Bu sekiz hafta içinde, tam üç kere eldiven siparişi vermişti; eskileri tamamen delinmişti.

Eszra ustabaşının yaptığı işareti yanlış anlamıştı; oysa adam yalnızca öğle paydosu olduğunu anlatmaya çalışmıştı. Eszra seyyar mutfağa gidip her zamanki gibi sebze yemeğini aldı. İnşaat barakasında yer açmak için sıkıştılar, ama ona değil, sayesinde bir yer kapabildiği ustabaşına.

Eszra'nın dün bir söz üzerine kapıştığı bir tip, "Bütün bunlar nereye gidiyor acaba?" diye sordu.

"Bebra'ya."

Soruyu yönelten kişi sinirli sinirli konuştu:

"Bunu ben de biliyorum salak. Bunlar en az yüz tane yük treni doldurur. Nereye boşaltıyorlar acaba?"

"Ben nereden bileyim? Sibirya'ya diye duydum."

"Ne olursa olsun, geniş, boş bir toprak parçası olmalı... Baksana, bu yabancılar burada ne yapıyorlar acaba?"

"Hangi yabancılar?"

"Maskelerinin altından gördüm onları. İki yabancı."

"Bizim gruba verildiler."

"Yabancılar mı?"

"Biraz kendini eğitsen iyi olur, Ferdi. Bir milyonunu serbest bırakacakları tam iki haftadır bilgisayarda duyuruluyor."

"Bunlar Aids'ten başka ne getirir ki!"

"Gücün yetiyorsa kovsana..."

"Valla iyi olurdu."

"Ama Faşist Birlik zamanları geride kaldı, Ferdi."

Ferdi elli yaşındaydı. Mahkemelerin bugüne kadar yakasına yapışmamasına rağmen, herkes onun Nazilerle işbirliği yaptığına inanıyordu.

Rahatsız edici sessizlikler vardır. Bu da onlardan biriydi. Eszra çorbasını kaşıklamaya devam etti. Buradan kurtulmalı. Ne? Buradan kurtulmalısın. Bu kadar basit. Nasıl peki? Eğer zamanın geldiğine inanıyorsa, bir savaşçı bunu sormaz.

İçsel diyaloğunun heyecana yol açıp açmadığını kontrol etmek için

dikkatlice etrafına bakındı; ama iş arkadaşları yemekle meşguldü.

Yanındaki ustabaşının ,"Yirmi yıl önce," diye söze başladığını duydu, "bu pisliği hep geceleri toplarlardı. Bunu sabahları kokudan anlardım. Tıpkı güve ilacı gibi kokardı. Kimyasal maddelerin birbirlerini karşılıklı etkisizleştirdiklerini iddia ederlerdi; ama güneş çıktığında tüm çukur fokur fokur kaynardı. Bazen sevkiyat dururdu; o zaman da dünyada bir yerde bir çekirge sürüsü saldırısı olurdu. Bir şoförü yakaladığımda derdim ki, 'Hadi ver şu maddeyi bakalım, bizde sıçan var.' O zaman hortumu alıp binaya sokmuştum. Hepsi de nasıl dışarı fırlamıştı. Nasıl da viyaklıyorlardı..."(15)

Eszra kaşığını bir kenara bıraktı. "Bugün öğleden sonra ne yapacağım, şef?"

"Kepçede çalışacaksın."

Tahmin ettiği gibi, yere düşen pisliği toplayacaktı. Dışarı çıktı. Giysilerini üzerine geçirmeden önce derin bir nefes aldı. Buradan kurtulmak... İyi fikir. Bir düşünelim bakalım. Bir kaçış planı yapmak ne de olsa insana hız verir.

Gece, Devlet Arşivi'ni karıştırdı. Faşist Birlik. Tek bildiği, İngiltere, Fransa, İspanya, İtalya, Almanya, Avusturya ve Macaristan'ın 2013 yılından 2020'deki devrime kadar bir Avrupa devletler birliği kurmuş olduklarıydı. Okulda hiçbir şey anlatmıyorlardı ki. Bunun yerine, söylendiğine göre tüm verilerin depolandığı Devlet Arşivi'ne bilgisayarla nasıl girilebileceğini öğretiyorlardı. Eszra birkaç saat boyunca okudu durdu. Lig, tek bir para birimi, ortak askeri kuvvetler ve ortak vatandaşlıkla, Avrupa'da küçük bir çözüm gerçekleştirmişti.

Aileleri en az üç kuşak boyunca üye ülkelerden birinde yaşamamış olanlar sınırdışı ediliyorlardı. Yirmi milyonun üzerinde insanın iadesinden söz ediliyordu. Ekonomi politikadaki az sayıda ekolojik girişim de radikal bir biçimde sona erdirilmişti. Yedi yıl içinde, seksen dört nükleer santral ve beş yeniden yapılanma tesisi devreye sokulmuştu. Kuzey Denizi ve Akdeniz, petrol çıkarma parklarına dönüştürülmüştü. Müthiş boyutlardaki işsizliğe -özellikle de, bugün direkler üzerine kurulmuş yapay bir doğaya benzeyen Macaristan'da- yol yapımıyla karşı konmaya çalışılmıştı.

Eszra, Enformasyon Bakanlığı'nın özet yorumunu okudu: "Budalaların coşkusu, bu güçlü faşist atılım, çoğunluğu elde etmek isteyen partiler tarafından hazırlanmıştı. Nefret, eğer politika tarafından soylu bir hale

getirilirse, insanların üzerinde etkili olur. Avrupa'nın dışındaki dev sefalet bölgelerinden kitleler halinde akın eden göçmenlerin oluşturduğu tablo, şiddete açık olunmasına neden oldu. Faşist fare avlayıcılarının işi kolaydı. Ancak bu sömürü sistemi, çok geçmeden doğal sınırlarına ulaştı. Gezegen tamtakır olmuştu; artık bir şey verecek durumda değildi."

Eszra ekrandan güncel bilgileri seçti. Ekranda şöyle yazıyordu: "Avrupa GO! Devletleri, yirmi ila otuz yaşları arasındaki dört milyon Afrikalının ülkelerine kabul edilmesi konusunda anlaşmaya vardılar. Bu dört milyonun bir milyonu Almanya'da çalışacak. Özellikle de, tarım ve daha büyük çaptaki yeniden doğallaştırma projelerinin hemen hemen tümünde işçi açığı müthiş boyutlarda. İşçi alımları önümüzdeki iki yıl içinde gerçekleştirilecek. Tüm göçmenler İngilizce konuşuyor ve daha önce bir Aids testinden geçirildiler."

Eszra bilgisayarı kapatıp yatmaya gitti. İç sesinin bir kez daha yükselmesini bekledi nedense. Ama öyle bir şey olmadı. Böylece, kaçmayı salt baştan çıkarıcı bir fikir olarak görmeye başladı. Yine de, düşüncesi bile uykusunu kaçırmaya yetti.

"Bu karıda ne buluyorsun, anlamıyorum. Kendini beğenmiş, inatçı, kaba..."

"... yalaka, ikiyüzlü..."

"...aynen böyle işte. Enformasyon Bakanlığı'ndakilerin hepsi böyleyse yandık. Bu tip kadınlardan oldum olası tiksinirim."

Boon aniden öğürmeye başladı.

"O kadar da değil," dedi nefes nefese.

Kramp geçmeye başladı.

"Sana bir şey söyleyeyim mi, bu kadın tam bir cadı..., sevgilim, kendimi gerçekten çok kötü hissediyorum."

Halının üzerinde acıdan kıvranıyordu. Birkaç saniye sonra bu kramp da geçti.

"Kahretsin, Marinella, bu da ne böyle?"

Uzun sürmeyeceğini biliyordu Marinella; Boon'un yediği yoğurdun içine karıştığırdığı kusturucu ilacın neden olduğu mide krampları birazdan geçerdi. Şimdi önemli olan, acı azıcık hafiflediğinde bir an önce has-

taneye, hem de yasadışı yoldan, götürülmesi gerektiği konusunda onu ikna etmekti.

"Bir şeyler yapsana!" diye sızlandı Paul.

Marinella, masum masum, "Bir askeri ambülans çağırayım mı?" diye sordu.

"Buraya gelmesi çok uzun sürer! Sen beni o lanet olası hastanene götür."

"Buna izin verilmediğini biliyorsun."

"Marinella, lütfen! Beni hemen oraya götür!"

İlginçti doğrusu. Onun biraz daha direnmesini beklerdi. Max bu konuda başkaydı. Bambaşka.

Saat 21'de hastaneye ulaştılar. Paul'ün kimliğini tespit edebilecek herkes çoktan çıkmıştı. Gece hemşireleri onu tanımıyordu; görevli genç doktor da hastanede yeniydi. Marinella'ya saygı duyuyordu ve işine karışmazdı. Marinella muayene odasının kapısını kilitleyip Paul'e bir sakinleştirici verdi.

Paul rahatlayarak, "Öleceğimi sandım," dedi ve midesi yeniden bulanmaya başlayınca derin derin nefes aldı.

"Şimdi seni baştan aşağı muayene edeceğim." Marinella doktor gömleğini giydi. "Kan testi, laktat, röntgen, hepsini yapacağım. Soyun."

Boon itaat ederek sırtüstü sedyeye uzandı. Marinella kan örneği aldı, reflekslerini kontrol etti, boğazına ve gözlerine ışık tuttu, bir buklesini kesti, ateşini ölçtü ve bir saat öncekinden daha fazla bilgi edinemedi. Tek umudu, uyuşturucu izlerinin daha uzun süre kaldığı saçtı. Yavaş yavaş, kendisinin paranoyak, Paul'ün de aslında son haftalarda göründüğü gibi bir erkek olduğundan kuşkulanmaya başladı. "Bir de röntgenden geçtikten sonra işimiz bitiyor." Boon hızlı hızlı solumayı kesmişti; bir sonraki saldırının korkulu beklentisini yansıtan yüz ifadesi de yok olmuştu. Röntgenden çıkınca Marinella'nın kıçını elledi yine. O giyinirken, Marinella da röntgen sonuçlarını inceledi. İlk başta her şey yolundaydı; başka bir şey de beklemiyordu zaten.

"Buradan ne zaman gideceğiz, doktor hanım?" diye seslendi Paul. "Bu gece sizinle daha işim var!"

Marinella durakladı. Paul'ün kolunun üst kısmındaki leke de neydi öyle? Kare biçimliydi ve kan toplanması olmadığı kesindi. Kendini zorlukla zapt etti. Bunu incelemem gerek! Bu kesmek demek, bu anestezi demek.

"Paul!" diye gereğinden fazla yüksek sesle bağırdı. "Bu gece rahat uyuman için sana bir de karışım hazırlayacağım. Muhtemelen bir virüstür; son zamanlarda bunun gibi birçok semptomla karşılaştık. Bu iş şakaya gelmez. Yarın askeri hastanedeki kasaplara da bir görünürsün."

"Kendimi iyi hissediyorum."

Marinella şırınganın ucundaki damlayı sildi. "Birazdan daha da iyi hissedeceksin. Pantalonunu indir!" Boon itaat etti.

Paul birkaç saniye içinde bilincini kaybetti. Marinella röntgen filmini bir kez daha ışığa tuttu ve bistüri ile aşı izlerinin bulunduğu deri parçasını kesip çıkardı. Çıkarılan deri parçasını suyun altına tutarak yabancı bir cisim var mı diye titreyen parmaklarla yokladı. Sonunda onu buldu; iki milim bile yoktu ve bir çipe benziyordu.

24 Aralık. Martin Heiland düne kadar onun çıkıp geleceğini ümit etmişti. Iris'in aniden kapıda belireceğini gizliden gizliye umuyordu hâlâ. Nasıl oluyordu da her kavgadan sonra kendini otomatikman suçlu hissediyordu? Fakat öte yandan, onun iki haftalık yokluğu sırasında yine yazdığı metne verebilmişti kendini. "GO for it!"* Kitap onun vasiyeti olacaktı; bu felsefi savunmayı kendine borç bilmişti. Şu andaki denemeler beklentilerine pek hitap etmiyordu ama, uyuşukluğunu dağıtmak istiyordu; niceliğin gücüne, sonu gelmeyen düşünce oyunlarına, tutanaklar düzenlemeye, dil üzerinde çalışmaya yeniden inanmaya başlamıştı. İkna edici bir kaliteye ulaşan sunular ancak böyle bir malzemeden çıkabilirdi. Yazı takımıyla oyalanması bile gerçeklerle kendisi arasında hoş bir mesafe yaratıyordu. Ekolojik ve ruhsal yapılanmanın oturması için çok kuşağın geçmesi gerekiyordu. Kapsamlı bir gen teknolojisini savunanlara direnmeye devam etseler de - bu zaten giderek azalan gıda stokları nedeniyle yeterince zordu - dünyanın eski yaşam gücüne kavuşacağını kimse garanti edemezdi. Demek ki yardımcı perilerin isyanı programlanmıştı. Zamanında yok edilirlerse durum değişirdi tabii...

Iris'i acil çağrıyla yerini bildirmeye mecbur bırakmayı düşündü; ama bu fikrinden hemen vazgeçti.

---

* Onun için GO! (ç.n.)

Ekranda, yazdıklarını silme nöbetinden şu ana kadar kurtulabilmiş sözcükler parlıyordu: "Eğer yeniden doğum fikrinin bir anlamı varsa, o da, düşünülebilecek her tür maddi varoluşa bizleri art arda yerleştirmesidir. Böylece her şeyi kapsayan bir anlayışa ulaşabilir, her tür reenkarnasyonla kaçınılmaz bir bağlantısı olan acıdan kurtulabiliriz. Demek ki biz, hem zehirlediğimiz ağaç, hem de ellerimizle ezip öldürdüğümüz sineğe dönüşmüş olacağız. Hem hayvanların, hem de bitki ve taşların yaşadığı tecrübelere sahip olacağız. İçimizdeki hükümdar ve mağlubu birleştireceğiz; her tür sevinç, acı, her tür çılgınlık bize ait olana kadar değişe değişe bölüneceğiz; hem suçlu, hem de suçsuz olacağız ve tıpkı zamanında araba tekerleklerinden kaçıp kurtulamayan kurbağalar gibi, hepimizin ortak hedefine doğru sürükleneceğiz." Hiçbir şeyden kaçıp kurtulma şansımızın olmadığı düşüncesi Heiland'ı teselli ediyordu. Bu düşünce, ancak kendimize zarar verebileceğimizi ifade ediyordu.

Bu saçmalığı da sildi ve saate baktı. Ruhunun, yılda bir kez duygusallığının akıntısına kapılmasına izin veriyordu. Aydınlatmayı açtı ve pencere kenarına oturdu. Mutlaka çalacaklardı; her Noel akşamında, bu saatlerde çalarlardı. Sessiz gece, kutsal gece...

Sabaha karşı, Eszra'nın kararı kesinleşmişti. Hemen bugün kaçacaktı. Onlar Greencard'ını bloke edene kadar dört günlük bir zamanı vardı. Böyle bir fırsat bir daha ele geçmezdi. Arama bilgisayarından adını ancak bayram günleri geçtikten sonra duyurmaya başlarlardı. O zamana kadar, gayet yasal bir biçimde trene binebilir ve temel ihtiyaç dükkânlarından alışveriş edebilirdi. Laura onu komüne yerleştirmenin bir yolunu mutlaka bulurdu. Ekrandan tren hareket cetvelini seçti. Yalnızca bugün, saat on altıda Hamburg istikametine giden bir tren vardı. Yani dört saat sonra. Bebra yirmi kilometre uzaktaydı. Herhangi bir vasıta bulamazsa bile yürüyerek gidebilirdi.

Eszra yol kenarındaki ağaç kütüklerini saydı. Kaskatı donmuş arazi, medeniyetin kanıtları elinden alınmış ve paramparça edilmiş gibiydi. Parçalar geniş bir alana yayılmıştı: çökmüş depo binaları, benzinlik harabeleri, darmadağın otoparklar, rüzgârın savurduğu işaret levhaları ve yı-

kılmış ahırlar. Hâlâ bir askeri kamyona rastlamayı ümit ediyordu; çoğu kamyon yayaları alıyordu. Özgürlüğe doğru yürüyüşünde, birkaç bisiklet sürücüsünden başka kimseye rastlamadı. Kaçtıktan ancak dört gün sonra onu aramaya başlayacaklarını bilmek onu rahatlatıyordu. En kötü ihtimal, kararını pazar gününe kadar geriye alabilirdi. Fakat geri adım atacağını sanmıyordu. Onu yakalasalar bile, deponidekinden daha beter olacak hali yoktu.

Termos kürek kemiğine batıyordu. Çimenlerin üzerine oturarak sırt çantasındaki giysileri düzenledi. Bir elektrikli otomobil yanında durdu ve sürücü, binmek isteyip istemediğini sordu. Eszra bindi. Fazla konuşmamaları hoşuna gitti. Yarım saat sonra adam onu Bebra'da, tren bağlantısı olan bu bir yığın evden ibaret yerde indirdi.

İki saatlik bir vakti daha vardı. Garın yakınında, SHIT-IN gibi garip isimli bir kafe buldu. Bir malt kahvesi ısmarladı; tezgâhtan üç tane pasta alıp pencerenin önündeki bir köşeye sığındı. Kaba, ahşap masaları, tuhaf duvar ve tavan boyamalarıyla iç karartıcı bir yerdi. Duvarlar ve tavana daha dikkatlice baktığında, bir uçan at, yıldızlar ve bir şafak tasviri gördü. Pastaların da garip, ama ilginç bir tadı vardı. Hoparlörlerden acayip teatral bir ses karmaşası yükseliyordu. Yan tarafta yaşıtı bir grup insan oturuyordu. Üç oğlan, bir kız. Kız ondan tarafa baktı. Güzel bir kızdı.

Eskiden, barlar ve gökkuşağı renklerinde içkiler vardı; uzun saplı kadehleri parmaklarının arasında baştan çıkarıcı bir biçimde çeviren, baştan ayağa satene bürünmüş kadınlar vardı; tuşlardan altın tozu gibi tınılar yaratan piyanistler vardı. Bazen Eszra, geçmişin görüntüleriyle dopdolu olduğunu hissediyordu. Bu görüntülerle, her tarafa yayılmış tekdüzeliğin üstesinden gelen bir gerçeklik yaratabiliyordu. Devlet Arşivi'ni karıştırmayı özleyecekti. Gerçi kamuya açık başvuru merkezleri, kütüphane ve enformasyon terminalleri vardı ama, bunları fazla ayak altı buluyordu; sırada hep bekleyen birileri vardı. Oysa doğru yollara girmek, arşivin barındırdığı gerçek hazineleri bulmak için zaman ve hoş bir ortam gerekiyordu.

Yan masadaki oğlanlar gülmekten kırılıyorlardı: "İsviçreliler o kadar dolambaçlı düşünemiyorlardı; halbuki bu durumda öyle gerekiyordu," diye bağırdı kıza sarılmış oğlan.

"Dolambaçlı düşünmek mi, nasıl yani...?" diye duraladı arkadaşı.

"Charly! Sen beni çıldırtacaksın..., bak şimdi: Türkler İsviçre'ye çikolata üretimi için birkaç ton fındık satmışlardı. İsviçreliler, fındıkların

radyoaktifli olduğunu saptayınca onları geri gönderdiler. Türkler başka fındık gönderdiler. Bunlar da üretimde bir güzel kullanıldılar. Çikolataların kalite kontrolü sırasında, İsviçreliler tesadüfen bunların da ışınlı olduğunu keşfettiler. Türkler radyoaktifli fındıkları radyoaktifsiz fındıklarla karıştırmışlardı, anlıyor musun? Ürünü katkılı hale getirivermişlerdi!"

"Sahi mi?.. Bu ne zaman oldu?"

"1992'de. Ondan sonra... asıl eğlence şimdi başlıyor: İsviçre hükümeti bu radyoaktifli pisliği bir işadamına devretti; bu adam da çikolataları, o dönemin bir tür çocuklara yardım kuruluşu olan UNICEF'e sattı. UNICEF de bu çikolataları Noel'de Afrika'daki yoksullara dağıttı... Afiyet olsun..."

Eszra bir iki kurabiye daha almak için tezgâha yönelmişti ki başı dönmeye başladı. Müzik, zorla kulaklarının içine soktukları bir çete gibiydi ve odanın içinde umarsızca asılı kalmıştı sanki. Dışarı çıktı; derin derin nefes aldı. Sırtında hissettiği basların titreşimi etkisini kaybedinceye kadar, binanın dış duvarı boyunca ilerledi.

Yanından, bir anne ve çocuğu geçti; oğlan tek gözlüydü. Öbür gözün yerinde gergin bir deri parçası vardı. Kadın, karşılaştığı kişilerin aval aval bakışlarına karşı koydu; bu bakışları eğdi, büktü, küçülttü ve Eszra'nın kayıtsızlığını minnetle karşıladı. Eszra gelip geçenlerin yüzünde yılların yok ettiği çocuksu ifadeyi keşfetmeye çalıştı. Zaman zaman başardı da. Göz kapaklarını kelebekler gibi kırpıştıran bisikletli kız, örneğin. İnsanları fizyonomik familyalarına göre düzenlemek çok kolaydı. Her familyanın temelinde bir tür ana bitki olan bir orijinal yüz vardı. Sanki hepsini daha önce görmüş gibiydi. Bakışları karşılaştığında utanarak gözlerini kaçıran şu eğri ağızlı şişkoyu da gözü bir yerlerden ısırıyordu. Yüzünün derisi bir bez parçası gibi kafasına yapışmıştı; iri gözenekli, pembe ve bir yüz ifadesini oluşturabilecek her şeyin üstünü kapatarak. İnsanlar neden bu kadar ağır hareket ediyorlardı? Yüklü sualtı yaratıkları gibi sürüklüyorlardı kendilerini.

Hava bile yapış yapış gibiydi; buradaki her şey sanki çamurlu ve bulaşıktı, her ev, her jest, rüzgârın kendisi bile! Burası doğarken ölmüşlerin kentiydi! Yanakları çökük ufak tefek bir adam, ağzında sönmüş bir sigara, iri yarı bir kadının koluna asılmıştı. Yanından geçerken şöyle dediğini duydu: "Kendini benim yerime koysana..." Bu onu neden duygulandırıyordu?

Gözleri kapalı, deminden beri elinde tuttuğu kurabiyeyi kokladı.

Görmeye tahammül edemeyenlere göre bir koku...

Eszra, kalbini hissetmek için parmaklarını kaburgalarının arasına bastırırken yakaladı kendini. Kalbi, sanki kök saldığı yerden var gücüyle kaçıp kurtulmak istiyormuşçasına, durgunluk ve çılgınlık arasında gidip gelen tuhaf bir ritimle çarpıyordu. Korktu. Sokaktaki hareketler durağan çizgilere dönüştüler. Yanından geçenlerin havada asılı bıraktığı ve bilincinin bir köşesine attığı her cümle kırıntısı dünyanın sefaletini anlatıyordu. İnsanlar, her düşünceyi bulandıran, yıpranmış bir dizi sözcükle sınırlıyorlardı kendilerini. Bu büyük suskunluğun ortasında titreşerek yayılan bir ses olmayı çok isterdi...

Yanık izleriyle yüzünün şekli bozulmuş genç bir adam, yanına yaklaşarak anlaşılmaz bir şeyler söyledi.

Eszra güçlükle konuştu, "Biraz daha net konuşsana."

"Yapamam, yoksa suratım dağılır," diye yavaşça karşılık verdi adam. "Daha yeni ameliyat oldum. Eski suratımla sürekli tutuklanıyordum."

Biraz önceki güzel kız, "Defol git Bruno!" diye bağırdı. Genç adam isterik kahkahalar atarak toz oldu. Kızın üzerinde kendisine çok büyük gelen bir kaban vardı.

"Her şey yolunda mı?" diye sordu.

Eszra başını salladı.

"Hadi gidelim," dedi kız ve koluna girdi. Eszra kızın ağırlığını hissetti; çok hafifti. Son evleri de geride bıraktıklarında, kız ona iyice sokuldu. Ona kendisini nereye götürdüğünü sormak istedi; ama o andaki durum sözcükleri kaldırmazdı. Hava kararmaya başlamıştı; ay çoban yıldızının üzerinde parlıyordu. Yıkık dökük bir fabrika alanına ulaştılar.

Yanındaki kız burayı avucunun içi gibi biliyor olmalıydı; Eszra, aşağı sarkan borular ve yıkılmış duvarlar arasından çevik hareketlerle ilerleyen kızı takip etmekte güçlük çekiyordu. Molozla dolu bir hangarın sonunda, devasa bacası tavanı geçerek gökyüzüne yükselen bir tavlama ocağı duruyordu.

"Sen de bir el at," dedi kız ve yere eğildi. Birlikte yerdeki kapağı kenara ittiler; altından dar bir ahşap merdiven ortaya çıktı. Yan tarafta, bir karga ağır kanat çırpışlarıyla havalandı. Kız merdivenlerden aşağı inerek elini uzattı. "Hadi gel, aşağısı rahattır."

Aşağısı zifiri karanlık, ama sıcacıktı. Kızın kibrit yakmaya çalıştığı fark ediliyordu; az sonra da gölgesi duvarda titreşmeye başladı. Hemen

ardından kırmızı, neon bir yazı yanmaya başladı: COCA COLA. Eszra kendini eski halılarla kaplı kare bir odada buldu. Köşede bir yağ sobası, onun yanında da bir yer yatağı vardı. Tam üzerindeki duvarda, yüzyıl başından kalma bir reklam afişi yer alıyordu. Afişin üzerinde, koşan bir tavuk görülüyordu, altında da şu yazı: "Fast Food".

"Otursana," dedi kız ve yer yatağını işaret etti. Eszra itaat etti. Kız ona, üzerinde kablolar bulunan basit bir ahşap kutu getirdi. "Bu bizim ışıklı orgumuz. Bir dene." Eszra çok sayıdaki şalterlerden birine bastı. Mercedes yıldızının mavi ışığı ortalığı aydınlattı.

"Hadi, devam et," diye zorladı kız.

Eszra parmaklarını tahtanın üzerinde gezdirdi ve duvarlarda çakan suni şimşekleri etkilenerek seyretti. Sonunda, bu parıldayan marka işaretleri tüm odayı gerçek bir renk banyosunda yıkadılar. LUFTHANSA sarısı SONY beyazı ile, LAVAZZA moru CANON kırmızısı ile, ARAL mavisi EPSON pembesi, TUBORG yeşili DUNHILL gül kurusu ile yarış ediyordu.

"Nasıl buldun?"

"Çok güzel..."

"Montajını Mark yaptı. O bir dahidir."

"Mark mı?"

"Onu biraz önce SHIT-IN'de gördün," dedi kız. Gururla etrafına bakındı. "Görüp görebileceğin en iyi koleksiyondur bu. Avluda kendi rüzgâr değirmenimiz bile var. Dinamoları besliyor."

"Peki ya soba? Yağı nereden buldunuz?"

"Yan taraftaki tanktan. Hemen hemen dolu sayılır. İyi ki hatırlattın." Elinde bir benzin bidonuyla dışarı çıktı. Eszra duvarın dibinde bir yığın sararmış dergi ve gazete gördü. Doktorun darmadağın olmuş "Spiegel" dergileri dışında böyle şeyleri eline almamıştı hiç. "Tageszeitung"un bir nüshasını alıp okudu: "Zevk yok, bunalım var - Bangkok'ta travestiler tarafından bayıltılıp soyulan seks turistleri bu acı tecrübeyi yaşadılar. Turistlerin kadın sandığı bu kişiler, turistleri otel odasına çağırarak uyuşturucu madde sürdükleri meme uçlarını yalamalarını istemişlerdi. Kurbanlar uyandıklarında kötü bir sürprizle karşılaştılar. Nakit para, mücevher ve saatleri sahte hanımlarla birlikte kayıplara karışmıştı."

Kız döndü ve sobayı doldurdu. Sonra yerdeki giysilerin arasından bir kaset çıkardı. Bunlar kırk yıldır üretilmiyordu. Bir hava yastığının üzerinde uçuyormuş gibi yumuşak saksafon nağmeleriyle doldu oda.

"Kim bu?"

"Stan Getz." Kız, Eszra'nın yanına, yatağın üzerine oturdu." "Ben Tamara. Ya sen?"

"Eszra."

Kız, ışıklı logoları, sıcak bir portakal rengi ortalığı sarana dek birbiri ardına kapattı. "Lucoca," diye gülümsedi, "romantik saatlerin ışığı..."

Lufthansa ve Coca Cola. Eszra güldü. Işık Tamara'ya yakışmıştı; yüksek alnının üzerine ipek bir pırıltı gibi yayılıyordu. Koyu gözleriyle onu inceliyordu. Tanrım, ne kadar da güzeldi. Gerçi burnu biraz fazla kısa ve biraz da genişti, kaşları fazla kalın, elmacık kemikleri de fazla çıkıktı ama, bu ince, uzun boyun, dolgun dudaklar ve hepsinden de öte, gözlerinin o melankolik ifadesi bu yüze genç bir panterin oyuncu mizacını veriyordu. Sol gözü, görünürdeki resimlerin ardına geçen bir dünyada düş kurarken, sağ gözü cin gibi ve parıl parıl onu izliyordu.

"İyi misin?" diye fısıldadı Tamara.

Eszra hafif bir sesle, "Evet," diye yanıtladı ve kızın dudaklarını okşadı. İncecik nehir bitkileri gibi birbirlerine sarıldılar. Kendilerini coşkularının akıntısına bırakmış, özgürce dans ediyorlar ve yaşamın, çoktan geçmişte kalmış bir plastik kültürün logoları altındaki mutluluktan daha fazla bir anlam ifade etmiş olduğuna inanmak istemiyorlardı.

Eszra, ahşap merdivenin üzerindeki açıklığın hafifçe yumuşattığı karanlığa alışmakta güçlük çekti. Yavaş yavaş nerede olduğunu anımsadı. Yanını yokladı; ama kız ortada yoktu. Ahşap panel burada bir yerlerde olmalıydı. Bulduğunda herhangi bir tuşa bastı. Zehir yeşili bir yazı parladı karanlıkta. Saatine baktı: on biri beş geçiyor. On biri beş mi geçiyor? Kahretsin! Lanet olası treni kaçırmıştı. Başka bir tren olup olmadığını da bilmiyordu. Sırt çantası... Onu kafede bıraktın! Aferin sana! Yatağın etrafına dağılmış giysilerini giyerken o kadar derin düşüncelere dalmıştı ki Tamara'nın döndüğünü fark etmedi. Tamara çekingen bir sesle, "Günaydın," dedi ve Eszra'nın sırt çantasını yere bıraktı.

İşte yine o tebessümle karşısında duruyordu; bu çekingen tebessüm tüm gece, düşlerinde ona eşlik etmişti. Öfkesi, onun bakışlarının karşısın-

da, sisin güneşe dayanamaması gibi yok oldu. Eszra ona sarıldı.

"Yoluma devam etmeliyim," diye fısıldadı.

Tamara ona daha da sıkı sarıldı.

"Bugün kuzeye doğru bir tren var mı?" diye sordu Eszra.

"Hamburg istikametine iki saat sonra bir tren kalkacak." Tamara, kendisine bir açıklama borçluymuş gibi baktı ona.

"İşyerimden kaçtım."

"Peki nereye gitmek istiyorsun?"

"Usedom'a, bir meditasyon komününe."

"Bir kadına..."

"Hayır."

"Evet."

Eszra, Tamara'nın elini avuçlarının arasına aldı. "O beni saklayabilir."

"Ben de saklarım."

"Bu senin için çok tehlikeli olur."

Bir an Tamara'nın yüzünde alaycı bir ifade gördüğünü sandı; ama yalnızca üzgün üzgün ona bakıyordu.

"Dikkat et de yolda fazla kurabiye yeme," dedi Tamara gülümsemeye çalışarak. "Yoksa asla ona ulaşamazsın."

"Ne demek istiyorsun..?"

"Tüm üç tane Canabis kurabiyesi yediniz bayım. Müthiş bir başarı, bana yarım kurabiye bile fazla geliyor."

Eszra'nın gözünün önündeki perde birdenbire kalktı. İyi ki bunu ona dün söylememişti; yoksa korkudan ölürdü. Bir keresinde, Percy'nin aşırı derecede ot içtikten sonra bayılıp kaldığına tanık olmuştu. O zaman, bir daha asla bunlara dokunmayacağına dair kendine söz vermişti. Tamara'nın başını elleri arasında aldığında, onun nasıl kasıldığını hissetti.

"Küçük acil yardım için teşekkürler."

Tamara, küstah bir tavırla yanıtladı: "Bir şey değil."

Eszra ansızın, bir an önce buradan sıvışma isteğine kapıldı. Ayakkabılarının bağcıklarını bağladı ve sırt çantasına uzandı. Tamara'yı öpmek için eğildiğinde, kız geri çekildi. Eszra hızla merdivene tırmandı; dönüp "Seni seviyorum!" diye bağırdı.

Tamara bağırarak karşılık verdi: "Hayır, sevmiyorsun!"

"Seni seviyorum işte! Onayına ihtiyacım yok!"

Gara doğru attığı her adımda, verdiği kararla ilgili kuşkuları artı-

yordu; onu anında bodrum katına geri savuracak bir lastik duvara tosladığı duygusuna kapıldı. Peronda bir saatten fazla bekledi. Tamara onu almaya gelseydi, onunla giderdi. Fakat gele gele bir tek tren geldi.

"Bugün seralara gidecek miyiz?"

Laura beş yaşındaki Manuel'e gömleğini giydirdi: "Bilmem ki, çok istiyor musun?"

"Kabaklara..."

"Bizimle birlikte ormana gelmek istemez misin?"

"I ıh..."

"Ama önce, Philine'in bize yazıp yazmadığını görmek için medya evine uğrayalım, tamam mı?"

"Tamam."

Buraya geldiğinden beri, dört haftadır küçük Manuel onunla kalıyordu. Onu seviyordu ama, bazen yalnız olmayı da arzuluyordu. Meditasyon komününde edindiği izlenimler olağanüstüydü; Eszra'ya mektup yazmaya bile fırsat bulamamıştı.

"Kızılderililer ne Laura?"

"Kızılderililer, çocuklarını çok seven insanlar."

"Bütün insanlar sevmez mi?"

"Öyle, ama Kızılderililer... biliyor musun, Kızılderililer çocuklarına bitkilerin ve hayvanların nasıl konuştuğunu gösterirler."

"Peki, sen bana neden göstermiyorsun?"

"Eğer benimle sonra ormana gelirsen, sana gösteririm."

"Bitkiler konuşuyor, öyle mi? Kont da konuşuyor mu?"

"Elbette. Onu anlamıyor musun yoksa?"

"Anlıyorum, neyi olduğunu hep biliyorum. Havlasa bile."

Laura güldü. "Kahvaltıda yumurta yemek ister misin?"

"Hiçbir şey istemem."

"Bir dilim ekmek bile mi? Hadi, ballı bir dilim, tamam mı?"

"Tamam," dedi derin bir ses.

Laura korkuyla yerinden sıçradı.

"Bu ne biçim bir karşılama böyle..." diye güldü Peer. Peer komşusuydu. Laura'nın bu kadar çabuk korkmasına bir türlü alışamamıştı. "Ka-

pıya vurmuştum," diye özür diledi. "Manuel, sen hâlâ burada mısın? Philine geleceğini yazıyor. Buna ne dersin?"

Manuel, Laura'nın arkasına saklandı. Laura, "Önce ormana gideceğiz," diyerek Manuel'in başını okşadı.

"Beraberinde bir Hopi kadını getiriyor," dedi Peer.

"Bir Hopi kadını ne?" diye sordu Manuel ve Laura'ya baktı.

"Bir Kızılderili kadını."

"O zaman kabakların yanına gidebiliriz işte. O kadın bana bitkilerin nasıl konuştuğunu gösterebilir."

Laura, Peer'e dönerek, "Sen de kabakların oraya geliyor musun?" diye sordu.

"Gelemem. Bir ağacın vaftiz babalığını yapacağım. Manuel, bugün bütün çocuklar ormana gidiyor. Neden sen de onlara katılmıyorsun?"

"Biz sonra geliriz," dedi Laura. "Önce kabakların yanına gidiyoruz, tamam mı?"

"Tamam," diye onayladı Manuel.

"Hoşçakalın o zaman, görüşürüz." Peer vedalaşıp gittiğinde, Laura rahat bir nefes aldı. Bazı erkekler, bir topluluğa yeni dişiler katıldığında nasıl davranırsa Peer de öyle davranıyordu. Onların tuzaklarına düşmemek gerekiyordu. Meditasyon komünlerindeki durum özellikle tehlikeliydi; ama onun, hoş sohbet ve ustaca argümanlarla başarısız yaşamlarını ona sunuyormuş havalarına giren bu Kazanova türüne karşı belirli bir önsezisi vardı. Ah, ne hain olabiliyordu bazen! Manuel ona soran gözlerle baktı: "Peer de bir tuhaf, değil mi?"

Laura onu kollarına aldı. "Peer, Peer'dir," dedi ve Manuel'in pantolonunun önünü ilikledi.

Eszra bu kadar yavaş ilerlemelerine şaşırdı. Belki de kasırga benzeri fırtınaların vagonları fazla sarsmasından kaynaklanıyordu. Yol boyunca sıralanan az sayıdaki ağaç, rüzgârın darbelerini antrenmanlı boksörler gibi savuşturuyordu. Göttingen'i geçtikten az sonra, hoparlörlerden makinistin sesi duyuldu:

"Bayanlar ve baylar, maalesef seyahatimizi planlandığı gibi Hamburg'a kadar sürdüremeyeceğimizi size bildirmek zorundayım. Enfor-

masyon Bakanlığı'ndan edindiğimiz bilgiye göre, son günlerde devam eden fırtına nedeniyle, Elbe Nehri boyunca uzanan barajların bir kısmı yıkılmıştır. Hamburg'un iç kısımları tamamen sular altında kalma tehlikesiyle karşı karşıyadır. Seyahatimiz Hannover'de son bulacaktır. Güney istikametinden Hamburg'a ulaşmak şu anda mümkün değildir."

Eszra tıklım tıklım dolu koridorları geçerek bilgisayar terminaline ulaşmaya çalıştı. Fazla ilerleyemediği için, yeniden kompartımana girip beklemeye başladı. İnsanlar bu yeni haberi duyunca heyecanlanmıştı; herkes daha ayrıntılı bilgi edinmek peşindeydi.

Makinistin sesi yeniden duyuldu: "Lütfen sakin olun bayanlar, baylar. Paniğe kapılmak için bir neden yok. Hamburg'daki gelişmelerden sizi sürekli haberdar edeceğiz. Lütfen yerlerinize dönünüz. Bize yeni haberler ulaşır ulaşmaz size ileteceğiz."

"Güney Elbe..." dedi karşısında oturan kızıl saçlı, kırk beş yaşlarındaki adam. Eszra ne demek istediğini anlamadı.

"Nehri kesmemeleri gerekirdi."

"Nasıl yani, kesmemeleri gerekirdi?"

"Nehrin ağzını kapattılar. Airbus sanayii için; eğer ne demek istediğimi anlıyorsan. Bu şekilde suyun akışına engel oldular. Şimdi su limanda birikiyor ve kanallardan kente akıyor. Basit bir fizik yasası."

"Eğer durum bu kadar ortadaysa, neden nehrin ağzını şimdiye dek açmadılar?"

"İyi soru; fakat bu soruyu bugün kime yöneltebilirsin ki?"

"O zamanlar siz kime sormuştunuz?"

"Parlamentoya, belediyeye, komisyonlara. Ben parlamentodaydım. Yeşillerdendim, biliyor musun? Burunlarından nasıl fitil fitil getirdik ama..."

"İşe yaradı mı bari?!" Eszra kitabını açarak sohbetten çekildi. Aslında, Hamburg'a varamaması o kadar da kötü değildi; oradan daha iyi bir tren bağlantısı bulmayı ümit etmişti, o kadar. Rostock'a neden Hannover'den ulaşamasındı ki. Eğer şansı yaver giderse, Stralsund'a kadar bile gidebilirdi. Ne boktan hatlardı bunlar. Oysa eski otobanın büyük bir bölümüne raylar döşenmişti. Fakat trenlerin yüzde doksanı, mal ya da cihaz donanımı naklediyorlardı. Eskiden doğru dürüst hareket cetvelleri olurdu; bir geziyi bir yıl öncesinden planlamak mümkündü. Bugün ise, kısa vadeli bilgisayar enformasyonlarına bağlıydılar.

"Bayanlar ve baylar, makinistiniz konuşuyor. Biraz önce öğrendi-

ğimize göre, Hamburg'daki su seviyesi normal düzeyin tam dokuz metre üzerinde. Bu durum, kentin iç kesimlerinde, liman bölgesinde ve Hamburg, Wilhelmsburg ve Altona gibi semtler için geçerlidir. Hükümet olağanüstü durum ilan etmiştir. Bölgenin boşaltılması için askeri birlikler hareketè geçirilmiştir. Şu ana kadar ölen kimse yoktur. Yaklaşık yarım saat sonra Hannover'e ulaşacağız. Lütfen trenden inince garın hemen yanındaki polis karakoluna geldiğinizi bildirin."

"Altona..." dedi kızıl saçlı adam allak bullak olmuş bir biçimde, "ben orada oturuyorum..."

Eszra koridora çıktı. Yolcuların heyecanlı konuşmalarından etkilenmedi. Polis karakolu! Oraya gitmek demek teslim olmak demekti. Hemen bugün, güvenlikte olacağı bir yer bulmak zorundaydı; çünkü yarın, adı arananlar listesinde olacaktı.

Malin'in günlük gezintileri giderek uzuyordu. Yıllardır yaşamının odak noktası az çok işi olmuştu. İşini seviyordu. Genellikle ona karışmazlardı. Doğaya karşı işlenen günahları telafi etmeye katkıda bulunduğu duygusu, bazen kendisine itiraf edebildiğinden çok daha fazla tatmin ediyordu onu. Fakat şimdiki durum artık katlanılamaz bir hale gelmişti; ona ne Beelitz'de neler olacağını açıklamışlardı, ne de inşaat alanındaki çalışmalara ne zaman devam edileceği belliydi. Tam tersine, adamlarından bazıları başka projelere tayin edilmişti. Belki de idare, Noel ile yeni yıl arasında bir mola veriyordu. Ama bu, hiç de onların yapacağı bir şey değildi. Bu devletteki insan rotasyon sistemi şaşmaz bir düzende işlerdi. Bu nedenle, kendisi gibi bir uzmanı boş bırakmalarına daha da çok şaşıyordu. Dayanılmaz bir durum. Büyük kentler dışındaki yerleşim yerlerinde bir değişiklik, bir eğlence yoktu. Hiçbir şey yoktu. Dostluklar kurması da hemen hemen olanaksızdı. Her altı ayda bir, başka bir sıkıcı köye gönderiliyordu. Ve insanın sahip olduğu az sayıda ilişki de, seyahat sınırlaması nedeniyle, pek beslenemiyordu doğrusu.

Yoldan ayrıldı ve çalılıklar arasından düşe kalka ilerlemeye başladı. Iris olayını kafasından silip atmıştı. Şimdi düşünüyordu da, Marinella'yı arayıp Iris'i sorma isteğine karşı koymakla iyi etmişti. Iris şimdi or-

talıkta olsa bile, kendini ona göre ayarlamakta zorluk çekecekti. Kafasının içi pamukla doluydu sanki; ne okumak geliyordu içinden, ne de Devlet Arşivi'nde geçmişin hayaletleriyle karşılaşmak. Arşivi uyarıcı, bir uyuşturucu madde gibi kullanan bir sürü insan tanıyordu. İnsan organı ticareti üzerine bir haber, birkaç çıplak fotoğraf, bir Nazi bildirisi ya da penis protezi hakkında bir yazı ("Bu adam beni ne kadar seviyor olmalı ki sırf beni tatmin edebilmek için böyle bir şey takmaya razı"). Herkesin tercihleri vardı ve her şeye ulaşmak mümkündü; çünkü hepsi kaydedilmişti. Bilgisayara hakim olan birisi, ta 1990'lardaki her gazete sayfasını ekrana çağırabilirdi. Özellikle de gençler bunu bir spor haline dönüştürüyorlardı; belki de geçmiş hakkında şimdiki zamandan daha çok bilgiye sahiptiler. Oysa bundan yirmi yıl öncesine kadar buraları kasıp kavuran çılgınlık konusunda bir fikir sahibi olabilmek için, etrafa bir göz atmak yeterliydi.

Birdenbire ayaklarının altındaki toprak kaydı. Ellerini cebinden zamanında çıkaramadığı için, bir çuval gibi iki metre derine düştü. Yere çarpma esnasında omzu incindi. Güçlükle yana döndüğünde tuzağa düştüğünü anladı. Kare biçiminde kazılmış çukurun duvarları çok dikti. Umutsuzluk içinde toprağı avuçladı; ama küflü yığın parmaklarının arasında ufalandı. İmdat, diye bağırmaya başladı; fakat çok geçmeden kendini gülünç hissetti. Kim bulacaktı ki onu burada? Orman eski odun rezervi olarak ayrılmıştı; ama oduncuların buraya uğraması yıllar alabilirdi. Buradan sağ salim nasıl kurtulabileceğine ilişkin her düşünce, paniğe kapılmasına yol açıyordu. Şimdi de yağmur yağmaya başlamıştı. Çamurun içinde bir köşeye büzüldü. Bir saat sonra hava kararacaktı.

Yağmur dinmişti. Ağaç dallarından kurtulup düşen yağmur damlaları, kafasına sertçe çarptı. Her darbede bir dizi görüntü savruluyordu. Çeşit çeşit bir sürü göz gördü; konik gözler, kıllı gözler, jöle gözler, nane gözler, davul gibi şiş gözler, minare gibi zarif gözler, köpük köpük gözler, emilmiş ve tükürülüp atılmış göz artıkları... Bir atın ofkurduğunu duydu.

Bir at! Kendine gel Malin! Bakışları bir ağaç kökünün körpecik ucuna takıldı; bir el gibi ona doğru uzanıyordu. Bu olabilir, bu işe yarayabilir! Kökün etrafını temizleyince, daha güçlü başka kökler de çıktı ortaya. Toprak yeterince yumuşaktı ve ağırlığını taşıyabilecek kalın bir kök bulana kadar toprak duvarı eşeledi. Bulduğu kökün dayanıklılığını kontrol etti; sağlam olsa da, tutunabilmek için fazla kaygandı. Bunun üzerine,

kazağını çıkarıp gövdeyi kuruladı. Sonra da ona tutunarak santim santim tırmandı. Sol eliyle bir ot yığınını kavradı; sağ eliyle de kökü tutmaya devam etti. Sakın gevşeme, hadi... Duvarda bir sarkaç gibi hareket ediyordu; sonunda, bir bacağıyla kenara tutunabildi.

Orman toprağının üzerinde yatarken, biraz önce kurtulmayı başardığı kara deliği görünce başı döndü. Korku içinde öbür tarafa attı kendini. Böylece sonsuza kadar yuvarlanabilirdi ama, onu garip bir biçimde geriye çeken bir şeye çarptı. Tam üzerinde beyaz bir at şaha kalkmıştı; koşumlarını çekiştiriyor ve ön ayaklarıyla olduğu yeri dövüyordu. Atın üzerinde, kirli bir yün battaniyeye sarınmış, başında geniş kenarlı bir şapka olan sakallı bir adam vardı. Atın bacakları arasından, Malin, yavaş yavaş yaklaşan hırpani kılıklı birkaç kişi gördü. Aralarında kadınlar da vardı. Birisi elinde ateş etmeye hazır Rus yapımı bir makineli tüfek tutuyordu. Beyninin böyle şeyleri ne kadar sakin bir biçimde kaydettiğine şaştı.

"Ayağa kalk!" diye emretti sakallı adam.

Silahların kalkan horozlarının sesini duydu Malin.

"Burada ne arıyorsun?"

"Geziniyordum" derken, Malin de etrafını saran kişilerin kahkahalarına katılmayı çok isterdi. Açıklaması öyle gülünçtü ki.

Hursuzca Malin'in önünde bir ileri bir geri giden atın üzerindeki sakallı adam sordu:"Ne iş yaparsın?"

"Burada ne saçmalayıp duruyoruz?" diye bağırdı cırtlak bir kadın sesi. "İşini bitirsene!"

Malin kendini garip bir biçimde bomboş hissediyordu; olup bitenlerin dışındaydı sanki. Tüm korkularını o çamur deliğinde bırakmıştı. Paltosundaki toprak parçalarını silkelemeye başladı.

"Ne iş yaparsın?" diye tekrarladı adam.

"Yeniden doğallaştırma mühendisiyim."

"Nerede?"

"Otobanda."

Kendisine çok büyük gelen bir asker paltosunun içindeki ufak tefek bir kadın haykırdı: "Neyi yeniden doğallaştırıyorsunuz, salaklar?"

"Her şeyi," dedi Malin sakince.

"Her şeyi, öyle mi? Otobanı, boktan devleti, askeri diktatörlüğü, hepsini, ama hepsini, öyle mi?"

"Bırak onu, Paula," diye uyardı liderleri. Sonra atını şahlandırarak Malin'in üzerine sürdü. Malin, atın geniş göğsünün önünde, bir süpürge-

nin önündeki yaprak gibi ormanın içinde oradan oraya sürüklendi. Nihayet nefes nefese yola ulaştığında, binici onu rahat bıraktı.

"Defol git buradan," diye tısladı, "yoksa hiçbir garanti veremem." Adam dilini kısaca şaklattı, nal sesleri duyuldu ve kâbus sona erdi.

İliklerine kadar ıslanmış ve kemikleri sızlayan Malin, kendini o uzun yol boyunca eve sürükledi. Demek sahiden de orman insanları vardı; zaman zaman onların adlarının fısıldandığını duymuştu. Şimdiye dek buna inanmak istememişti. Merkez bilgisayarın her tren yolculuğunu, her alışverişi ve taşınmayı kaydettiği bir ülkede, kişisel şifre olmadan nasıl hayatta kalınabilirdi? En azından, Enformasyon Bakanlığı'nın verdiği haberlerde, yasadışı, partizan ya da buna benzer kişilerden söz edilmiyordu. Sorun resmi olarak mevcut değildi. Fakat bu insanlar bir şekilde hayatta kalmanın yolunu buluyor olmalıydı. Ama nasıl? Toplumda onlara yiyecek ve giyecek temin eden sempatizanları mı vardı? Eğer öyleyse, ne adına? Eğer gerçekten partizanlarsa, gitmesine neden göz yummuşlardı? Artık bunun üzerinde daha fazla düşünmedi; çok yorgundu.

Evine geldiğinde, ilk işi çamurlu giysilerini sıyırıp atmak ve bir duş almak oldu. Haftalık su hakkının neredeyse tümünü kullandı. Ardından Marinella'ya telefon etmeye çalıştı; ama telefon bozuktu. Telefonlar tamir edilmiyor, telefon şebekesinin çürüyüp gitmesine göz yumuluyordu. Ona bir elektronik posta gönderebilirdi. Böyle bir günden sonra yapması gereken iş buydu. Bilgisayarın posta kutusunda yeni bir harekât emriyle karşılaştığında, bundan iyice emin oldu: Münih yakınlarındaki Grünwald. Ondan, sorumlu mühendis olarak, üzeri betonla kapatılmış Isar'ın yine doğal yatağına sevk edilmesini istiyorlardı. Harika bir iş. Ve nihayet çok yakında da doğru dürüst bir kent...

"Bırak beni lütfen. Canım istemiyor." Iris onu saran kollardan kurtuldu.

"Peki canın ne istiyor?" diye sordu Martin Heiland ve Iris'in kulak memesini ısırdı.

"Gerçekleri öğrenmek," diyerek ayağa fırladı Iris.

"Öğrenmek istediğiniz gerçek nedir acaba?"

"Ne demek istediğimi gayet iyi biliyorsun."

Heiland kendini sırtüstü kanepeye attı. "Amma sinir var sende de! Üç hafta boyunca ortalıkta yoksun, ne arıyorsun, ne soruyorsun. Ondan sonra da karşıma çıkıp huysuz Xanthippe* gibi davranıyorsun. Sence bunda bir tuhaflık yok mu?"

Iris onu soğuk bir ifadeyle süzdü. "Bu ne?" diyerek önüne bir kibrit kutusu fırlattı.

Kibrit kutusunu açan Heiland'ın beti benzi attı.

"Evet, seni dinliyorum, Martin..."

"Bunu nereden buldun?"

"Bir askerin bedeninden."

Heiland ayağa kalktı ve pencereden dışarıya baktı. Zor durumda kalınca hep böyle yapardı. "Sen ne yaptığının farkında mısın?" diye konuştu zorlukla. "Seni anında tutuklatmam gerekirdi!"

"Bu benim sorumu yanıtlamaz. Kutunun içindeki ne?"

"Peki öyleyse, bunu sen istedin. Ama bugünden itibaren, ikimizin başında lanet bir sorun var. Eğer akıllıca davranmazsak, bu bizim hayatımıza mal olabilir. Buna değer mi; bir düşün bakalım, değer mi buna?"

"Martin, lütfen..."

"Bu çipin adı agresör ve saldırganlığa yol açıyor. Amerika'da geliştirilip on yıl boyunca başarılı bir biçimde test edildi. Merkezden gelen belirli bir elektronik sinyale tepki gösteren basit bir alıcı. Araçların üzerinde bulunan bilgisayarlara harekât emri verildiği andan itibaren, bu parça aktif hale geliyor."

"Ne demek bu?"

"Bu, askerler harekât boyunca belli bir davranış örüntüsünün etkisi altındalar demek. Psikoprogramları kısa bir süre için değiştiriliyor, aynı düzleme geliyorlar, işlemeye başlıyorlar. Görevlerini tam anlamıyla yerine getirdikleri de söylenebilir."

"Askerlerimizin, ne yaptıklarını bilmediklerini mi söylemek istiyorsun?

"Tam tersine: Ne yapmaları gerektiğini şimdi daha iyi biliyorlar."

Iris kendini bir koltuğa attı. Kulaklarına inanamıyordu. "Böyle bir şeyin altına imzanı attın ha?"

---

* Xanthippe: Sokrates'in karısının adı; hırçın, kavgacı, erkeğine rahat vermeyen kadın. (y.n.)

"Kararı kurul verdi. Oybirliğiyle. Altı ay içinde tüm ordu, tam bir milyon adam, bu çipi taşıyor olacak." Heiland bardağına konyak doldurdu. "Çip hakkında yanlış şeyler düşünüyorsun. Ben de o çipi taktırabilir ve hiçbir şey olmadan, yıllarca onunla ortalıkta dolaşabilirim. Çip yalnızca harekât halindeki askerleri etki altına alıyor. Eylem tamamlandığında, yani tekmil komutu verildiğinde, ikinci bir uyarıyla agresör pasif konuma getiriliyor. Herkes yine kendisi oluyor; hiç kimsenin özel yaşamı kısıtlanmıyor." Iris'in arkasına geçerek boynuna masaj yapmaya başladı.

"Dokunma bana!" diye tısladı Iris. "Bir daha asla dokunma bana..."

"Allah kahretsin, Iris! Bu ülkede ne olup bittiğinden haberin yok!"

"Öyle mi sanıyorsun? Senin manipüle edilmiş kahramanlarını gördüm; insanları vuruyorlar, öldürüyorlar, kendi halklarına karşı savaşıyorlar!"

Heiland yine pencereye döndü. Sözlerine ne zaman ara vereceğini çok iyi biliyordu; karşısındakinin duyduğu dehşete ne kadar hareket alanı tanıması gerektiğini inceden inceye hissediyordu. Ayrıca, verilen aralar, karşısındakinin sitemleri üzerine pişmanlık içinde düşünülüyormuş izlenimi de uyandırıyordu. Dikkatle konuşmaya başladı: "Bu duruma isteyerek düşmedik. Bizler korkunç bir mirasın yöneticileriyiz. Aldığımız önlemler başarılı olursa, on-yirmi yıl içinde yaygınlaşırlar. Yok eğer başarıya ulaşamazsak, insanlar, hayvanlar ve bitkiler sonsuza dek yok olacak demektir."

Döndü. Iris kanepeye boylu boyunca uzanmış, bir koluyla yüzünü kapatmıştı.

"Bizim yaptığımız hesaplar doğru," diye yavaşça devam etti. "Büyük tröstleri parçalayarak ekolojik çıkarları hiç taviz vermeden ekonomik çıkarların önüne koyduk. Tarımda devrim yaparak toprağın ve yeraltı sularının tamamen yok olmasını engelledik. Ölüm çarkını durdurmak için dev bir ekonomik çöküş yarattık. Kilit sanayiler ölü ve sözde gelişimin metastazları* frenlendi. İnsanları zapt etmemiz gerektiğini söyleyen sen değil miydin? Bu ülkede hiç kimse açlık çekmiyor, evsiz ya da işsiz değil."

Iris'in dudakları titredi, "Sürekli vaaz veriyorsun, vaaz, vaaz, vaaz,"

---

* Metastaz: Organizmanın herhangi bir noktasındaki bir hastalığın organizmanın başka yerine sıçraması. (y.n.)

diye hıçkırdı.

Heiland bardağına yeniden konyak doldurdu. Fransa ile iyi ilişkileri nedeniyle, kendisine düzenli olarak konyak gönderiliyordu.

"Bize gerekli olan yeni bir bilinç," dedi. "Bu konuda mükemmel iş çıkarıyorsun. İnsan neredeyse senin de bir tür agresör çip olduğunu söyleyebilir..."

Iris ayağa fırlayıp Heiland'a bir tokat attı.

Heiland, "Sen dışarıda ne olup bittiğini sanıyorsun?" diye çıkıştı Iris'e. "Ben sana söyleyeyim: Dışarıda yüzbin silahlı gerilladan oluşan bir ordu elini kolunu sallayarak dolaşıyor ve milyonlarca kişi, sanki bu insanlar şifa dağıtacakmış gibi, onları destekleyip koruyor. Eğer bunların üzerine gitmezsek, yarın bugün tepemize çıkarlar. Bu ülkenin bodrumlarında kaç ton plutonyum depolandığını kim bilebilir? Bu kişiler ormanları ateşe veriyor, hayvanları öldürüyor ve benzin stoklarımızı havaya uçuruyorlar." Iris'in yanına diz çöktü. "Orduya varana dek daha bir sürü sorun var. Dünya ikliminin gelişimi, denizlerin nükleer zehirlenmesi, atık sorunu, hammadde durumu. Sorun, konformizmi elinden alınmış bir kuşağın inatçı tepkisi karşısında başarısızlığa uğrayan bir politika yürütme lüksüne sahip olup olmadığımız. Ordu bizim silahımız; bir yirmi yıl daha geçtikten sonra, insanları doğru yola getirmiş olacağız..." Iris'in saçlarını parmaklarının arasına aldı. "Nasıl bir adam bu?" diye sordu.

"Hangi adam?"

"Çipini aldığın asker."

"Hayır, Martin, ismini asla öğrenemeyeceksin." Iris onu kendinden uzaklaştırdı, hızla ayağa kalktı ve mantosunu üzerine geçirdi.

"Asla..." diye tekrarladı sertçe ve kapıyı çarpıp çıktı.

Rahat bir barınaktı sahiden de. Bundan yüz yıl önce, Hitler'in Hazine Bakanı Hilmar Schacht'a ait olan bu ev, on beş–yirmi yıl boyunca Alman Kızıl Haçı'na hemşire yurdu olarak hizmet vermişti. Malin, binanın yan kanadından, bakımsız heykeller, çalılıklar ve muhteşem kayın ağaçlarıyla dolu iç avluya baktı. Arkasında, güneş kollektörleriyle donatılmış seralar ve yine eve ait tarlalar yer alıyordu. Buraya gelir gelmez, rustik tarzda döşenmiş bir salonda yemek ye-

mişti. Mutfakta çalışan kişiler vejetaryen menüyü iyi hazırlıyorlardı. Bir birahaneleri bile vardı; burası Bavyera'ydı ne de olsa. Onarımdan yeni geçmiş geniş odalar, ona Tübingen'de tahsis ettikleri sıkıcı standart daireyle tam bir tezat oluşturuyordu. İki oda ve bir medya odası ona ayrılmıştı. Diğer birimler daha küçüktü; ama burada oturan ve çoğu kendi çalışma grubunu oluşturan kırk kişinin hiç biri de konforun yetersiz olduğundan şikâyet edemezdi.

Bilgisayarın başına oturdu ve Greencard'ı deliğe soktu. Kimlik bilgileri, anında ekranda göründü; ayrıca görevinin tam tanımı, projeyle bağlantılı tüm bilgilere ulaşılabileceği bilgi bankasının şifresi de bildirildi. Bu andan itibaren, yine şebekenin içinde yer alıyordu. Fakat işe başlamak için kollarını sıvamadan önce, hastasını bizzat yakından incelemek istiyordu.

Isar, evden birkaç yüz metre ötede, vadi boyunca akıyordu. Hemen bu akşam görevinden ayrılacak olan bölge başkanıyla bir brifing yapacaktı. Mutlaka burada da, şimdiden bilgi edinmesinin faydalı olacağı birtakım öngörülemez durumlar vardı. Bunlar genellikle, cihaz temininden kaynaklanan zorluklardı.

Yarısından itibaren dümdüz bir çizgi halinde çıplak kalmış dik yokuştan aşağı indi. Kesik ağaç kökleriyle bezeli alanın alt kısmında, kıyıdaki beton setin etrafını elektrik direkleri çepeçevre sarıyordu. Ayaklarının önünde uzanan, tıkanmış bir sanayi kanalıydı. Eski enerji santrallerinin yarattığı tıkanıklık akarsu olma özeliğini tümden yok etmişti. Önceki kuşakların enerji açlığı, nehri kilovatlarla hesaplanan bir boyuta indirgemişti. Karşısındaki derin kraterler, sanayi için çakıl çıkarılan zamanları anımsatıyordu.

Malin beton eğimden aşağı kaydı ve selamlamak istercesine, elini bulanık ve durgun suya daldırdı. Çeşitli türlerdeki nehir sakinleri yerine, yosunlu köy göletlerinden bilinen organizmalar yerleşmişlerdi. Bu bölümdeki iş yıllarca sürebilirdi. Bu düşüncenin hoşuna gitmediği söylenemezdi. Küçük bir sanat eseri yaratabilirdi. Burada işleri bittiğinde, en azından eski çeşitliliğin canlanmasının ön koşulları yaratılmış olacaktı. Çayırlık alan ve kızılağaçlarla kaplı sık bir bitki örtüsü hayal etti. Bitkilerin gölgesindeki serin su zengin bir oksijen kapasitesine sahip olacak, güçlü kökler su yükseldiği zamanlarda kıyıyı erozyondan koruyacaktı. Suyun içinde nehir akrepleri ve küçük balıklar dolaşacak, köklerle taşlar arasında, çoğalmak için yeterince sakin yerler bulabileceklerdi.

Beton duvara yalpa vuran boş bir midye kabuğunu sudan çıkardı. Bir zamanlar binlercesi dere ve nehirleri dolduran istiridyeler de ortaya çıkardı belki. Fakat sanayi atıkları ve asit yağmuru, neredeyse her yerde, bu hayvanların yaşam koşullarını ellerinden almıştı. Sonuçta, havayla besinden çok, zararlı maddeleri solumuşlardı. Elindeki midyeyi inceledi. Bu hayvanların bazıları 120 yıla kadar yaşıyorlardı. Mükemmel bir doğa arşivi. İnsanların işlediği günahları kalkerli kabuklarındaki yıl çizgilerinden okumak mümkündü laboratuvarda. Çernobil ve Ignalina bile kayıtlıydı onlarda.

Geldiği yoldan dönerken, kıyıdaki elektrik direklerinin yerine kurulacak su değirmenlerini, çoşkuyla akan nehrin suyunu paletleriyle bir güzel havalandıran ahşap kanatları düşledi. Fakat her şeyden önce, havalı çekiç, ekskavatör ve yıkımlarda kullanılan çelik kürelerin devreye sokulması gerekiyordu. Doğaya geri dönmek: Bu onun için önce kulakları sağır edici bir gürültüye katlanmak anlamına geliyordu.

Saat on altı. Wingert her an gelebilirdi. Heiland, konunun bir sonraki hafta, kurulun aylık olağan toplantısında ele alınana kadar bekleyebileceğini düşündüğü halde, Enerji Bakanı Wingert görüşmek konusunda ısrar etmişti. O, dostuydu ve şu sıralar dostlarına ihtiyacı olabilirdi. Çünkü Iris konusundan kendisine itiraf etmek istediğinden daha fazla etkilenmişti. Elbette bu olayı ona anlatmayacaktı. Aksi takdirde, Iris'i doğrudan cellata teslim etmeden, onun bu hassas keşfiyle nasıl baş edeceğini bilemezdi. Tek ümidi Iris'in mantıklı davranmasıydı. Hanımefendinin atak mizacı ve değer yargıları göz önünde tutulursa, büyük bir risk söz konusuydu.

Wingert paltosunu çıkardığında, "Önce seninle özel olarak konuşmak istedim Martin," dedi. "Diğerlerinin önünde sana ihanet ediyormuş havası yaratmak istemedim. Onların bu konuda nasıl düşündüğünü biliyorsun."

"Hangi konuda?

"Ee, şu muhbirlik sistemi hakkında. Bu sistemi sen yarattın ve ben de şimdiye dek sana hep destek oldum..."

"Bu, artık destek olmayacağın anlamına mı geliyor?"

"İçki var mı?"

Heiland hayretle başını kaldırdı; Wingert normalde içki içmezdi. Bara yöneldi. "Konyak, viski?..."

"Fark etmez..."

Wingert, hafifçe titremelerini gizlemek için ellerini oğuşturdu.

"Sağlığına dostum," diyerek sırıttı Heiland, "hadi bakalım başla tarruza."

Konuğu konyağı bir yudumda dikti ve silkindi. "Biliyorsun ki benim de bu sisteme yönelik bazı tereddütlerim var. Bunları şimdiye kadar dile getirmedim; çünkü senin tezlerin bana bir anlamda mantıklı geliyordu. Ama şimdi sana söyleyeceklerimin etikle bir ilgisi yok. Ben yalnızca olgulara dayanıyorum. Biz kapasitemizin sınırlarına toslamış durumdayız. Lanet olası rezervlerimizin tamamı tükendi."

"Kusura bakma ama, bu çok saçma. Bu ülkede, yirmi yıl önce kullanılan elektrik ve su miktarının yaklaşık onda biri tüketiliyor. Kentlerimiz ve kasabalarımız geceleri zifiri karanlık. Firma tabelaları, reklam panoları, tüm o neon büyüsü yok artık. Tüm elektronik cihazların yüzde doksanı kullanımdan kaldırıldı; güneş kollektörlerine sahip olmayan her evin tüketimi kısıtlandı. Sanayii tüketimi yüzde seksen oranında azaltıldı ve kendine ait rüzgâr parklarıyla besleniyor. Ne düşünüyorum biliyor musun? Bence sen panikçi fraksiyonunun dolduruşuna gelmişsin. Her bakanlıkta böyle adamlar var."

"Mesele bundan ibaret değil işte. Enerji ve nükleer santrallerin tamamen devreden çıkarılması, benzin ve gazın hiç kullanılmaması hesabı bozuyor. Güneş, rüzgâr ve su enerjisi, küçük boyutlara indirgenmiş enerji ihtiyacını şimdiye dek ucu ucuna kapatabiliyordu. Ama senin muhbirlerin işbaşına geçtiğinden beri artık yetmiyor. İhbarları karşılığında fazladan kilovat saat enerjiyle ya da suyla ödüllendirilenlerin sayısı geçen sene dört milyondu; bu yıl ise, bu sayı altı milyona ulaştı. Seni temin ederim, gelecek yıl on milyonu bulacaktır."

"Desene, boktan bir halk."

"Neden, biliyor musun? İnsanlar, devletin yürürlüğe koyduğu karanlıktan kaçabilme ve sefaletlerinde bir nebze insanca yaşayabilme şansına ancak bu şekilde sahip olabileceklerini düşünüyorlar da ondan. Eğer gece lambası biraz daha uzun süre yanacaksa, bunlar büyükannelerini bile ele verir. Bana bir içki daha ver."

Heiland bardağı tazeledi.

"İmkânlarımız sınırlı," dedi Wingert. "Bu ülkede yaşıyor olmakla şanslı olduğumuz pek de söylenemez. Biyolojik gaz, atık yönetmeliği uyarınca, haklı olarak kullanımdan kaldırıldı. Amerika'daki gibi jeotermal enerji kazanımı da söz konusu değil. Aynı şekilde, elimizde kalan az sayıdaki kıyı da enerji parklarına dönüştürülemeyeceği için, daha fazla deniz santrali ve barajlarda hidroelektrik tesisleri kurmak da mümkün değil. Bize yardımcı olacak tek şey, yani fotosentezin geliştirilmesiyle bitkilerden enerji kazanımı, henüz başlangıç evresinde. O aşamaya gelmemize en az on yıl daha var."

Heiland dostunu gülümseyerek dinliyordu.

"Tasarruf olanağımız kalmadı, Martin, kendini kandırma; bu, ayaklanmaya neden olabilir. Bu durumda, bir ihbarcılar ordusunu sadece bir yerlerde birinin bir tavuk kestiğini, yasadışı yollarla yakacak odun temin ettiğini ya da birinin motosikletle bir tur attığını bilgisayarla bildirmesi karşılığında elektrikle beslemek saçma. Bildirilen suçlara bak: hepsi çerez. Biri bir ağaç kesmiş: bitki istismarı. Bir başkası kendisine bir tahta bölme yapmış: inşaat yasağının ihlâli; bir üçüncüsü gömleklerini eski bir deterjanla yıkıyor: kimyasal kirlilik. Vesaire, vesaire..." Boş bardağını kokladı. "Geçen hafta Paris'teydim; senin sistemine gülmekten kırılıyorlar. Fransa'da böyle bir şey yürümezdi canım."

"Almanya'da mükemmel yürüyor," diye yanıtladı Heiland. "Burada her şey korku üzerinden yürür; bunu sen de biliyorsun."

Wingert ona ciddi bir ifadeyle baktı: "Verilerimi gelecek hafta diğerlerinin önünde de tekrarlayacağım, Martin. Dostun olarak sana bir öneride bulunacağım: Ödün vermekten kaçınma; günah kataloğunu silah kaçakçılığı, uranyum hırsızlığı ya da çöp yakma gibi büyük suçlarla kısıtla. İhbarcılara daha az şeker verince yasalar da değişmiyor ya. Bunların üzerinde düşün; durum senin için tehlikeli olabilir. Kurul seni devre dışı bırakmak için fırsat kolluyor. Bütün bu gidişat pek hoşlarına gitmiyor. Hele hele şu ordu hikâyesinden sonra. Ellerinden gelse çiple ilgili kararı geri alırlardı."

Wingert haklıydı. Ucuz ihbarları artık ödüllendirmeyecekti. Orduya daha çok önem veriyordu. İki yıldan beri uygulanan ihbarcılık sisteminden sonra, kuşku virüsü halkın içinde yeterince kök salmıştı zaten.

"Ben bu tür teknik ıvır zıvırdan anlamam ama, Iris neden yalan söylesin? Sence bu şeyleri neden derinizin altına yerleştiriyorlar? Aşk hayatınızda bir artış sağlamak için mi?"

Boon, Marinella'ya soğuk bir ifadeyle baktı.

Marinella onun göğsündeki kılları çekiştirdi. "Bunun için karnına da bir çip yerleştirmeleri gerekirdi..."

"Iris sana bunları buradayken neden anlatmadı da şimdi anlatıyor?"

"Söyledim ya: ancak şimdi öğrendiği için."

"Doğru olduğunu varsayalım. Yalnızca varsayalım. Bu gerçeği Enformasyon Bakanlığı'nda çalışan herkese açıklayacaklarına ciddi ciddi inanıyor musun?

"Belki de önemli ilişkileri vardır."

"Kiminle? Tanrıyla mı?" Onu kendine doğru çekti. Bir süre sonra, "Onlardan beklenirdi doğrusu..." dedi. "Boktan bir durumda olduğumun farkında mısın acaba?"

Marinella başını salladı.

"Bir dahaki rutin muayenede okkanın altına giderim. Yarayı gördüklerinde onlara ne diyeceğim?"

Marinella, Paul'e sokularak, "Ortadan kaybolman gerek," diye mırıldandı.

"İmkânsız! Ben onları iyi bilirim ve inan bana, seni de yakalayacaklar. Bu kesin."

"Iris sana yeni bir kimlik bulur," dedi Marinella sessizce.

"Peki biz ne olacağız?" diye sordu Paul. Marinella'nın bedeni tir tir titriyordu.

Boon, Marinella'nın başını ellerinin arasına aldı. "Seni de gözaltında tutacaklar..."

Marinella, gözleri yaşlarla doldukça daha enerjik bir biçimde onun kollarındaı kurtulmaya çalıştı; ama Boon onu bırakmadı. Başlarına gelene inanamazmış gibi birbirlerine baktılar.

Sonunda Boon yapmacık bir neşeyle sordu: "Sahiden bende ne buluyorsun?"

Marinella Boon'a sımsıkı sarıldı, hıçkırıkları dalga dalga yayılıyordu.

Laura Philine'i, Manuel'i almaya geldiğinde yalnızca kısa bir süre görmüştü. Bu yüzden de, Peer'in abartılı üslubuyla bıkıp usanmadan söylediği gibi, Philine'in "ışıl ışıl" olup olmadığını bilmiyordu. Her halükârda misyonunu başarıyla tamamlamıştı; sekiz bin üyesi olan Usedom Meditasyon Komünü nihayet Hopisine kavuşmuştu. Bu Hopinin bir kadın olması, çoğu kişi tarafından müthiş bir şans olarak değerlendiriliyordu. Kadınların ruhani eğiticilik yapmasına nadiren rastlanıyordu hâlâ. Bugün, bin tane seçilmiş insan, Heringsdorf'ta Kızılderili kadın ile tanışma fırsatına sahip olacaklardı. Onların arasında yer aldığı için, Laura kendini şanslı sayıyordu. Philine, muhtemelen oğlunun ısrarı üzerine, onu da davet etmişti.

Baltık Denizi kıyısındaki eski tatil köyünün kaplıca oteli iletişim merkezine dönüştürülmüş ve her tarafı güzelce süslenmişti. Ön avlunun bir tarafında GO! Devletleri'nin resmi arması, üzerinde birer güneş kursuyla kırmızı beyaz bayraklar, tam karşısında da, üzerinde konik biçimli bir haç olan, yine aynı renkteki bayraklar dalgalanıyordu. Her iki sembolün kökeni de Hopi mitolojisiydi. Güneş kursu saflık ve erkekliğin sembolüydü; haç ise, saflık ve dişiliği sembolize ediyordu. Camdan yapılmış lobide, tavandan dört kutsal taş levhanın resmini taşıyan, dev boyutlarda bez afişler sarkıyordu. Hopilere göre, bu levhalardaki mesajlar, dünyanın başlangıcında Büyük Ruh Massau tarafından üflenmişti.

Laura bunları okumaktan vazgeçti; çünkü çok fazla itiş kakış vardı. Bunun yerine, kalabalığın akıntısına kapılarak toplantı salonuna sürüklendi. Salonun baş köşesi bir pankartla süslenmişti; pankartın üzerinde şu mesaj vardı: "*Ben özgür ülkeydim, berrak su, saf rüzgârdım, bereket fışkırıyordum. Yaşayan Tanrı'nın milyonlarca canlı suretinden oluşan bir halktım. Köyüm çepeçevre dostluktu. Çocukları ve sözcükleri yetiştirdim. Ben kültürdüm. Yaşam benim kültümdü, dünya benim kültümdü, ölüm benim kültümdü. Benim zamanım, saatlerin olmadığı bir zamandı.*"

Laura yedinci sırada bir yer kapabilmişti. Etrafına bakındı. Salon neredeyse dolmuştu. Ortalığa, ancak Philine ve Kızılderili kadın bir yan kapıdan sahneye çıktığında yatışan, heyecanlı ve törensel bir beklenti havası hakimdi. Dhyani önündeki masanın üzerine bir kristal koydu. Seyirciler ayaklarını yere vurdular. Laura, yoğun uğultuya dudaklarında çekingen bir tebessümle kulak veren ve bakışlarını bir çiçek tarlasının üzerinde gezdirir gibi seyircilerin üzerinde dolaştıran Kızılderili kadından göz-

lerini ayıramıyordu. Üzerinde sade bir keten elbise vardı; uzun siyah saçları örgülüydü. Tezahüratların sonu gelmiyordu bir türlü. Bu coşku ancak Philine'in sakinleştirici el hareketleriyle yavaş yavaş duruldu.

"Sevgili arkadaşlar," dedi Philine duygu yüklü bir sesle, "size Dhyani'yi tanıtmak istiyorum." Sözleri yeni bir alkış dalgasıyla kesildi. "Eğer böyle devam ederseniz," diye İngilizce devam etti, "hiçbir bilgi edinemeden, hepimiz kutsal toprakları boylayacağız."

Bu sözleri takip eden kahkahaları bastırmak, selamlama şamatasını zapt etmekten daha da zordu; Kızılderili kadın da kendini koyverdi. Laura da kendini tutamayıp güldü. O kadar içten gülüyordu ki diğerleriyle bütünleştiği duygusuna kapıldı. Burada bulunan herkes bunu hissediyor gibiydi. Tüm mekân gizemli bir enerjiyle dolmuştu.

Philine, "Dhyani bir yıl boyunca bizimle yaşayacak," diye yeniden söze başladı. "Köylerimizi ziyaret edip konuşmalar yapacak. Bunun için ona çok teşekkür ederiz. Dünyamızın bu zor durumunda, bin yıllık bilgisini insan ailesinin tüm canlılarının uyumu için insanlığın hizmetine sunmayı üstlenen Hopi halkına da çok teşekkür ederiz."

Seyirciler ayağa kalkıp çılgınca alkışlamaya başladılar. Dhyani buna bir süre göz yumduktan sonra, belli belirsiz bir biçimde elini kaldırdı. Ortalık birkaç saniye içinde sessizleşti.

"Gerçek benim," dedi tok bir sesle. Masanın yanından geçerken, parmakları, sanki rastlantısal bir biçimde, kristale dokundu. "Gerçek benim," diye tekrarladı podyumun kenarında. Gözleri seyirci sıraları arasında gezindi; insanlar onun bakışlarına dayanmakta güçlük çekiyorlardı. Bu bakışlara hedef olma tehlikesiyle karşı karşıya geldiğinde, Laura da başını yana çevirdi. Dhyani yumuşak bir sesle konuştu: "Aranızda bu ifadeye kuşkuyla bakan ya da küstahlık olarak gören kimse yoktur umarım. Bu cümle bana ait değil; herkes onu kullanma hakkına sahiptir. Hayvanlar, bitkiler, taşlar onu çoktandır biliyor, ona göre davranıyorlar. İnsanlar da artık kabul etmeliler. Bu cümleyi telaffuz etmenizi istiyorum. Söylediklerimi tekrarlayın: ben gerçeğin ta kendisiyim."

Yanıt, belirsiz bir mırıltıydı.

Dhyani güldü: "Bunun gerçek olduğuna inanıyor musunuz? Hadi tekrarlayalım : Ben gerçeğin ta kendisiyim."

Mırıltılar kuvvetlendi.

"Daha iyi. Tekrar deniyoruz." Başlamaları için işaret verdi.

"GERÇEK BENİM," diye yüksek sesle belirgin bir cevap aldı.

"Güzel. Siz beyazların en basit şeyleri kavraması neden bu kadar uzun sürüyor? Nedenini size söyleyeyim: fazla düşünüyorsunuz."

Seyirciler çekingen çekingen güldüler. Laura bu durumu utanç verici buldu; bir meditasyon komünündeki insanlar bile dışarıdakiler kadar tutuktular. Bunun kendisi için de geçerli olduğunu düşünüyordu. Aniden ikinci sıradan çıkıp sahneye tırmanan Manuel'i fark etti.

Manuel yüksek sesle ve kararlı bir tavırla, "Ben de gerçeğim!" dedi.

Gerilim bir anda yok oldu ve salon az önceki neşeli havasına büründü.

Dhyani yerine oturarak oğlanı kucağına aldı.

"Son yüzyıllarda, Avrupa'dan yola çıkarak sinsice yayılan ve bir zehir gibi tüm dünyayı etkisi altına alan rasyonalist düşünce biçiminin üzerinde biraz daha duralım. Sizin kendi ölçütlerinize göre, sizin mantığınızın ölçütlerine göre, insanın üstün, soyut bir varlık olarak tanımlanması gerekirdi. Aslında bundan kuşkuya düşmeliydiniz. Çünkü son kertede, bir kişiliği oluşturan şey ne elle tutulabilir, ne de ölçülebilir. Hiçbir sevinç, hiçbir acı, ne kadar mantıklı olursa olsun hiçbir düşünce. Gurur, kıskançlık, aşk, alçakgönüllülük, öfke, açgözlülük, can sıkıntısı, iktidar hırsı - hiçbiri de görülemez, koklanamaz, duyulamaz, tadılamaz. Her iyi ya da kötü sıfat cisimsizdir. Aracılığıyla kişiliğimizi tanımladığımız tüm duyular evreni, yaşamımız boyunca görünmez kaldığı halde tüm edimlerimizi belirliyor. İncindiğimiz zaman, kalbim kan ağlıyor; mutlu olduğumuzda da, kalbim sevinçle doldu diyoruz. Bunların hiçbiri bilimin laboratuvarlarında kanıtlanamaz. Buna rağmen, her birimizin ruhsal durumu ifadesini bedende buluyor. Bunun en belirgin örneği, doğa halkları tarafından uyarı işareti olarak algılanan hastalıklardır. Ama bu konuyu bir başka sefer ele alırız. Yalnızca şu kadarını söylemek istiyorum: Yanlış bir yaşam tarzının semptomları, kimyasal bombalarla düzeltilemez.

Beni anladınız mı? Aranızda, gücünü elektrik prizinden aldığını ciddi ciddi iddia eden birinin olmadığını varsayıyorum. Bu nedenle, bir çocuğun güvenlik duygusunu kaybetmiş olan herkese, kendisine şu soruyu sormasını öneriyorum: Kalbimin atmasını sağlayan enerji nasıl bir enerjidir, nereden kaynaklanır ve ben onunla nasıl bir bağlantı içindeyim? Yanıtı basit: Biz hepimiz devasa bir ağın parçalarıyız; varoluşumuzu aynı kaynaktan besliyoruz. Yaşadığımız hiçbir şey yalnızca bize ait değil; her duygu, geldiğimiz ve ölümden sonra da döneceğimiz enerjinin za-

mandışı ve sonsuz denizinden ödünç alınmıştır. Demek ki her maddi biçim, kendimiz için talep ettiğimiz saygıyı hak etmektedir.

Benim kabilemin ve diğer doğa halklarının tüm bilgeliğinin temelinde de bu yatar. Dünyamızın kirliliğini ortadan kaldırmak istiyorsak, ilk önce kalbimizdeki ve kafamızdaki kirliliği yok etmek zorundayız."

Küçük Manuel'in, deminden beri büyülenmiş bir biçimde elinde çevirdiği kristalin spotlar altındaki yansımaları, onları yeniden enerjiyle doldurmak istercesine seyircilerin yüzünde dans ediyordu. Işık birkaç kez Laura'yı da yalayıp geçti.

Dhyani'nin sesi yeniden duyuldu: "Gezegensel bir aile gibi, kutsal bir yasayla birbirine bağlı dostlar olarak çalışmayı öğrenmeliyiz. Her tür kirliliğe rağmen içimizdeki yaratıcı öğeler bir zarar görmediler; onlar yalnızca düşüncemiz tarafından karartıldılar. Bugün herkes, ama herkes, kendisini yaradılışla bir tutup tutmadığını kendisine sormak zorundadır. Ya evet ya da hayır. Yanıt asla 'belki' olamaz. Dünya, üzerinden ilham enerjisinin aktığı bir örgü ile kaplıdır. Birinin kafasında oluşan her düşünce, bu ağın içinde yer alır ve nihayet, bu ağdan maddesel büyüme ortaya çıkar. Bu şekilde, etrafımızdaki koşullardan biz de sorumlu oluruz.

Kendimizle ve başkalarıyla ilgili düşüncelerimiz yaşamın akışını belirlerler. Sevgi dolu davranmaya çaba gösterirsek, nihayet biz de dünyaya bir şeyler geri vermiş oluruz. Fazla vaktimiz kalmadı artık. Eğer bu iliği kemiği sömürülmüş yaratıktan sevgimizi, doğru edimlerimizi ve saygımızı esirgemeye devam edersek, kendini tamamen kupkuru kalmış hissedecek ve bizi beslemekten aciz olacak. Fakat minnet içinde almayı ve vermeyi öğrendiğimiz anda, bu biyofiziksel enerjimiz genişleyecek ve tekrar bize geri dönecek. Bu olgu artık bilimsel olarak kanıtlanmıştır. Herkes, her yerde bu pozitif titreşimden payını düşeni alır, sorumlu davranmaya değdiğini kavrayabilir. Düşmanımız dışarıda bir yerde değil, düşman kendimiziz..."

Bu arada Manuel Laura'yı keşfetmişti. Dhyani'nin dizlerinden kayarak kristali kaptı ve doğruca Laura'nın yanına gitti."Güzel değil mi?" diye sordu ve Laura'nın koltuğuna sıkıştı.

"Evet, çok," diye fısıldadı Laura. Kendisine yönelen bakışlardan rahatsız olmuştu.

Manuel, "Kadının anlattıkları hoşuna gidiyor mu?" diye fısıldadı kulağına.

"Evet," diye karşılık verdi Laura.

"Bence saçma..."

Laura onun elini sıktı. "Şşşşt..."

Dhyani yeniden ayağa kalkmıştı. "Bizim görevimiz, ruhumuzu tüm canlıların iyiliği için berrak tutmak. Sonuçları hakkında bir bilince sahip olmadan hareket edersek, başkalarına zarar veririz. Ya şimdiki ya da daha sonraki kuşaklara. Biz Kızılderililer şöyle deriz: Birbirimizi selamlama biçimi ve tarzından başlayarak, sözcüklerimiz ve davranışlarımızın yedi kuşak sonra ne anlama geleceği üzerinde düşünelim. Beyaz kültürde, gücün bir şey için ya da bir şeye karşı kullanılmak için var olduğu düşünülürdü. Bu yanlış. Güçlü olmak demek, tamamen ve bütünüyle varolmak demektir. Yaşamların birbirine ait olduğu gerçeğini öyle bir yoğunlaştıralım ki her an etkili olabilsin. Sizin uyanmanızı sağlayan ilaçtır. En etkili ilaç meditasyondur. Ben size gerçeğin her zaman elimizin altında olduğunu öğretmeye geldim. GERÇEK BENİM. Bunu unutmayın. Ve bu cümlenin bizim hepimize ait olduğunu da unutmayın. Sizinle birlikte olacağım için seviniyorum."

Philine arkadaşını kucakladı ve Dhyani'nin Peenemünde ile Ahlbeck arasında yapacağı konuşmaların tarihlerini bildirdi. Manuel kristali sahneye geri götürdü; sonra da gelip Laura'nın elini tuttu. "Ben seninle geliyorum," dedi gözlerini kırpıştırarak, "iyi, di mi..?"

SHIT-IN kapalıydı. Eszra, fabrika alanında görülmek istemediği için, karanlık basana kadar iki saat boyunca kentin dışında gezinerek vakit geçirmeye çalıştı. Rüzgâr, yağmur sonrası tarlalarda oluşan su birikintilerini kamçılıyordu. Patlak yağmur oluklarından son sağanağın artıklarının damladığı, terk edilmiş bir samanlığın yanından geçti. Kasvetli gökyüzünde kargalar daireler çiziyor, sarkık elektrik telleri çelik bir direğe yakınırcasına sürtünüyordu. Şimdi kaygan kimyasal çamuru çiğnemekte olan iş arkadaşlarını düşündü. Pek de uzağa gidememişti. Mutlaka dairesine gidip bakmışlar ve kaçak olduğunu bildirmişlerdi. Eğer yanına gitmiş olsaydı, belki de Laura'nın başını derde sokacaktı. Her halükârda, artık tamamen Tamara'nın yardımına muhtaçtı.

Hava kararınca, arka yoldan tesislere doğru ilerledi. Ortalıkta hiç kimse yoktu. El yordamıyla bacanın yanına vardı ve zemindeki kapağı

kenara itti. Aşağıda, Aral mavisi renginde bir ışık yanıyordu. Kimse yoktu. Eszra yere oturup kumanda tahtasını eline aldı ve ışığı portakal kırmızısı "Lucoca"ya ayarladı.

"Burada ne aradığını sorabilir miyim?"

Eszra irkildi. Yağ deposuna giden kapıda duran uzun boylu tipi girerken fark etmemişti; sanki onu bir yerlerden tanıyor gibiydi. "Özür dilerim, burada birinin olduğunu bilmiyordum. Ben Tamara'yı arıyorum."

"Burada değil."

"Gelecek mi acaba? Çok önemli de."

Oğlan kumandayı elinden aldı. "Sen şu kurabiyeleri yiyen kişisin, değil mi?"

Eszra utangaç bir biçimde sırıttı.

"Kaçtın değil mi?"

Demek Tamara çenesini tutamamıştı.

"Tamara birazdan dönecek," dedi oğlan ve pantolonunu silkeledi. İnce uzun bir yüzü, zarif hatlara sahip bir burnu ve cin gibi neşeli gözleri vardı. "Bu arada, benim adım Mark."

"Bunları sen yaptın, değil mi?"

"Beğendin mi?"

"Çok eğlenceli."

"Eğlenceli mi? Öyle olsun. Gelince ona arka tarafta olduğumu söyle."

Hoş bir karşılaşma olduğu söylenemezdi. Tamara onu burada saklarsa, nasıl yürüyecekti bu iş? Tip şimdiden kıskanmaya başlamıştı. En iyisi, yarın erkenden işyerinde boy göstererek bir bahane uydurmak ve uslu uslu geri kalan zamanın geçmesini beklemekti. En mutlu insanlar aptallardır... Tam yola koyulacakken, Tamara merdivenlerden indi. Eszra'yı bir savaş ganimetiymiş gibi inceledi. Eszra çekingen çekingen omuz silkti. "Mark sana arka tarafta olduğunu söylememi istedi."

Tamara ona bir öpücük verdi. "Onunla konuştun mu?"

"Pek sayılmaz..."

"Kalmak istiyormusun?"

"Bilemiyorum, yani, olur mu ki? Onun bundan hoşlanacağını sanmıyorum."

"Bu benim sorunum. İstiyor musun?"

"Evet."

"Gel hadi."

Yağ deposunun yanından geçip uzun bir yeraltı koridoruna girdiler. Eszra Tamara'nın peşinden giderken, karşı konulmaz bir çekime kapıldığı bu bodrumda yaşamı hakkında kararlar alındığını hissetti. Fakat, neler yapıp yapmayacağı konusunda dışarıda çok daha sert kararlar almıyorlar mıydı? Tamara neden bu riske giriyordu? Durumu Laura'dan çok daha tehlikeliydi. Meditasyon komünlerinde, devlet, kimsenin peşinden casusluk yapmazdı. Tamara onu hafif aydınlatılmış bir odaya götürdü; Mark odadaki bilgisayarın başında oturuyordu. Ona bakmadan sordu, "Ne kadar iyisin?"

Tamara açıkladı: "Devlet Arşivi'ni kastediyor."

Eszra bilgisayarı inceledi. Korktuğu gibi sağdan soldan toplama özel bir yapım değil, standart modellerden biriydi. "Bir deneyeyim bakalım," diyerek parmaklarını oynattı.

Mark sandalyeyi ona devretti. "Yirmi yıl önce, istasyonun önündeki altı kavak ağacı kesildi. Gerekçe: Bir fırtınada yerlerinden sökülebilir, insanlar ve otomobiller için bir tehlike oluşturabilirler. Bana bunun sorumlusunu bul."

Eszra yerel gazeteyi tarayıp yaklaşık tarihi, Bebra ve istasyon sözcüklerini yazdı, ağaç kıyımı kodunu seçti ve öykü bütün ayrıntılarıyla ekranda göründü. Olayın sorumlusu belediye başkanının bizzat kendisiydi; kıyımın gerçek nedeni, ön avluda bir bina yaptırmak istemesiydi.

"Heinrich Berenkamp."

Tamara sevincini gizlemeye çalışarak alkışladı.

"İkinci aşama: Şu cümleyi kim söyledi: Ekolojinin özellikle de doğabilimsel ve etik yönleri, hukukçular için alışılmışın oldukça dışındadır?"

Doksanlı yıllardaki bakış açısını andırıyordu. Adalet de vardı. Adalet ve Ekoloji. Veriler pek fazla sayılmazdı. Ekolojik hukuk devletine giden yola girmeliydi. Soruyu tekrarlattı ve bilgisayara kaydetti. Birkaç saniye sonra onaylandı: Klaus Bosselmann: Doğa Aşkına, baskı tarihi 1992, sayfa 356.

Tamara bu kez daha çoşkulu alkışladı.

"Üçüncü aşama," dedi Mark soğukkanlılıkla. "Herman kim? Tek n ile."

"Herman mı?"

"Aynen. Bir ön ad ya da soyadı değil."

Herman'ın birçok anlamı olabilirdi: bir tayfun ya da askeri bir ope-

rasyon, bir kült figürü, tıbbi bir proje ya da bir obje.

Şu ana kadar yöneltilen sorulara bakılırsa, ortada büyük bir pislik olmalıydı. Görünüşe göre, çok angaje insanlarla birlikteydi. Herman. Gen teknolojisine gir. Bitki Herman'ları yoktu. Ya hayvanlar? Sanki sığır eti kızartmasının kokusunu almıştı! Şimdi alfabede tıkır tıkır geziniyordu.

"Herman, Gene Farming Europe tarafından klonlanan ilk Alman boğasıydı." Güldü, "Öğrenmek istediğiniz bu muydu?"

"Evet!" diye haykırdı Tamara ve neşeyle yerinde zıpladı.

Mark onaylarcasına başını salladı. "İçgüdüleri yerinde... Okey, sırrımızı ona açabilirsin."

Tamara Eszra'nın yanına diz çöktü. "Biliyor musun, Mark ve ben, bu domuzların bu işten öyle basitçe yakalarını sıyırmalarına izin vermek istemiyoruz. Onların hepsi kayıtlı; sadece bulup ortaya çıkarmak gerekiyor. Bunu bizim için sen yapacaksın."

"Onlara ne yapmayı düşünüyorsunuz?"

"Alınlarına Kabil damgasını, yani kardeş katilliği damgasını basacağız." Dünyada bundan daha güzel bir şey olamazmış gibi güldü Tamara. Bunları söylerken Mark'a bakış biçimi Eszra'nın hiç hoşuna gitmedi. Onlar müttefikti. "Biz kendimize Beyaz Gül diyoruz," dedi Tamara, "Hitler Nazilerine karşı bir direniş hareketi başlatan üniversite öğrencilerinin anısına." Ciddi bir ifadeyle bir Eszra'ya bir Mark'a baktı. "Fakat rica ediyorum, beyler, uslu olun. Biz bir bütünüz artık..."

İnek, korkudan dışarı uğramış gözlerle güvertede yatıyordu. Ön ayağı başının önünde sağa kaykıldı. İki adam, ineğin sağlam bacağını karnının altından çekip çıkardılar ve bileğine bir halat geçirdiler. Ardından, vinç sürücüsüne bir işaret çaktılar. Ağır gövde ani bir hareketle havalandı ve güvertenin üstünde havada asılı kaldı. Hayvan, ipek bir ipliğin ucunda bacağından sallanıyordu; ta ki birden düşüp gürültüyle rıhtıma çarpana dek. Asfaltın üzerinde titriyordu; böğürecek gücü kalmamıştı. Tayfanın biri halatı kesti. Rıhtımın yanındaki ambardan çıkan bir tarak makinesi, limandaki küçük topluluğa yaklaşmaya başladı. Çelik dişlerini hayvanın altına daldırıp onu gemiye geri attı. Hayvan düştüğü yerde acı içinde kıvranıyordu.

"*Bugün, sevgili dostum, hayvanların onuru hakkında konuşacağız.*

Yani, neredeyse tamamen bu gezegenden sürdüğümüz o yaratıklar hakkında. Bu gördüğün, atalarımızın söylemine sadık bir biçimde ifade edecek olursak, Nordfleisch Hayvan Ürünleri'nin kepekli yemle beslenen bir büyükbaş hayvanıydı."

Xenia'nın üzerinde beyaz renkte sade bir pantolon takım vardı. Yüz ifadesine bakılacak olursa, ders bu üslupta devam edecekti. Malin bugünkü programı izleyip izlememe konusunda kararsızdı; öte yandan, onun acımasız gösterileri için uygun zaman gibi bir şeyin asla olmayacağını düşünerek buna da dayanmaya karar verdi. Xenia önüne bir fincan çay sürdü.

"*Hayvanların onurunu iade etmenin basit bir yolu var,*" dedi Xenia, "*onları insanlarla karşılaştırmak yeterli. En basit örneği ele alalım: ulaşım. Bizim ulaşım araçlarımızı zihninden bir silersen bana hak verirsin. Homo Sapiens'in elinden en sevdiği eski oyuncağını, otomobillerini, alalım. Geriye, elleri havada, kıçını yaya yaya sokaklarda sürüyen garip, çarpık bir yaratık kalırdı. Ya da metroyu ortadan kaldıralım: Geriye, elli metre boyunca uzayıp giden, kendi içine kapanmış, suratsız tipler sürüsünün yeraltı boruları boyunca ilerlemesinden başka bir şey kalmazdı. Ortada belli bir alüminyum çerçeve olmasa, uçakları şimdi havada süzülen şirketler, kuşların uçuş sanatlarıyla karşılaştırıldığında ne kadar gülünç olurlardı.*"

Xenia'nın konuşmasına görüntülerin eşlik etmemesine şaşırdı Malin; hiç böyle yapmazdı. Belki de betimlenen sahnelerin gerçekleştirilmesi teknik açıdan mümkün değildi.

"*İnsanlar kendilerine çok yabancılaşmışlar,*" diye devam etti Xenia, "*hak etmedikleri şeyleri kullanıyorlar. Hiçbir hayvan, ister hamam böceği, ister bir kaplan, kendi sorumluluğunu insanlar gibi yaşam vesti-yerinde bırakmamıştır. Her birimiz, doğal koşullar altında üç gün bile hayatta kalamayacak, aşağılık ve zavallı korkaklarız. Bunu biliyoruz ve bu bizi korkutuyor. Sırf bu yüzden bizi yok edebilecek olanı, yani hayatı, yok etme çılgınlığının tutsağı olduk! İnsan ancak kendisinden tamamen ayrı tuttuğu bir şeye hakim olmak isteyebilir.*"

Malin irkildi; fayansla kaplı bir bodrum katına ışınlanmıştı. Duvarlarda bir köpeğin içler acısı sızlanması yankılanıyordu. Hayvan, yaklaşık dört yaşında bir Rottweiler, bacakları arasına kıstırdığı kuyruğu, dikilmiş boyun kılları ve düşük kulaklarıyla taş zemine sinmişti. Burun ve kulaklarından kan damlıyordu. Tirol şapkalı işkencecisi bir plastik önlük taktı.

Köpeğin güçlü boynuna bir ilmik geçirdi ve kurbanını tavana monte edilmiş bir kasap çengeline astı. Sonra, çırpınıp duran gövdesine vurmaya başladı. Darbelerin eşit dağılması için hayvanın etrafında dolaşarak vuruyordu. Bu hiç de bir ceza edimine benzemiyordu; daha çok alışılmış, sıradan bir iş gibiydi. Adam işini bitirdiğinde, gayet sakin bir biçimde eline bir Bunsen ocağı aldı, vidalı kapaklarını kontrol ettikten sonra alevini ayarladı. Bu arada köpek bir kum torbası gibi tavandan sarkıyordu; yalnızca arka ayakları panik içinde havayı dövüyordu. Alev dilimleri tüylerini baştan aşağı yaktığında ve derisi kapkara kabarıp attığında, refleks çırpıntılarına bile gücü yetmedi. Yalnızca gözleri, sanki cennetin kapısını arıyormuşçasına, tavan boyunca hareket ediyordu.(16)

"*Bu damak zevkinin değeri yalnızca Kore'de bilinmiyordu,*" dedi Xenia. "*İsviçre'deki gurmeler de bunun için deli oluyorlardı. Bu lezzeti tatmanın yasak oluşu, cazibesini daha da arttırıyordu. Tüm dünyada, her yıl, iki milyon köpek gurmelerin kazanını boylıyordu. En iyi hazırlama yönteminin Korelilerinki olduğu düşünülüyordu. Ancak stres hormonu adrenalin salgılandığında etin özel bir çeşni kazandığına inanılıyordu.*"

Malin'in elleri terliyordu. Kendisini tamamen abluka altına alınmış gibi hissediyordu. Neden derslerin içeriğine ilişkin bir önbilgi verilmiyordu? O zaman, en azından, evlere servis yapılan bu işkenceye katlanmama şansına sahip olabilirdi. Xenia onu düşünceli düşünceli süzdü. Bir kerecik gülümsese ne olurdu sanki? En nihayetinde, hayvanları kendisi öldürmemişti ya! Xenia, sanki onun düşüncelerini okumuşçasına, "*Biz bunu hayvanlara borçluyuz...*" diye uyardı.

Kirli plastik önlüklü işçiler çırpınan inek ceninlerini beton küvetin içine atıyor, burada bedenlerine kanüllü plastik borular daldırılıyordu. Büyük kafalı küçük yaratıklar, henüz yeni oluşmaya başlamış gözlerle yerde dönüp dururken, deli gibi atan kalpleri kendi kanlarını borularla cam kaplara pompalıyordu.

"*Bu yaratıkların dünyamız hakkında edinebildikleri ilk ve son izlenim buydu işte,*" dedi Xenia. "*Gayet sıradan bir mezbahada bulunuyoruz. Yılda iki milyon ceninin kanı işte bu şekilde emilmiştir. Nihai tüketiciler, yeni doğanların kanıyla biyoreaktörlerini dolduran büyük farmakoloji kuruluşlarıydı. Danaların serumu ileri teknolojik ilaçların üretiminde ve bağışlanan organları besleyen çözeltide kullanılıyordu.*" Malin'in midesi bulandı. Önündeki kafeste beyaz bir tavşan dört dönüyordu; ön patileriyle ikide bir, şişmiş, kanayan gözlerini silip duruyordu. "*Çok*

değil bundan elli yıl önce, bilim adamları, hayvanların acı duyup duymadığını tartışıyorlardı. Yılda üç milyon hayvan bilimin cellatlarının elinde can veriyordu. Beyinlerinin üst yarısı çoktan çöplüğe atıldığı halde, kafatasları mengenede sıkıştırılan maymunları gördüler mi hiç? Canlı canlı gözleri oyulup çıkartılan köpekleri biliyorlar mı? Belli bir dozda kafalarına inen çekiç vuruşlarıyla paramparça edilmiş, çırpınıp duran refleks vericilere indirgenen kedilerin çığlığını hissettiler mi hiç? Dünyanın her tarafında, sırtından çivilenerek dizi dizi sıralanan farelerin açık kalpleri, beyazlar içindeki beylerin önünde bir aşağı bir yukarı gezindiği kanlı bir orgun tuşları gibi çılgınca çarpıyordu. Deney laboratuvarlarında, hayvanat bahçelerinde ve toplu hayvan çiftliklerinde, insanlar, kendilerini doğanın bir parçası olarak kavrama hakkını sonsuza dek kaybetmişlerdi."

Malin, ince bir ağın gerili olduğu bir ağacın önünde duruyordu; yüzlerce göçmen kuş ve ötücü kuş, ağın altında çırpınıp duruyordu. Biraz ötede yerde başka bir ağ uzanıyordu. Sanki fırtınalı bir denizdeymiş gibi dalgalanıyordu. Gülen çocuklar ellerini çevik hareketlerle ağın içine sokuyor ve cıvıldaşıp duran hayvanları çekip çıkarıyorlardı. Sanki fasulye kırar gibi kanatlarını kırıyor, sonra da paslı bir yağ bidonunun içine atıyorlardı. Kuşlar burada, elli derece sıcaklıkta çırpına çırpına, küçük bir bıçakla boğazlarını kesen cellatlarını bekliyorlardı. Cellatlar bu işi her zaman profesyonelce yapamıyordu anlaşılan; çünkü kana bulanmış kumun üzerindeki yarı canlılar nefes almak için kıvranıp duruyorlardı.

"*Sadece Mısır'da yılda beş yüz bin kuş. Bülbüller, sarıcıklar, hüt hüt kuşları restoranların özellikle rağbet ettiği türler.*" Xenia fincanlara çay doldurdu; ona acımaya başlamışa benziyordu.

Bunu inanılmaz görüntülerden oluşan bir potpuri izledi: Helikopterlere asılı filler savaşın üzerinde uçuyorlardı; insan elleri, bebek maymunları anne maymunların kollarından koparıp alıyordu; kangurular farların ışığı altında, araba tamponlarının önünde panik içinde kaçışıyorlardı; zincirlere bağlı papağanlar, otel lobilerindeki ahşap salıncaklarda sallanıyorlardı; kartallar, düşük kanatlarla tel kafesleri içinde dolanıyorlardı; ayılar, alkış tutan turistler önünde, kor kömürlerin üzerinde dans ediyorlardı; balıklar yan yatmış, suyu geveleyerek plastik leğenlerde sürükleniyorlardı; bir panda, gökgürültüsü altında, bir sedye üzerinde götürülüyordu; güneş gözlüklü fok balıkları ip cambazlığı yapıyordu; tavuklar, iş bandının üzerinde sendeledikten sonra baş aşağı deliklere sokuluyor, ora-

da tıpkı bira şişeleri dolumundaki gibi daire halinde dönüyorlardı; buradaki tek fark, tepelerine birer mantar tıpa konulmuyor, boğazları kesiliyordu.

Hayvanlara yapılan işkenceler gittikçe daha hızlı bir biçimde dayanılmaz boyutlara ulaşırken Xenia da bir haber spikerinin üslubuyla bilgi vermeye devam ediyordu: "*Yürürlükteki yasalara göre, doğal kişilikler insanlar. Yasaların, haklara sahip olma ehliyetini yalnızca insanlara vermesinin nedeni, yalnızca insanın kendi kendinin bilincinde olması, kendini belirlemesi ve kendisi ile çevresini biçimlendirmesini sağlayan bir akla sahip olmasıdır. Hayvanlar bir eşya muamelesi görürler.*" Güzel İşkenceci alıntı yaptığı kitabı kapattı: *"Hamburg İdari Mahkemesi, 1988. Hayvanları kurtaranların, o zamanlar terörist diye peşine düşüyorlardı."*

Eski reklam afişlerinin fotoğrafları birbirini izlemeye başladı: Benzin istasyonunda kaplan, fotokopi cihazının başında fil, içki şişesiyle Anka kuşu, telefonlu maymun, apartmanda puma, barda deve. "*Hiçbir hayvan ne cinayet işlemiş, ne işkence yapmış, ne de başka bir hayvanı rehin almıştır,*" dedi Xenia. "*Bunlar sadece insanlara özgü şeyler. Her sapıklığa izin vardı. Sizi neden onlardan uzak tutmamız gerektiğini şimdi anlıyor musun?*"

Malin bir delfinaryumun tribününde, heyecanlı seyirciler arasında oturuyordu. Eğiticilerin telaşlı hareketlerine bakılırsa bir terslik olmuştu. Altı yunustan en küçük olanı, dakikalar geçtiği halde sırtüstü sürüklenmeye devam ediyordu; nefes deliğinin su yüzüne çıkması için arkadaşları onu çevirmeye çalışıyorlardı. İnsanlar önce bu sözümona gösteriyi alkışlamış, fakat bakıcılardan biri iş elbisesiyle suya atlayınca seyirciler sessizleşmişti. Hayvanlar adamı ustaca uzakta tuttular; ikinci eğiticiye de yaklaşma fırsatı vermediler. Nihayet, seyircilerin arasından altı adam genç yunusu havuzun kenarına taşımayı başardılar.

İşe yaramayan bir kalp masajından sonra, idareden bir bay, Sindbad'ın kalp yetmezliği nedeniyle ölmesinden dolayı gösterinin maalesef sona erdiğini bildirdi.

"*Artık yaşamak istemiyordu,*" diye yorumladı Xenia, "*nefes almaya son verdi.*"

Bir kartal, sakin bir müzik eşliğinde, karla kaplı dağların üzerinde daireler çiziyordu. Malin'in kendisi bu kartala dönüştü; bereketli ovalar, ırmak ve dağlar, bozkır ve göller üzerinde uçuyordu. Altında bizonlar otluyor, pembe flamingolar pırıl pırıl suyun içinde dolanıyor, ceylanlar ya-

şam sevinciyle dopdolu, çayırlarda zıplıyordu; bir dağ keçisi başını kaldırıyor, aslanlar bir ağacın gölgesinde uyukluyorlardı. Görüntüler olağanüstüydü. Holo-derslerin çekiciliğinin asıl nedeni buydu işte. Devlet yalnızca Holo-derslerde geçmişteki otantik film çekimleriyle çalışıyordu; onun dışında, Devlet Arşivi yazılı bilgi ve cansız görüntülerle sınırlandırılmıştı. Bir vahşi at sürücüsü, ateş kırmızısı kayalarla çevrili bir vadiden dört nala geçti. Müziğin gittikçe azalan sesi, helikopter kanatlarının karıştırılması imkânsız gürültüsü tarafından bastırıldı. Şimdi, bir helikopterin ön tarafında oturuyordu. Bir tüfeğin namlusunun ucundaki hayvanlar kaçışıyordu. Ateş eden o muydu? Çelik namlular yaylım ateşi açtılar; atlar tam anlamıyla biçilip geçildiler. "Hayır!" diye haykırdı Malin. Derslerde ilk kez böyle bir tepki gösteriyordu.

Xenia ona sevgiyle baktı. "*Avustralya'daki son vahşi hayvanların da avlanmasının serbest bırakıldığı günlerde, Amerika'da işsiz bir Cherokee Kızılderilisi mahkeme önüne çıkarılmıştı. Kabilesinin, beyaz hükümet tarafından el konulan topraklarında, ailesine yiyecek sağlayabilmek için bir tavşanı izinsiz avlamıştı. Hayvanın ruhundan önce af dilediği şeklindeki açıklamasını yargıç kahkahalarla karşılamıştı. Adama iki yıl hapis cezası verilmişti. Yakında görüşmek üzere, dostum.*"

Bir hayalet gibi ortadan yok oldu; bundan hoşlanıyordu. Malin başlığın altında bir süre daha oturdu. Aç karnına içine oturan bu hikâyeyi önce bir sindirmesi gerekiyordu.

Tuzağa düşmüşlerdi; üstelik de bu onun suçuydu. Destek kuvvetler talep etmeden, kapatılmış bir fabrika alanına girilmezdi. Hele hele bu, eski rafineri gibi ne idüğü belirsiz bir labirentse. Boon üzerlerine neden ateş edildiğini bilmiyordu; ama buradan sağ çıkamayacaklarını bilecek kadar tecrübeliydi. Cip yüz metre uzaklıktaki en yakın deponun ardında duruyordu; ekibi ise kırık borular ve paslı ızgaralar arasında, güvensiz, sipere yatmıştı. Her kaçış denemesinin başarısızlığa uğrayacağı belliydi. İyi ki hasımlarının her hareketini akustik olarak takip edebiliyorlardı; böylece en azından, aniden birinin ortaya çıkıp onları gırtlaklamayacağından emin olabiliyorlardı.

Herhangi bir sinirlilik belirtisi göstermeden pusuda yatan adamlarına baktı. Eğer Iris haklıysa, GO! emriyle savaşmaya koşullanmış olma-

ları gerekiyordu. Net bir değerlendirmede bulunamıyordu; daha bugün emrine verilen bu adamları tanımıyordu. Ancak görünüşe bakılırsa, korkuya kapılan tek kişi kendisiydi. Bir yerde yere bir şey düştü. Neredeyse aynı anda adamları ateş açtılar. Birkaç mermi, atışlar altında sarsılan çelik kapıya isabet etti. Eşkıyalar üst üste yığılmış fıçıları siper alarak yaklaşmaya başladılar. Boon şimdiye dek yedi kişi saymıştı. Kendilerinin aksine, buraları avuçlarının içi gibi biliyorlardı; kendi sahalarında oynadıkları söylenebilirdi. Tek şansları, tekmil haberinin gecikmesinden ötürü merkez onları merak edene kadar oldukları yerde kalmaktı. Bu kadar yoğun bir silahlı direnişle ilk kez karşılaşıyordu. Bu durumda korkudan altına yapmaktansa beynin yıkanmasının sahiden de daha iyi olup olmadığını düşündü. Alkoliklerin koruyucu melekleri vardı; manipüle edilmiş askerlerin neden olmasındı? Hey, şurdaki ne yapıyordu öyle? Adamlarından biri, daha iyi atış yapabileceği bir köşe bulabilmek amacıyla dar geçidin üzerinde dengesini bulmaya çalışıyordu.

"Geri dön be adam!" diye haykırdı Boon. Verdiği emrin hiçbir etkisi olmadı. Aksine, şimdi diğer iki adamı da harekete geçmişlerdi.

"Lanet olsun, size geri dönün diyorum!"

Tepki yoktu. Adamlar kurulmuş makine gibi yürüyorlardı. Olanlar oldu. Boon kafasını kolları arasında gömdü ve bir fırtınanın geçmesini bekler gibi atışların geçmesini bekledi.

Adamlarından biri birkaç metre ötede inildeyerek yüzüstü yatıyordu. Vücudu mermilerin şiddeti altında bez bir bebek gibi sarsılıyordu. Bir mermi, sanki ölürken bile merhamet diliyormuş gibi, adamın cansız kolunu havaya kaldırdı. Boon kemerindeki el bombasına uzandı. Dişleriyle el bombasının pimini çekip çıkış kapısına doğru fırlattı. Patlamayan bomba yağ bidonlarının arasında yuvarlandıktan sonra durdu. Kör bir bomba! Bu eski malzemelerin işe yaramaması hiç de şaşırtıcı değildi. Buraya kadardı demek...

Birdenbire nasıl sakinleştiğine inanamadı; şokta olmalıydı. Güçsüz ve büyülenmiş bir biçimde, önlenemez bir ilerleme isteği altında kendilerini hedef tahtası haline getiren adamlarının tırmanış becerilerini izledi. İlki on metre yüksekten beton zemine çakıldığında, adam ona sonsuza dek düşüyormuş gibi geldi. Bu süre, yaşamlarımıza bir çekidüzen verdiğimiz zamandır.

Bacağını tuttu. Sekip gelen bir mermi baldırını parçalamıştı. Gerçi kanıyordu ama, acımıyordu. Adamlarının sonuncusu da çelik platformun

kolları arasından sarkıyordu. Boon, ateş ederek saldırganları uzakta tutuyordu. Çok geçmeden mermisi bitecekti ve bunu çok iyi biliyorlardı. Bu yüzden de şarjörünü bir an önce boşaltması için etrafa taş atarak onu şaşırtmaya çalışıyorlardı. Korku yavaş yavaş geri döndü; bedenini yalayıp geçiyor, her gözeneği soğuk terle kaplıyordu. Bacağı da ağrımaya başlamıştı; alev alev yanıyordu sanki. Kulağına motor gürültüleri geldi; çizme sesleri ve askeri emirlerin çınlamasını duydu. Bilinçaltı insana bazen ne oyunlar oynuyordu. Ancak ortalık, onu neredeyse yerinden süpürüp atan bir patlamayla sarsıldığında kurtulduğunu kavrayabildi. Saklandığı yerden, askerlerin yaklaşıp eşkıyaların cesetlerini nasıl açığa sürüklediklerini izledi. Aralarından biri sağ kalmıştı; kafasına bir kurşun sıkarak öldürdüler. Boon tabancasını kavradı ve sol kolunu vurdu. Nasıl olsa hastaneye götürülecekti. Marinella'nın ameliyat izini onlardan saklamanın tek yolu buydu.

"Tebrikler, Yüzbaşı," dedi hekim yüzbaşı hastane ziyaretinde, "bir silah deposu keşfettiniz. Terfi bile edeceğinizden söz ediliyor. Kolunuz ve bacağınız ne durumda?"

Boon yorgun yorgun kaşlarını kaldırdı.

Doktor onu, "Düzelecek," diye avuttu ve gömleğinin sağ kolunu yukarı sıyırdı. "İltihaplanmaması için bir iğne yapmam gerekiyor." Eline küçük bir şırınga aldı. "İşte bu kadar," dedi memnun memnun. Boon iğne yerini oğuşturdu. Çipine yeniden kavuşmuştu. Yine onlara aitti.

GO! Bakanı Uwe Wandrey, konuklarına sek bir beyaz şarap sunduktan sonra, onları konferans masasına davet etti. Eko-Kurul'un aylık olağan toplantılarının, başkanlık sırası gelmiş bakanın evinde düzenlenmesi âdettendi. Martin Heiland'ın Iris Blume'yi getirmesi herkes için tam bir sürpriz oldu. Heiland önce, bu kaprisinin hoş karşılanmayacağından korkmuştu. Oysa tam tersi bir tepkiyle karşılaştı. Çalışma arkadaşları bu beklenmedik hanım ziyaretçiden çok hoşlanmışlar, hatta bazıları çalışmalarından ötürü Iris'i iltifatlara boğmuşlardı. Iris kendisine gösterilen ilginin tadını çıkarıyor gibiydi; uzun zamandır bu kadar rahat görünmemişti. Heiland'ın süs köpeği olduğu izlenimi yaratmamak için gidip Wandrey'nin yanına oturdu.

Gündemdeki ilk konu, çeşitli bakanlıkların raporlarının özetlenmesiydi. Genellikle yorucu bir konuydu; bu raporlar, hemen hemen hiçbir değişime uğramadan bir toplantıdan diğerine taşınan güncel sorunların bir dökümü niteliğindeydi. En bunalımlısı da İklim Bakanı Meyrink'in raporlarıydı. Politikanın güçsüzlüğü başka hiçbir alanda bu kadar belirgin bir biçimde ortaya çıkmıyordu.

Meyrink, hidrokarbon emisyonlarının kesinlikle yasaklanmış olmasına rağmen, ozon tabakasının tüm dünyada yüzde elli oranında incelmesi nedeniyle cilt kanserinin orta enlemlerde müthiş derecede arttığını açıkladı. Yoğun ultraviyole ışınların Avrupalıların bağışıklık sistemini büyük oranlarda zayıflatması nedeniyle, zaten yaygın olan Aids'in yakın zamanda gerçek bir salgına dönüşeceğine işaret etti. "Aşı maddelerinin kısıtlılığı düşünüldüğünde, üstesinden pek gelinemeyecek bir sorun."

Sonra da beklendiği üzere, en sevdiği konu olan küresel ısınmaya geldi. Şikâyetçi bir tavırla söze başladı: "Yüzyıl dönümüne dek yıllar yılı atmosfere bırakılan sekiz milyar ton karbon, kimsenin pek hesaba katmamış olduğu uzun süreli etkilere yol açmaktadır. Son otuz yıl içinde, dünyadaki tüm arazilerin yüzde altmışı kullanılamaz hale geldi. Özellikle de Afrika ve Asya'da. Ilımlı bir iklime sahip GO! Devletleri, görmezlikten gelinemeyecek boyutlarda ve mevcut sınır birlikleriyle önümüzdeki yıllarda zar zor kontrol altına alabileceğimiz bir çevre mültecileri istilasına uğradı. Setlerin de yıkıldığını göreceğiz, beyler..."

Wandrey tatlılıkla Meyrink'in sözünü kesti, "Aramızda bir de hanımefendi var. Sınırlarda ne tür önlemler alınacağı Uluslararası GO! Kurulu'nun görevi ve burada tartışılmasının anlamı yok. Setler dediniz de: Sözü meslektaşım Strohm'a veriyorum."

Heiland'a göre Strohm, kabinedeki en kafalı kişilerden biriydi. Devrimden çok önce, nükleer sanayiye karşı mücadele eden bir direnişçi olarak isim yapmıştı. Kehanette bulunduğu korku senaryoları bir bir gerçekleşmişti. Adam geleceği görme gibi bir yeteneğe sahip olmanın yanı sıra, Felaket Bakanı (ne sözcük ama!) olarak ikide bir kanıtladığı gibi, organizasyon konusunda da olağanüstü yetenekliydi.

Strohm, biraz mıymıntı sesiyle, "Hamburg'daki olayları ele almadan önce," diye söze başladı, "mülteci akınlarıyla ilgili birkaç söz söylemek istiyorum. Durumu, en azından Almanya açısından, iddia edildiği kadar dramatik bulmuyorum. Kuzey tarafından korkacak bir şey yok; batıdan, yani Atlantik üzerinden de pek bir şey gelmez. Afrika'dan gelen

mülteci sürülerini bundan sonra da başarıyla savuşturmak için, bizim yardımımız sayesinde, Akdeniz etrafında yeterince yeşil bereli konuşlandırılmış durumda. Gelelim asıl zayıf noktaya, yani doğu yönündeki karayoluna. Edindiğim bilgiye göre, elektronik duvarın iki bin kilometresi monte edildi bile. Mayın kuşağının oluşturulmasında da ilerlemeler var. Lübnan ile Baltık Denizi arasındaki bölgenin tamamı bir iki yıl içinde emniyet altına alınmış olacak. Lazer ağındaki her hareket, anında sınır bilgisayarlarına bildirilecek. O zaman yeşil bereliler nerede bir içeri sızma olduğunu anlamakla kalmayacaklar, kişi sayısını da bilebilecekler."

Heiland, açıklamaları şimdiye dek herhangi bir heyecan belirtisi göstermeden dinlemiş olan Iris'e baktı. Oysa siyasi idarecilerin üsluplarından ne kadar nefret ettiğini biliyordu. En azından bir duygu belirtisi görmek isterdi. Belki de, mevcut problemlerin yükü altında soğukkanlı davranan tek kişinin kendisi olmadığını Iris'in görmesi iyi olmuştu. Şimdi Strohm, edinilen ilk bilgilere göre, çoğu Hamburg'da, beş bin insanın yaşamına mal olan korkunç sel felaketinin bilançosunu çıkarıyordu. Gelecek yıllarda olması beklenen ve şiddeti azalmaktan ziyade artacak olan seller karşısında, diğer yerlerde, örneğin şu aralar pek yavaş ilerleyen ağaçlandırma programında yoklukları şiddetle hissedilen binlerce işgücünü kıyı korumasında istihdam etmenin bir anlamı olup olmadığına dair zorlu bir soru sordu. Bitki Bakanı Joachim Frebel ile Hava, Su, Toprak'tan sorumlu meslektaşı Thomas Struck başlarıyla onu onayladılar.

"O zaman Hamburg'u hemen gözden çıkarabilirsiniz," dedi Arnd Kaestner alaycı bir biçimde. Kent Restorasyonu Bakanı olma özelliğinden ötürü, Strohm'un sözlerini yersiz bir şakadan başka bir şey olarak görmek aklına bile gelmiyordu. Ancak, kabinedeki meslektaşlarının yüz ifadelerini gördüğünde, bu dehşetli önerinin üzerinde ciddi ciddi durulduğunu aniden kavradı. Bu keşif üzerine adeta dili tutuldu.

"Sen de biliyorsun ki," dedi Wandrey, "Hollanda ve Kuzey Almanya ovası yirmi yıl daha dayanmaz. Tıpkı satranç gibi: Vezirsiz, atsız ve epeyi budanmış piyonlarla oynuyoruz, üstelik siyah taşlarımız yok. Böyle bir durumda, ikincil önemdeki yerlere boşu boşuna enerji harcanamaz."

Burada sözü edilen ikincil önemdeki yer, Kaestner'e göre, işleyen bir kent belediyeciliğinin örnek bir anıtıydı. Şu ana kadar yürüttüğü çalışmaların büyük kısmını Hamburg Pilot Projesi içinde gerçekleştirmişti; çünkü orada yaşayan insanlar, yapılanmadaki temel bir değişikliğe karşı en açık olan insanlardı. Kentin çekirdeğinde hemen hemen hiç yara izi

kalmamıştı; beş yüz bin kişilik nüfusunun özverili çabalarıyla, otomobillere hizmet eden bir taş çölünden sevimli bir yaşam alanına dönüştürülmüştü. Kalantor tüccarların eski kalesinde, ayrıca bir devlet tiyatrosuna ihtiyacı kalmayan, kentsel bir kültür ortamı oluşmuştu. Son yıllarda, bu örnek projeye katkıda bulunmak üzere Hamburg'a Almanya'nın her tarafından insan gelmişti. Hamburg'da çalışma başvurusunda bulunanlar Cumhuriyet'in geri kalan yerlerindeki çalışma hizmetinden muaf tutuluyordu. Artık bu uygulama da sona erecekti herhalde.

Elbe nehri kıyısındaki metropol, Avrupa'nın en iyi bisiklet yolu ağına sahipti. Eski ana trafik güzergâhları elektrikli otobüslere ayrılmıştı. Metro ve tramvayın yanı sıra, raylı kabin taksileri, alabildiğine hareketli limanın çevresinde bir eşi daha bulunmayan bir toplu taşım sistemi oluşturuyorlardı. Standart mağazaların mal temini, nakliyat trafiğini sokaklardan uzaklaştırmak için, bakanlığın yoğun desteğiyle inşa edilmiş olan yeraltı ulaşım yollarıyla gerçekleştiriliyordu. Bunun ne kadar riskli bir proje olduğu şimdi ortaya çıkmıştı. Sel ilk önce onları yıkmış, böylece kentin yaşam damarları saf dışı kalmıştı.

Kaestner gözlüğünü çıkardı ve alnını oğuşturdu. Muhafız Kıtaları Bakanı gıda maddeleri ikmaline yönelik acil durum planını açıkladığında, dinlemedi bile. O zamana dek Hamburg'u, toplumun yeniden bir başlangıç yapabilmesinin güçlü bir kanıtı olarak görmüştü. Oysa şimdi, can sıkıcı bir yük gibi silkelenip atılıyordu. Kent, barajları kendi imkânlarıyla sağlamlaştıracak güce sahip değildi. Bir yıldan önce bu mümkün değildi.

Özür dileyerek odayı terk etti. Kabinedeki yabancılaşmanın boyutlarını hiç bugünki kadar net görmemişti. Onlar idealist, büyük vizyonla-ra sahip yenilikçiler olarak ortaya çıkmışlardı. Her biri kendi alanında yetkin bir kişiydi. Kendisi, doğaya yüklenmeden insanların ihtiyacını karşılayan yeni bir kent gelişiminin babası sayılıyordu. Fakat yıllar geçtikçe, onların çoğu, savaşta geri çekilme manevralarından başka bir şey organize etmeyen, buz gibi siyasi strateji uzmanlarına dönüşmüşlerdi. Gezegenin durumu eğer bu kadar umutsuzsa, ölümü neden namusluca göğüslemiyorlardı? Sokrates, baldıran kadehini dikmeden hemen önce keman çalışmak istememiş miydi? Şaşkınlık içindeki gardiyanına da, "Şimdi çalmayacağım da başka ne zaman çalacağım?" diye sorduğu rivayet edilirdi. "Hamburg Projesi"nin var güçleriyle desteklenmesi gerekmiyor muydu? Bunun yerine, kenti olağan fırtınaların önüne atıyorlardı.

Profesör Arndt Kaestner, Enformasyon Bakanlığı'ndan küçükhanı-

mın yanında durduğunu fark ettiğinde, elinin tersiyle göz yaşlarını sildi. Geldiğini duymamıştı; ama ona ne halde olduğunu bilen gözlerle bakıyordu. Iris ani bir kararla Kaestner'i kollarına aldı. Bu kucaklaşma Kaestner'e iyi geldi; en ufak bir sıkılganlığa bile kapılmadı.

Tek bir söz etmeden, konferans masasına geri döndüler. O sırada Martin Heiland devlet benzin depolarına yapılan saldırıların artışından söz ediyordu. "Güvenlik kuvvetlerimizin yükünü hafifletmek ve birincil öneme sahip konulara yoğunlaşmalarını sağlamak için, ilk önce muhbirlik sistemimizi yeniden gözden geçirmeliyiz. Bundan sonra yalnızca birinci kategorideki suç ihbarının ödüllendirilmesini öneriyorum."

Sistem böylece yürürlükten kalkmış oluyordu. Birinci kategorideki suçlar, benzin depolarına, güneş santrallerine, tren ve fabrikalara yapılan saldırılar, plutonyum hırsızlıkları ve bilgisayar manipülasyonları, kısacası, gerillaların tüm korku kataloğuydu.

Heiland, konferansın sonunda onu azarlamak niyetinde olan meslektaşlarının şaşkınlıklarının tadını çıkardı. Ödün vermeye hazır oluşu konusunda etkileyici bir örnek sergilemesinden ötürü, fırça yemesine gerek kalmamıştı. Adamların, bu kadar yetenekli ve gözünü iktidar hırsı bürümüş birinin bu ani yüz seksen derecelik dönüşünü takdir edebilmeleri için bir iki saniye geçmesi gerekti. Yalnızca Iris ve Erdman rahatlamış bir biçimde gülümsediler. Fakat ayrı ayrı nedenlerle.

Meditasyon komünündeki yaşam, Laura'nın düşündüğünden daha örgütlüydü ve çeşitli etkinliklere dayanıyordu. Ama görünmez bir iktidarın güç anlaşılır direktiflerinin eşlik ettiği bir zorakiliğe sahip olan dışarıdaki yaşamın aksine, komüne neşeli bir hava hakimdi. Kim ne yaparsa yapsın, istekle ve ortak bir amaca hizmet etmenin bilinciyle yapıyordu. İlk zamanlar, komün sakinlerinin tartışmayı bu kadar sevmelerini ve her konuşmaya hakim olan coşku havasını pek garipsemişti. Komünün dışındaki gerçeklerin ustalıkla bastırıldığı suni bir dünyada hissetmişti kendini. Üstelik yeni komün arkadaşları her tür eski kültüre karşı, özellikle de Kızılderili kültürüne karşı, neredeyse bir ümit haline gelen bir sevgi besliyorlardı. Kendilerine ikide bir, belli durumlarda Kızılderililerin nasıl davranacağını soruyorlardı. Kızılderili bilgelikle-

rine yemek tarifi gibi yaklaşılıyordu. Örneğin Peer, dünyayı kendilerine tabi kılmak yerine, ancak onunla temas edildiğinde mevcut sorunların üstesinden gelinebileceğini söylediğinde, Laura bu sözcüklerin anlamını bir yerlere oturtabiliyordu ama, bu sözler Peer'de iğreti duruyordu. Kuşkuları ancak Philine onu kapsamlı bir tura çıkardığında yok oldu.

Meditasyon komünlerinin şiarı, insanın üstün bir organik sistemin bir parçası olduğu şeklindeydi. Doğa ile uyum, neredeyse dini bir hedef gibi yüceltiliyordu. Tamamlanması amaçlanan çevrimlerden söz ediliyordu hep. Buna göre, her ev kendi atıklarını, gübre ve yeniden üretilebilir olma kapasitesine göre ayırıyordu. Tüm gıda maddesi atıkları, atık su ya da diğer çöpler organik gübreye dönüştürülüyor ve toprağa iade ediliyordu.

Devletin, meditasyon komünlerini yeni bir toplumun çekirdek hücreleri olarak görmesi ve onlara tüm özgürlükleri vermesi, Laura'yı zaman zaman karşılaşılan bazı çelişkilerle uzlaştırıyordu. Komünlerde başarıyla denenmiş birçok şey hemencecik benimseniyordu. Bu, komünlerde etik nedenlerle gerçekleşse de, dışarıda belli ki başka motifler rol oynuyordu.

Zinnowitz'deki bir okula doğru yol almaktaydılar. Çayırlarda inekler otluyordu. Etrafta çit yoktu.

Philine şakayla, "Ne kadar mutlu görünüyorlar, değil mi?" dedi. Laura hayvanların korkacak bir şeyleri olmadığını biliyordu; onlar mezbahada değil, yaşlılıktan ölüyorlardı.

"Et tüketimi birinci derecede bir çevre sorunu haline gelmişti," dedi Philine. "Yüzyılın başında, ehlileştirilmiş hayvanların sayısı insan sayısının dört katına çıkmıştı. Düşünsene, o dönemde toplam tahıl miktarının neredeyse yüzde kırkı besi hayvanlarına yediriliyordu. Besi çiftlikleri devasa boyutlarda enerji, su ve yemlerin üretimi için gerekli kimyasal madde tüketiyorlardı. Bir kilo inek eti üretmek için üç bin litre su gerekiyordu. Böyle bir şeyi aklın alıyor mu? Üstüne üstlük, milyonlarca ton hayvan dışkısı o kadar çok miktarlarda nitrat ve fosfat açığa çıkarmıştı ki toprak doymuş ve yeraltı suları baştan aşağı kirlenmişti. Ayrıca, hayvan pisliğinden çıkan ve gaz halinde amonyak olarak havaya karışan azot oksit, asit yağmurunu oluşturan etkenlerden biriydi. Ucuz çayır alanı elde etmeye yönelik orman kıyımlarından söz etmeye ise hiç gerek yok."(17) Kolunu Laura'nın omzuna koydu. "Düşündükçe çıldırasım geliyor..."

Koserow Köyü'nü geride bırakmış, küçük güneşmobilin içinde, kuzeye giden dar yolda tıngır mıngır ilerliyorlardı. Tarlalardaki insanlar

el salladılar; yolda kaşılaştıkları bisiklet sürücüleri küçük bir bisiklet zili konseriyle onları selamladılar.

"Daha önce burada yaşayan insanlara ne oldu?" diye sordu Laura.

"Başka yerlere yerleştirildiler. Kalmak isteyenin kalmasına izin veriliyordu. Ancak, mülkünün kamulaştırılması şartı konunca buna pek azı razı oldu. Yani şu memleket duygusu pek güçlü olmasa gerek..." Philine Laura'yı göz ucuyla süzdü. "Burada kalanların hiçbiri pişman olmadılar. Hem, bölgemizi istediğimiz anda genişletebiliriz. Bir meditasyon komününün alanı komün tarafından yetersiz bulunduğunda derhal genişletilir. Devlet bizim büyümemizle çok ilgili. Göreceksin, bir zaman sonra tüm ülkeyi kaplayacağız ve kimse artık bir şeyin yokluğunu çekmeyecek."

Pomeranya Körfezi kıyısındaki eski bir balıkçı köyü olan Zinnowitz'e geldiler. Köyün çatısı sazlarla kaplı evleri, Almanya'nın yeniden birleşiminden sonra turizm sektörünün burunlarının önüne diktiği, yıkılmaya yüz tutmuş otel canavarlarının gölgesinde saklanıyorlardı.

Okul, kumsalın biraz ötesindeydi. Eğitim kurumundan çok, bir macera köyüne benziyordu. Kabaca inşa edilmiş ahşap kulübe ve cam konteynırlardan oluşan bir yarım daire, denize doğru açılan suni kayalıkların etrafını kuşatıyordu. Bir yeraltı boru tesisatıyla yukarı çekilen dalgalar, suni çağlayanlar halinde düz kaya parçalarının üzerinden dökülerek tekrar denize akıyordu. Bu cennetin ortasında bir düzine çocuk yerde oturuyordu. Bazıları kitap karıştırıyor, bazıları da resim yapıyordu. Laura onların bu görüntüsüyle büyülenmişti. Yüzlerindeki ifade öyle ciddiydi ki o konsantre olmuş halleriyle, müşterilerinin dosyalarını karıştıran koruyucu melekleri andırıyorlardı. Philine, cam sınıflardan birinin içindeki adama el salladı.

"Gel," dedi, "seni Kafka ile tanıştırayım."

Orta yaşlı, sempatik bir adam tarafından karşılandılar. Kıpkısacık gri saçları heybetli alnının üzerinde elektriklenmiş gibiydi; yüzü tertemiz yontulmuş bir kesme taşına benziyor, güçlü burnu ve dolgun dudakları, kararlılıkla güveni birleştiren bir ifade çiziyordu. Güçlü boynundan aşağı bir düdük sallanıyordu. Philine'i selamladıktan sonra, "Merhaba," dedi Laura'ya, "ben ekip başkanıyım."

Çocuklar konukların farkına varmakla birlikte, konsantrasyonlarını bozmamışlardı. Yalnızca, altı yaşlarında bir kız çocuğu koşarak yanlarına geldi ve adamın kulağına bir şeyler fısıldadı. Adam kendini tutamayarak güldü.

"Sen gülen adamsın," dedi kız ve bacağına bir çimdik attı. "Hep gülüyorsun. Beni her gördüğünde..."

Philine de gülmeye başladı.

"Sen de gülen adamsın!"

Laura da kendini tutamadı artık.

Kız neşelenerek, "Bir gülen adam daha," dedi. "Üç tane gülen adam. Ne tuhaf..." Masaya geri döndü ve yine işine daldı.

"Sola!" dedi Kafka; sanki ekibinin yıldızını tanıtıyordu.

"Çocuklar ne yapıyor?" diye sordu Laura.

"Bilmiyorum," diye yanıtladı Kafka. "Bazen yanıma geliyorlar ve bir şey öğrenmek istiyorlar, o zaman da emirlerindeyim."

"Belirli bir göreviniz yok, öyle mi?"

"Çocuklar canları ne istiyorsa onu yapıyorlar. Benim de bazı önerilerde bulunduğum oluyor; ama ne yapacaklarına kendileri karar veriyorlar. Buradaki her çocuk okuma yazma biliyor; kendi kendilerine öğrendiler. Ben onlara sadece gerekli eğitim gerecini sağlıyorum ve bazı ipuçlar vererek yardımcı oluyorum. Genellikle köşede oturur, kendi projelerim üzerinde çalışırım." Bilgisayarı işaret etti.

"Ve bu şekilde yürüyor öyle mi?"

"Tabii. Çocuklar birbirlerine karşı değil, birlikte çalışıyorlar. En çok da başkan oyununu seviyorlar. Herkes okul arkadaşlarına vereceği bir görev saptıyor. Bu görevi vermek başkanın işi ve ancak görevi veren kişi sonuçları değerlendirebiliyor. Fakat başkan da aynı zamanda başka başkanların öğrencisi olduğu için, karneler genellikle pek adil oluyor. Okulun kendisi not vermiyor."

Arka avluya çıktılar. Ağaçların dallarına bağlanmış rengârenk örtüler rüzgârda uçuşuyordu; boyalı ağaç gövdelerinin arasına tenteler ve hamaklar geriliydi. "Burada orman cinlerinden af diliyoruz," diyerek bıyık altından güldü Kafka.

"Üniversitemizi nasıl buldunuz?"

"Çok iyi..." dedi Laura.

"Tanrım, bizi nasıl bir hapishane havası içinde hayata hazırladıklarını düşünüyorum da... Eski eğitim sistemi sürekli bir başarıyı hedefliyordu; bu yüzden de hiçbir şeyin olgunlaşmasına zaman tanıyacak durumda değillerdi." Bir an duraksadı." Eee, ne dersiniz? Hoşunuza gider miydi?"

Laura anlamayan gözlerle baktı.

"Philine size hiçbir şey söylemedi mi?"

"Hayır, ne söyleyecekti?"

"Benim bir yardımcıya ihtiyacım var."

Laura kendini işaret ederek sordu: "Burada çalışabileceğimi mi söylüyorsunuz?"

"Burada hem çalışabilir, hem de yaşayabilirsiniz. Yaşamak için iyi bir yer burası. Çocuklar kendilerini evlerinde gibi hissediyorlar. İstedikleri yerde kalma hakkına sahip oldukları halde, birçoğu bizde gecelemeyi tercih ediyor. Yeterince yatacak yer var. Onlara birer kulübe veriyoruz elbette."

Laura, başını sallayarak onu cesaretlendirmeye çalışan Philine'e baktı.

"Küçük dostlarımız bize dışarıdan emanet edildi," dedi Kafka, "hepsi yetim. Ebeveynleri Aids ya da kanserden ölmüş."

Biraz önce yanlarına gelen kız, Laura'nın böğrüne dokundu. "Sen tıpkı beyaz gökyüzüne ve şu yıldızlara benziyorsun..." Sonra gözlerini kapadı. "Güneş hep ışık; hep, hep ışık..."

Kafka elini kızın başına koydu ve pırıl pırıl dişlerini ortaya koyan gülümsemesiyle sordu:

"Evet? Ortak mıyız?"

Ne diyebilirdi ki?

"Evet," dedi, "memnuniyetle..."

Eszra bu arada, bilgisayardan yüzün üstünde kişinin dosyasını bulup çıkarmıştı. Hepsi de Bebra ya da çevresinde yaşıyor ve Tamara ile Mark'ın koyduğu kıstaslara çok iyi uyuyorlardı. Tamara'nın tabiriyle "hedef"lerinin kısa biyografisi bütün bir klasörü dolduruyordu. Her biyografiye, ilgili kişiye Beyaz Gül adına yolladıkları elektronik postanın bir kopyası iliştirilmişti. Çoğunlukla erkek olan bu kişilerin büyük bir bölümü, devrimden önce Faşist Birlik'te yer almışlardı. Ama aralarında daha farklı olanlar da vardı. Bir reklam metni yazarı örneğin: Alman tarım ekonomisinin, domuzların kesilmeden önce bir direğe bağlanıp iyice semirtilmeleri sırasında çektiği işkenceyi hayvani bir zevk diye gösterdiği bir gazete ilanından sorumluydu. Ya da test raporunda, kıçının altında iki yüz beygir gücü daha fazla olmasının ne

rahatlatıcı bir duygu olduğundan söz eden otomobil muhabiri. Koleksiyonun en nadide parçası, 2012 yılında bile daha hâlâ, "Orman önemli. Ama bireyin hakkı daha da önemli" sloganıyla oy avına çıkan bir belediyeciydi. Bir TV sohbetinde, meditasyonun bilinci değiştirdiğini ve hastanın kişilik yapısına sonuçları tahmin edilemeyecek bir müdahale olduğunu iddia ederek hastalıkları önleyici meditasyonun yasaklanmasını savunan doktor da iyiydi doğrusu.

Eszra son iki günün hasılatını gözden geçirdi. Göttingenli eski uzman dışında pek heyecan verici bir şey yoktu. Adam 2007'de, atık yakmanın sağlığa zararları hakkında yazdığı bilirkişi raporunda, köhne tesislerin "çok düşük bir risk potansiyeline sahip olduğunu" iddia etmişti.

Bunlarla ne yapacaklarına diğer ikisi karar versindi. Aslında şimdiye dek dönmüş olmaları gerekirdi. Onu eylemlerine dahil etmemelerine ve birkaç gün ortadan kaybolmalarına kızıyordu. Bu güvensizliğin öncelikle, Tamara'daki son kale burcunu da kaybetme düşüncesine kesinlikle katlanamayan Mark'tan kaynaklandığını biliyordu. Zaten yatağını da, sabıkasından ötürü şakayla otomobil sürücüsü dediği Eszra'nın lehine kaldırmak zorunda kalmıştı. Fakat bu arada otomobil sürücüsü, Beyaz Gül hakkında epeyi bilgi edinmişti; Hans ve Sophie Scholl'ü, bu romantik kardeş aşkının direnişini biliyordu. Mark'ın, ancak Tamara'yı bu intikam düşüne bağlamaya devam ettiği sürece onunla özel bir yakınlık kurma şansı vardı. Eszra'ya karşı büyüklük taslamasının tek nedeni, Tamara'yla paylaştığı sırdı. Bazen Eszra'nın sinirine dokunuyordu. Cömertçe ona verilen sevgili rolünün, gerçekte ikisinden hangisinin Tamara'nın güvenine sahip olduğu konusunda onu asla yanıltmaması gerektiğini hissettirmeyi çok iyi biliyordu. Boktan bir oyun. Tamara bunda ne buluyordu ki? Evet, ilgisini eşit dağıtıyordu; herkes onun engin sevgisinden emin olabilirdi. İşte bu onu mükemmel hale getiriyordu. Tamara'yı şiddetle arzuladı. Saat altı. Hava kararmıştı. Eve gidecekti. Mecbur kalmadıkça gündüzleri dışarda dolaşmamaya özen gösteriyordu. Eski ustabaşını, pisliğini buradaki trenlere yükleyen çöp kamyonlarından birinde gördüğünden beri, bundan iyice kaçınır olmuştu.

Eszra aniden sesler duyar gibi oldu ve bilgisayar odasından çıktı. Yanılmamıştı. Ancak kulağına ulaşan sesler her defasında başka bir yönden geliyor gibiydi. Bunun sorumlusu, insanın eğer yolunu şaşırmak istemiyorsa avucunun içi gibi bilmesi gereken, iç içe geçmiş sonsuz koridorlardan oluşan bu yeraltı labirentiydi. Sesler daha belirgin bir hal aldı-

lar. Koridorun sonunda, yerdeki küçük ışık hüzmesini fark etti. Usulca yaklaşıp tahta kapının üzerindeki küçük aralıktan içeriyi gözlemeye başladı. Gözleri bağlı bir adam duvara dayanmış, bantla sarılı bileklerinden çengellere asılmıştı. Sanki çarmıha gerilmişti.

Bir kadının, "Aynen okuyorum," dediğini duydu. "Kesin hüküm giymiş yabancıların, bizim lüks hapishanelerimizde alışık oldukları işe yaramaz parazit yaşamlarını sürdürmelerine izin verilmemeli. Bunun yerine, Alman toplumunun refahı için ağır işlerde çalıştırılmalıdırlar."

Bu, Tamara'nın sesiydi! Bu alıntıyı bizzat Eszra bulmuş ve adamın adresini de öğrenmişti. Adam, Doğu Hessen eyaletinin Nazi valisi ve AA'nın, yani "Asosyal Çalışma Servisi"nin mucidiydi. Ağırlıklı olarak nükleer santrallere sokulan ve radyasyonlu ortamlarda yıkıntıları kaldırma işlerinde kullanılan mecburi hizmete tabi mülteci ekiplerine, o dönemde AA deniyordu.

"Dr. Rudolf Karl Krause, 1982 doğumlu, ikametgâhı Herzberg. Sizi halkı kışkırtmaktan ve buna bağlı olarak, Faşist Birlik'in bu ülkedeki yabancılar üzerinde uyguladığı korku iktidarı sırasında işlenen sayısız cinayetten suçluyoruz. Beyaz Gül sizi kurbanlar adına yargılıyor."

"Beni başka biriyle karıştırıyorsunuz," diye bağırdı adam. "Ben masumum; Almanya'da milyonlarca Krause var!"

"Öyle olsa gerek," diye alay etti Tamara.

Eszra kapıya daha da yaklaştı.

"Beni böyle basitçe öldüremezsiniz," diye sızlandı adam ve etrafına tekmeler savurdu.

Mark, Krause'nin saçları dümdüz ortadan ayrılmış başını duvara bastırdı. Birkaç santim ötesindeki surata, "Öyle bir öldürürüz ki," diye tısladı. Bir tek, adamın boğazına dişlerini geçirmediği kalmıştı. Aletlerini isteyen bir cerrah gibi, sağ elini uzattı. Tamara demir bir maşayı avucunun içine koydu; sanki iki bedenden çıkan tek bir hareket, gizli bir ayindi bu.

Eszra'nın nefesi kesildi; bu ikisini onun asla paylaşamayacağı bir şeyin bir arada tuttuğunu yavaş yavaş kavramaya başladı. Bu korkunç töreni artık algılayamıyordu. Ancak Krause'nin, Mark'ın ağzına bastırdığı beze böğürdüğünde neler olduğunu kavradı. Tutsağın alnını Nazi haçıyla dağlamışlardı!

Saklandı. Birkaç dakika sonra, dostlarının kurbanlarıyla birlikte uzaklaştığını duydu. Yaralı Krause'yi salondan çıkartıp tarlalardan geçerek

karanlığın içinde gözden kayboldular. Eszra ışık odasındaki yer yatağını bilgisayar odasına taşıdı. Bugün imkânı yok Tamara'nın gözlerinin içine bakamazdı.

Tamara karşısında bağdaş kurmuştu. "Neden eve gelmedin?" diye sordu. Eszra pantolununu ayağına geçirdi.

Tamara üsteledi: "Benimle konuşmaya niyetin yok galiba." Tamara başını birkaç milim öne eğdi; gölgede kalan gözleri karanlıkta parıl parıl pusuya yattı. Eszra bundan çok etkilenirdi ama, bu sefer öyle olmadı. Duygularının soğukluğundan kendisi de ürkmüştü.

"Hey, bu ne surat?" diye bağırdı Tamara.

"Hiç. Buradan çekip gidiyorum."

Tamara duraksadı. "Bizi gözledin..."

Eszra susuyordu.

"O bok herif benim babamı öldürdü."

"Öldürmedi Tamara. En azından kendisi öldürmedi."

"Aradaki fark ne?"

"Onları bu şekilde mi cezalandırmak istiyorsun? Gerçekten istiyor musun? Güzel güzel uyumaya devam et yavrucuğum; seni yaşamının sonuna kadar oyalayacak bir şey bulmuşsun! Daha çok işiniz var demektir."

"Onu Krause öldürdü. Çalışma emrinin altında onun imzası vardı. Babamı Gorleben'deki nihai atık dehlizlerine yolladılar, hem de hiç koruyucu giysi vermeden; İranlının tekiydi ne de olsa."

Eszra yatağı katladı: "Sen ve Mark neden eskisi gibi düzüşmüyorsunuz? Bu çok daha basit olurdu; ama bu sadist çocuk oyunlarından daha çok zevk alıyorsunuz galiba..."

Tamara koşarak uzaklaştı. Eszra yorgunluktan ölüyordu. Bir köşeye büzülüp oturdu ve başını kollarının arasına gömdü. Orada öyle ne kadar oturup kaldığını bilmiyordu. Aniden, birinin usulca saçlarını okşadığını hissetti. Dudaklar şakaklarına dokunuyor, sıcak izler bırakarak kulaklarından ve yanaklarından aşağıya iniyor, sımsıkı kapalı tuttuğu dudaklarını arıyordu. Tamara alnını onunkine dayadı; bu bir yaklaşma manevrası gibiydi. Gergin soluklarını birlikte yatıştırmaya çalıştılar. Düşle-

rinin hafifliğiyle odanın içinde yuvarlandılar ve sonunda, o gün de tipik bir ısırık yarasıyla başladı.

Baro kaygan taş merdivenlerden mağaraya inen Colette'i izledi. Colette bir kibrit yaktı.

Kibrit söndüğünde, "Ne gördün?" diye sordu.

Baro yanıtladı: "Emin değilim."

Bir kibrit daha yaktı ve kafasının üzerinde tuttu. Acayip görüntüler geri döndüler. Tavandan çeşitli uzuvlar sarkıyordu: alaycı suratlar, atlamaya hazır hayvanlar, egzotik meyvalarla dolu sayvanlar. Hiçbir şey durağan değildi; her şey sürekli bir çözülme halindeydi. Figürler oynakça şekilden şekle giriyorlardı. At nalları kız böceği kafasına dönüşüyor, içi oyulmuş kız profillerinin içinde çiçekler yetişiyordu. Ağızlar aşk yeminleri biçimlendiriyor, taçlar kral bedenlerinin üzerine eriyordu; sessizce terliyordu balıklar kireçte.

Colette birbiri ardına kibrit yakıyordu. Baro optik yanılsamaları transa girmiş gibi izledi. Sonunda kendini sendeleyerek mağaradan dışarı attı.

Colette koluna girdi. "Eskiden orman cüceleri aramızda yaşardı; şimdi bizden saklanıyorlar. Onları ziyaret edenler, tam da hak ettiklerini görürler."

Baro onun kolunu sıktı.

"Benden başka hiç kimse bu damlataş mağarasını bilmiyor," dedi Colette. "Burayı gösterdiğim ilk kişi sensin."

Baro Colette'e, iki hafta önce yemek salonuna giderken rastlamıştı. İkisi de kendiliğinden, bir an dönüp birbirlerine bakmış ve göz göze gelmişler, sonra da içten kahkahalara boğulmuşlardı. O zamandan beri, neredeyse her gün birlikteydiler. Onu gezintilerine götüren genellikle Colette'di. "Fiziki yaşamın tekrar tekrar yaşanması gerekir," derdi hep, "iletişimde bulunmaya değecek pek bir şey kalmadığında da."

Baro onun karmaşık mizah anlayışını seviyordu. Asla ondan bir şeyler beklediği duygusu vermiyordu; kendi tabiriyle, "kutsal öncesi" durumlarını Baro ile paylaşmaktan zevk duyuyordu yalnızca. Onunla soh-

bet etmek harika olduğu gibi, susmak da harikaydı. Ayrıca, çok sayıdaki kırışıklarının her birini hakkıyla kazanmış, çekici bir kadındı.

O gün, Colette ona ilk kez geçmişinden söz etti. Eskiden ünlü bir bale grubunda solist dansçıydı. Herhalde, Baro'nun ismini anımsamasını bekliyordu; ama o, baleye hiç ilgi duymamıştı.

"Ünlü olmaya karar verdiğimde on üç yaşındaydım," dedi Colette. "Bunu hangi alanda gerçekleştireceğime dair en ufak bir fikrim olmamasına rağmen, başaracağımdan hiç kuşkum yoktu. Ertesi yıl, içimden bir ses bana dansçı olmamı söyledi. Bunun üzerine, anneme mektup yazıp beni yatılı okuldan almasını, balerin olmak istediğimi söyledim. Bunun ne anlama geldiğini ve nasıl yazıldığını bile bilmiyordum. Yine de, kararımı vermiştim: Benim kendimi göstereceğim alan bu olacaktı. O zamanlar, dans etmekle zıplamanın yakın bir ilgisi olduğunu düşünüyordum; havada salınmaya ihtiyacım vardı. Şimdiye dek keşfettiklerimin en iyisi buydu. Özellikle de, ağzımı açmak zorunda kalmayacağım için. Annem konuşmaktan ve tartışmaktan hoşlanırdı; bense kendimi açığa vurmadan ifade edebileceğim bir şey bulmuştum. Böylece tiyatroya gittik: Kuğu Gölü. Çok öfkelenmiştim, seyretmeye katlanamıyordum. Kafamda ne vardı bilmiyorum; ama gördüklerimle hiç ilgisi yoktu. Bugün bu eseri seviyorum. O zamanlar ise hiç mi hiç hoşlanmamıştım. Bütün bunlar senin ilgini çekiyor mu ki?"

Baro onu cesaretlendirmek için başını salladı.

"Annem beni New York'a, School of American Ballet'e götürdü. On beşimde, New York City Ballett'e öğrenci olarak kabul edildim. Onunla orada tanıştım. Sabah bize onun ders vereceğini söylemişlerdi. Hepimizin ödü kopmuştu; korkudan kaskatı olmuştuk. O içeri girdi ve bize bakmakla yetindi. Sonunda konuştu: 'Birinci pozisyon!' Tam başlayacaktık ki ellerini çırptı. 'Kızlar, nasıl dik durulduğunu bilmiyor musunuz?' Sonra yanıma geldi: 'Bu el ölü bir tavuğa benziyor! Oysa siz, birer hindi gibi kurulmalısınız.' Göğsünü dövdü: 'İşte böyle durmalısınız.' Ve yürümeye devam etti; bir şurada bir burada popolara vurdu; orada bir şeyi kaldırdı, şurada indirdi."

"Sen kimden söz ediyorsun?"

"George'dan! George Mankind."

"Sen Mankind'ın öğrencisi miydin?"

"Hatta karısıydım. Ama fazla gençtim biliyor musun; onunla evlenmek için fazla gençtim. Ama o, genç kızları istiyordu. Hatta daha son-

ra çok daha genç biriyle evlendi." Yerden aldığı taşı elinde dalgın dalgın çevirdi. "Onsuz hiçbir şey olamazdım. Bir keresinde onu, sokak ayakkabılarıyla bize Pas de deux gösterirken izledim. Benim payıma düşen en büyük keşifti. İçimdeki kapıları açtı. O zamanlar kendi tarzını oluşturmuştu ve düşlediğinden daha çok şeyler bekleyebileceği adamları vardı. Düşünebileceğinden çok daha yükseklere zıplayabilen dansçılara sahipti. Koreografilerinde hiçbir karmaşıklık, hiçbir hile yoktu. Anahtar kelime basitlikti. Fazla mı konuşuyorum?"

"Hayır."

"Bu basitlik, çalışmalarının kolayca anlaşılır olduğu anlamına gelmiyordu. Bir kez ona şunu sordum: 'Bu balenin konusu ne?' Dedi ki: 'Zaman. Bu balede dans etme süresi on beş dakika...' Dağarcığında daha bir sürü böyle yanıt vardı. Bir şeyi ortaya koyar, ama asla açıklamazdı, anlıyor musun?"

Colette Baro'nun yanında yürürken parmak uçlarının üzerinde yükseldi ve edalı edalı salındı. Bu kadının yetmiş yaşında olduğuna kim inanırdı!

Colette gülümsedi. "Ayrılık çok acıydı. Kabullenmem çok zor olmuştu. George atmışını bitirmişti ve gençlik pınarının bağımlısıydı. Gençlik pınarı, yeni yetişen dansçı kızlardı. Onları şöyle bir yonttuktan sonra, pırlantalara sahip oluyordu. Bu onun nefesini kesiyordu. Bütün bu yetenekler. Oradaydı işte: biçimlendirilmeyi bekleyen çamur. Benim için çok zordu. Birdenbire emekliye ayrılmıştım. Yine de harika yıllar geçirdim...(18) Çok yazı yazdım. Lirik. Bir şiir kitabım bile var."

"Hâlâ yazıyor musun?"

"Hayır, uzun süre önce bıraktım. Neden, biliyor musun? Sürekli, ölüm ile hayat arasında kalmak istemediğim için... Ancak ondan sonra gerçek bir huzur adayı olabildim..." Baro elinde olmadan irkildi. Bu ifadeyi tesadüfen kullanmıştı belki ama, huzur adayı, devletin ölmek isteyenlere verdiği isimdi. Yaşamına son vermek için gönüllü başvurularda bulunulan kliniklerden haberdardı. Fakat şimdiye dek herhangi bir vakayla karşılaşmamıştı.

Colette şimdi tüm ağırlığıyla koluna abanmıştı; oysa genellikle, kolunda tüy gibi hafif yürüyor olurdu.

Colette sanki Baro'nun sinirlenmeye başladığını hissetmiş gibi, sanki onu karanlık düşüncelerinin ağırlığından kurtarmak ister gibi, ondan ayrıldı. Yoldan birkaç metre uzaklıkta, çürümüş bir ağaç gövdesinin

üzerine çıktı ve yüzünü gökyüzüne çevirip kollarını açtı. "Kim bu haçı kaldırdı havaya / Her kalbi mi korumaya?" diye kararlı bir sesle haykırdı. "Kim oturuyor gökte / Ve yardım ediyor korku ve acı içindekilere? Git o harika gövdeye / Koyver sessiz özlemini / Çıkar ondan bir alev / Ve o ağır düşü besler."(18) Kollarını yavaş yavaş indirdi ve nemli gözlerle Baro'ya baktı. "Dostlarımız nerede Philip? Parlak yapraklı, gururlu ağaçlar nerede; filler ve balinalar, kelebekler nerede? Onlar olmadan nasıl yaşayabiliyoruz...?"

Baro ağzını açamadan, Colette küçük bir kız gibi yere atladı. "Emzik devrimini anımsıyor musun? Yoksa Almanya'da böyle bir şey olmadı mı?"

"Ne devrimi?!"

"Emzik devrimi. Amerika'daki üniversite öğrencileri küçük çocuklar gibi giyindiler: rengârenk, kocaman giysiler, ağızda da birer emzik. Bu halde derslere girdiler. Bir ellerinde ders kitapları, diğerinde de kumaş hayvanlar. Repertuvara ayrıca kocaman plastik saatler, diş halkaları, rengârenk çocuk gözlükleri, oyuncak saksafonlar, parıltılı yoyolar, emme şekerler ve elde yoğurmak için kullanılan, dünya biçiminde lastik toplar da dahildiler.. (19) Ama gençliğin durumu hep aynıdır: Yetişkinlere dönüşür ve ücret alırlar. Emzik devrimcileri bugün büyük hizmetlerde bulunmuş yaşam sakatlarıdır." Colette yerden bir avuç toprak aldı. "İnsanlar neden korkuyor acaba?" diye sordu yavaşça.

Her zamankinin aksine, onunla gerçekten bir diyaloğa girme niyetinde değildi sanki. Bir ruh halinden diğerine geçiyor, Baro'nun ruhunu vantuz gibi emiyordu.

"Renklerle mi işitirsin, Philip?"

Afallamış halini ortaya çıkarmaktan başka amacı olmayan bir soru daha.

"Ben harflerin rengi olduğuna inanırım. E harfi beyazdır. İ altın renginde, O gri, U erguvan, Y gümüş. Ve K siyah. Korku siyahtır. Ve gözler bordo-siyahtır.

"Hadi eve gidelim, Colette, hadi bir şeyler yiyelim."

"Evet, eve gidelim..."

Neden Colette'e sinir olmaya başlamıştı? Neden ondan kurtulma isteği duyuyordu? Onun parmaklarının bastırışına istemeye istemeye karşılık verdi.

"Burada olman ne güzel," dedi Colette ve alnını Baro'nun omzuna

sürttü. "Susmadan önce bir şiir daha okumak istiyorum; bir tane daha, tamam mı? Ben yazmıştım: Sizler ki sözcüklerin ensesinde yalanları mühürleyenler / Sizler ki kan içinde yürüyenler / Çığlıklara karşı ipek şallara sarınarak / Sizler ki bizi almaya gelenler: biz hazırız / Özelliğimiz gözlerimiz."

Baro devam eder diye bekledi ama, Colette paylaşma ihtiyacını gidermişti; bunu yürüyüş tarzından anladı. Canlı ve rahat. Onun ritmini yakalamak kolay olmuştu. Üstelik de keyifli.

Beyaz evin oradaki parkta birkaç komşuya rastladılar ve dedikodu yapmaktan kaçındılar. Bu uzun gezintinin son kısmında Colette'le çok yakınlaşan Baro, akşam ona yemek yapmayı teklif etti. Colette teşekkür ederek bir engeli olduğunu belirtti.

"Bir başka zaman?" diye sordu Baro.

Colette onu öptü ve ortadan kayboldu. Baro şaşkın kalakaldı. Şimdiye dek onu bir öpücükle hiç onurlandırmamıştı.

Ertesi sabah Baro onu yemek salonunda boşuna bekledi. Kahvaltıyı elinden geldiğince uzatmıştı. Sonunda onu aramaya karar verdi. Evinin perdeleri kapalıydı; zili çaldı, fakat kimse cevap vermedi. İdareye gidip endişelendiğini söyledi ve birinin onun evine bakmasını rica etti. İsteğini söylediği genç adam, Colette'le ilgili bilgileri bilgisayara verdi.

Gözlerini ekrandan ayırmadan konuştu adam: "Buna gerek yok. Colette Rosenbladt huzur adayı olmak için başvurdu. Dün gece seyahate çıktı."

Baro, idari işlerdeki adamla kendisini ayıran ahşap bankoya tutundu: "Seyahate mi çıktı? Nereye?"

"Bunu size söyleyemem."

"Öldü mü?"

"Gece yarısı ölmek istiyordu. Ayrıca, burada bir mektubunuz var."

Baro zarfı aldıktan sonra binayı terk etti. Bahçede durdu; nereye başvuracağını bilmiyordu. Zarfı açınca, bir iki satır el yazısıyla yüz yüze geldi: "Gözyaşları sınır tanımaz; sessizce aşağı yuvarlanırlar, bir dipten başka bir dibe ve gözyaşlarımızı akıttığımız son kişi bile kulaklarını tıkar

sözlerimize. Ey, aşkın dilsizliği! Colette."(20)

Falezden, bir uzay gemisi gibi denizin üzerinde uzanan o banka kadar yürüdü. Colette bir keresinde onunla şakalaşmıştı. "Demek seni kurtaracak kıyıya ulaşmayı burada bekliyorsun." Baro, duyduğu üzüntünün aklını başından almamasına şaştı; acısı yüreğinin dibine melankolik bir telve gibi çökmüştü, o kadar. O, kurtarıcı kıyıyı beklemiyordu; Colette bunda yanılmıştı. O evindeydi; başka nerede olacaktı zaten? Şimdi önemli olan, bunu gerçekten de hissetmeyi becerebilmekti...

Soğuk, mantosunun içine sızdı. Bir saat sonra, üşümekten kaskatı ve rüzgârdan kızaran gözlerle yeniden büroya gitti.

Buz gibi dudaklarının arasından zorlukla fısıldadı: "Kataloğa bakmam mümkün mü acaba?"

Öğleden önce görüştüğü genç adam sakin bir sesle, "Aday kataloğuna mı?" diye sordu. Baro başını salladı.

"Üç nolu kabin."

Baro kapıyı ardından kapattı, paltosunu askıya astı ve programın bilgisayarda çıkmasını bekledi. Ölüm seçeneklerini düzenli olarak tarayan insanlar da vardı burada. Kendisi ilk kez bu programı kullanıyordu. HUZUR BAHÇESİNE HOŞGELDİNİZ! Aşağıdaki menülerden birini seçin: UZAY, TARİH, AŞK, İKTİDAR, DOĞA, DÜŞ, TEKNİK.

Uzay menüsünde yedi seçenek vardı: Dünya Senfonisi, Ayda Gezinti, Satürn'ün Halkalarında, Güneş Tozu, Evrenin Dansı, Doğmamışların Yıldızı, Uzayda Elipsler. Dünya Senfonisi dosyasını açtı. Dünyanın altında şunlar yazıyordu: 30 kilometre yekseklikteki bir yörüngeden Kuzey Amerika, Afrika, Hindistan, Avustralya ve Alaska üzerinde gezinti. Gece fırtınaları, tayfunlar, volkan patlamaları, kuzey ışıkları. Süre: iki saat. Kokusuz. Müzik: isteğe bağlı. Baro, etrafında bulutların kümelendiği zedelenebilir, uçuk mavi bir deriyle kaplı parlak misketi seyretti. Colette bu uçan turu kullanarak vedalaşmış olabilirdi.

TARİH'e girdi. Önünde yine yedi seçenek vardı: Eski Mısır, İnka İmparatorluğu, Eskiçağ, Ortaçağ, Rokoko, Romantik Dönem, Medeniyet. Tuhaf bir menü. Colette'in bu çıkışı seçmediğinden emindi. TEKNİK ve İKTİDAR'ı da seçmiş olamazdı. Geriye, düşler, aşk ve doğa kalıyordu.

Kendini gülünç hissetti. Colette'in ölümünün üzerinden daha yirmi dört saat bile geçmeden, Bilgi Terminali'nde oturmuş casusluk yapıyor ve devletin ölüm meraklılarına zehirli çikolatalar gibi sunduğu elektronik

konserveler arasından bir seçim yapmaya çalışıyordu. DOĞA menüsüne son bir bakış atmadan edemedi: çiçekli çayırlar, orman, karlı dağlar, tropikal ada, gel-git kıyısı, kırlar, bataklık. "Orman"ı iki kez tıklattı: ilkbaharda karma ağaçlı orman, ilginç ışık oyunları, rüzgârın yapraklar arasındaki hafif uğultusu. Hayvanlar: Tavşanlar, geyik ve kuşlar. Süre: 47 dakika. Koku: toprak ve yosun kokusu, inci çiçeklerinin tatlı kokusu. Müzik: isteğe bağlı. Hayır, sonunun böyle olmasını istemiyordu. İnsan eliyle ölmek istemiyordu...

Kabinin kapısını kapattı. Genç adam, bir sipariş verilip verilmeyeceğini anlamak için bir an başını kaldırıp ona baktı, sonra yine kitabına daldı.

Baro çekinerek okumasını kesti. "Bakın, bana söylememeniz gerektiğini biliyorum, ama..."

"Nefesinizi boşuna tüketmeyin, Doktor. Veri güvenliği."

Baro yorgun yorgun başını salladı. "Eğer tahmin edersem, bana söyler misiniz? Orman..."

"Yanlış."

"Çiçekli çayırlar?"

İdare sekreteri sesini alçalttı. "Size gerçekten de söyleyemem, Doktor," dedi; sonra fısıldayarak ekledi: "Çiçekli çayırlar, evet..."

"Hangi müzik?"

"Gustav Mahler, Ölü Çocuk Şarkıları."

Baro derin bir nefes aldı. "Ölü Çocuk Şarkıları'nı biliyor musunuz?" diye sordu.

"Burada sunduğumuz her şeyi bilmem mümkün değil; ne kadar çok seçenek olduğunu kendiniz de gördünüz."

"Evet, evet. Çok teşekkür ederim." Elini bankoda şöyle bir gezdirdikten sonra, çıkış kapısına yöneldi.

Adam ardından bağırdı: "Hey, Doktor! Sakın başımı belaya sokmayın ha!"

Baro dışarıda taze, serin kış havasını içine çekti. Hava zehirli olabilirdi; ama en azından kimya laboratuvarında üretilen inci çiçeği kokuları karışmamıştı.

Karşı koltukta oturan adam kafasını eğmiş, eski püskü bir evrak çantasını karıştırıyordu. Malin başını cama dayadı ve gözlerini kapatarak tramvayın sesini dinledi. Münih'e ne diye gidiyordu ki? Kentte gezinti yapmak için belki de bu nemli mart pazarından daha sevimli bir gün seçmeliydi. Delikanlıyken izlediği, Varşova varoşları üzerine bir filmi anımsadı. Görüntüler kafasında yeniden canlandı: kırık dökük cam yığınları arasında oynayan çocuklar, etrafa dağılmış çöp dağları, el arabalarını sessizce çeken insanlar... Birdenbire insanlar sokaklardan fırlayıp kaçıyor, apartman girişlerinde, yıkıntıların arkasında ya da kanalizasyonda gözden kayboluyorlardı. Siyah üniformalı iki iriyarı herif kaldırımları inleterek yürüyor, sanki bir pazar günü gezintisindeymişler gibi birbiriyle şakalaşıyordu. Apartmanın girişinde genç bir kız duruyordu. Adamlar, kamçılarının ucuyla kızın bluzunun yakasını solgun göğüsleri ortaya çıkana kadar açmışlar, sonra, sıkılmış bir biçim de, yine yürüyüşe geçmişlerdi. Lağım kapakları onların ardından tekrar yukarı kaldırılmıştı.

Malin'in gözleri faltaşı gibi açıldı. Evrak çantalı adam ortadan kaybolmuştu. Onun yerine iki kibar beyefendi oturmuştu. Biri diğerine, "Kunze serbest," dedikten sonra güneş gözlüğünü taktı. Malin tramvaydan indi.

Anılarındaki Ludwig Caddesi, vızır vızır otomobillerin geçtiği pis kokulu bir yoldu. Bugün ise, Siegestor ve Feldherrnhalle arasında uzanan mozaik kaplı, heybetli bir yola dönüşmüştü. Adımları, yeni boyanmış klasik stil bina cepheleri arasında yankılanıyordu. Komşu caddelerde sıralanan evler, geçmişteki kurşun kaynaklı çürümelerin izlerini daha taşıyordu İlk önce Odeonplatz etrafındaki, İtalyan zerafetine sahip gözde eserleri restore etmişlerdi demek. Arkasına döndü ve tahmininin doğrulandığını gördü: Frauenkirche'nin kuleleri de restore edilmişti elbette. Schelling Caddesi'nden bağırtılar geliyordu. Köşedeki binanın önünde Sağlık Polisi'nin zırhlı ambulansı duruyordu. Ağız maskeli ve plastik eldivenli iki sağlık personeli, var gücüyle direnen bir adamı binanın girişinden zorla çıkarıp döve döve ambulansa soktular.

Yoldan geçen bir kadın, "Bir türlü anlamıyorlar," dedi.

Malin saf saf, "Kim?" diye sordu.

"Pozitifler! Onları izole etmek lazım; bunun başka çaresi yok ki! Yoksa halimiz ne olurdu..."

Eski üniversite binasının yanından geçti. Artık, İdari Akademi olarak hizmet veriyordu. Sorumluluk gerektiren bir makama gelebilmek isteyen herkesin, bu Karşı-Programlama okulundan mezun olması gerekiyordu. Mimari şaheserler ve güzellikler, Zafer Takı'nın hemen arkasında aniden kesiliyordu; insanlar o tarafa gitmekten kaçınıyorlardı. Leopold Caddesi delik deşik bir asfalt şeridi halindeydi. Bina cephelerinde, yerlerinden sökülmüş ışıklı levhaların açık renk izleri duruyordu. Bir zamanlar caddeyi çevreleyen kavak ağaçlarından geriye güdük ağaçlar kalmıştı. Yine de ortalık canlıydı. Binlerce insan, bohem imajından bir türlü kurtulamayan Schwabing semtinin ünlü caddesinde cirit atıyordu. Çoğu yürüyerek, bazıları da bisiklet ya da tekerlekli patenlerle dolaşıyordu. Hemen hemen hiç kimsenin, bildik tek tip giysiyi giymediğini şaşırarak fark etti. Bunun yerine, eski püskü takım elbiseler, eğri şapkalar ve cırtlak renkli giysiler gözdeydi; üretimi uzun zamandan beri yasak olmasına rağmen, deri ceket ve kürk manto giymekten de çekinmemişlerdi. Münihliler sanki bayram günü için tüketim toplumunun suç aletlerini talan etmişlerdi.

Malin bu kendini beğenmişlik panayırına bıyık altından güldü. Moda yanılsamaları afra tafrayla, bir yandan da ciddi biçimde sergileniyordu. Gerçekte, kişisel özgürlüğün bu taşkın gösterisi olsa olsa gülünçtü. Fakat dokunaklı bir tarafı da vardı; genç kızlar kafelerdeki aynaların önünde dönüp dönüp dakikalarca kendilerini seyrederken, seyir meraklıları, müzisyen ve sanatçıların gösterilerini alkışlamak için dışarıda yığınlar oluşturuyordu.

Yavaş yavaş İngiliz Bahçesi'ne doğru yürüdü; ama park kapalıydı. Bir hanım, bahçeyi yıllar önce doğa parkı ilân ettiklerini anlattı. Bu, onun tamamen doğanın ellerine bırakılması anlamına geliyordu; içine girmek yasaktı. Ne bahçe bakımı yapılıyordu, ne de park görevlileri vardı; hiçbir faaliyet yoktu. Almanya'da bu tür toplam elli doğa parkı vardı. Kuşkusuz en büyüğü, Elbe nehrinin ağzından başlayıp elli kilometre genişliğindeki bir şerit halinde Kuzey Denizi kıyılarının tamamını kapsayarak Danimarka'ya kadar uzanan "Deniz Parkı"ydı. Malin bu düşüncenin ardında yatan felsefeyi çok iyi anlıyordu. İnsanlardan arınmış bu alanlarda, yüzyıllarla birlikte yeni canlı toplulukları oluşacaktı; doğanın kendi kendine yardım etmeyi becereceğine inanılıyordu. Onun tuhafına giden, bu tür tabu bölgelerini artık kentlerde de kurmaya başlamış olmalarıydı.

Devriye gezen bir nöbetçi yanından geçti. Buz pistindeki sökülmüş

ağaçlar, toplu mezarlardaki cesetler gibi birbirlerine sarılmış yatıyorlardı. Ölü dalların ötesindeki Monopteros, bulunduğu ıssız tepeden etrafı selamlıyordu. Heybetli taş tapınağın sahte antik atmosferinde bir zamanlar kendinden geçen genç kuşakların yasını tutuyor gibiydi.

Kadın, Malin çitlerden ayrılana dek bekledi. "Parkın öbür tarafında, içinde dört yüz yıllık bir meşe bile olan ağaç müzemiz var..." dedi. Sonra, Hellabrunn Hayvanat Bahçesi'ni de ziyaret etmesini tavsiye etti. "Orada harika filmler gösteriliyor, delikanlı. Ben zamanında hayvanları canlı olarak görebilmiştim: filleri, flamingoları, kutup ayılarını..."

Malin, verdiği bilgiler için kadına teşekkür etti. Münih Hayvanat Bahçesi, Siberuzay Kubbesi ile ünlüydü. Kutuplara, yağmur ormanları ya da Afrika steplerine yapılan bir sanal seyahatten sonra aniden kafeslere dönüldüğünde yaşanan şok özellikle planlanmıştı. Ama hayvanat bahçesi ziyaretleri mecburi değildi; bu yüzden de bir eğlence niteliği taşıyordu. Birçok belediyenin mecburi programı içinde yer alan mezbaha gezi programları ise çok farklıydı. Yıllar önce bir iş için gittiği Bremen'de, kendisi de bundan kaçamamıştı. Yüzlerce kişiyi faaliyeti durdurulmuş ölüm fabrikalarında toplamışlar ve kafalarına birer başlık geçirerek etobur bir toplumun yüz yıldan fazla bir süredir büyük bir özenle sahneye koyduğu o hayvan işkencelerini izletmişlerdi. İnsanlar art arda kusmuş, kendisi de onlardan geri kalmamıştı.

Leopold Caddesi'nin arka tarafında yer alan ve büyük burjuva çekiciliğinden üniversite yıllarında bile çok etkilendiği semtte gezinmeye başladı. Bu çekicilik bugün dahi hissediliyordu. Bu tür yerler ezelden beri reklam panolarından ve ışıklı yazılardan uzak olduğu için, neredeyse tek tek her evi tanımıştı. Ancak, binaların bakımlı cepheleri ile yabani otlar bürümüş ön bahçeleri arasında garip bir tezat vardı. Bu bahçeler eskiden, güzelce biçilmiş çimenlerden ve çiçek tarhlarından oluşurken, şimdi sık bir çalılık paslı bahçe parmaklarını aşıyor, asfaltın üzerine yayılıyordu.

Münchner Freiheit'ın arkasında yer alan ve eskiden Schwabing'in asıl merkezi sayılan dar sokaklara ulaştı. Bundan henüz yirmi yıl önce burada birbiri ardına restoranlar sıralanırdı; gurme tapınakları, müzik kulüpleri, genelev ve kabarelerden oluşan karışımın Almanya'da bir eşi daha yoktu. Video dansları ve fast food dükkânları ile tıka basa dolu Leopold Caddesi'nden, o zamanlar yalnızca Zombie Caddesi diye söz edilirdi.

Hava kararmaya başlamıştı. Bu, bir zamanlar başkalaşma saatiydi. Kızlar, kırmızı perdeleri kenara iter ve kürkle kaplı bar taburelerinin üzerinde pozisyon alırlardı. Hırsızlar ve satıcılar, stratejik önemi olan yerlerde dizilirlerdi. Fazla uzun sürmez, turistler çıkagelirdi; etraflarında dolaşıp duran dolandırıcı sürülerine karşı kendilerini korumak için küçük gruplar oluştururlardı. Bel vermiş asfaltın üzerinde semtin kendine özgü temposuna alışanlar, çok geçmeden cam tıkırtıları duymaya başlarlardı. Bu sesi, önlerinden geçenlerin dikkatini çekmek için yüzükleriyle pencerelere vuran kızlar çıkarırlardı.

Bugün bile bu tıkırtıyı duyuyor gibiydi.

Ellerini ceplerine sokmuş, şaşkın şaşkın dolanan aile babaları olurdu; "mallar"ı uzaktan uzağa bakışlarıyla afiyetle yiyen röntgenciler, iki kişi gelen ve gereksiz pazarlıklara girmekten çekinmeyen genç sürtükler olurdu. Nihayet, derin üzüntüler sırtlanıp gelenler: sevgililerini kaybetmiş erkekler, sanatçılar, gezginler. Ziyaretçiler genelev ziyaretini bir ayin gibi kutluyor ve yabancı turist çekmek için kent tanıtım broşürlerinde "Girls in the Windows"* diye nitelenen kızlar zevklerine göre değilse, gereğinde vazgeçebiliyorlardı. Şans oyunları, uyuşturucular ve fuhuş, Devrim yapılana kadar devletin elindeydi. Orospular düzenli maaş alırlardı. O dönemin kadın hareketinin en büyük başarılarından biri... Fakat para tedavülden kaldırıldığından beri, eski eğlence bölgesi, terk edilmiş bir dans pisti ya da kapısı mühürlenmiş bir besi çiftliğinden pek farklı değildi. Sanki çürümeye terk edilmişti.

Malin bir adamın kendisine doğru geldiğini gördü. Altın saplı beyaz bir bastonu havaya atıp tutuyordu. Bakımlı bukleleri siyah paltosunun kadife yakasına düşüyordu ve yüksek alnının altındaki gözleri o kadar berrak pırıltılar saçıyordu ki insanın Kurtarıcı'nın bizzat kendisinin bu günah yatağına çıkıp geldiğine inanası geliyordu. Adam bıçağını çekti ve kibarca, bir sigara rica etti.

Keskin pırıltılar saçan bıçaktan hiçbir şekilde rahatsız olmayan Malin, "Sigaram yok," dedi. Adam elini onun omzuna koydu ve ortadan kayboldu. Açık bir kapıdan sokağa piyano nağmeleri dökülüyordu. Müziği izleyerek piyanistten başka kimsenin olmadığı döküntü bir bara geldi. Yaşlı adam onun geldiğini duymamıştı; çalmayı sürdürdü. Kemikli parmakları, onlarla bütünleşmişçesine tuşların üzerinde geziniyordu. Kı-

* Pencere kızları. (y.n.)

rık dökük bir sesle söylediği şarkıyı bütünüyle açığa vurmak istemiyordu sanki: "Uçup geliyor bir kuş / Konuyor ayağıma / gagasında bir mektup tutuyor / selam yollamış annem bana / Uç güzel kuş uç / Benden bir selam, bir de öpücük al yanına / çünkü sana eşlik edemem / mecburum burada kalmaya..."(21)

Malin usulca dışarı çıktı. Ortalık kararmıştı. Evlerin duvarlarına tutunarak pazar günü sokak şöleninin yavaş yavaş sona erdiği Leopold Caddesi'ne doğru yürümeye başladı. Rüzgâr satıcıların mumlarını ikide bir söndürdüğü için, mal değiş tokuş borsaları bile kapanmıştı. Zafer Takı'nı bu kez ters yönden geçerek tek tük ışıkların bulunduğu Ludwig Caddesi'nden aşağı, Marienplatz'a doğru ilerledi. Kar taneleri gölgeler krallığından çıkıyor, geniş cepheler halinde, ışık huzmelerine akın ediyorlardı. Ulusal Tiyatro'nun tepesinde delibozuk bir esintiye kapılarak, sanki kaçmaktan usanmışlar gibi aniden geri döndüler. Karşı saldırıları Malin'in yüzünün henüz donmamış tarafına isabet etti. Sonunda, Malin, diğer gezmeye çıkanlarla birlikte, kırk dakika sonra istasyona girecek banliyo trenine kavuşacağı için memnun, rüzgârlı peronda beklemeye başladı.

Malin gözünü kapıya dikmişti. Basit düşünceler kafasının içinde dolanıyor, mantığın sarayındaki baş beynin görüş mesafesinde uslu uslu kalındığı sürece, konuyla ilgileneceğine güveniyorlardı. Ama baş beynin hiç de öyle bir niyeti yoktu; o, düşler imparatorluğuna sıvışmıştı. Kapıyı açtı ve Iris'i içeri aldı.

Iris onun şaşkın yüz ifadesine yeterince hayret ettikten sonra, neredeyse özür diler gibi, "Benim," dedi. Malin olduğu yerde kalmasını işaret etti. Bıyık altından gülerek, "Kesesinde bir de yavrusu olan dişi bir kanguru erkek kangurudan neden daha hızlı koşar?" diye sordu.

Iris omzunu silkti.

"Ancak doğru yanıtı verirsen bir giriş kartın olacak..."

Iris, yalnızca heyecanlı oyunlar oynayan bir insan edasıyla sordu: "Nereye giriş kartı peki?"

"Yaşamıma."

"Yaşamının ne ilginçliği var?"

"Ben bölünmüş bir insanım. Böylece, bir yerine iki kişiye sahip olacaksın: kötümser ve iyimser, palyaço ve çileci, arayan ve razı olan..."

"Bunların arasında tesadüfen, bir seven de var mı?"

"Elbette, daha geçen gün karşılaştık." Iris sevgili değil, seven demişti! "Hadi söyle bakalım: Bebekli bir dişi kanguru neden kocasından daha hızlı koşar?"

"İki kişi oldukları için."

"İçeri gel." Malin yattığı yerden kalkmayınca, Iris olduğu yerde kaldı. Sonunda Malin yerinden fırladı ve koşup ona sarıldı. Kokusunu bütünüyle içine çektikten sonra, mantosunu çıkarmasına yardım etti.

"İyi ki geldin," dedi çay suyunu koyarken, "yoksa sensiz kuruyup gidecektim..."

Iris yavaşça Malin'in pantalonunun ağına dokundu. "Buna asla izin veremeyiz, Mühendis Bey..."

Malin çevik parmakların, pantalonu üzerindeki hareketinin tadını çıkardı; önü çabucak kabardı.

Iris onu bıraktı. "Şimdiye dek birine onu sevdiğini söyledin mi hiç?" diye sordu.

"Evet, bir kez."

"Korkunç değil miydi peki? Sabun köpüklerine iğne batırmak gibi..."

"Pek sayılmaz, erotizmin daha ince biçimini yaşatma sözü vermek gibiydi, ne kastettiğimi anlıyorsan eğer."

"Bana hava atmaya kalkma; siz erkekler bundan ne anlarsınız ki!"

Malin şaşkınlık içinde dönüp ona baktı. "Bir derdin mi var Iris?"

Iris kızardı ve her zamanki komik tavrını takınarak durumu geçiştirdi. Öfkeyle, "Ben mi?" diye haykırdıktan sonra yüzünü buruşturdu.

Gizliden gizliye korktuğu şeyin başına gelmesine rağmen, Malin kendini tutamayarak güldü. "Demek bir sevgilin var... Ve aranız pek iyi değil..."

"Kimin ? Benim mi?"

"Çay hazır, madam. Lütfen buyurun."

"Bana madam demen hoşuma gidiyor. Öyle samimi bir mesafeliliği var ki..."

"Erotizmin daha ince biçimi işte... Evde bal var, ister misin?"

"Tabii, honey."

"Bu da erotizmin daha kaba biçimi, eğer ne demek istediğimi anlı-

yorsan..." Iris'in boynunu ısırdı. "Seni bana gelecek kadar mutsuz eden bu adam kim?"

Iris sohbetin gidişatından memnun değildi, hem de hiç. Uzun süre çayını karıştırdı. "Sana söyleyebilmeyi çok isterdim," diye dikkatlice söze başladı, "ama olmaz. Gerçekten de olmaz." Umutsuzca güldü.

Malin'in gözleri, sadece henüz ifade bile edilmemiş soruların yanıtını gizliyora benzeyen masanın ahşap damarları üzerinde dolaştı. "Sigaran var mı?"

Iris paketini çıkarıp ağzına iki sigara aldı; yaktıktan sonra birini ona uzattı. "Marinella'nın sana çok selamı var. Onunla ilgilensene biraz; durumu pek iyi değil."

"Nesi var?"

"Paul ile ilgili. Firar etti. Ona yeni bir kimlik buldum; ama artık görüşemiyorlar tabii. Paul burada. Senin ekibine verildi. Adı artık Thomas Niemann."

"Thomas Niemann..." Demek Iris bu yüzden gelmişti.

"Onunla anlaşabileceğimden emin misin? Ne de olsa eski karımı düzdü."

"Komikleşme Max."

"Normal şartlar altında... yani bu hikâye olmasaydı seni bir daha görebilecek miydim?"

"Çok daha önce görürdün," diye fısıldadı Iris ve Malin'in gömleğinin düğmeleriyle oynamaya başladı. Malin'in elleri, Iris'in başının sıcaklığını en iyi hissettiği yere, ensesine kaydı.

Iris'i göğsüne bastırdı ve saçını boydan boya yaladı. Iris ise, tamamen kendinden geçmiş bir halde Malin'in göğsünü emiyordu. Malin bundan rahatsız olmadı, tam tersine; ama biraz şaşırmıştı doğrusu...

Iris duş alırken Malin kahvaltıyı hazırladı. Giyinirken sordu: "Ne kadar kalacaksın?"

"Bilmiyorum. Ne kadar kalmamı istersin?"

"Bunun bir önemi var mı?"

"Hayır."

"Sevgilin kodaman biri, öyle değil mi?"

"Evet," dedi Iris ve kurulandıktan sonra başını sert bir hareketle arkaya atarak saçlarını ensesine döktü.

Malin daha fazla üstüne varmadı; onu sinirlendirmekten başka bir işe yaramazdı bu. "Paul'e neden bu kadar yardımcı oluyorsun?" diye sordu. Iris yanıt vermeyince ekledi: "Saygıdeğer beyefendi, aralarında bir Jaenne d'Arc olduğunu biliyor mu?"

Iris susmaya devam etti.

"Enformasyon Bakanlığı'nda ne iş yapıyorsunuz, madam?"

"Hesap yapıyorum..." dedi ve parmağını reçelin içine daldırdı.

Bir muhasebeciye benzemiyordu doğrusu.

"Gerçekleri ne kadar duyuruyorsunuz? Yani biz zavallıların olup bitenlerden ne kadar haberimiz oluyor?"

"Bu neyi bilmek istediğine bağlı. Şöyle diyelim: Eski çevre politikasının süprüntüleri konusunda Devlet Arşivi mükemmel. Kütüphane memurlarımız tarafından sürekli güncelleştiriliyor. Eski yazılı basından sınırsızca yararlanabilirsiniz; hiçbir sansür uygulanmıyor. Bu, edebiyat kitapları için de geçerli. Bilimsel eserlerde durum daha farklı. Teorik konular hariç, kimyasal formüller, fizik yasaları, inşaat planları kamuoyuna açık değil. Meteoroloji Servisi'ne gelince: o, bakanlığın gururu. Ölçüm sistemi ülkemizin her noktasını kaydedebiliyor; son derece hassas ve en ufak bir radyoaktif ışını anında tespit ettiği gibi, ozon değerlerini, elektrosmog, zehirli kimyasal bulutlar ya da sismografik sarsıntılara karşı hemen tepki gösteriyor. Tek sorun, bilgilerin genellikle duyurulamıyor olması."

Malin alaycı bir biçimde yorum yaptı: "Eh, gayet anlaşılır bir şey; insanları bir boktan diğerine tahliye edip duramazsınız ya."

Iris düzeltti: "Panik çıkmasına izin veremeyiz."

Malin, ağzı dolu konuştu: "Ne yani? Durum bu kadar kötü mü?"

"Bunu öğreneceğim. Devlet Arşivi'nden anlaşılamayacağı kesin. Işın ve kimyasal zehirlenmelere maruz kalmış kişiler hakkında kamuoyuna açık bir istatistik yok. Hiç kimse kaç insanın Aids, kanser ya da gen bozuklukları yüzünden öldüğünü bilmiyor. Ölümün kol gezmesine izin verdik ve şimdi de kurbanların sayısını açıklamayı reddediyoruz. Katillerin vicdanını rahatsız edebilir çünkü..."

"Xenia gibi konuşuyorsun."

"Sahi mi?" Mahcup olmuştu.

"Xenia nasıl biri? Onu tanıyor olman gerek."

"İyi biri."

"Senin saygıdeğer beyefendin onunla niye oynaşmıyor? Xenia da çirkin sayılmaz..."

Iris sinirli sinirli tırnaklarını inceledi. Sırrını makyajla kapatmıştı sanki. Sırrına dokunulduğunu hissettiği an onu yeni bir makyaj tabakasıyla örtüyordu. İki kişiye sahip olanın aslında Iris değil, kendisi olduğunu düşündü Malin. Onun işiyle ilgili tabu alanına girememek Malin'e giderek daha zor geliyordu.

"İstatistiklere nasıl ulaşmayı düşünüyorsun? Bir kadının silahlarıyla mı?"

Iris içini çekti. "Paul'ü daha fazla bekletmesen iyi olur. Bu arada, beni pek sevdiği söylenemez. Erkek erkeğe adamakıllı bir sohbet için iyi bir fırsat işte."

"Bu gece kalıyor musunuz, madam?"

"İstiyor musun?"

"Bu önemli mi?"

"Evet."

Öpüştüler. İşe giderken, artık bir kadını olduğunu kendine itiraf etti. Bu, sorumluluk gerektiriyordu, iyi zamanda ve kötü zamanda. Düş kurmayı seviyordu. Düşler, gerçekliğin en iyi yönünü oluşturuyordu.

Laura kapının çalınmasını daha fazla duymazlıktan gelemedi. Dirseklerinin üzerinde doğruldu. Dışarısı hâlâ karanlıktı. Uykulu uykulu, "Kim o?" diye seslendi.

"Benim, Kafka."

"İçeri gel."

Laura içeriye dolan ışığa karşı koluyla gözlerini kapattı. "Ne oldu?"

"Meteoroloji istasyonumuz radyoaktivitenin arttığını bildirdi. Çocuklar bugün kesinlikle dışarı çıkmamalılar. Koruyucu kılıfı örtmeme yardım et."

"Saat kaç?"

"Beş."

"Eşofmanımı bana uzatır mısın? Sandalyenin üstünde. Teşekkür e-

derim... Durum çok mu kötü?" Eşofman pantolonunu yorganın altında zorlukla giymeye çalışıyordu.

"Hayır, senin çıplak bacaklarını görebilecek olmamdan daha kötü değil."

Laura kazağını başından geçirirken, onun, karnına baktığından kesinlikle emindi. Ama başını kaldırdığında, Kafka'nın orada olmadığını gördü. El fenerini aldı. Kafka avluda dirsekli kolu çevirmeye çalışıyordu.

Çatının tepesinden gümüş bir folyo ortaya çıktı ve incecik bacaklarıyla bir böcek gibi yere kondu. Folyonun üzerinde plastik pencereler vardı; tam da kulübenin pencerelerinin üzerine denk geliyorlardı. Evin her tarafı, uçları dar bir kanalın içine giren bir dışderi ile kaplanmıştı. Kafka, "Bodruma in ve uçlarını bir araya topla," diye direktif verdi. "Ben de bu arada sınıf konteynırını ve diğer kulübeleri kapatayım."

Laura'nın sadece, deri kayışları alıp duvardaki kancalara takması gerekiyordu. Uzun cephelerde on ikişer tane, kısa cephe duvarlarında altışar tane kanca vardı. Bu düzenek her kulübeye kurulmuştu.

Bir saat sonra bütün işler tamamlanmıştı. Çocuklar henüz uyuyordu; ama çok geçmeden kalkarlardı. O zamana kadar mutfakta Kafka'ya eşlik etti.

Laura, "Usedom'daki her evin koruyucu örtüsü var mı?" diye sordu.

"Yalnızca okul ve ahırlarda var."

"Ne kadar sık kullanılıyorlar?"

"Rüzgârın durumuna bağlı."

Neden bu kadar az konuşuyordu? Laura, "Seni sinir etme tehlikesine karşın," diye yeniden söze başladı, "yine de bütün bunların ne anlama geldiğin bilmek isterim."

Kafka kıs kıs gülerek karşılık verdi: "Giyinikken sinir etmiyorsun. Sorun yalnızca, rüzgâr doğu yönünden bir haftadan fazla estiğinde ortaya çıkıyor. Tanrı'ya şükür, bu pek ender karşılaşılan bir durum. Büyük bir olasılıkla, zamanında Baltık Denizi'nde depoladıkları nükleer atıklarla ilgili. Bu döküntünün on bin metreküpünün denizin dibinde durduğu tahmin ediliyor.(22) Bana hatırlat da, birazdan çağlayanların vanasını kapatayım..."

"Komün neden başka yere taşınmıyor?"

"Nereye taşınacak?"

"E, tehlikesiz bir yere tabii!"

"Bu da ne demek? Tüm Avrupa radyoaktif ışın parıltısı saçıyor. 1986'da Çernobil, 1996'da Ignalina, 2001'de La Hague. Plutonyum nakleden bir Alman uçağının İngiltere önlerinde düşmesi, Akdeniz, Atlantik ve Baltık Denizi'nde batan nükleer denizaltılar da cabası. Üstelik, Faşist Birlik dönemindeki radyoaktif hurdanın ne olduğunu hiç kimse bilmiyor." Parmaklarını çıtırdattı. "Bunu bize söylemiyorlar; itiraf etmektense dillerini ısırırlar. Ama bu kıtadaki devasa ölüm bölgelerinden tesadüfen haberdar olduk. Buradan iki yüz kilometre sonra başlıyor. İçimizden bazıları yasadışı yollarla Baltık bölgesine gittiler. Kendilerini ayda gibi hissetmişler. Orada tek bir insan bile yaşamıyor artık. Ukrayna'da da öyle. Güney Fransa ve Sicilya'da da durum farklı değilmiş. O dönemdeki insanların derdi neydi? Güneş bize, havanın kapalı olduğu kış günlerinde bile, tüketim toplumunun tüm dünyada her gün kullanabileceğinden on bin kez daha çok enerji yolluyor. Peenemünde'deki gelgit santralimizi gördün. Ev kollektörleriyle birlikte araştırma tesisleri ve tarımsal seracılık da dahil, Usedom'ın bütün enerji ihtiyacını karşılıyor."

Laura, bir insanın bu kadar yıkıcı bir bilanço çıkardıktan sonra, hemen ardından, yakında kimseye en ufak bir faydası dokunamayacak ekolojik başarıları nasıl sıralayabildiğine şaşırdı.

Kafka onun düşüncelerini okumuş gibi, masanın üzerinden uzanarak elini tuttu.

"Dünyanın sonu gelse de, gelmese de, hepimiz en nihayetinde öleceğiz," diyerek gülümsedi ve parmaklarını Laura'nın elinin üzerinden o kadar yavaş çekti ki Laura avucunun içinde hafif bir gıdıklanma duydu. "Önemli olan, nasıl yaşadığımız. Heyecan dolu bir yaşantımız var. Eskiden toplum iktidar canlısı kariyeristlerle doluydu, özellikle de kilit mevkilerde. Bugün bu tiplerin bizi yaşamın gizlerinden uzak tutmasına artık izin vermiyoruz."

Laura kuru bir sesle, "Yaşamın gizi ölümdür," diye karşılık verdi.

Rüzgârın hareket ettirdiği koruyucu folyonun üzerindeki plastik cam, suni çağlayanların oradaki kayaların çizgilerini yumuşatıyor, sanki ışınlar altında tuza dönüşüyorlarmış gibi biçimlerini değiştiriyordu.

Kafka'nın, "Günaydın prenses!" dediğini duydu.

Sola yalınayak, üzerinde sadece bir gecelikle masaya geldi. Uykulu bir sesle, "Sabah sabah ne yapıyorsunuz?" diyerek gözlerini oğuşturdu.

"Seni bekliyorduk," dedi Laura; kolunu küçük kızın beline doladı.

"Bu gece uykuda konuştun."

"Biliyorum. Ne dedim?"

"NE? Sürekli NE? diyordun."

"Ha evet, bu hep böyle konuşan insanlarla ilgili bir düştü. Biliyor musun, ben hep böyle düşler yaparım..."

Laura'nın kucağına tırmandı ve saçından bir pıtrak kopardı. "Sende bit mi var?"

Laura hayır anlamında başını iki yana salladı.

"Yok mu? Nereden yok?"

Kafka kahkahayı bastı. "Laura'nın nereden biti yok...? İşte buna akıllıca bir soru derim ben..."

Sola başını geriye yasladı: "Diğer çocuklar üstünü giydikten sonra ineklerin ve atların yanına gidecek miyiz?"

"Bugün olmaz."

"Neden olmaz?"

"Çünkü konuklarımız geldi."

"Hangi konuklar?"

"Yabancı hayaletler. Biliyorsun, bin çeşit hayalet var: ağaç hayaletleri, hayvan hayaletleri..."

"Düş hayaletleri!"

"Çok doğru. Bunların çoğu iyi hayaletler. Onlar bizden korkmuyor, biz de onlardan korkmuyoruz. Bu gece ziyaretimize gelen hayaletler de iyi ama, insanlara alışkın değiller. Geldikleri yerde hiç insan yok çünkü. Bu yüzden de bizden korkuyorlar. Ama Kafka ve ben, onlar buradan uçup gidene kadar hepimizin evde kalacağına söz verdik. Yoksa korkudan uyuyamazlarmış. Çünkü gündüzleri, hava aydınlıkken uyuyorlar; en azından liderleri öyle söyledi. Diğer çocuklar uyandığında onlara bunları anlatırsın, söz mü?"

Sola evet anlamında başını salladı ve Laura'nın kucağından inerek ayak parmaklarının ucunda dikkatlice pencereye yaklaştı. Burnunu cama bastırdı; sıcak nefesi camı buğulandırdı. Kafka Laura'ya bir öpücük gönderdikten sonra not defterine bir şeyler yazmaya başladı.

Kız onlara dönmeden sordu: "Kuşları ve köpekleri de seviyorlar mı?"

"Onlar bütün hayvanları seviyorlar. Atları ve inekleri de."

Sola rahatlamış görünüyordu. Tekrar Laura'nın kucağına oturdu ve bir resimli kitabı karıştırmaya başladı. Birkaç dakika sonra başını kaldır-

dı. "O yazı yazıyor, sen bakıyorsun, ben de resimlere bakıyorum. Hepimiz bir şey yapıyoruz. Yalnızca köpeklerin yapacak bir işi yok. Onlar sadece oynuyor, di mi...?"

Laura çenesini küçük kızın başına dayadı ve gözlerini kapadı. İçinden ağlamak geldiğini Kafka'nın fark etmesini istemiyordu.

"Bu yazının daha farklı, çok daha sert ifadelerle yazılması gerekiyor. O pis domuzların korkudan altlarına etmeleri lazım." Mark, Beyaz Gül'ün düşmanlarının posta kutularına atmayı planladığı yeni bildiri taslağını bir kez daha gözden geçirdi. İntikamcı rolüne büründüğünde, etrafına garip, büyüleyici bir hava yayıyordu.

Artık Cumhuriyet'in her köşesinde ava gitmeye başlamışlardı. Bilgisayarda binden fazla isim kayıtlı olduğu için, şimdi hedef gruplara göre düzenleme yapıyorlardı. Bu da işlerini çok kolaylaştırıyordu; çünkü aynı metni farklı kişilere gönderebiliyorlardı.

Bu kez, Faşist Birlik döneminde "Ekogünleri Davaları" denilen davalardaki bir dizi idam kararından sorumlu yedi tane hâkim tespit etmişlerdi. Yargılananların hepsi de çevre militanları, motorlu testerelerin dişlerini bozmak için ağaçları çivilerle kaplayan, şehirlerarası yüksek gerilim hatlarını bombalayan, otobanlarda gerillalık yapan, petrol limanlarını bloke eden, et konservelerini zehirleyen, atık su borularının ağzını betonla kapatan ya da buna benzer birçok eylem gerçekleştiren insanlardı.

Mark, Eszra'ya bir dirsek attı. "Son kısmı şöyle yapmaya ne dersin? 'Vereceğin son hüküm, kendi ölüm hükmün olacak. Kanımız yerde kalmayacak. Beyaz Gül.' Kıyametle ilgili kısım bana biraz fazla tumturaklı geldi."

"Olur, neden olmasın. Bu tuhaf koku da ne?

Mark arkasına döndü ve korkudan faltaşı gibi açılmış gözlerle, ardından yoğun duman bulutlarının koridora yayıldığı açık kapıya baktı.

"Kaçalım buradan!" diye bağırdı; ama büyülenmiş gibi, olduğu yerde kalakaldı. Sisin arasından çıkan bir gölge yollarını kesti.

Biri, "Onları yakaladık!" diye bağırdı ve diğerlerinin gelmesini işaret etti.

Altı kişi iyice ağırdan alarak, yaptıkları sürprizin tadını çıkararak o-

daya girdiler. Bu gösteriyi binlerce kez prova etmişler gibi, bacaklarını açarak pozisyon aldılar. Bu safları ancak bir deprem yerle bir edebilirdi.

Eszra bu gösteriden korkmaktan ziyade büyülenmişti. Baskıncıların yaşlıca bir beye yol açmak için kenara çekilmeleri, dramaturjik beklentilerine tıpatıp uyuyordu. Şapkasının altına bir alınlık takmış olan adam, zafere ulaşmış biri gibi değil, kurbanlarını inceleyen bir cellat gibi, gözlerini onlara dikti. Sağ elindeki siyah deri eldivenleri solmuş bir çiçek demeti gibi tutuyordu. Sulu gözlerini Mark'a dikti ve önce şapkasını, sonra da alınlığını çıkardı. Krause! Alnındaki gamalı haç iltihaplanmış kızarık tenin üzerinde kabarmıştı.

"Kız nerede?" diye sordu Krause eldivenlerle bacağını kamçılayarak. Yanıt alamayınca parmaklarını şıklattı. Adamları anında hücuma geçti. Biri Eszra'nın başını bilgisayarın klavyesine bastırdı. Ekranda dizi dizi fffffffff belirirken, Mark'ın sızlandığını duydu: "Nerede olduğunu bilmiyorum!"

Krause heyecanla bağırdı: "İşlerini bitirin!" Böbreklerine darbe yiyen Eszra, nefesi kesilerek yere büzüldü. Sığındığı yerden tekme tokat çıkartılan Mark, darbeler altında haykırarak odanın içinde dört dönüyordu. Gözleri kanıyordu.

Krause diz çöküp eline bir bıçak aldı. Mark'ın kulağına, "Biz bu işi sizden farklı yaparız," diye fısıldayarak acıdan kıvranan kurbanının derisini zevkle yıldız biçiminde şeritler halinde kesmeye başladı. Yaradan kan fışkırırken, "Kemiklere kadar işleyen bir güneş kursu..." dedi sevinçle. Doya doya seyrettikten sonra, aniden geri çekilme işareti verdi. "Bilgisayarı da aldıktan sonra çekip gidelim. Kızı başka zaman ele geçiririz..."

Adamlardan biri, "Buna ne yapalım?"diye sordu ve Eszra'yı çizmesinin ucuyla yana çevirdi. "Hey, ben bunu tanıyorum! Bu bizim deponiden kaçmıştı!"

"Daha ne? Onu al götür, ödülü de cebine indir."

Ortalığı darmadağın ettiler. Eszra'yı ayağa kaldırıp dumandan göz gözü görmeyen koridor boyunca ittiler. Mark kesilmiş bir kurban gibi köşede yatıyordu. Eszra, Tamara'nın son anda karşılarına çıkmaması için dua ediyordu.

Eszra karakolda yalnızca bir gece ihtiyaten tutuklu kaldıktan sonra yerel suçüstü mahkemesine çıkarıldı. Doğru dürüst mahkeme bile yoktu artık.

Ekolojik hukuk devleti, ki devrimden sonra işte aynen böyle nitelendirilmişti, çoktan çökmüştü. Avukatlık, soyu tükenen mesleklerden biriydi ve bugün kendine hâkim diyenler de, olsa olsa infaz memuruydu. Gerçi her yerel idare, Enformasyon Bakanlığı'ndan izin aldıktan sonra kamuoyuna açık davalar düzenleyebilirdi ama, bunların klasik adaletle ilgisi tecavüzün aşkla ilgisi kadardı ve propaganda gösterilerinden başka bir şey değildi. Seyirciler bu tür programlara bayılıyor, pek eğlenceli buluyorlardı. Cumhuriyetin idari bölgeleri arasında müthiş bir rekabet yaşanıyordu. Bir davanın, güçlü rekabet ortamında pek ender de olsa devletin resmi holo-programına intikal etmesi, ün kazanmak isteyenlerin çok işine geliyordu.

Eszra'nın, ısrarla yargılama dedikleri duruşmasının yürütüldüğü oda basit bir bekleme salonuna benziyordu. Kirli kahverengi perdeler, birkaç sandalye, duvara asılması zorunlu güneş kursunun altında sade bir masa, o kadar.

Hakim o ana kadar yüzüne bile bakmamıştı. Bunun yerine küçük, yorgun gözlerini ekrana dikmişti. Can sıkıntısı dolu bir sesle, "Eszra Hinrichsen," diye okudu, "doğum yılı 2016, öksüz. Sabıkalı ve Batı Bebra kimya deponisinde zorunlu çalışmaya hükümlü. 27.12.40'tan beri kaçak. Teslim tarihi 1.4.41. Bunlar doğru mu sanık?"

"Evet efendim."

Adam, sanki kendisiyle dalga geçiliyormuş gibi, başını kaldırıp baktı. Fakat gözleri bu sıkıcı salona gönderdikleri genç bedenin üzerinde gezindikçe yüz ifadesi değişti ve sonunda, dudaklarına son derece sırnaşık bir gülümseme gelip yerleşti.

Daha gönül alıcı bir ses tonuyla sordu: "Deponiyi neden terk ettiniz?"

"Zehirlenmekten korkuyordum."

Yargıç, "Fakat delikanlı, tüm toplum zehirlenmiş zaten..." diye güldükten sonra, Eszra'nın utangaç bir biçimde kucağında kavuşturmuş olduğu ellerine hayranlık dolu son bir bakış fırlattı. Sonra, bu küçük kişisel zevkten kendini alıkoyarak sadede geldi: "Yasalarımızı biliyorsunuz. İki yıl şehir kampı." Hükmü bilgisayara yazdı ve kapıdaki muhafıza Eszra'yı

götürmesi için işaret etti.

Eszra aceleyle, "Verilen hükmü kabul ediyorum efendim," dedi ve ardından, asıl konuya girmek için kullandığı bu ifadeden ötürü kendini gülünç hissetti. Hakim, sanığın özellikle sinsi bir alaycılığa mı, yoksa insanı altüst eden bir safdilliğe mi sahip olduğuna karar veremedi. Böylece Eszra'yı dinlemeye koyuldu. "Naziler tarafından saldırıya uğradık. Arkadaşım ağır yaralı bir halde eski fabrikada yatıyor. Lütfen bize yardım edin... Başka kime başvuracağımı bilmiyorum."

Hakimin kaşları oynadı. "Korkunç, onları yakalayacağız," diye kestirip attı. "Treniniz yarım saat sonra kalkıyor." Enerjik bir el hareketiyle, güzel oğlanı görme alanından sildi attı.

Eszra, muhafız tarafından doğruca istasyona götürüldü. Adam yanından bir an olsun ayrılmıyordu; ama kesinlikle ağzını açıp tek bir söz söylediği de yoktu. Eszra'nın şu an en çok işine gelen tavır da buydu zaten.

Şehir kampının nasıl bir yer olduğunu bilmiyordu; ama insana orada yaşama cezası veriliyorsa, iyi bir yer olmasa gerekti. Rayların bitimindeki fabrika bacalarını gördü; kafasında Tamara'nın çalılıklar arasından çıktığını canlandırdı; üzerinde siyah bir elbise vardı ve çıplak ayaklarla ona doğru geliyordu. Hiç durmadan bu hayali kurdu. Tren istasyona girdiğinde, Tamara neredeyse ona ulaşacaktı...

Son günlerin ilkbaharı andıran yumuşak havasından sonra aniden bastıran soğuk, Isar kıyısındaki inşaat çalışmalarını bir anda felce uğratmıştı. Malin bu zorunlu molayı bir işaret olarak algıladı. Görünüşe bakılırsa, Iris'le olan ilişkisi hakkında kendine hesap vermesi gerekiyordu. Aslında Iris'in ani gidişinden sonra, onu düşünmemek için kendini işine vermeye karar vermişti. Şimdi ise eli kolu bağlanmıştı. Onu özlüyor, ama ortak bir geleceklerinin olamayacağını da hissediyordu.

Iris insanlarla ilişki kurma konusunda çok yetenekliydi; açıklığı, rahat bir üslupla ortaya koyduğu mizah anlayışı en ürkek kişileri bile kazanmasını sağlayan anahtardı. Fakat karşılaşmanın ilk çoşkusu geçtikten sonra genellikle vedalaşıp giderdi; karşısındaki insanla işi bitmiş olurdu.

Malin'e öyle geliyordu ki bu kadar kolaylıkla yanına çağırabildiği sevgi hayaletlerinden kaçıyordu. Sanki insanlarda güven uyandırma yeteneğinden ürküyor gibiydi.

Malin konusunda farklı davranmış, sığınağından çıkmayı göze almıştı. İşte tam da bu durumdan ötürü zorluk yaşıyordu. En ufak bir uyum yakalanır yakalanmaz, o müthiş enerjisi araya giriyordu. Yatakta bile tek derdi onu yok etmekti sanki. Iris bedenini ona sevmesi için değil, kendini tüketmesi için veriyordu. Şimdiye dek yalnızca bir tek geceyi birbirlerine şefkatle sarılarak geçirmişlerdi. Iris o geceye ruhunun gecesi demişti.

Sonuçta, o geceden sonra Malin'i daha çok kışkırtmıştı. Saldırılarını uç noktaya götürerek Malin'in üzerine çıkmış, sanki canını almak istercesine tepinmeye başlamıştı. Malin korku içinde, Iris'in sol gözünün bütün canlılığını yitirdiğini fark etmişti. Bu, onun şeytani gözüydü ve tüm eril mahluklara karşı duyduğu uçsuz bucaksız nefreti açığa vuruyordu. Sonunda, onu durdurmak için güçlü bir tokat atmaktan başka çaresi kalmamıştı. Ertesi gün Iris ortadan kaybolmuştu. Pencerenin kenarında, adresini yazdığı notu bulduğunda çok şaşırmıştı.

Akşam olduğunda, Malin, Iris'in yanında olmasından ötürü birkaç gündür ertelediği hologram dersini almaya karar verdi. Iris'in birçok kez özel bir dersin onu beklediğini ima etmesine rağmen, o gidene kadar ertelemeyi tercih etmişti. Iris, Xenia'nın neler yaptığından, itiraf etmek istediğinden daha çok haberdar gibiydi... Etrafı çiçekli çayırlarla çevrili bir uçurumun kenarında duruyordu. Güneş ışınları, sarp ve dik kayalar üzerinden vadiye akan çağlayanların beslediği bir ırmağın kıvrımında kırılıyordu. Aşağıda kuşlar daireler çiziyor, hiç durmadan esen rüzgâr, katedral gibi gökyüzüne uzanan sekoya ağaçlarının yüksek tepelerinde geziniyordu. Tam kendini seslere ve kokulara bırakmak için gözlerini kapayacaktı ki yaşlı bir adamın güçlü, ama biraz da hüzünlü sesini duydu.

"Bu toprakların her bir parçası benim halkım için kutsal; çam ağaçlarının iğne yapraklarının her bir pırıltısı, her kumsal, karanlık ormanlardaki sis, vızıldayan her böcek kutsal. Mis gibi kokan çiçekler kız kardeşlerimiz; karacalar, atlar, koca kartallar bizim kardeşlerimiz. Kayalık tepeler, tayın vücut ısısı -hepsi aynı aileden."

Belki de yanılıyordu ama, bir an için, cadı kazanı gibi kaynayan bir kentte olduğunu sandı. Görüntü o kadar kısa yanıp sönmüştü ki ne olduğunu anlayamadı.

"Tanrı halkınızı her geçen gün biraz daha güçlü kılıyor. Yakında, beklenmedik bir yağmurdan sonra, uçurumlardan akan nehirler gibi, ülkeye akın edeceksiniz."

Yine göz açıp kapayıncaya kadar bir başka dünyaya gidip geldi. Bu kez, tüten fabrika bacaları görür gibi oldu.

"Hayır, biz farklı ırklardanız. Çocuklarımız birlikte oynamıyor; yaşlılarımız aynı öyküleri anlatmıyor. Bizim hal ve tavrımız sizinkinden başka."

Malin bundan sonraki görüntüyü bekledi; insanın bilinçaltında yanıp sönen bu sinyallerin ne anlama geldiğini bilmek istiyordu.

Hastalıktan ve yaşlılıktan eli ayağı tutmayan bir bozkır kurdu yanına yaklaştı. Hayvan, başını kaldırıp ona baktı; ne meraklı, ne de küçümseyiciydi bakışları, yalnızca yorgundu.

"Beyaz adamın bizim tarzımızı anlamadığını biliyoruz. O bir yabancı; geceleyin geliyor ve topraktan neye ihtiyacı varsa alıyor. Toprağı çocuklarından çalıyor; çocuklarının süt hakkını unutuyor. Onun açlığı dünyayı yiyip bitirecek ve geriye yalnızca çöl kalacak."

Nehre çamur gibi vıcık vıcık, siyah bir sıvı döküldü. Malin korkuyla sıçradı; ama karacalar yine nehrin kıyısına doluşmuşlardı bile.

Tahribatın görüntüleri, bozulmamış cennette birer şimşek gibi çakıyordu.

"Kızılderili, gölün üzerini okşayıp geçen rüzgârın sesini sever, öğle yağmurlarının arındırdığı, çam ağaçlarının ıtırıyla yüklü kokusunu sever. Beyaz adam soluduğu havanın farkında bile değil; günlerdir ölüm döşeğinde yatan yaşlı bir adam gibi, pis kokulara karşı duyarlığını yitirmiş. Topraklarımızı satın alma isteği üzerinde düşüneceğiz ve eğer kabul edersek, bu yalnızca bir tek şartla olur: Beyaz adam bu topraklarda yaşayan hayvanlara kardeşi gibi davranmalı. Hayvanlar olmadan insan nedir ki? Bütün hayvanlar ortadan kaybolsaydı, ruhunun o büyük yalnızlığında ölüp giderdi insan. Hayvanların başına gelenler, çok geçmeden insanların başına da gelecektir."

Bozkır kurdu patilerini yalıyordu. Rüzgâr ara sıra, Malin'in kulağına, hızla akıp giden su kitlelerinin gümbürtüsünü taşıyordu. Alçalan güneş ışınlarının altındaki vadi bir çöplüğe dönüştü. Birbiri ardına beliren

iç içe geçmiş görüntüler iğne gibi batıyordu.

"İnsanlar toprağa tükürdüklerinde, aslında kendilerine tükürürler. Yaşamın dokusunu insan yaratmadı; o, bu dokunun içinde bir lif sadece. Toprağa istediğinizi yapabilir misiniz ki - sırf kızıl adam bir kâğıt parçasına imza attı diye? En sonuncusu da öldürüldüğünde, bir daha geri gelir mi bizonlar? Kalan günlerimizi nerede geçireceğimiz önemli değil. Fazla gün kalmadı. Ama halkımın çöküşü için neden yas tutayım? Beyazlar da göçüp gidecek, diğer tüm kabilelerden daha önce belki de. Yatağınızı zehirlemeye devam edin; bir gece kendi çöpünüzde boğulacaksınız." Ses, bütün kırgınlığına rağmen polemikten uzaktı. Malin çok eskilerde kalmış bir dönemin zenginliğini panzehir gibi içine çekerken yaşlı adam sözlerine devam etti: "Sizin yasalarınız bizim için bir bilmece. Beyaz adamın düşlerini bilseydik, çocuklarının yüreklerini hangi hayallerle dağladığını ve sabaha duyulan özlemin nedenini bilseydik, anlayabilirdik belki de. Eğer topraklarımızı size satarsak, sırf bize söz verdiğiniz rezervasyonu garanti altına almak için satarız. Topraklarımızı aldığınızda, onun anısını olduğu gibi koruyun. Ve tüm gücünüz, ruhunuz, yüreğinizle bu toprakları sevin ve çocuklarınız için koruyun - Tanrı'nın bizim hepimizi sevdiği gibi. Çünkü şunu biliyoruz: Tanrı'mız aynı Tanrı. Ortak kaderden beyaz adam bile kaçamaz. Belki de kardeşizdir. Göreceğiz."(23)

Sarp kayalıklar, akşam güneşinin kor kırmızısı ışığını, çökmekte olan gecenin elinden kurtarmak istercesine emdiler. Nehir durmuş gibiydi. Rüzgârın her esintisine kendilerini tutkuyla bırakan gümüş renkli telli kavakların yaprakları bile kıpırdamıyordu. Malin bir pumanın şikâyetçi çığlığını ve karşılık veren bir köpek havlamasını duydu. Iris haklıydı; izlenimler olağanüstüydü. Görüntüleri, susuzluktan ölmüş biri gibi içiyordu.

Burada geçirdiği her saniyeyle birlikte, doğanın tapınağında eriyip gitme arzusu da çoğalıyordu. Daha önce hiç bu kadar güzel yerler görmemişti; ama gördükleri ona tanıdık geliyordu. Bunların anısını içimizde taşıyor olabilir miydik hâlâ?

Duyduğu uzun, tiz çığlıkla yerinden sıçradı. Karşı kayanın üzerinden başaşağı uçuruma atlayan bir insan gördü.

Ayaklarının altındaki sık çimenlerin yerini bir otopark almıştı; daha biraz önce çiçekli çayırların olduğu yerde, bir yol nehir boyunca uzanıyordu. Boğazın karşı tarafındaki gösteriye alkışlarla eşlik eden, çığlık atan düzinelerle insanın arasında, kamping arabalarının ortasında buldu kendini. Oradan aşağıya atlayan kişi, onu yavaş yavaş yukarı çeken geniş

plastik bir ipin ucunda zevkten böğürerek sallanıyordu.

Bir televizyon muhabiri adama sordu: "Tekrar yere basmak nasıl bir duygu?"

"Müthiş, sanki yeniden doğmuş gibiyim, tüm dünyayı kucaklayabilirim."

Xenia, "*Bunu da yaptılar zaten,*" diye gülümseyerek onu içeriye buyur etti. Rahat görünüyordu; her zamanki savaşçı tavrını takınmamıştı. "*Kızılderililerin yaşam düşü ile beyaz kardeşin yaşantı travması arasında topu topu yüz elli yıl var. Daha iyi anlayabilmen için, gelişimi sana kuşbakışı göstereceğim...*"

Malin dar bir yörüngede, dünyanın etrafında, boşlukta dönüyordu. Xenia'nın sesini duydu: "*1850 yılındayız; o zamana dek, aşağıdaki her şey büyük ölçüde yolundaydı. Gezimiz, son iki yüzyılda insan hatası nedeniyle ortaya çıkan dramatik değişimleri özetle anlatıyor. Başlangıç noktamıza geri döndüğümüzde, günümüze varmış olacağız.*"

Amerika'nın Batı sahilleri üzerindeydiler. Kıyı boyunca, toprağa çıban gibi yerleşen bir sürü küçük kabarcık oluştu. Bu kabarcıklar Doğu sahilinde çok daha büyüktü. Malin, Atlantik Okyanusu'nu geçtikten sonra, bu kabarcıkların Avrupa'da da önlenemez bir biçimde büyümeye başladıklarını korku içinde saptadı. Metastazlar gibi yayılan bu kabarcıklar kentlerdi. Lağım suları pis dereler halinde denize dökülüyordu. Bu arada son süratle küçülen ormanların yerini kahverengi çöller alıyordu. Koca koca kıtalar, giderek yoğunlaşan gri bir duman örtüsünün altında kayboluyorlardı. Birkaç dakika içinde, mavi gezegen, gözlerinin önünde çirkin bir tümöre dönüşene dek çürümüştü. Yalnızca etrafındaki yıldızlar eski ışıltılarıyla parlamaya devam ediyordu.

Xenia ona bir fincan çay uzattı. "*Belki de kardeşizdir, göreceğiz...*" diyerek yaşlı Kızılderiliden alıntı yaptı. Sonra da alaycı bir biçimde ekledi: "*Yeterince gördüklerini düşünüyorum. Çaresizlik içinde kıvranan Yeni Zelanda yerlileri kutsal dağlarını hükümete hediye ettiler. Hükümetin bu dağı koruma altına alacağını ümit ediyorlardı. Beş yıl sonra, dağdan yukarı kayak teleferikleri çıkıyordu.*"

Kalçalarına bir örtü bağladıktan sonra, sorgulayan gözlerle Malin'e baktı. "*Çoğunuz, ki bununla otuz ila altmış yaş arasındakileri kastediyorum, benim derslerimi izlemekten hoşlanıyor... Bunun bir nedeni var tabii: Siberuzay. Size kalan tek istasyon bu. Eminim bir zamanlar size yaşamınız pahasına sattıkları sanal görüntülerde yıkanıyorsunuzdur hâlâ.*

Apartmanlardaki dinazorları yendiniz, kilise kulelerinden atladınız ya da yıldız sisi içinde koşturdunuz. Atom bombalarını ateşlediniz, ailelerinizi alçakça katlettiniz ve ışın kılıçlarınızla, uçan kara canavarlarının kanatlarını parçaladınız. Hep galip geldiğiniz savaşlar, düşmanların akıl almaz çirkinlikteki suratları, ölüm hırıltısı ve her tarafta hazır ve nazır olan elektronik şimşekler sizin şehvetinizdi. Bazılarınız şebek ciğeri nakli yaptı, bazılarınız da klinik kentleri denizde batırdı. Kendinize öyle uyarı arayan bir beyin yarattınız ki bu beyinde oluşan her düşünce, tahrik ve süper tahrike karşı duyulan açlığa yenik düşüyordu hemen. Kendinizi, kuşaklardır süregelen zaman anlayışının dışına fırlatıp attınız. Yaratmak yerine yok ettiniz. Her fizikçi, her psikanalist bunun nereye varacağını biliyordu: patlamaya, öyle değil mi? Ancak hiçbir şeye karşı, gerçeğe duyduğunuz kadar kuşku duymuyordunuz ve bu yüzden de ikiyüzlü entellektüel bir mesafelilik içinde kaldınız. Teknik ile beynin paralel evriminden söz ediyordunuz."(24)

Xenia, zaten anlaşılmak istemeyen biri gibi, metnini sayıp dökü-yordu. "*Başlangıçta söz vardı. Siz dili, yalanların kepçeli vincine indirgediniz,*" dedi. "*Bu arada, baylar,*" diye kibirli kibirli davam etti, "*durum o kadar da kötü değildi. Hanginiz Siberuzay'da kadınların ırzına seve seve geçmek istemezdi ki...?*"

Ayağa kalkmış, olduğu yerde koketçe dönüyordu. Bu arada gözlerini Malin'den ayırmıyordu. Ayakkabılarını çıkarıp bluzunun düğmelerini açmaya başladığında da ona bakmaya devam etti. Malin bu bakışlardan kaçamıyordu; kendini mahcup hissediyordu. Bunun bir elektronik şov olduğunu idrak etmesi birkaç saniye sürdü ve sonunda gözlerini, Xenia'nın ona gururla uzattığı diri göğüslere dikti. Xenia, onu incelerken, bir yandan da kemerini çıkardı, eteğini kalçalarından sıyırıp attı ve halının üzerine sırtüstü uzandı. Dokunuşlarının altında tomurcuklanıveren koyu kahverengi meme uçlarının etrafını okşamaya başladı. Açık yelpazelere benzeyen elleri, karnının üzerinden cinsel organına kadar kaydı. Gözleri kapalıydı şimdi, ağzı yarı aralık. "*Gel,*" diye soludu ve kollarını ona uzattı, "*çabuk gel...*"

Birdenbire bütün görüntü ve ses gitti; Malin artık yalnızca sevimsiz bir titreşim hissetti. Başlığına vurmaya başladı; bu cihazlar da hep böyleydi! Fakat sonra, bu insanı altüst eden sonun oyunun bir parçası olduğu kuşkusuna kapıldı. Enformasyon Bakanlığı'ndan bu iki kadının gerçekten de bazı ortak yönleri vardı doğrusu.

Eszra gereken belgeleri alabilmek için tam iki saattir kuyrukta bekliyordu. Dışarda ne tahminler yürütülmüyordu ki: Kaostan söz ediliyordu ve anarşiden. Şehir kampından edindiği ilk izlenim, tam tersi bir sonuca varmasına neden oldu. Etrafları askerler tarafından sarılmış olan yeni gelenler, yeraltı peronunun sonundaki, bürokrasinin hâlâ elle yürütüldüğü idari konteynırlara doğru uzun sıralar halinde adım adım ilerliyorlardı. Gerçi memurlar birkaç eski bilgisayara sahiptiler ama, her gelen için çok çeşitli formların ayrı ayrı doldurulması ve mühürlenmesi gerekiyordu. Sonunda Eszra, bir ikametgâh belgesi, bir çalışma karnesi, bir eğlence kartı, sigara kuponları, bir tomar kağıt para ve bütün bunları nasıl kullanacağını açıklayan bir broşürü elinde tutarken buldu kendini. Memur, parmaklıkların üzerinden bir de yıpranmış bir karton kutu uzattı ona: "Bunu şoföre veriyorsunuz. Kırmızı otobüs. Merdivenlerden yukarı çıkın; otoparkın hemen sağında."

"Benim şehirde bir arkadaşım var, adı Percy Baro. Onu nasıl bulabilirim?" diye sordu Eszra.

"Hükümlü mü, yoksa gönüllü olarak mı burada?"

"Gönüllü olarak."

"Pozitif mi?"

"Efendim?"

"Arkadaşınız HIV-Pozitif mi?"

"Hayır, değil..."

"Schloß sokağı, 17 numaradaki nüfus dairesine sorun."

Memur, adresi bir kağıda karaladı ve sıradakini çağırdı.

Eszra belgeleri seyahat çantasına tıktıktan sonra merdivenlere doğru ilerledi. Sarı, yeşil, mavi, kırmızı. Kapının hemen yanındaki koltuğa oturdu ve tel örgüyle kapatılmış pencereden, üzerini otlar bürümüş geniş tarlalara baktı.

Sokak levhasında "Teşrif Meydanı" diye tanımlanan bu alanın etrafındaki binalarda kimse oturmuyordu; yere dökülen dış sıvaları, kaldırımlarda tozlu yığınlar halinde yükseliyordu. Yıkık dökük pencereli, bölük pörçük manzaralı bu evlerde kim oturmak isterdi ki zaten? Diğer yanda, üzerinde "ARABANIZ BUNUN İÇİN KILINI BİLE KIPIRDATMAZ" sloganı yer alan bir reklam panosunun olduğu tarafta, çökmüş bir üstgeçit fark etti.

Otobüste sıkıntılı bir hava hâkimdi. Trende faşist savaş marşları

söylemiş olanlar bile tuhaf bir biçimde suskunlaşmışlardı. Belki de bunun nedeni, grupları giriş sırasında birbirinden ayırmalarıydı. Önündeki kapı, ağzını şapırdatır gibi sesler çıkararak kapandı.

Otobüsteki hoparlörlerden şoförün sesi duyuldu: "Bağımsız kent Berlin'e hoşgeldiniz. Burada kalacağınız süre boyunca, hepinize iyi günler dileriz."

Biz kimdi? Otobüs yavaşça hareket etti. Otobüsün içindekilerin hepsi, Eszra dahil, sanki komut almış gibi başlarını çevirdiler. Gördükleri, otomobil enkazlarıyla tıka basa dolu, ürkünç bir taş çölüydü. Burada karşılaştıkları az sayıdaki insan onları fark eder etmez saldırgan bir tavır takınıyorlardı. Bir garaj kapısından üzerlerine taş fırlattılar. Eszra kollarıyla yüzünü kapattı. Zırhlı kaportaya çarpıp düşen taşların çıkardığı sesler yol boyunca onlara eşlik etti. Üstüne üstlük, araçları ikide bir yollardaki derin çukurlara düşüyordu. Bu nedenle, tek derdi koltuğuna tutunmaktı. Hurda bir arabanın yollarının üzerine itildiğini hayal meyal fark etti. Şoför, kumanda tablosundaki bir düğmeye basar basmaz, iki genç adamın arkasına siper aldığı engele bir makineli tüfekle yaylım ateşi açıldı. Eszra onlara ne olduğunu anlamak için alnını pencerenin camına bastırdı; ama görüş açısı çok dardı. Birdenbire onları şoförün tarafında, orman cinleri gibi dans ederken gördü.

Direksiyondaki adam dikiz aynasından Eszra'nın şaşkın yüzünü fark edince sırıttı. "Bu, onlar için boğa güreşi gibi. Tüfek namlularının hareket etmediğini biliyorlar tabii." Otobüs, bu tür engelleri rahatça bertaraf edebilecek bir tür kar temizleme kepçesine sahipti. Yolun geri kalan kısmında başka bir saldırıya uğramadılar.

"Evet, beyler, geldik işte. Tucholsky Caddesi."

Önce, kimse otobüsten inmeye cesaret edemedi. Beyzbol sopalarıyla ve bıçaklarla silahlanmış karşılama kıtasının görünüşü karşısında, bunun şaşılacak bir tarafı da yoktu zaten.

Şoförün sesi hoparlörden bir kez daha duyuldu: "Korkmayın; beyler Kent Savunması'ndan. Sizi güvenlik içinde evinize götürecekler."

Sert bir ses kesik kesik tekrarladı: "Çift sayılar sola, tek sayılar sağa!" Eszra ikametgâh belgesini çıkardı: Tucholsky Caddesi, 73. Yeşil kamuflaj giysili bir adam kâğıda şöyle bir göz attıktan sonra, onu sağdaki gruba gönderdi. Birkaç dakika sonra da yola koyuldular. Kafilenin etrafında bir halka oluşturan milisler pencere ve arka avlulardaki her kıpırtıyı dikkatle izliyorlardı. Çatı katlarını bile gözden kaçırmıyorlardı. Ne za-

man biri hedefine ulaşsa, milisler arasından bir gönüllü tarafından eve bırakılıyordu. Eszra da kalacağı evin kapısına kadar korundu.

"Şu andan itibaren kendi başının çaresine bakacaksın," dedi adam ve anahtarı ona teslim etti. "Yerinde olsam geceleri hemen dışarı çıkmazdım. Bu semt nispeten güvenli; ama şunu aklından çıkarma: Milisler her yerde bizimki kadar iyi organize değil."

Koridorun görüntüsü de kokusu kadar kötüydü. Giriş kapısının hemen karşısında tuvalet yer alıyordu: klozet kırıktı, kapağı da yoktu; el kadar lavabodan yalnızca soğuk su akıyordu. Mutfak da berbat durumdaydı; ama hiç olmazsa bir buzdolabı vardı. Dar koridorun sonunda, yatak odasına açılan beşgen bir oda yer alıyordu. Yatak iyi durumdaydı. Dolabı açtı. Birkaç tane yırtık, ama temiz çarşaf, dört yün battaniye, hepsi buydu. Daire giriş katındaydı ve üstüne üstlük de arka avluya bakıyordu. Dolayısıyla, durum vahimdi. "Daha da kötüsü olabilirdi," diye düşündü, otobüs yolculuğunda yaşadıklarından sonra. Beşgen oturma odasını beğenmesinin tek nedeni odanın garip biçimi değildi. Tahta döşemelerin üzeri linolyum kaplı olmadığı için, mekân nefes alabiliyordu. Ayrıca, hızla bir duvarın içinden geçerken kanatlarını kıran Pegasos'u tasvir eden, yeni boyanmış duvar tablosunu da beğendi. Pencerenin altında, yüzyıl başından kalma eski bir televizyon gördü. Onun burada ne aradığı ise bir bilmeceydi.

Yatağa uzanıp belgelere bir göz attı. Çalışma karnesine göre işvereni Şehir Kanalizasyonları'ydı. Demek ona lağım fareliğini uygun görmüşlerdi. Başka bir şey de beklememişti zaten.

Günther Stern'in taşla öldürülmesinden ve özellikle de Colette'in gönüllü ölümünden sonra, Philip Baro komşularıyla görüşmekten kaçınmaya başlamıştı. Hem komşuları, hem de personel tarafından egzantrik bir kişi olarak görülüyordu; bu imajla yaşamaya alışmıştı. O gece başlayacağı duyurulan konferans dizisini izlemek üzere küçük konser salonuna gelmesine herkes şaşırdı. Eski şef editör Bachmann ve briç grubu, bir iki iğneleyici laf atmaktan geri kalmadılar. Baro en arka sıraya oturdu. Gelmesinin nedeni basitti. Dostu Wilken Armerding'i tartışmaya katılması için davet etmişlerdi. Wilken onun nerede

kaldığını bilmiyordu; Baro, Pfingstberg'deki son buluşmalarından sonra onunla bir daha görüşememişti.

O gecenin konusunun ilgisini çektiği söylenemezdi: "Bilim - Hata mı, yoksa şans mı?" Konu başlığı ve katılımcılara bakılırsa, yine her şey bir öz savunmaya dönüşecekti. Katılımcılar arasında, satranç maçı sırasında Stern'in sıkı bir şekilde kapıştığı Profesör Willich, Alman Araştırma Topluluğu eski başkanı Dr. Paul Spätwald ve "barışçıl kararsız izotoplar" diye nitelenen keşfi nedeniyle 2011 yılında Nobel Ödülü alan atom fizikçisi Karl Franke yer alıyordu. Franke'ye göre, bu izotoplar, önceden uygun bir biçimde programlandıkları takdirde, atom parçalanması sırasında ortaya çıkan radyoaktif ışınları absorbe ediyorlardı. Bu keşif sayesinde, nükleer gücün kontrol altına alınabilirliği düşü yeniden canlanmıştı. Teknolojinin henüz bunu uygulayacak düzeyde olmaması nedeniyle fizikçinin acele adımlar atılmaması konusunda uyarıda bulunmasına rağmen, atom lobisi ayağına gelen bu kısmeti tepmedi. Faşist Birlik'in iktidarı altında, ancak eko-devrimin son verebildiği devasa bir nükleer santral programı oluşturdu.

Bilimsel masumiyeti bir tarafa, bütün bunlardan sorumlu olan adam, diğer tartışmacılarla birlikte alkışlar arasında sahnedeki yerini aldı. Wilken sahnenin en kenarına oturdu; Baro'nun onda daha önce hiç görmediği bir bere takmıştı.

Dostunu neden bu tartışmaya davet ettiklerini anlamıyordu. Muhtemelen kendileri gibi onun da hâlâ, sorunların bilim tarafından çözüleceğini savunan dik kafalı bir iklim araştırmacısı olduğunu zannediyorlardı. İçlerinden hiçbirinin, Armerding'in cam piramidine konuk olmadığından emindi. En son Peter Bachmann geldi; görevi tartışmayı yönetmekti.

Salondaki herkes sustuğunda, Bachmann, "Tartışmaya geçmeden önce," diye söze başladı, "izin verirseniz, birkaç söz söylemek istiyorum. Yanımda, bu ülkenin şimdiye dek sahip olduğu en yetenekli beyinlerden dördü oturmaktadır. Bayanlar, baylar, siz de bir zamanlar toplumun kültürel ve düşünsel elit kesimine aittiniz. Peki ne oldu da devlet birdenbire bizden vazgeçebileceğine karar verdi? Yoksa dünyanın kaderini yönetmek üzere Tanrıların bizzat kendileri mi yeryüzüne indiler? Eğer öyle olsaydı, kimse şikâyet edemezdi. Çünkü kim onların eline su dökebileceğini iddia edebilir ki...?"

Sanki iyi bir espri yapılmış gibi, insanlar güldü. Bachmann iyi bir demagogdu; Eko-Diktatörlük tarafından toplumsal sürecin dışına itilen-

lerin öfkesini beslemeyi iyi biliyordu. Ayrıca, bu kişilerin suçlulukları da onlara karşı yapılanları haklı çıkarmıyordu.

Baro yeterince dinlediğine kanaat getirip tartışmanın bitmesini rahatça bekleyebileceği kütüphaneye çekildi. Konser salonunun koridor üzerinden ona ulaşan yankıları o andaki öfkenin şiddeti hakkında bir fikir veriyordu; mutlaka toplantının bittiği zamanı da ele verirdi.

Kütüphanede yalnızdı. Raftan rastgele bir kitap alıp açtı ve okudu: "Sahip olunabilecek en iyi bilgi, ruhun doğa ile birleştiğini bilmektir." Spinoza. Hiç şikayet edemezdi; doğru zamanlarda doğru ipuçlarını buluyordu.

Elinde kitapla, o nefis ağır deri koltuklardan birine yerleşti. Birdenbire irkildiğinde, orada ne zamandan beri oturduğununun farkında değildi. Biri arkasından yaklaşıp gözlerini kapatmıştı. Ellerin baskısı biraz gevşedi; sıcak bir başın yanağına sürtündüğünü hissetti. Yavaşça, sanki bir perde açılıyormuş gibi, eller yana kaydı.

"Merhaba, Doktor..." diye fısıldadı Laura.

Baro'nun gözleri, bir halüsinasyon gördüğünü sanmanın korkusunu yansıtıyordu. El yordamıyla torununun elini yakaladı ve dalgın dalgın parmaklarıyla oynamaya başladı. Gözyaşlarının arasından, torununun güzel yüzü parlıyordu.

"İyi misin?" dedi Laura ve boynuna sarıldı.

Baro torununun sırtını okşadı. "Bundan daha iyi olamazdım. Dur sana bir bakayım."

Laura doğruldu.

Doktor şaşkınlık içinde, "Sen aşık olmuşsun!" dedi. "Sakın yalanlamaya kalkışma; böyle şeyleri hemen anlarım. Kim bu şanslı kişi?"

"Galiba henüz kendisinin de haberi yok. Adı Kafka."

"Aman tanrım, isme bak. Hadi anlat biraz."

Laura, artık tek söz etmeyeceğini anlatmak isteyen bir çocuk gibi, başını iki yana salladı.

Fakat Baro konuyu bu kadar çabuk kapatmak niyetinde değildi; torununun dikkatini hiç olmazsa bir süre daha kendinden başka bir tarafa yöneltmek istiyordu. "Uçarı değildir umarım..." diyerek gülümsedi.

Laura onun alnını öptü. "Uçarı mı? Sence bu ne anlama geliyor?"

"Adı üstünde: Uçarı gibi uçuyordur. Tek kaynağı şehvet pınarıdır. İçtikçe daha çok içesi gelir. Uçarılar güzel kadınları zehirler; burada tecrübe konuşuyor..."

Laura ayağa fırlayıp etrafına göz gezdirdi. "Bir kütüphanede, kitap okumak dışında ne yapılır?"

"İnsan kendini bu kitaplarda depolanan kollektif bilgiye bırakır. Onlara yakın olmak için okumak gerekmez; bazen onların varlığını hissetmek de yeterlidir. Çocukken, yazarlar arasında bir sürü şarlatan olduğunu zannederdim; oysa onlardan biri olmayı ne çok isterdim. İnsanları etkilemek için yalnızca yirmi altı harfi belli bir sıraya koymanın yeterli olduğu gerçeği beni hep fazlasıyla büyülemiştir... Percy ve Eszra'dan haber aldın mı?"

"Ben de sana bunu soracaktım!"

Baro bir anda çöktü; kafasının içindeki her şey süpürülüp atılmış gibiydi. Ceza taburlarında ya da şehir kamplarında biri öldüğünde bunu bildirmezlerdi. Yirmi yıl boyunca garajda gizlediği ve orada "otokrasi" mumyası haline gelen Porsche'yi düşündü. Oğlanların birdenbire bir bidon benzinle çıkıp gelmeleri şart mıydı sanki...

Laura onu tekrar kollarına aldıktan sonra fısıldadı: "İyi onlar, bunu hissediyorum." Daha fazla soru yöneltip onun suçluluk duygusunu körüklemeyecek kadar saygılıydı.

Baro kendini topladı. "Komün hayatı nasıl? Yeni insan gelişiyor mu?"

"Dışardaki yaşamdan farklı. İnsanlar birbirlerine daha sevgi dolu davranıyor; bu da benim hoşuma gidiyor. Çok çalışıyoruz ve yaptıklarımızda oldukça yaratıcıyız. İster tarım, ister enerji kazanımı, eğitim ya da toplumsal konular olsun, hepsi herkese faydalı olma bilinci içinde gerçekleştiriliyor. Zaman zaman sinirime dokunan tek şey, şu sarsılmaz iyimserlik. Bazen, pembe bir tülün altında boğulacağım hissine kapılıyorum."

"Fakat yavrum, günümüzde insanları motive etmek için çok fazla iyimserliğe ihtiyaç var."

"Şikâyet etmiyorum aslında. Cidden, ben memnunum. Zaten çoğunlukla çocuklarla çalışıyorum."

"Ve Kafka'yla herhalde."

"Evet, ona tapıyorlar."

Baro göz kırparak teşvik etti: "Onun nasıl biri olduğunu bana anlatmayacak mısın?"

Laura bir tanım aradı, sonunda, "Egemen," dedi. Sonra parmağıyla Baro'nun burnunun ucuna dokundu. "Söz ver bana Philip, burada kaldı-

ğım sürece birlikte eğleneceğiz, tamam mı?"

"Elbette eğleneceğiz. Seni dostum Wilken Armerding ile tanıştırmak istiyorum; şu anda salonda tartışıyor. Göreceksin, o çok neşeli biridir." Laura'nın kollarından sıyrıldı; abartılı bir biçimde oflayıp puflayarak ayağa kalktı. "Beyaz Ev'in sözel erotizmine bir kulak kabartalım bakalım..."

Kütüphaneden çıkıp konser salonunun kapısında dikildiler. Alaycı kahkahalara bakılırsa, seyircilerin keyfi yerindeydi.

Profesör Willich, "Yüzyılın başında bilime karşı duyulan mantıkdışı korkudan sizin gibi insanlar sorumludur," diyerek parmağıyla Wilken'i gösteriyordu. "Üçüncü türle karşılaşmalarda çamurlara bulanmak için mantığın yolundan ayrılan biri, bilimsel etikle alay etme hakkını yitirmiştir."

İyi oturtmuştu. Sonuç, çılgınca bir alkıştı. Burada neler oluyordu; tersine çevrilmiş bir mahkeme şovu muydu bu? Wilken beresini düzeltti ve gülümseyerek alkış fırtınasının dinmesini bekledi. "Peki öyleyse," diyerek usulca konuşmaya başladı. "Mantık bazı gerçekleri görmemizi gerektiriyor. Eski sanayi ülkelerinde ulaşılan eşsiz refah seviyesine rağmen, bu gezegendeki mülksüzler ordusunun sayısı sonunda o kadar artmıştı ki yüz yıl önceki toplam dünya nüfusundan çok daha fazlalaşmıştı. Hayır, beyler, neye el attıysak tam karşıtının saçmalığı ile karşı karşıya kaldık. Tarlaları daha verimli bir hale getirmeye çabalarken, onlara ölümüne işkence ettik. Düşmanlarımızdan korunmaya çalışırken, az kalsın bütün dünyayı yakıp yıkıyorduk. Sağaltma ve yardım etme çabaları bile, giderek insanlık dışılığın sınırlarına dayandı.(25) Oswald Spengler'in de bir keresinde bilgece bir öngörüyle söylediği gibi, dünya bizden bıkıp usanmıştı artık." Armerding bir yudum su içti. "Bu durumda, sizin ve benim gibi boktan heriflerin ne düşündüğü hiç önemli değil," diye zevkle ekledi.

Laura ve Baro'nun coşkulu alkışları suskunluğun duvarına çarpıp kırıldı. Laura kışkırtıcı bir biçimde, "Bravo!" diye bağırırken bir yandan da dirseğiyle büyükbabasını dürtüyordu. Bunun üzerine Baro da, "Bravo!" diye seslenerek onunla çılgın bir alkış yarışına girişti. Wilken gözlüğünü düzeltip onlardan tarafa baktı. Dostunu fark edince yerinden kalktı ve özür dilemeksizin sahneyi terk etti. Baro ve Armerding, dehşete düşmüş seyircilerin gözü önünde kucaklaştılar.

Komutanlığın -Beyaz Ev'le alay etmek için bu adı takmışlardı-

yanından geçerlerken Baro, "Bir dakika!" diyerek uyardı. "İster inanın ister inanmayın ama, aylardır ağzıma içki sürmedim. Yanılmıyorsam, birkaç şişe şarap alacağım var." Hakkı olan alkol payını görevli memura sipariş ederek şişeleri eve getirmesini rica etti.

Heyecanlı heyecanlı Laura ile sohbet eden Armerding'e sordu: "Bu partizan aksesuarını da nereden buldun?"

Armerding beresini işaret ederek, "Bunu mu kastediyorsun?" dedi ve sırrını açığa çıkardı. Kafasının üzerinde kabarık bir ura benzeyen bir yara izi parlıyordu. "Konuklarım vardı," dedi. "Önce piramidi yerle bir ettiler, ardından da biraz beni... Bu arada, senin ziyaretinden hemen sonra oldu; hatırlarsın, seni onlar konusunda uyarmıştım." Güldü. "Eh işte, ondan sonra geriye yaşlılar kolonisi kalıyordu. Senin Beyaz Ev'de dolandığını bilseydim, elbette ben de buraya gelirdim." Laura'nın yaraya nasıl baktığını eğlenerek seyretti: "Aşağı yukarı senin yaşındaydılar, genç, gözüpek ve saygılı," diyerek Laura'nın yanağını sıktı. "Sahiden de aynı hamur..."

Laura büyükbabasına dönüp, "Gerçekten de çok hoş biriymiş," diye mırıldandı ve yaşlı adamların koluna girdi. Sonra da, kendisine muhtemelen daha şimdiden onur üyesi olmasının teklif edileceği, çakırkeyf bir biraderliğe doğru sürükledi onları.

Malin, inşaat barakasında oturmuş, üstesinden gelinmesi pek de kolay olmayan bir sorun hakkında düşünüyordu. Irmak kıyısındaki beton duvarları toprakla kapatıp sonra da bu suni duvarın ardından düzleme denemesi fos çıkmıştı. Suyun basıncı humus tabakası için fazla güçlüydü. Daha şimdiden üç yerde delik açılmıştı. Bir balçık tabakası oluşturarak ırmağın onu geçit vermez bir koruyucu set haline getirmesini beklemekten başka çare yoktu. Bunun için epeyi bir zaman geçmesi gerekiyordu. Ayrıca, yabana atılamayacak bir risk payı da söz konusuydu. İşi sağlama almak için çelik kafeslerle çalışılması gerekiyordu ki bunları daha sonra kaldırmak pek mümkün olamayacaktı. Bu yöntemin ırmak kıyısında oluşturulmaya çalışılan bitki örtüsüne faydasından çok zararı olurdu. Hem, her tür çeliğin teslimatı çok uzun sürüyordu. Onun için, şu anda bütün güçlerini defrişman çalışmalarına yoğunlaş-

tırmak ve inşaat araçları için yol açmaktan başka çareleri yoktu. Gerekirse, Münih'e kadar yol açacaklardı.

Kapı hızla açıldı ve nefes nefese kalmış genç bir işçi, üçüncü bölüme gelmesini, orada bir kaza olduğunu söyledi. Malin paltosunu omzuna attığı gibi, hazır bekleyen cipe atladı. Araç, Isar kıyısında üstünkörü açılmış ve son yağmurlardan iyice zarar görmüş yol boyunca zar zor ilerliyor, ikide bir inip onu itmek gerekiyordu. Sonunda, yan yatmış bir damperli kamyon gördü.

Cipten inmesine yardım eden ustabaşına sordu: "Ne oldu?"

"Yeni gelen adam kamyonun altında kaldı ve bu boktan kamyonu on santim bile kıpırdatamıyoruz!"

"O zaman buldozeri getirin."

"Yolda zaten."

"Ya ambulans?"

"O da."

Malin insanlar arasından kendine yol açtı ve acıdan kasılmış bir suratla çamurun içinde yatan Boon'u gördü. Sağ bacağı ikiz tekerleklerin altına sıkışmıştı. "Dayan Paul," diye mırıldandı ve alnını kapatan ıslak saçlarını kenara itti, "birkaç dakika içinde seni oradan çıkarırız."

Boon gözlerini sımsıkı yumdu ve yanaklarını şişirdi. Yaklaşmakta olan buldozerin gıcırtılı sesini duyduklarında, etraftakilerin yüzü ışıdı. Malin ustabaşına, "Ne zamandır burada yatıyor?" diye sorarken buldozere kaza yerine yaklaşması için işaret etti.

"Yaklaşık yarım saatten beri."

Malin operatör kabinine tırmandı. "En iyisi, kepçeyle doğrudan damperin altına gir. Onu oradan çekmek için on saniye yeter herhalde. Bunu yapabilir misin?"

Operatör başıyla onayladı ve kepçeyi yere indirdi.

"Hadi millet, bir ucundan da siz tutun!"

Dört kişi yaralının etrafını kuşattı. Kamyon buldozer motorunun homurtusu altında sarsılarak havaya kalktığında çığlıklar atan Boon'u, tonlarca ağırlıktaki hapishanesinden çekip kurtardılar. Aman Tanrım, baldırı yamyassıydı ve ayağı ters dönmüştü. Hırıldayarak nefes alıyor, dudaklarının üzerinde tükürük kabarcıkları oluşuyordu.

Malin onu beceriksizce teselli etmeye çalıştı: "Merak etme, seni yamarlar yine." Diğerlerine uzaklaşmaları için işaret verdi.

Boon, ona bir şey söylemek ister gibi, dudaklarını kıpırdattı. "Am-

bulans istemiyorum..." diye zorlukla konuştu."Beni eve götür. Lütfen..."

Tabii ya çip! Kolunu gördüklerinde ona ne yapabileceklerini tasavvur etmek için müthiş bir hayal gücüne sahip olmak gerekmiyordu. Onu hemen temizlerlerdi.

Boon bayılmıştı. Malin pisliğin içine umutsuzca diz çöktü. Yaşam ve ölüm üzerine karar verecek bir hâkim olarak atandığı duygusuna kapıldı ve bundan hiç hoşlanmadı. Ambulans her an gelebilirdi. Peki kendisi ne yapabilirdi? Onu evinde mi saklasaydı? Gülünç, ilk oraya bakarlardı; tıbbi yardım gerektiği konusunda tanıklık edecek bir sürü kişi vardı. Bu işin peşini bırakmazlardı; bundan adı gibi emindi. Üstelik, yarayla ilgilenecek, gerekli bilgi ve güvenirliğe sahip birini de tanımıyordu.

Malin, Paul'ün ricasını yerine getirip getirmeme konusunda şüpheye düştükçe, ona yardım etme isteği de bir o kadar artıyordu. Kimbilir neden? Herhalde bu adamı kaderine terk etmeye dayanamıyordu; yoksa kendini suçlu hissederdi.

"Bernsdorf!" diye bağırdı. "Cipi getir!"

Boon'u arka koltuğa yatırdılar.

"Sağlıkçılar geldiğinde, onlara onu hastaneye götürdüğümü söyle".

"Hangi hastaneye?"

"Şimdi nereden bileyim. Pullach'a, Isar'ın sağında..., nerede yer varsa işte."

Dikkatlice gaza bastı. Araç yokuştan tırmanırken Boon'un bedeni koltuğun arkasına yuvarlandı. İlk iş olarak ona morfin verecekti; inşaat ekiplerinin belli bir doza hakkı vardı. Asfalt yola çıktıklarında, Malin evin giriş kapısı yerine bahçeye yöneldi. Onu bahçedeki kulübeye yatıracaktı. Onları görecek olmaları bir yana, Boon'u tek başına merdivenlerden yukarı çıkaramazdı da zaten. Yaralıyı omuzlarından kavrayarak ahşap barakaya sürükledi. Toprağın her eğiminde başka bir yöne savrulan ters dönmüş ayağın görüntüsü içini bulandırıyordu.

Boon gözlerini açtı, "Çantam..." diye fısıldadıktan sonra yeniden bilincini yitirdi.

Malin eve koşup birkaç battaniye, iki morfin tableti ve keten çantayı getirdi.

Boon'un üzerini iyice örttü; artakalan yün battaniyeleri yastık yaptıktan sonra, "Yut şunları," dedi.

Boon inleyerek itaat etti.

"Yakında acıların dinecek. Güvenebileceğimiz biri var mı, ben gi-

dip bir bakayım."

Kalkıp gideceği sırada, Paul Boon pantalonunu çekiştirdi.

"Sağol, Max..."

Malin bir an, bir aynaya baktığını sandı. Barakayı ardından kilitlerken, Marinella'nın bu herifte ne bulduğunu ilk kez anladı. Silah sesini duyduğunda allak bullak oldu. Derin bir acı duydu; çünkü tam da Yüzbaşı'yı sevmeye başlamıştı.

Eszra'nın kent su arıtma şebekesindeki işi bir hafta sonra başlayacaktı. Yeni çevresine alışmak için henüz vakit vardı demek ki. Şimdiye dek şehir kampında geçirdiği üç günün tümünü de, yakın çevresindeki dikkatli keşif gezilerine ayırmıştı. En büyük derdi, parayla ne yapacağını bilememesiydi. Eszra şehre yeni gelenlere verilen kredinin yarısını şimdiden kullanmıştı. Onun dışında, şehir onu beklediğinden daha az korkutuyordu. Gerçi evler acınası durumdaydı, asfalt delik deşik, sokaklar daha çok engelli koşu parkuruna benziyordu ama, aşağı sarkan balkonların, ot bürümüş arka avluların ve otomobil enkazlarının hüznünde belli bir çekicilik de vardı. Bundan elli yıl önce dört milyon insanın yaşadığı, ancak bugün, resmi açıklamalara göre topu topu sekiz yüz bin kişilik bir nüfusu barındıran bu taş çölünde herkese bol bol yer vardı. Berlin Eszra'da çoktan oynanmış ve bitmiş bir oyunun unutulmuş sahne dekoru, geçmişin taşa oyulmuş bir heykeli izlenimi uyandırıyordu. Üzerlerindeki ne idüğü belirsiz mesajlarla her köşede karşısına çıkan reklam panoları, bu duyguyu güçlendiriyordu. Başlangıçtaki paranoya yerini sağlıklı bir meraka bırakmıştı. Hele Percy'nin adresini de bulduktan sonra, içinde sevince benzer bir şeyler bile kıpırdamıştı.

Percy, Moabit'e yakın oturuyordu. Yarım saatlik bir yürüyüşten sonra Reichstag'ın kulislerinin ve Lehrt Tren Garı'nın yanından geçti. Turm Caddesi'ne geldiğinde, şehrin birçok yerinde rastlanan şu konvoylardan birini keşfetti. Nispeten daha iyi durumdaki otomobillerin vandalizme kurban gitmesini önlemek amacıyla bu araçlar belli kavşaklarda bir araya getirilmişti. Buradaki, yüz metre uzunluğundaydı. Konvoyların başında gece gündüz nöbet tutuluyordu ve araçların aküleri düzenli olarak dolduruluyordu. İnsanlar onları eğlence parkları niyetine kullanıyorlardı.

İsteyen istediği otomobilin içine oturabilir, torpido gözünde duran müzik kasetlerinden birini dinleyebilir ya da neşe içinde kornaya basıp durabilirdi. Özellikle de, artık pek az örneği kalmış cafcaflı lüks otomobiller çok gözdeydi. Eszra üç Daimler ve bir Jaguar keşfetti. O ne müthiş parçaydı öyle: gümüş metal renginde, koltukları kırmızı deriden. İşin garip tarafı, direksiyon başına geçen kişilerin, o anda içinde oturdukları otomobilin imajına uyan bir havaya bürünmeleriydi. Jaguar'ın içinde oturan tip örneğin; küçük burjuva bir havaya sahip olmasına rağmen, aniden milyonluk anlaşmayı imzalamaya giden çok meşgul bir işadamının karikatürüne dönüşüvermişti. Yandaki Alfa Romeo sürücüsü ise çılgın gibi vites değiştiriyor, akla gelebilecek en komik sollama manevralarının taklidini yapıyordu. Eszra'nın duyduğuna göre, hafta sonları pek boş otomobil bulunmuyordu. Hele farların yakılmasına izin verilen cumartesi geceleri durum tamamen ümitsizdi. O gecelerde karanlık sokaklar sabaha kadar ışıkla yıkanıyor, evlerin sıvası dökülmüş cepheleri, teneke kutulardan dışarıya akan müziğin ritimleri altında sarsılıyordu.

Oldenburger Sokağı, 21 numara. Burası olmalıydı. Eszra aşınmış merdivenleri tırmandı. Sararmış bir kâğıdın üzerindeki Baro adını okudu. Zile bastı. Biraz sonra Percy'yi göreceğini düşününce kalbi deli gibi çarpmaya başladı. Hiçbir kıpırtı yoktu. Dostu alışverişe çıkmış olmalıydı; işe gittiğini pek sanmıyordu. Şehir kamplarındaki gönüllülerin çalışması gerekmiyordu. Hiçbir işte çalışmamalarına rağmen standart maaş alıyorlardı.

Tam kapıya bir not iliştirmeye hazırlanıyordu ki arkasında beliren biri, "Kiminle görüşmek istiyorsun?" diye sordu. Adam ondan bir baş daha uzundu; zayıf yüzüne, üzerine ayna camlı bir güneş gözlüğü oturtulmuş ince, uzun ve sivri bir burun hâkimdi. Dudaklarının arasındaki bir kürdanla oynuyordu.

Percy cesurca, "Bu sizi ilgilendirmez," diye karşılık verdi.

Yabancı sert bir tonla konuştu: "Dur bakalım dostum, ağır ol bakalım. Evet, kiminle görüşecektin?"

Güneş gözlüğünün koca camlarından yalnızca kendini görmesi Eszra'yı çok rahatsız ediyordu. İçinden bir ses, durumu daha da çıkmaza sokmamasını öğütledi. "Percy Baro ile. Ben bir arkadaşıyım."

"Bir arkadaş, öyle mi...? Adın ne bakayım senin?"

"Eszra."

Adam sapsarı dişlerinin tümünü göstererek sırıttıktan sonra, yeni

sürdüğü rujun tadına bakan bir kadın gibi dudaklarını şapırdattı. Ardından, gözlüğünü kışkırtıcı bir yavaşlıkla çıkardı ve birkaç saniye boyunca, inanmaz gözlerle ona baktı. Sonunda, sanki suyunu çıkaracakmış gibi Eszra'nın elini sıktı. "Ben Willy," diye gürledi. "Percy çok sevinecek. Geldiğini ona haber vereyim."

Yabancı adam kapıyı kapadı ve onu geride yalnız bıraktı. Willy nihayet içeriye gelmesini işaret ettiğinde, Eszra ne zamandır basamaklarda oturup beklediğini bilmiyordu. Willy onu, duvarları sarıya boyanmış, bir şilteden başka eşyası olmayan bir odaya götürdü.

"Burada bekle. Birazdan gelir."

Uzaklaşan adımlara bakılırsa, burası daha büyük bir daireydi. Kirli camlardan içeriye düşen sütümsü güneş ışığı şeritlerinde minicik toz zerreleri dans ediyordu. Balkona çıktı ve buraya gelirken dikkatini çekmemiş olan, kırmızı tuğla kaplı kiliseye baktı. Ağır, ahşap kapısı menteşelerinden sarkıyordu; kemerli yüksek pencerelerindeki renkli mozaikler, bazı parçalar dışında, kırılmıştı. Eskiden kucağında Büyük Kurtarıcı'yı tutarken şimdi bomboş ellerle orada öylece duran Meryem'in öne eğik yüzünü gördü.

"Hepsi kuyruklu yalan," diye fısıldadı Percy; Eszra'ya o kadar sıkı ve uzun sarıldı ki sanki onun kendisini görmesini zorla engellemek istiyordu. Acınası bir haldeydi: bir deri bir kemik, avurtları çökük ve hortlak gibi bembeyaz.

Mutfağa geçtiler. Percy her tür göz temasından kaçınıyor, bunun yerine, sanki derisinin altında bir beyaz karınca ordusu yürüyüşe geçmiş gibi, hiç durmadan kollarını ve bacaklarını kaşıyordu. Ara sıra kendi kendine kıkırdadığında, asabi bakışları Eszra'nın yüzünü yalayıp geçiyordu. Willy kahve doldurdu; kemikli parmaklarındaki yüzükler fincanlara çarpıyordu.

"Seni görebilmek ne güzel," dedi Percy ve yapışkan saçlarını nemli alnından geriye itti.

Eszra hâlâ tek söz söylemiyordu. Dostundan geriye sadece hasta, mahvolmuş bir kılıf kalmıştı ve bu kılıf onu korkutuyordu. Willy yerde duran eski daktilodan boş bir kağıt çekerek penceredeki kartonu gösterdi. "Sen bir şair değilsin," diye Percy'e sırıttı, "bir tıkaçsın!"

Percy iyi niyetli şakayı duymamazlıktan geldi. "Laura nasıl?" diye sordu ve burnunun ucunu çimdikledi.

"Bilmem."

"Ya Doktor?"

"Haberim yok."

"Sen ...?"

"Ben iyiyim."

Konu böylece kapanmış görünüyordu. Percy kahvesini höpürdetti ve Willy'nin çakmağını yakıp isten kararmış bir tatlı kaşığının altına tutmasını, kaşıktaki kahverengi tozun kirli bir sıvı haline gelinceye dek erimesini ilgisizce seyretti. Bu sosu plastik bir şırıngaya çeken Willy kolunu bir kemerle bağladı. Yumruğu, açıktaki bir kalp gibi pompalıyordu. Dirseğinin iç kısmındaki menekşe rengi izin üzerine biraz tükürük sürerek iğneyi koluna batırdı. Eszra gözlerini kapadı. Bütün bunların bir kâbus olmasını düşledi; ama gözlerini açtığında, Willy'nin de donuk bir halde sandalyede oturup kaşındığını gördü.

Percy alaycı bir sesle konuştu: "Berlin beyazı. Bu nane adamı yiyip bitiriyor."

"Niye kullanıyorsun o zaman?"

"Kendimi korumak için." Verdiği yanıt onu eğlendirmişti. "Ne zamandır buradasın Esz?"

"Üç gündür."

"Nerede olduğundan haberin var mı senin?"

"Cehennemde. Bunu söylemek istiyordun, değil mi...?"

"Sana nerede olduğunu göstereyim." Televizyonu açtı. Eszra bu nesnelerin çalıştığını bile bilmiyordu. Bir talk şova tanık oldular. Kırk beş yaşlarında sakallı bir adam öfkeden kudurmuş bir halde konuşuyordu: "Bunda ısrarlı olmalarının nedeni şu: Bu tesisleri darmadağın olana kadar işletecekler."

Percy televizyonun sesini tamamen kıstı. "İlaç üretimi için klor kimyasına gerek duyulduğunu herhalde tartışmayacaksınız..." diyerek tartışmacının repliğini üstlendi.

Willy onun sözünü kesti: "Bu, saçmalığın ta kendisi; böyle diyerek kamuoyuna şantaj yapmak istiyorlar!"

"Daha biraz önce, klor kimyasını dümdüz edeceğinizi söylemiştiniz," diye karşılık verdi Percy.

"Herhalde kulaklarınız işitmiyor?" diye hiddetlendi Willy.

"Gerçek şu ki kimse klor kimyasını..."

"Gerçek şu ki," dedi Percy, ekrandaki baş aktörünkilerle eşzamanlı hareket eden dudakları keyifle oynadı, "farmakoloji sanayiindeki bir dizi

hayati öneme sahip ürün için klor üretimi gerekiyor. Sizin felaket senaryolarınızı kabul etmem mümkün değil. Orta Avrupa'daki açlığa modern bitki koruyucuları ile son verildiğini ve doğal tıbbın üstesinden gelemediği salgın hastalıkların modern ilaç sanayii ile bertaraf edildiğini de biliyorum."

Willy tartışmada yer alan bir kadının rolünü de üstlendi: "Bütün bunların Schwanheim'la ne ilgisi var? Schwanheim'ın durumu bundan sonra ne olacak?"(26)

Coşkuyla alkışladılar; tıpkı stüdyodaki konuklar gibi davranıyorlardı.

Percy televizyonu kapattı. "Bıkıp usanmadan hep aynı dört programı yayınlıyorlar: bu gördüğün talk şov, yarım saat halk müziği, yarışma ve bir de doğa belgeseli. Adı: Leyleklerle Birlikte Afrika'ya. Ayrıca, on dakikalık canlı yayınla, kentten akşam haberleri."

"Reklamları unuttun," dedi Willy ve sesini alçalttı: "Bir parça anının tadını çıkarın. Çünkü kalite en iyi tariftir. Yeni çıktı: haşhaş özlü çörek ve nefis çilek pastası."

"Ne yani?" diye şaşkınlıkla sordu Eszra, "hep aynı şeyleri mi yayınlıyorlar?"

"Hem de hiç durmadan. Sinemalarda da öyle: On tane sinema ve on tane film var."

"Ama itiraf etmelisin ki aralarında sıkı bir seks filmi de var," diye güldü Willy. "On iki kere seyretsen de olur... Sen değil tabii! Sen tam dört aydır evden dışarı adımını atmadın. Bunun pek sağlıklı olduğu söylenemez..."

"Ne tür filmler bunlar?"

"Boş ver." Percy uyuşturucu takımını temizledi. "Şehir kampı sahte bir yer Esz, doksanlı yıllardan kalma uyduruk bir tiyatro kulisi. Bizi burada kobay niyetine tutuyorlar. Almamıza izin verdikleri tek ruhsal gıda, eski boş zaman toplumunun bilinç hurdası. İnsanı, kusana kadar aptallığa maruz bırakıyorlar. Bir zaman sonra, her on saniyede bir alnının üzerine bir su damlası damlıyormuş hissine kapılıyorsun." Gömleğinin kolunu yukarı kıvırdı ve kaşığı eline aldı. "İnsanların beyni yıkanarak zombilere dönüştürülebileceği konusunda bir kanıt daha lazımsa, işte burası tam yeri..." Percy hava kabarcıklarının damarlara ulaşmasını engellemek için şırıngadan bir damla akıttı. "Seni görmek ne güzel Esz," diye mırıldanarak iğneyi koluna sapladı.

Eszra, dostunun ağır ağır nefes alarak uyuşturucunun dalgalarında nasıl kayıp gittiğini seyretti. Sonunda ayağa kalkıp dışarı çıktı. Onu kapıya kadar geçiren Willy, "Şu sıralar durumu çok kötü" dedi. "Hiçbir şey duymak ve görmek istemiyor. Belki sen gelince kendini toparlar..."

Eszra adresini bir kâğıda yazdı ve merdivenlerden uyuşmuş gibi sendeleye sendeleye indi. Hayatında ilk kez, kendini herkes tarafından terk edilmiş hissediyordu. Laura, Tamara, Doktor, Percy -kendinden başka herkesi kaybetmişti. Bir adam yalpalayarak ona doğru ilerledi. Eszra yanından geçerken adamın omzuna sürtününce, "Kör müsün, önüne baksana!" diye Eszra'yı tersledi.

"Kapa çeneni, bok herif!"

Adam irkildi ve hızla uzaklaştı.

Puget Sound, öğle güneşinin altında balmumu bir örtü gibiydi. Heiland şırıl şırıl dalgaların sürüklediği çakıl taşlarının monoton tıkırtılarını dinledi. Rüzgârın ya sarp kıyılardan buraya savurup attığı ya da çok uzaklardan sürüklediği, kabuğu tamamen sıyrılmış bir ağaç gövdesine yaslandı. Uwe Wandrey, yol boyunca topladığı çakıl taşlarını ayırıyordu. Yassı ve beyaz üzerine mavi çizgili olanından vazgeçmek istemiyordu. Taşı Heiland'a gösterdi. O da, taş vücut sıcaklığını alana dek elinde uzun süre sıktı.

"Her an kanolarıyla şu köşeden çıkıp geleceklermiş duygusuna kapılıyorum," dedi ve taşı geri verdi. "Bu eski Kızılderili ülkesinin büyüsünü bunca zamandır koruması ne tuhaf..." Duraksadı. "Sahi Uwe, uzun vadede başarılı olacağımıza inanıyor musun?"

Wandrey şaşırarak başını kaldırdı. "Elbette. Sen inanmıyor musun?" Şimdi tam da Seattle'da bulunan bir GO! Bakanı gibi konuşuyordu.

"Gerçekten de bu gezegende bir şansımız daha olduğunu düşünebiliyor musun?"

"Ben peygamber değilim Martin, ben pragmatistim."

"Temiz denizler, berrak, zehirlenmemiş hava, bol bol hayvan ve bitkiler, savaşsız bir dünya... Bütün bunları yaşayacağımızı düşünebiliyor musun? Ancak bunlar olursa yaptıklarımızın bir anlamı var. Yoksa

sen farklı mı bakıyorsun?"

"Ben şimdiki durumu görüyorum; ekotopya beni ilgilendirmiyor. Konferans sonuçlarından memnun kalmamamız için hiçbir neden yok. Nükleer ve zehirli atıkların Sibirya'da nihai depolanması kesin olarak onaylandı; içme suyuna yapılan biyoteknik müdahaleler Asya'daki nüfus patlamasına bir son verdi ve bahse girerim, şu Çin konusunu da kontrol altına alabileceğiz."

"Bu kahrolası konferansta bir milyar insanın ölüm fermanını imzalamış bulunuyoruz..."

"Eğer bunu yapmasaydık, yakında dört milyar kurban verdiğimizden yakınacaktık, biliyorsun. O zaman, düşlerimizle sonsuza dek vedalaşmamız gerekecekti."

Heiland gerindi. "Neden olayları kendi doğal akışına bırakmıyoruz?" dedi. "Vaazlarımızda da bunu savunmuyor muyuz? İnsanın yıkıcı kaderine neden bu kadar şiddetle direniyoruz? Bunun ardında daha büyük bir anlam olmadığını, ancak arkamızda bırakacağımız çölün çok daha gelişmiş bir türe beşik oluşturmayacağını kim bilebilir?"

Wandrey saatini göstererek uyarıda bulundu: "Gitmemiz gerek."

Uluslararası GO! Konferansı'nın düzenlendiği salona dönerken sohbet etmekten kaçındılar.

Saat üçte yapılan oylamanın sonucu tam bir sürprizdi: karar oybirliğiyle alınmıştı. Kanada, Hollanda, hatta İsveç bile itirazlarını geri çekmiş, Heiland ve Wandrey tarafından temsil edilen Almanya, bir itirazda bile bulunmamıştı. Çin ve Kuzey Kore'ye yapılacak virüs saldırısının önünde artık hiçbir engel yoktu.

Planı eleştirenlerin fikir değiştirmesinin en büyük nedeni, Japonya temsilcisi Kitami'nin, gizli servisinin edindiği kanıtlara göre hazırladığı, hem Çin'in, hem de Kuzey Kore'nin nükleer silah yığınağı yaptıklarını bildiren bir rapordu. Buna göre, dünyada nükleer güce sahip yegane ülke onlardı. Diğer tüm ülkeler, Irak ya da Pakistan gibi GO! Devletleri arasında yer almayan devletler bile, 2024 yılındaki Nükleer Silahsızlanma Anlaşması'nın şartlarını yerine getirmişlerdi. Ayrıca, Çin ve Kore'nin GO! Devletleri'ni yok etmeye yönelik ayrıntılı bir saldırı planı hazırladıklarına dair ipuçları da vardı. Örneğin, Pekin ve Pjöngjang arasında kısa süre önce oluşturulan birlik de bunlardan biriydi.

Heiland, aralarında sohbet eden delegeleri gözlemledi. Birçoğu esbilimsel aktivitelerinden ötürü birbirlerini tanıyorlardı. O zamanlar,

onların arasında yer almak için fazla gençti. Fakat eşsiz bir uluslararası birlik ve beraberlik içerisinde devrimi mümkün kılan bu kadınlar ve erkeklerdi işte. Bugün ise siyasi sorumluluk taşıyorlardı; birçoğu için bu kolay olmasa gerekti. Bu yüzden de, burada ele alınan konular gibi en zor sorunlara bile çözüm bulabilmeleri son derece şaşırtıcıydı. Kendisine gelince, alınan karardan çok memnundu. Yıllardan beri, sanayi pisliği Çin'in musluklarının kapatılmasında ısrar edenlerin arasında yer alıyordu zaten. Gerekli ve zorunlu sert önlemler alınmadığı sürece, son kaynakların korunmasına, hava ve su kalitesinin düzeltilmesine ve ozon deliğinin genişlememesine yönelik tüm çabaların başarısızlığa uğrayacağı gün gibi ortadaydı.

"Neyiniz var?" diye sordu Kitami. "Kapanış yemeğine gelmiyor musunuz?"

Heiland, "Daha sonra," diyerek özür diledi ve lobiyi geçerek akşam güneşinin bir spot lambası gibi aydınlattığı dik eğimli University Street'e çıktı. Tek marifeti, kendisinin de onayladığı kitlesel cinayetleri törensel bir yemekle kutlamamak olan biri için ne büyük bir kozmik incelikti bu böyle!

Laura gitmişti; Wilken ise Beyaz Ev'de kalmaya devam ediyordu hâlâ. O günlerde Philip Baro tuhaf bir ruh hali içerisine girdi. Uzun gündüz düşlerinde, anılarının arasından yaşamının pırlantalarını bulup çıkarıyordu. Birdenbire, hangi olayların ve karşılaşmaların önemli olduğunu, hangilerinin bir önem taşımadığını kavrıyordu. Her gün seçenekleri biraz daha daraltıyor ve sonunda, kendisini tek bir durumda gerçekleştirmiş olduğunu görüyordu. Neyi aradığını en belirgin biçimde ortaya koyan bir anısıydı bu. O zamanlar kendisi on iki, Lilo kız da on beş yaşındaydı. "Güzel Liloperi." Annesinin zaman zaman söylediği bu eski şarkıdan kışkırtılmış, büyülenmiş bir halde, Lilo'ların oturduğu kiralık evin etrafında dolanırdı. Onun varlığını bir yaşam iksiri gibi içerdi. Jimnastikten nefret ettiği halde Lilo için jimnastik kulubüne bile girmişti. Kasanın ucunda durup onu tutan kişi Lilo olduğundan, aletin üzerinden atlamak için kendini zorlamıştı. Atlarken ellerini kasadan çekmeyi unutmuş, parmaklarındaki tüm lifler kopmuştu. Ertesi gün elleri bandajlı derse geldiğinde, Lilo onu bekliyordu. "Nasılsın?" diye sormuş ve sargı-

larını okşamıştı. Kendini çok iyi hissetmişti ve iyice düşündüğünde, ondan sonraki yetmiş yıl boyunca da asla daha iyi hissetmemişti. Bir yaşam boyunca ister istemez her şey tekrar ediyor, sonunda geriye, insanın aşka, bir çiçeğin güneşe yüzünü verişi gibi eğildiği o ilk tecrübe kalıyordu.

Laura'dan sonra Wilken de vedalaşıp gittiğinde, Baro bir karara varmak zorunda olduğunu içten içe itiraf etti. İlkbaharın ilk sıcak günüydü. İdare, dışarda dolaşırken ağız maskelerini takmalarında ısrar ediyordu. Doğa menüsündeki gel-git sahilini seçti. Müzik seçimini belirler belirlemez onu almaya geleceklerine dair söz verdiler.

İris, Enformasyon Bakanlığı'nın Siber Merkezi'nde, Arşiv'in talebi üzerine bir araya getirdiği filmleri seyrediyordu.

İşe yarar konu bulmak giderek zorlaşıyordu. Materyale göz attıkça, bunların korkunç estetiğinin giderek daha çok farkına varıyordu. Kurumuş bir barajın balçığı arasından kayıklarını çeken, üstü başı çamurlu balıkçıların bile, çektikleri işkence içinde soylu bir havaları vardı. Çamurun içinden ölü bir balığı çıkaran küçük çocuğun gülüşü bile, bozulmamış bir sevinci yansıtabiliyordu.

İnsan türünün dayanıklılığı, olumsuz koşullara hemen hiçbir canlının beceremeyeceği kadar uyum sağlama yeteneği, bu gezegenden artık defolup gitmek söz konusu olduğunda ruhundan kopup gelen bu enerjik karşı çıkış, işte bütün bunlar onu büyülüyordu. Doğanın bunca yetenekle donattığı insan, elbette masum bulacaktı kendini...

Gösterimciye binadan çıkacağını bildirdi. Bir sonraki konusunda kullanabileceği bir şey yoktu.

Ahçı kadının Obstler dediği ve içmesi için odasına bıraktığı şnaps Malin'i sarhoş etmiş, ama kabarık duygularını yatıştıramamıştı. Bakışları dar pencereden dışarıya, sanki inadına etli, yapışkan tomurcuklar veren kestane ağacına ilişti. Ağaç bundan iki hafta önce içi boşalmış bir iskelet gibiydi. Bitkiler cesaretlerini nereden alıyor-

du acaba?

Şnapsın geri kalanını lavaboya döktü. İzin alması mümkün değildi. Bu, haberi Marinella'ya bilgisayar mektubu aracılığıyla vermek zorunda olduğu anlamına geliyordu. Ekranın önünde bir saatten fazla oturduktan sonra, Marinella'ya Paul'ün öldüğünü ve her zaman kendisine güvenebileceğini yazdı.

Eszra o Cuma akşamı işten eve döndüğünde yorgunluktan ölüyordu. Kent su arıtma ve kanalizasyon tesislerindeki ilk haftasıydı ve sonuncusu olmasını diliyordu. Deponide hiç olmazsa açık havada çalışmıştı; ki bu ona şimdi, Tanrı'nın bir lütfuymuş gibi geliyordu. Berlin'deki yeraltı kanalizasyon sisteminin toplam uzunluğu 8400 kilometreydi. Kaygan, yeşil duvarlı bu kokmuş labirentte yapılacak çok iş vardı. Sürekli bir yerler tıkanıyor, tavan bazı bölgelerde çöküyordu. Günlerdir, kelimenin tam anlamıyla diz boyu bokun içinde dolaşıyordu.

Televizyonu açtı; bir leğene su doldurdu ve gözeneklerinden pis kokuyu çıkarmaya çalıştı.

Ta...ta...ta...taaa...

"Karşınızda Skoda'nın iddialı özel modeli. Bu pikabın adı FUN. Ön tampon, yan koruyucular, çelik ızgara ve arka tampon gibi harika ekstralara sahip, pratik, küçük bir nakliyat aracı. Lütfen gelin, biraz daha yaklaşın; böyle iyi. İsminiz neydi unuttum; tekrar eder misiniz?"

"Maria."

"Maria. Yardım et, Maria. Evet, başlıyoruz.Siz lütfen sadece ürünlerin adlarını aklınızda tutun. Alex şimdi size hepsini bir kez daha gösterecek. Buyur göster, Alex."

Ta...ta...ta...taaa...

"Bu ürünleri aklınızda tutmanız gerekiyor: On parçadan oluşan termos seti: dışardaki soğuğa karşı içinizin sıcak kalması için. GABOR marka ayakkabılar: böylece modanın izinden gitmiş olacaksınız. PRIME TIME POP: televizyon reklamlarındaki en başarılı pop hitlerden oluşan CD. BOSS NUMBER ONE: başarının ifadesi; LONAX Polish and Wax: mükemmel oto cilası; hem korur, hem de çevreye uygundur; otomobili-

niz daha uzun süre parlasın diye."

"Ön tamponlar, yan koruyucular, çelik ızgara..."

Eszra hızla döndü. Willy'ydi, kapıya dayanmış sırıtıyordu.

"Bunlar millete ne satmaya çalışıyor, yürüyen bir kale mi?" dedi Willy. "Maria, yapacağınız tek şey, biraz önce adı geçen ürünleri diğerlerinin arasından seçip almak..." diyen sunucuyu taklit ettikten sonra çizmesinin ucuyla televizyonu kapattı. Eszra şaşkınlık içinde sordu: "İçeriye nasıl girdin?"

"Kapıdan..."

"Kapı kilitliydi..."

Willy bıçağını gösterdi. "Her salak açabilir. Senin yerinde olsam buna bir çare düşünürdüm. Percy'nin çok selamı var. Kızgın olup olmadığını merak ediyor."

"Percy nasıl?"

"Kötü. Şu anda eroini bırakmaya çalışıyor. Düzelir düzelmez seni arayacak. Bunu senin için yapıyor canım. Eğer sen piyasaya çıkmasaydın, altın vuruşla canına okurdu." Sıkılmış bir ifadeyle etrafına bakındı. "Sen de ana kuzusu musun? Eee, çalışmak boktan bir iş tabii. Kabahat çalışanda."

"Sen paranı nasıl kazanıyorsun?"

"Ben oyuncuyum."

"Üçkâğıt filan ha?"

"Yok be, ufaklık. Ben oyuncuyum. Burada bunun için epeyi bir şeyler çıkıyorlar." Percy'ye kimliğini gösterdi. Willy'nin fotoğrafını boylu boyunca bir soğuk damga süslüyordu: OYUNCU.

"Güzel görünüyor," dedi Eszra ve beceriksizce gülümsedi.

Willy bir parça esrarı parmaklarının arasında yoğurdu. Kırıntıları küçük gümüş piposuna doldurdu ve derin bir nefes aldı. "Şehir kampındakilerin çoğunun korkudan ödü patlıyor," diye kısık sesle konuştu. "Soyguna uğramaktan korkuyorlar, Aids'e yakalanmaktan korkuyorlar, her şeyden ve herkesten korkuyorlar, kendilerinden bile. Ölümden bu kadar korkmasalar, ölmeyi tercih ederlerdi..." Pipoyu Eszra'ya uzattı; ama o teşekkür ederek geri çevirdi. "Sonumuz geldi ufaklık, öyle değil mi? İnsan, sonunu böyle mi kutlar?"

Willy'nin akbaba suratı, yaradılışın temelinde yatan sevgi hakkında bir fikir sahibi olması için, bakana ruhunun her bir gözeneğini açan yaşlı bir bilgenin yüz hatlarını almıştı. Eszra mahcup oldu. Birdenbire,

Percy'nin bu garip, şeytan gibi herife neden katlandığını anladı.

"Ne oldu, ufaklık? Dışarı çıkıyor muyuz? Sana krallığımı göstereyim."

Bu fikir Eszra'nın hoşuna gitti. Şehir kampını eğlenceli bir yer haline getirebilecek biri varsa, o da Willy idi. Üstünü değiştirdi ve kapalı gökyüzünde kubbesi belli belirsiz fark edilen katedralin arkasındaki Yahudi semtine doğru Willy'nin peşinden yürümeye başladı. Willy'nin ortalığa hâkim ritmi, eğri büğrü asfaltta Eszra'nın onu izlemesini zorlaştırıyordu. Eszra çok geçmeden kendi ritmini yakaladıysa da, bu güçlü kuvvetli tuhaf adamının yürüyüşü yanında gülünç kalıyordu.

Oranienburger Sokağı'nda, bir ışık huzmesinden diğerine geçiyorlardı. Yan sokaklar tehlikeli bir karanlık içinde kayboluyordu. Yolda tek tük karşılaştıkları insanlar, içgüdüsel bir biçimde kenara çekiliyorlardı. Sanki Willy geceye enerjik bir kama saplamış, açtığı yolda her tür saldırıdan korunmuşlardı. Alexander Meydanı'na geldiklerinde küflü duvarların kollarından kurtuldular; evlerin bulunduğu taraftan o kadar hızla uzaklaşıyorlardı ki açık denize sürükleniyormuş duygusuna kapıldılar. Bir yerde birisi imdat çığlıkları attı; ama Willy hiç tınmadan yürümeye devam etti. Eszra onunla konuşmaya kalkışmadı hiç. Yürürken başını bu kadar dik tutan birinin yoluna sözcük konmazdı, hele de insanın söyleyecek bir şeyi yoksa.

Kapatılmış bir üstgeçidin altından geçtikten sonra, bir garaj girişini aşıp sık çalılıklarla kaplı bir alana ulaştılar. Ortadaki taş merdivenden aşağı inerek paslanmış, demir bir kapının önüne geldiler. Willy anahtarla kapıyı açtı. Tek tük ışıklandırılmış dumanaltı bir bara girdiler. Barda bir düzine herif aylak aylak duruyor, oturma grupları oluşturmak üzere bir araya getirilmiş yırtık pırtık koltukların üzerinde yarı çıplak kadınlar uzanıyordu.

Eszra tereddüt etti. Willy'nin yanından ayrılmak istemiyordu; ama o, ahbaplarını selamlamakla meşguldü. Neyse ki kapıda duran çekingen delikanlıyı kimse fark etmemişti. Yalnızca bir kız, oturması için yanındaki boş koltuğun üzerine eliyle vurdu. Eszra bu daveti görmezlikten geldi; kız da ısrar etmedi zaten. Bunun yerine sütyenini düzeltti ve tırnaklarını inceledi. Sergilediği can sıkıntısına rağmen, çekici bir havası vardı. Eszra onun bir kez daha başını kaldırıp bakmasını diledi. Ama kız bakmayınca, bütün cesaretini toplayıp kızın yanına oturdu.

Kız onu baştan ayağa süzdü. "Seni daha önce hiç görmemiştim..."

"İlk kez geliyorum."

"Yeni bir oyuncu musun?"

"Nasıl yani?"

"Beş yüz," dedi ve elini açtı.

"Beş yüz mü? Ne için?"

Kız, müstehcen bir hareketle bacak bacak üstüne atıp Eszra'ya sırtını döndü. Bu sahneyi gören Willy, tezgâhtan ayrılıp yanlarına geldi ve kızın büstiyerinin askılarının arasına bir tomar para sıkıştırdı.

"Arkadaşlarıma özel muamele göstermeni istiyorum, Rosa," dedikten sonra Eszra'ya döndü. "Eğlenmene bak ufaklık; fena kız değildir."

Rosa sağ elinin işaret ve orta parmağını, barış haberi iletecek bir elçi gibi, Eszra'nın baldırları üzerinde bastırarak gezdirdi.

"Willy'nin arkadaşı olduğunu neden daha önce söylemedin?" diye kıkırdadıktan sonra elinden tutup onu ayağa kaldırdı. Meslektaşlarının umursamaz bakışları altında, yan yana odaların sıralandığı arka tarafa geçtiler. Kapılar kirli örtülerle kapatılmıştı; duvarlardan etrafa çürük bir koku yayılıyordu. Rosa onu çepeçevre işkence aletleriyle donatılmış dar bir odaya götürdü.Tavandan aşağı zincir ve ağız tıkaçları sarkıyordu. İşkence koçunun yanında şırıngalar, dildolar ve cerrahi aletler sıralanmıştı. Eszra bunları yalnızca Devlet Arşivi'ndeki alışveriş kataloğunda görmüştü.

Eszra'nın şaşkınlığını fark eden Rosa eğlenerek "Dilediğini seç," dedi. "Willy cömert davrandı yine; bol vaktimiz var." Eteğini kalçalarından aşağı sıyırdı. "Beni deriler içinde mi istersin, yoksa lastiği mi tercih edersin?

Eti kemiklerinin üzerinden sarkıyor ve büyük bir hamur teknesine benzeyen karnından aşağı, küçük dalgalar halinde dökülüyordu.

"Biraz konuşmamıza itirazın var mı?" diye sordu Eszra.

Kız, "Senin kafadan kontak oduğunu anlamıştım zaten," diye alay etti ve giyindi.

"Oyuncu olmak ne anlama geliyor?"

Kız ona dehşet içinde baktı. "Baksana, yavrucuğum, sen beni kerizlemek mi istiyorsun? En büyük oyunculardan biriyle birliktesin ve bir de ne olduğunu soruyorsun, öyle mi?"

"Onu pek tanımıyorum."

Kız başını salladı. "Sende ne buluyor anlamadım. Oysa genellikle çok seçicidir..."

"Sen kimden bahsediyorsun?"

"Willy'den tabii ki. Endişelenmene gerek yok; o hep dokuz canlı olduğunu söylemiştir. Haklıydı da, ama şimdi bütün canlarını kullandı. Şimdiye dek pek az kişi dokuz oyunda yer almayı başarabildi." Bakışlarını yere dikti. "Onun için dua etmelisin," diye usulca ekledi, "bunu hepimiz yapıyoruz..."

"Lütfen, Rosa, neden söz ettiğini açıklar mısın artık?"

Rosa tavandan sarkan zincirlerden birini parmaklarının arasından geçirdi. "Oyuncular, para karşılığında yaşamlarını rehine veren kişilerdir. Çok para karşılığında: ayda on bin. Bunun için on kere labirente girmeleri gerekiyor. Eğlence kartın vardır herhalde?"

Eszra başıyla onayladı.

"O kartla, oyunların oynandığı olimpiyat stadyumuna da girme hakkın var. Kırk bin kişilik stadyum hep ağzına kadar doludur. Her oyuna yüz oyuncu katılıyor. Her birine bir tabanca veriliyor ama, yalnızca on tabanca dolu. Kimse elindeki tabancanın bir aldatmaca mı, yoksa etkili bir silah mı olduğunu bilmiyor -ta ki başka bir oyuncuyu vurana kadar. Birkaç tanesinin hakkından gelinse de, bir dahaki sefere onların yerine geçecek yeterince çılgın var. Bunlar genellikle müebbetlik mahkûmlar. On mücadelenin onunda da hayatta kalanlar affediliyor. İsterse, şehir kampında kalmaya devam edebiliyor; o zaman da yüksek bir emeklilik maaşı bağlanıyor." Kamçıları düzeltti. "Şimdiye dek oyunu yalnızca iki kişi kazandı. Willy üçüncüsü olabilir. Oyuncular içinde en güçlüsü o. Zihinsel açıdan kimse onun eline su dökemez. Çoğu kişi üç ay sonra kafayı yiyor. Ya intihar ediyorlar ya da buraya gelip canları çıkana kadar kendilerini dövdürüyorlar bize. Bütün bu döküntünün neden burada olduğunu sanıyorsun?"

"Bardakilerin hepsi oyuncu mu?"

"Sürekli müşteri olmayanlar buraya adımını bile atamaz. En çok oyuncuların parası var. Ve oynadıkları sürece epeyi bonkörler. İnsan yakında ölebileceğini bilince tasarruf etmeye değmiyor..."

"Bir dahaki oyun ne zaman?"

"Yarın akşam, spot ışığı altında." Saatine baktı.

"Seks istiyor musun? Henüz vakit var."

Eszra onun elinden tutup alacakaranlık bara geri götürdü. Willy bara yaslanmış, küçük gümüş piposunu dolduruyordu.

"Rosa sana neler yaptı bakalım?" diye sırıttı.

"Hiç. Biz bir şey yapmadık," diye yanıtladı Eszra; mahcup mahcup gülümsedi ve küçük pipodan o kadar derin bir nefes çekti ki bronşları yandı.

"Bu gece sende kalabilir miyim ufaklık? İyi bir uyku çekmem gerekiyor. Percy'nin yanında bu mümkün değil; şu sıralar biraz fazla sinirli..."

Kulüpten çıkıp geldikleri gibi sessizce eve döndüler.

Eszra kütük gibi uydu. Uyandığında Willy çoktan gitmişti. Battaniyesini özenle katlayıp bir kenara koymuştu. Bir not bırakmamıştı. Oyunun başlamasına yalnızca dört saat kalmıştı. Eszra olimpiyat stadına gidip gitmemekte kararsızdı. Bu sapkınlığı seyretmeye hevesli değildi -tam tersi- ama orada olması belki Willy'ye destek sağlardı. Bir çeşit koruyucu meleklik de denebilirdi buna. Oturup sonucun haberlerde anons edilmesini beklemek, dün geceden sonra olanaksız hale gelmişti.

Gece saat dörde kadar esrar çekmişler, bugünkü olaydan hiç söz etmemelerine karşın, aslında hep bunu konuşmuşlardı. Willy'nin, ölümden başka gerçek keşif yoktur, demesi örneğin ve tüm zamanların içinden geçip giden, bir sonla karşılaştıklarında hep yeni bir başlangıç peşinde olan o ender insanlar hakkındaki yorumu.

Daha yirmi dört saat önce bu sözler, uyuşturucu yüklü, uçuk bir beynin boş sayıklamaları olarak görülebilirdi. Ancak Rosa'nın açıklamaları, OYUN hakkında öğrendikleri, bu sözleri bir korkusuzluk ilanına dönüştürmüştü. Böyle bir insanla tam da şehir kampında, devletin tek hapishanesinde karşılaşmış olması ne kadar saçmaydı. Burası yasaları çiğneyenlerin, Aids'e yakalananların, radyasyon kurbanlarının ve uygarlık bağımlısı ahmakların bir arada yaşaması gerektiği, korku ve güvensizliğin günlük yaşama hakim olduğu, sosyal ayaklanmaların sınırında bir yerdi.

Willy, uykuya dalmadan önce, "Şöyle bir göz atmak yeterlidir," demişti, "sonsuzu görebilmek için. Korkma ufaklık, ölümden, coşkusundan, o sahte gururundan kendimi kurtarıyorum."

Belki Percy gerçekten de bir tıkaçtı yalnızca; Oldenburger Soka-

ğı'nı ziyareti sırasında Willy'nin şakayla söylediği gibi. Belki de Percy, Willy'nin temsil ettiği temel güç karşısında yazamayacak hale gelmişti; belki de bu nedenle kendisini uyuşturucularla tıka basa dolduruyordu. Eszra ceketini sırtına geçirdi ve hızla metro istasyonuna doğru yollandı.

Oyuna giden kalabalık nedeniyle ek seferler konmuştu. Vagonun içinde güçlükle kıpırdayabiliyordu. Bu kışkırtılmış, gözü dönmüş kitlenin arasına karışmış olmak onu iğrendiriyordu. En azından, ölüm oyunu hakkındaki ucuz konuşmaları duymazlıktan gelmeyi başardı. Tümü bir kulağından girip öbüründen çıktı.

Alanın kenarında, oyuncuların isimlerini gösteren dev bir ekran vardı. Her ismin yanında bir numara yazılıydı. "Willy Härtel –9." Eszra stadyumun yanındaki halka açık yüzme havuzuna gitti ve kumun üzerine daireler çizmeye koyuldu. Bahis gişelerinin önündeki kuyruklar yemek standlarının önündekiler kadar uzundu. Bu standlarda et satılmasını aklı bir türlü almıyordu. Dün gece de iğrenerek fark ettiği gibi, hamburgerlerin tadı jöleli tümörler gibiydi. Düşündükçe midesi bulanıyordu. Şehir kampı dışındaki et içermeyen standart yiyecekleri burada bulmak hem zordu, hem de ateş pahasıydı. Bin marklık standart maaş ucu ucuna yetiyordu ve herkesin en ucuz zıkkımı tıkınması gerekiyordu. Bu, insanların umurunda bile değildi; müptelası oldukları bu şeyler daha şimdiden yüzlerinde belirgin izler bırakmıştı.

İzleyiciler sürüler halinde katakomplara giriyordu. Kurallarını bilmediği bir tımarhaneydi sanki burası. İnsanlar ölü görmek istiyordu. Ancak bu onlara canlı oldukları duygusu verebiliyordu. Gösterinin başlamasına bir saat vardı. Oyun sırasında kesinlikle stadyuma girmeyecekti. Belki de, özgürlüğünü kazanmak için Willy'nin verdiği mücadelenin koşullarını görmek için içeriye şöyle hızlıca bir göz atabilirdi.

Maraton kapısından girmeyi denedi. Oyuncuların sıralarını bekledikleri renkli sirk vagonlarının etrafındaki alan sıkı bir gözetim altındaydı. Bunun üzerine arka tarafa gitti ve eğlence kimliğini çıkardı. Çılgın bir ses dalgası kulaklarında patladı; kırk bin ses bu dalgayı besliyor ve pist etrafında tur atan bir bandonun davulunun ritminde titreşiyordu. Alt kısımdaki tribünler kapalıydı. Tüm alanı kaplayan, insan boyundaki çalılardan oluşan labirenti bulunduğu yerden göremezdi. Yukarılarda da hiç boş yer yoktu. Tam gitmek üzereyken projektörler yandı.

Beklentiyle titreşen uzun bir "Aaaah" sesi kapladı alanı. Eszra ortalıktan kaybolmaya can artıyordu; ama içinden bir ses, eğer Willy'ye yar-

dım etmek istiyorsa yakınında olması gerektiğini söylüyordu. Sanki tecrübeli bir koruyucu melekmiş gibi, bu sesi dinledi. Çığlıklardan anlaşıldığı kadarıyla, kalabalıklar gladyatörlerin alana giriş merasimini izliyordu. Yüz metre kadar uzakta çimlere uzandı ve başını kollarının arasına gömdü. Beton alanın içinde bir ses patlaması olduğunda, elektronik skorborda bakıyordu. Oyunculardan birinin işi biter bitmez, adı yanıp sönen kırmızı ışıklarla skorborda yazılıyordu. Şimdiye kadar haklananlar arasında Willy'nin adı yoktu. Ortalık on beş dakikalığına nispeten sakinleşmişti ki tiz bir ıslık tezahüratıyla doruk noktasına ulaşan bir huzursuzluk oldu; fakat aniden coşkun bir tezahürata dönüştü. 3 ve 4 numaralar neredeyse aynı anda vurulmuştu.

Arkasında biri, "Lanet olsun!" diye bağırarak bahis kuponunu fırlatıp attı.

Eszra ellerini kulaklarına bastırdı ve bir şarkı mırıldanmaya başladı. O anda başı bir çınlamadan ibaretti. "Tamara, Tamara, Tamara," diye şarkı söylüyordu. Ruh çağırıyordu sanki. "Laura, Percy, Tamara, Tamara, Tamara, Philip, Tamara." Orada ne zamandan beri yattığının farkında değildi; ama uzun bir zaman geçmiş olmalıydı. Çünkü yeniden skor ekranına baktığında, sekiz oyuncunun temizlendiğini gördü. Aralarında "Willy Härtel-9" yoktu.

Skorbordun ışıkları söndürüldü. İzleyicilere stadyumdan bir görüntü sunuldu. İlk önce labirentin kuş bakışı bir görüntüsünü verdiler. Daha sonra labirentin koridorlarına odaklanan kamera korkuyla çalılara yaslanmış, tabancalı bir oyuncuyu görüntüledi. Willy'ydi bu! Kamera, alnındaki boncuk boncuk ter tanelerini çekti. Sonraki açı, tuzağa düşürülmüş olduğunu gösterdi. Görünüşe bakılırsa, birkaç oyuncu ona karşı birleşmişti. İlkini görünce, Willy tetiği çekti. Tabanca dolu değildi. Kalabalıktan bir uğultu yükseldi. Saldırganlar yavaş yavaş yaklaştılar. Willy tabancasını yere atarak saklandığı yerden ortaya çıktı. Hasımlarına sanki ona uzun süredir beklediği ölüm cezasını verebilecek değerde değillermiş gibi baktı. O ana kadar kimse ateş etmeye cesaret edememişti. Bu görüntüler karşısındaki insanlardan çıt çıkmıyordu. Eszra da otların üzerinde kaskatı yatıyordu. Birden bir silah sesi duyuldu ve Willy'i köşeye sıkıştıranlardan biri yere yıkıldı. Yanındaki adam aniden yana sıçrayıp onu vurmuştu. Kitlelerin artan gerilimi korkunç bir çığlıkla boşaldı.

Eszra ayağa fırlayıp önüne gelen ilk dikizcinin boynuna sarıldı. Sonra metroya koştu ve sırf onun için sefere çıkan bomboş vagonda yol-

culuğun tadını çıkardı. Oturmaya bile gerek görmedi. Ruhleben'de ilk yolcular binene kadar, koltukların arasında dans etti durdu.

Daha sonra haberlerde, Willy, bu on perdelik ölüm oyunundaki en büyük şansını açıkladı: "Hiçbir zaman dolu bir tabancam olmadı. Hiçbir zaman birini öldürmek zorunda kalmadım." Bunları söylerken kameraya öyle kocaman sırıtıyordu ki Eszra'nın gözleri doldu.

Xenia, devrim öncesi günlerde her evde bulunan eski bir uzaktan kumanda aletiyle oynuyordu. Başını kaldırmadan kısaca, "*Otur*," dedi. Ekranda sürekli değişen görüntüler, onun ilgisini tamamen esir almış gibiydi. Malin, Xenia'nın bu saçma imaj potpurisinde ne bulduğunu sordu kendine. Bu görüntüler arasında duman içinde uçak enkazları, röportaj parçaları, hava tahminleri, top atışları, danslar, çiftleşen gövdeler ve ucuz reklamlar yer alıyordu. Siyah bir limuzin dörtnala giden bir atın gölgesini bir gökdelenin aynalı cephesine yansıtıyor, sıska bir çocuk kumda diz çökmüş, gözlerindeki tozları siliyor, mayolu bir kadın taç giyiyor, bir ev havada uçuyordu.

"*Düşünceyi eşzamanlılık olgusundan daha fazla meşgul eden bir şey yoktur.*" Xenia, o tükenmez elektronik kaynağın imgeleri Malin'in bilincine doluşurken bunları söylüyordu. "*Hayattan tek bir uçucu anı koparıp bilimin inceleme masasına yatırabilseydik, her şeyin onda içerildiğini keşfederdik. Her jestin, her duygunun, her olayın. Tam bu anda, yeni doğan bebeklerin çığlıkları havayı dolduruyor, ölenlerin son nefesleri çevremizi sarıyor. Bunu biliyor muydunuz? Bu anda ve diğer tüm anlarda bıçaklar vücutlara saplanıyor, mahkûmlar demir parmaklıkları sarsıyor, bir dil bir yabancının ağzına sokuluyor, tonlarca pislik dünyaya atılıyor. Kanıt olarak hâlâ bir fotoğraf mı bekliyorsunuz? Tam şu anda birileri bir şeyi alkışlıyor, başka birileri kuşları vuruyor. Biri ameliyat ediyor, diğeri horluyor, bir diğeri bağışlıyor. Kadınlar aynaya bir bakış atmaya hazırlanıyor, bir ressam resminin içine giriyor. Kaç erkeğin elinde bir kibrit parlıyor? Tam bu anda kaç insan 'seni seviyorum' diyor? Onları sayıp sonuçları toplamamızı mı istiyorsunuz? Eğer istiyorsanız, hangi başlık altında toplayalım? Medya makinesi bunu denedi. Gerçeğin tabakalarını birbiri ardına ayaklarınızın altına serdi, aynı bir soğanın katları*

gibi. Ama sonuçta, elleriniz bomboş kalakaldınız. Yaralanabilir, korkmuş ve yaşamaktan aciz. Sizi bilginin boyunduruğundan kurtardık. Şimdi kendi adınıza karar verebilirsiniz..."

O zamana dek odada etrafa bakınma fırsatını bulmuş olan Malin, şimdi boğulmakta olan bir insanın başına üşüşen karmaşık izlenimler gibi kafasına dolan anlaşılmaz imgeler seline kapılmıştı. Peçeli iki kadın döküntü bir kulübeye bir televizyon seti taşıyordu.

Xenia, "*Dünyada tuvaletten çok televizyon vardı*," dedi ve güldü. "*İnsanların zihinsel kabızlıktan mustarip olmasına şaşmamak gerek. Hangi savaşın eğlence sektörünün hizmetinde olduğunu, hangisinin olmadığını artık bilmeyen, amip benzeri çekirdeksiz yaratıklara dönüşmüşlerdi.(27) Medya dış dünyanın önüne bir filtre gibi geçmişti. İnsan artık kişisel deneyimlerle değil, gerçeklikten yalıtılmış resimler aracılığıyla öğreniyordu. Dijital çağın çocukları birbirleriyle iletişim kurmaktan acizdi. Eğlence sektörünün önlerine koyduğu davranış örüntülerini taklit ediyorlardı. Nefretin ve sevginin nasıl ifade edildiğini, kızgınlığın, ciddi düşünmenin ve tereddüdün nasıl yansıtılacağını televizyondan öğreniyorlardı.*(28) *Sanal dünya onları tüm duyularından yoksun bıraktı. Bilgileri, yabancı fikir ve rastgele optik izlenimlerden oluşuyordu. Buna benzer bir yapı değişiminin örnekleri ne bitki, ne de hayvan dünyasında bulunabilir. Devrimimiz enformasyon terörüne bir son verdi. Gelecek nesilde, bozulmamış insanlarla yeniden işe başlayabileceğiz.*"

Malin dersi kesmeyi düşündü. Sürekli akıp giden film kareleri, başının dönmesine ve karnında tatsız bir baskı hissine neden oluyordu. Onu etkilemelerini önlemek için görüntülerin ötesine bakmaya çalıştı.

"*Elektronik evrim sizi tamamıyla köklerinizden söküp attı. Toplumun başına öyle hızlı çöktü ki insanlık kısa zamanda ikiye ayrıldı: bir yanda enformasyon ve eğlence sektörü yöneticilerinin dar kastı, diğer tarafta da yeni teknolojileri yönetip kontrol edemeyen, ama pasif bir şekilde medyanın güçlü etkisine maruz kalan, görmezlikten gelinemeyecek proletarya vardı.*"

Şimdi sahneler, sanki biri olayların dibini oraya çok önceleri gömülmüş bilgeliğe ulaşmak için kazıyormuş gibi, hızla değişiyordu.

"*Asıl hata, veri yığınlarını gerçek bilgiyle karıştırmaktı. Medya toplumu gerçeklerin kara deliğine düştü. Daha çok ayrıntı bilindikçe, sonuçtaki bilgi daha az değerli oldu. Veri bankaları canavarca büyüdü. Bu bilginin sırf yönetilmesi bile o kadar çok ilgi ve dikkat gerektiriyordu ki*

kullanılması için hemen hemen hiç zaman kalmıyordu geriye. Bu bilgiyi kullanmaya çalışanlar ise, daha da bilgisiz hale geldikleri gerçeğiyle karşı karşıya kaldılar; çünkü global bilgi televizyon, radyo, gazeteler, bilgasayar şebekeleri ve reklamlar aracılığıyla her beş yılda iki kat artıyordu. Medya makinesi bütün araçlarını kullanarak her yıl ortalama tüketiciyi 800 trilyon kelimelik bir bombardımana tutuyordu.(29) *Bu sürekli bombardıman, insanların beyin hücrelerini öyle bir gerilime soktu ki bilgi yaratığı olmaya doğru bir değişim geçirdiler. Bilgi-yaratıkları doğruyla, gerçekle ilgilenmiyorlardı. Yaşamı istemiyorlardı; tam tersine, ondan öç aldılar. Bilgi seli kinizme ve kayıtsızlığa yol açtı. Her haber bülteninin her anında görülen sefaletin işgali yüzünden insanların birbirini anlaması artık olanaksızlaşmıştı.*"

Malin derin bir nefes aldı. Bu sinir bozucu atlı karınca durmuştu. Monitörlerinden saatler, haber spikerleri, haritalar, film kareleri, tablolar, havayolu bağlantıları ve grafikler görülen ekranlarla kaplı büyük bir duvarın önünde oturuyordu.

"*Burası eskiden Amerikan kablolu TV şirketi AT&T'nin kontrol merkeziydi. New York'ta yalnızca Queens bölgesinde bile, bu medya devi 500 kanala sahipti. Yoğun bir verici kablo, uydu ve bilgisayar ağı gezegenin dört bir yanını sarmıştı. Medya makinesi dünyayı yozlaştırmış, insanların her tür sorumluluklarının ellerinden alındığı ve yalnızca bir tüketici varoluşuna indirgendikleri küresel bir köye dönüştürmüştü. Uluslar ve kültürler karıştırılıp tek tip bir çorbaya çevrilmişti; manipüle edilmiş milyonlarca insandan oluşan bir ordu, boş hayatlarını, birkaç dünya çapında şirketin yarattığı sahte çoğunluk imajı altında yaşıyorlardı. 'Demokrasinin Başarısı' dedikleri bu durum medya tarafından meşrulaştırılıyordu. Medya kendini kamuoyuna denetim organı olarak sunuyordu. En çok da, küresel yıkıma kimin başkanlık edeceğinden başka derdi olmayan bir sistemden ötürü sizi kutlamak için çaba harcıyorlardı.*(30) *Sizi itaatkâr hale getirmek için kullandıkları hile çok basitti: Medya, toplumu, eleştirel bilinç sürekli hücum eden olgular selinden ötürü sonunda çökünceye kadar, bilgiyle bombardıman ediyordu. Ağrı kesici olarak da elektronik eğlence veriyorlardı size. Tüketiciye, reklamcılığın başlangıcından beri çaresizce aradığı şeyi yalnızca o sunabiliyordu: ürünle düş dünyası arasındaki bağı, yani topyekün yaşamı. Popüler eğlence ve boş zaman geçirmenin seviyesi öyle düşmüştü ki bilgisayara birkaç iyi ve kötü standart davranış örüntüsü yükleyip bundan sürekli değişen, ama ö-*

zünde aynı kalan, zihni uyuşturucu bir aptal menüsü hazırlamak yeterli oluyordu. Sizden yeni bir uygar insan tipi yarattılar: insanlıktan çıkarılmış insan. Her şeyi biliyordu. Bunu biliyor muydun?"

Malin Xenia'nın kendini bu kadar heyecanla polemiğe kaptırdığını pek görmemişti. Yeniden zıvanadan çıkmış izlenimler girdabına düşeceğinden korktu; ama Xenia, onu bağıran borsa simsarlarının arasına ışınlamakla yetindi.

"*Burası eskiden dünyanın en büyük borsası, Şikago Ticaret Borsası idi. Burada soya fasulyesi, kakao ve domuz butları fiyatını bulurdu. Aynı zamanda, devletin büyük şirketlere çevreyi kirletme hakkını verdiği kâğıt ticareti de yapılıyordu. Verilen tahrip iznini tam kullanmak istemeyenler, zehirleme seçeneklerini borsada satabiliyordu. Bunlar medyada yazıyordu; herkes öğrenebilirdi. Bunu biliyor muydunuz?*"

Palmiye ağaçlarının sudan nilüferler gibi çıktığı, sel basmış bir köyün üzerinden uçtu. "*Küresel atmosferdeki sera gazları miktarının iki katına çıkacağını, 2030 yılına kadar dünya nüfusunun beşte birinin açlıktan öleceğini önceden söylemişlerdi. Hatta, beklenen iklim değişikliğinin maliyet hesabını bile hazırladılar. Burada, işlenebilir toprak ve altyapı kaybının, felaketin yol açtığı zarar ve insan kaybının şirket hesaplarında nasıl olumlu sonuç vereceğini görebilirdiniz. Her radyasyon kurbanı 12.000.000 dolar değerindeydi. Bu hesabın temelinde, işleri ölümcül sağlık riski taşıyan işçilere verilen prim hakkındaki bir araştırma vardı. Medya sizden hiçbir şeyi gizlemedi. Potansiyel milyonerlerden oluşan bir halktınız. Bunları bilmiyor muydun?*"

Sırtına saplanan bir oku gagasıyla dikkatlice çıkartmaya çalışan küçük bir ördeği izledi.

"*Bu hayvan medya dünyasında çok rağbet gördü ve akşam haberlerinin önde gelen oyuncularından biri oldu. Wuppertal'den Wladiwostok'a kadar milyonlarca TV izleyicisi, kendisine yardım edilmesine kesinlikle izin vermeyen bu zavallı yaratıkla birlikte acı çektiler. Duygularınıza layık bir medya ziyafeti! En sonunda kuşu yakalayıp bu işkenceye bir son verdiler. İnsanlar duydukları merhametten mest olmuşlardı. Gerçekten gerektiğinde, doğaya karşı çok duyarlı tepkilerde bulunduklarını biliyorlardı artık...*"

Malin'in önünde iki kadın yüzü vardı: parlayan gözlerle bakan bir kadın ve dudaklarına anlamsız, basmakalıp bir gülümseme yapıştırmış daha genç bir başka kadın.

"Genbilimcilere katil ve domuz diyen yazar Margaret Fontain çok büyük bir para cezasına çarptırılırken, reklam yazarı Bettina Scholz, 'Daha taze olsaydı, möö derdi' sloganıyla zengin oldu. Gazetelerde böyle yazıyordu. Medya çağında sözcüklerin gücünün daha iyi bir örneği yoktur..."

Xenia büyülenmiş bir halde, televizyonun önünde oturuyordu hâlâ. Görüntüler yeniden takla atmaya başlamıştı. Burada neyi taklit etmeye çalışıyordu ki? High-Tech Couch Potatoe mu? Malin, Marinella'yı düşündü. Paul'un ölüm haberini nasıl karşılamıştı acaba? Geçmişin parçalanmış, konservelenmiş haberleri gözlerinin önünde, geçmiş hemen oracıkta atomize olacakmış gibi dolaştı. Radyoaktif ışınlara maruz kalmış, besiye çekilmiş tavuklardan, Tayland'daki çocuk fahişelerden, Sao Paulo'da çöpleri karıştıranlardan, organ hırsızlarından, oy vermeyenlerden, suikastçilerden, Rembrandt'tan, Barselona futbol takımından ve başlamak üzere olan ilkbahardan söz ediyorlardı.

Siberüzaydaki optik hücuma bir kez daha maruz kalınca, başlığı kafasından çekip çıkardı. Kendini kusacak gibi hissetmişti. Bir dersi ilk kez yarıda kesmişti. Enformasyon Bakanlığı'ndakiler deli olmalıydı. Belki de insanlara işkence etmekten hoşlanıyorlardı. Kimbilir?

Marinella laboratuvar raporunu hızla okudu: "Hamilesiniz, Bayan Drewer."

Kadın bu haberi, sanki o anda ölümcül bir hastalığı olduğunu öğreniyormuş gibi karşıladı.

"Belgelerinizden okuduğuma göre, çocuğunuz yok," dedi Marinella, "sorun ne?"

"Benim bir çocuğum vardı; üç yaşında öldü."

"Anlıyorum... Kürtaj çok basit bir müdahaledir, korkmanıza gerek yok."

"Kürtaj olmak istemiyorum; bebeği doğurmak istiyorum. Yıllardan beri tek istediğim bu..."

"İyi ya, her şey yolunda o zaman. Sapasağlamsınız, çocuğun yaşamından endişelenmek için hiçbir neden yok."

"Sorun bu değil. Bana doğum izin belgesi vermiyorlar. Bunun için çalmadık kapı bırakmadım."

"Bu devlette her kadın bir kez anne olabilir; bu yasa neden sizin için de geçerli olmasın?"

"Doğum izin belgesinin yalnızca tek doğuma hak tanıdığını söylüyorlar..." Kadın hıçkırmaya başladı.

Marinella ona bir mendil uzattıktan sonra, bilgisayarda aile planlaması yasasına girdi. Sahiden de şöyle yazıyordu: "18 ila 35 yaş arasındaki her kadının bir kez doğurma hakkı vardır. Bu doğum için Aile Bakanlığı'ndan bir doğum izni alınması şarttır; fakat bu belge ancak yetkili bir doktorun ayrıntılı muayenesi sonucunda verilir. Çocuğun doğumda ya da daha sonra ölmesi durumunda, devlet ikinci bir onay belgesi vermez. Fakat çocuk sahibi olmak istemeyen kadınlar, kendi haklarını başka bir kişiye devredebilir."

Bundan haberi vardı. Fakat şu ana kadar, bir kadının hakkını başkasına devrettiğini duymamıştı. Doğum düzenlemesinden beri, doğum izni belgesi en değerli hazine haline gelmişti. Kendisi en temel kadınlık hakkından vazgeçmeyi asla düşünmezdi; aksine, bunu yaptığı takdirde, doğal yazgısıyla sonsuza dek vedalaştığı duygusuna kapılırdı.

"Belki şansınız yaver gider," diye teselli etmeye çalıştı kadını," belki de belgesini size devredecek birini bulursunuz." Hastası karşılık vermedi; gözleri kapalı, dudaklarını sımsıkı kenetlemiş, orada öylece oturuyordu.

Marinella aşağıya, avluya baktı. En iyi kız arkadaşı, deri kanseri olduğu için doğurmasına izin verilmeyen bebeğini dünyaya getirmek için, yıllar önce gerillalara katılmıştı. O günden sonra, ondan bir daha haber alamamıştı.

Paul'ü düşündü. İlk kez Noel'de, bir çocuk yapıp sevimli bir küçük aile oluşturmaktan söz etmişti. Şaka yapmıştı ama, Marinella sevinçten bayılacak gibi olmuştu. Gelecekleri söz konusu olduğunda, Paul hep çapraşık ifadeler kullanırdı. Bu konu hakkında bir daha konuşmamışlardı; ama bir çocuk doğurma arzusu bir daha peşini bırakmamıştı. Ta ki o ölene kadar. Paul'le birlikte bebek de ölmüştü.

Döndü. Kadın hâlâ gözleri kapalı oturuyordu; yüzü bembeyazdı, sanki mumyalaşmıştı.

Marinella, "Bebeğinizi doğuracaksınız," diyen sesini duydu. "Ben size izin belgemi devredeceğim."

Hastası, sanki aynaya bakmasına ilk kez izin veriliyormuş gibi, gözlerini korka korka açtı.

Marinella, "Ben....," diye söze başladı; çocuk sahibi olmak istemiyorum, diye açıklamada bulunacakken duraksadı. Kısa bir an için iki kadının bakışları birbirinde eridi; aralarında kutsal bir şeyler cereyan ediyor gibiydi. "Bu çocuk ikimizin de çocuğu olacak," dedi Marinella. "Onu istediğim zaman görmek isterim." Bayan Drewer'ı kapıya kadar geçirdi. Bugün başka hastası yoktu. Eve gidip Paul'le ilgili anılarına dalıp acı çekmektense elektromobiliyle biraz dolaşmaya karar verdi.

İlkbahar, felce uğramış doğayı bir kez daha tomurcuklandırmıştı. Ağaçların cılız dalları tek tek çiçeğe durmuştu. Sanki tıkanmış bir süzgeçten zorla geçirilmiş gibi, damla damla geri dönmüştü yaşam. Marinella elektromobiliyle dümdüz topraklarda amaçsızca dolaşıyordu. Kenevir tarlalarındaki işçiler onu fark etmediler. Ama yanılıyor da olabilirdi; çünkü tül peçe takıyorlardı. Kenevir, GO! Devletleri'nde önemli bir bitki haline gelmişti; diğer faydalarının yanı sıra, bütün kâğıt ihtiyacını karşılıyordu. Bir kenevir tarlası, aynı büyüklükteki bir ormanın selüloz miktarının dört katına sahipti. Üstelik, kenevirden üretilen kâğıt daha dayanıklıydı. Kenevir kâğıdına basılmış, 15. yüzyıldan kalma Gutenberg İncili ilk günkü gibi duruyordu. Ayrıca, kenevir bitkisinin piroliz tekniği ile enerjiye dönüştürülen biyoması devrim öncesi dönemin tüm petrol ve gaz ihtiyacını karşılıyordu.(31) Nüfusun çok küçük bir bölümü onun halüsinojen etkilerinin nimetlerinden yararlanıyor diye bu eski tarım bitkisinin geç kapitalist dönemde kökünün kurutulması akıl alır gibi değildi. Oysa milyonlarca alkol bağımlısı yasal olarak ölüm zıkkımlanıyorlardı.

Marinella elektromobilinin direksiyonunu bir köyün kenarında yer alan ve kare biçimindeki heybetli kulesi kilise tonozunun boyunu ancak birkaç metre aşan basık bir kiliseye çevirdi. Bitişikteki mezarlığın duvarları birçok yerden yıkılmış, mezar taşlarının üzerindeki yosunlar mermere kazılmış isimlerin oyuklarına tırmanmıştı. Mezarlardan geriye sadece yıkıntılar kalmıştı. Ölülerin rahatı yerindeydi; nihayet huzura kavuşmuşlardı. Kimse gelip yaşamın daha başka türlü de olabileceğini, daha az yanlış anlamalara maruz kalabileceğini, daha az işgüzar, kısaca her şeye karşı daha açık olabileceğini yüzlerine vurmuyordu.

Kilisenin ahşap kanatlı kapısı aralıktı. Marinella içeriye girer girmez serin bir esintiyle sarılıp sarmalandı. Güneş, basit sıralarla donatılmış mekâna eğri ışık huzmeleri serpiştiriyordu. Sunağın üzerine yeni yıkanmış bir örtü yayılmıştı. İsa haçından acı dolu gözlerle etrafı süzüyordu.

Oturdu. Kiliseye en son çocukluğunda, henüz seyahat yasağı yokken, anne ve babasıyla İtalya'da gitmişti. Sessizlik her türlü düşüncenin üstünü örtüyordu. Kazara ortaya çıkan düşünceler de, gökyüzünden geçip giden bulutlar gibi algılanıyordu. Avuçlarını birbirine dayadı ve parmak uçlarını alnına götürdü. Bir enerji değiş tokuşunun nasıl yapıldığını ezelden beri biliyor gibiydi. Kendini öyle hissediyordu çünkü. Yok yere enerjiyle dolmuş ve tatmin olmuş gibiydi.

Kargaların çekişmesi onu yeniden gerçekliğe savurdu. Orgun başına oturdu ve tuşlara alışmaya çalıştı. Ne de olsa piyanoyu oldukça iyi çalıyordu. Ve Bach'a mükemmel bir biçimde hâkimdi. Mekân, sesleri tek tek yakalıyor ve özel bir tınıya dönüştürüyor gibiydi. Marinella parmaklarını tuşlardan çekerek duvarlardan uçup giden titreşimleri dinledi. Belki de bu duvarlar salt müzikti ve başkaları için görünmezdi... Belki de düş görüyordu ve Paul hayattaydı...

Bir erkeğin, "Harika çalıyorsunuz," dediğini duydu. Yırtık pırtık bir ceket giymiş, altmış yaşlarında bir beyin sıraların ortasında oturduğunu gördü.

"Affedersiniz," diyerek gülümsedi adam ve ayağa kalktı, "ben bu kilisenin rahibiyim."

"Ah, özür dilerim," dedi Marinella. "Ben sadece biraz.., yani, görünce dayanamadım."

"Rica ederim! Bu orgu yeniden dinleyebildiğime çok memnunum."

Marinella ona hayretle baktı.

"Bugünlerde kimse Tanrı'dan etkilenmiyor," dedi rahip. "Hıristiyanlık son demlerini yaşıyor, hanımefendi. Gençler meditasyon komününe gidiyor, yaşlılar ise... Neyse, ya siz ne düşünüyorsunuz...? Sizi birer kadeh şarap içmeye davet edebilir miyim?"

"Memnuniyetle."

Adamı kilise levazım odasından dairesine kadar izledi. Oradaki her her şey ağırdı ve toprakla bağlılık içindeydi: duvarlar, mobilyalar, avizeler. Kütüphane bile ortaçağdan ödünç alınmış gibiydi. Şöminede güçlü bir ateş çıtırdıyordu. Marinella şöminenin başına oturdu. Bir şişe şarap açıp bardaklara dolduran rahip Marinella'nın karşısındaki koltuğa yerleşti.

Bir müddet alevleri seyrettikten sonra, "Kendinize, benim burada ne yaptığımı soruyorsunuzdur," dedi.

"Anlatın bana."

"Şöyle söyleyeyim, cemaatimi yitirdiğimden beri tüm dertlerden kurtuldum... Sonu gelen Tanrı değil, onun kiliselerinden bir tanesi, o kadar. İyice düşündüğümde, kiliselere yazık olmadığı sonucuna varıyorum. Biliyorsunuz, rahiplerin çalışma zorunluluğu yok. Benim gibi bir iş kaçkını için bundan daha iyi bir yer bulunamaz."

Marinella hafifçe gülümsedi.

Adam düşünceli düşünceli devam etti: "Hıristiyanlığın çıkmazı, Tanrı'yı doğaüstü bir varlık olarak görmesidir. Hıristiyanlık Tanrı'yı dünyevilikten, dünyayı da tanrısallıktan uzaklaştırdı. Biz yaşamla aramıza bir mesafe koyduk; bizim Tanrı'mız işleri söz ve talimatla yönetiyordu, ruhuyla değil.(32) Doğa halkları ne kadar da farklı oysa. Onlara göre dünya kutsaldı; onlara göre, var olan her şey bir ruhla doluydu. E, öyleyse kim daha kötü durumdaydı, onlar mı, biz mi? Bu ilahi içkiyi nasıl buldunuz?"

"Nefis," diye onayladı Marinella. Gerçekten de, birkaç yudum şaraptan sonra kendini çok daha iyi hissediyordu.

"Pueblo Kızılderililerinin dinle ilgili sözcüklerinin olmadığını biliyor muydunuz? Onlara göre, tüm yaşam din idi zaten. Bitki ve hayvanlara saygı duymayanın, insana karşı da saygısını yitireceğini kavramışlardı. Nitekim öyle de oldu..."

"İnsanlar bunları neden bugün hâlâ kabullenmeye hazır değiller? Kiliseniz neden bomboş?"

"Yanılıyorsunuz, insanlar kesinlikle hazır. Meditasyon komünlerinden söz etmiştim. Orada rahat edeceklerini düşünüyorum."

"O zaman, neden hâlâ bu göreve devam ediyorsunuz? İş kaçkını olmanız bir tarafa bırakılırsa..."

"Zor bir soru... Nedeni İsa'nın vaaz ettiği sevgi muhtemelen. Eğer biri benim öğüdüme ihtiyaç duyarsa, hazır bulunmak istiyorum. Onun dışında, kilisenin ortadan kalkmasını iyi buluyorum. Kilise meyvesiz bir ağaç artık. Fakat yeni bir şeylerin oluşması için henüz tohum var."

"Bu hale nasıl gelindi?" diye sordu Marinella. Rahip kadehleri yeniden doldurdu. "Demek istediğim, insanların kendini doğanın karşıtı olarak algıladıkları bir kültür nasıl üstünlük kazanabildi?

"Çünkü alçakgönüllülük eksikti. Tanrı'yı öte dünyaya sevk edenler onu dünyada zor bulur. Belki de insanlar cezalandırılmaya gizliden gizliye can atıyorlardır... Maddi düşünce biçimi, teknik ilerleme, bizi bedensel ve ruhsal sakatlar haline getirdiler. Ve hastalıklı ya da zayıf insanlar

ne kadar çok bir araya gelirse, sağlamları da hastalıklıların iyiliği için kökü kurutulması gereken zararlı yaratıklar olarak görürler.(33) Bu tür düşünceler zehirdir. Zehir ise, bilindiği gibi, öldürücüdür. Batı kültürüne göre, Tanrı'nın varlığının tek bir kanıtı vardı: ölüm." Bu sözcük Marinella'nın içini sızlattı. Aynı anda, kapıya hızlı hızlı vuruldu. Göz açıp kapayıncaya kadar odaya iki asker daldı; makineli tüfekleri ateşe hazırdı. Paul'le devriyeye çıkışının ardından Iris'in sözünü ettiği o ifadesiz bakışlara sahiptiler. Marinella titremesini kontrol altına alabilmek için koltuğun kollarını sımsıkı kavradı. Askerlerden biri onları silahla tehdit ederken, diğeri de yandaki odaları kontrol ediyordu. "Size nasıl yardımcı olabilirim?" diye sordu rahip nazikçe.

Son oda da subayın kontrolünden geçene dek yanıt alamadı. Yüzbaşıydı o da, tıpkı Paul gibi. Gözü şömineye takıldı.

"Ateş yakma izniniz?" diye sorarak elini uzattı. Rahip ceketinin cebinden bir plastik kart çıkardı; subay kısa bir kontrolden sonra tek söz etmeden kartı geri verdi.

"Ziyaretinizin nedenini öğrenebilir miyim?" diye ısrar etti Rahip.

Yüzbaşı meslektaşına başıyla bir işaret çakınca, asker ortadan kayboldu.

"İhbar edildiniz; kilisenizde şeytani ayinler düzenliyormuşsunuz."

"Öyle mi..., ilk sizden duyuyorum..."

"Her ihbarı araştırmak zorundayız," dedi yüzbaşı ve elini çelik kaskına götürerek selam verdi.

Tekrar yalnız kaldıklarında, rahip güldü: "Görüyorsunuz işte. Efendimizi bir kara büyücü yerine koyuyorlar."

Marinella eteğini eliyle düzleyip ayağa kalktı. "Sözylesenize Peder, ara sıra uğrayıp org çalabilir miyim?"

"Aman efendim, ne demek, memnuniyetle. Ne zaman isterseniz. Bu arada, pederler katoliktir; Tanrı biliyor ya, ben hiç öyle değilim..."

Marinella kendini tutamayarak güldü, rahibin kolunu sıktı ve gitti.

Iris terasta durmuş, yaklaşan fırtınanın habercisi serin rüzgârın esintisine bırakmıştı kendisini. Mavi gökyüzü birkaç dakika içinde kurşun grisine döndü. Bugün hava sıcaklığı otuz beş

dereceydi; Almanya'da şimdiye dek ölçülmüş en sıcak 13 Nisan. Bahçede otlar buruşuyor, her şeyin üzerine geniş bir örtü gibi yayılan tehditkâr bulut duvarını uzaktaki şimşekler deliyordu. İlk damlalar düşmeye başladığında yüzünü yağmura verdi ve tüyleri diken diken olmuş kollarını okşadı. Çok geçmeden su çağlayanlar gibi üzerinden akmaya başladı. Suyun şiddeti nefesini kesti. Çocukken bile, beyninin her an dağılacağını düşündüğü fırtınada zevkten titreyerek dolaşırdı.

Ev, güçlü bir patlama sesiyle sarsıldı. Yağmur dalgalar halinde boynundan aşağı akıyordu; elbisesi tenine yapışmıştı. Aniden, biri onu verandanın camına doğru bastırdı ve ıslak kumaşı uyluklarından yukarı, çıplak kalçaları ortaya çıkana dek sıyırdı. Yanağında camı hissetti; bir çizmenin ayakları arasına daldığını ve bacakları aralanana dek ayak bileklerini ittirdiğini gördü. Iris kıpırdamadı; ancak bir fermuarın sesini duyduğunda irkildi. Adam içine o kadar şiddetle girdi ki Iris acıyla haykırdı. Adamın güçlü vuruşları, onu havaya kaldıran ve yine düşüren deniz dalgaları gibiydi. Aklına, azgın dalgalar üzerinde, tayfalarının yelkenleri kurtarmaya çalıştığı bir bastardayı tasvir eden bir tablo geldi. Kendini tutamayarak gülerken, kahkahalarına zevk çığlıkları da karışıyordu. Zevkten çıldıracak hale geldiğinde, kanatıncaya dek elini ısırdı. Sonunda yığılıp kaldı; güçlü kollar onu içeri taşıdı.

"Çok güzeldi, sayın bakan," dedi Iris ve saçlarını kurulayan sevgilisinin kulağını şefkatle çekiştirdi.

"Benim yardımcım olacaksın," dedi Martin Heiland. "Enformasyon Bakan Yardımcısı. Nasıl buldun?"

Iris ona şüpheyle baktı.

"Kurul kabul etti. Beylerin üzerinde müthiş bir etki bıraktın. Profesör Kaestner sana çok hayran." Iris'in karnını öptü. "Bana göre zaten en iyi çözüm sensin, biliyorsun..."

Iris ne düşüneceğini bilemedi. Martin bazen tuhaf şakalar yapıyordu

Martin soğukkanlılıkla sordu: "Görevi kabul edecek misin?"

Iris, bornozunu üzerine geçirdi. Bu işte bir bit yeniği vardı, bunu hissediyordu. Belki de onu fazla rahatsız etmişti ve daha iyi bir iş teklif ederek görevine son vermek istiyordu. Ondan beklenirdi doğrusu. "Sorun ne Martin? Yaptığım işten memnun değil misin, mesele bu mu?"

Heiland gülerek başını salladı. "Yemin ederim, bir sorun yok..."

"Peki, bana ne tür yetkiler vereceksin?"

"Görevinin tüm yetkilerini. Kabul ettiğin takdirde, sırdaşların ulu katında yerini alacaksın; hiçbir karar senden gizlenmeyecek; her tür gizli bilgiye el atabileceksin. Yeter mi?"

"Evet."

"Güzel. Önümüzdeki aylarda Almanya'da pek bulunamayacağım. GO! Devletleri, aralarındaki işbirliğini daha etkili bir biçimde koordine etmek istiyorlar. Özellikle de, alternatif enerjilere teknoloji transferi konusunda. Bu nedenle, Wandrey ile birlikte San Fransisco, Paris ve Tokyo'ya gitmek durumundayım. Buradaki işleri senin tek başına yürüteceğin anlamına geliyor bu. Sana güveniyorum. Dediğim gibi, Kurul'dan yana bir sorunun olmayacak; yaşlı delikanlılar, bundan sonra aralarında güzel bir kadının olacağını düşündükçe heyecandan kuduruyorlar."

Iris'i kollarına aldı. "Onları fazla heyecanlandırma," diye kulağına fısıldadı. Bir kez daha seviştiler, bu kez daha şefkatli, daha güven dolu. Onları birbirine bağlayan hayvani hırsı ilk kez unuttular.

Akşam yemeğinde Heiland aniden sordu: "Thomas Niemann takma adlı bir Paul Boon tanıyor musun?"

Iris elektrik çarpmış gibi titredi. Bu işin içinde bir iş olduğunu anlamıştı zaten!

"Kendini vurdu," diye devam etti Heiland yanıt beklemeden. "Ama merak etme, durum kontrolümüz altında. Dostlarının başına bir şey gelmemesi için gereken önlemleri aldım. Biliyorsun işte, doktor hanım ve yeniden doğallaştırma mühendisinin. İsimleri neydi?"

"Marinella ve Max Malin," dedi Iris ve bakışlarını kaçırmamak için direndi.

"Çok doğru. Onlara bir şey olmayacak. Söz veriyorum."

Iris elinde olsa ayağa fırlar, masayı üzerindeki yiyeceklerle birlikte odanın köşesine fırlatıp atardı. Ah, nasıl da içten pazarlıklıydı Heiland!

Eline düşmüştü ve bunu biliyordu. Hatta bunun tadını çıkarıyor gibiydi. Ama ona bu şekilde boyun eğdirteceğini sanıyorsa yanılıyordu.

"Teşekkür ederim Martin," dedi özellikle yumuşak bir ses tonuyla. Tam bu anda, ona savaş ilan etmiş bulunuyordu. Heiland elini öptü.

Kurfürstendamm, şehir kampı sakinleri için yaşamın can damarı anlamına geliyordu. Geçen hafta Uhland Caddesi'ndeki kanalizasyon çalışmalarına katılmış olan Eszra, fırsatı kaçırmayarak mesaiden sonra etrafa biraz göz atmış ve müthiş bir hayal kırıklığına uğramıştı. Herkesin hayranlıkla söz ettiği kafeler kapalıydı, sinemalar da öyle. Gedächtniskirche ile Olivaer Meydanı arasındaki tüm bölge terk edilmiş bir film kulisine benziyordu.

Ama aniden, piyasa yapan ve kaldırımlardaki bunaltıcı sıkışıklıktan pek hoşnut görünen kalabalığın ortasına düşünce şaşırdı. Kuyumcu ve otomobil galerilerinin önünde durum içinden çıkılmaz bir hal alıyor, bekleyenlerin kuyruklar oluşturduğu sinemaların önünden geçmek imkânsızlaşıyordu. Daha dün can çekişen bir teneke solucan gibi evlerin arasında uzanan, oysa bugün, sanki yaşamın tadı ancak gürültü yaparak çıkarılabilirmiş gibi gümbür gümbür titreyen ve korna seslerinden geçilmeyen otomobil konvoyuna akın edilmişti demek ki. Sayısız dondurma tezgâhının önünde uzun kuyruklar oluşmuştu ve insanların yarısı tuhaf bir yeşillikteki, vıcık vıcık bir nesneyi yalıyordu.

Willy'yle sekizde "Möhring"de buluşmak üzere sözleşmişlerdi; ama orası tıklım tıklım doluydu. Bunun üzerine dışarıda beklemeye başladı. Aniden bir uğultu yükseldi; bazı müşteriler alkış bile tuttu: Cinema Paris'in üzerindeki neon yazı parlamıştı! Bu hareket, bulvar boyunca zekice hazırlanmış bir akım hattına bağlı ışıklı logoların olduğu yerlerde de tekrarlandı. Martini ve Mercedes, Christian Dior ve Trans World Airlines, Schultheiß ve Lehmann. Çatılar mavi, yeşil, turuncu ve menekşe rengine boyanıyor, rengârenk logoların yansıması orta refüjdeki plastik ağaçları bile bir renk banyosuna daldırıyor ve kuşların bu ağaçlardan vebadan kaçar gibi kaçtıklarını neredeyse unutturuyordu. Işık gösterisinin en büyük numarası Joachimstaler Caddesi'ndeki Coca-Cola panosuydu. Kapitalizmin bu en tanınmış ikonunun yazı karakteri, büyük bir coşkuyla aralıksız yanıp sönüyordu. Eszra etkilenmişti. Işıklı panolar açık havada Tamara'nın fabrika bodrumundakilerden çok farklıydılar. Burada gerçek yerlerindeydiler; burada mimarinin bir parçasıydılar.

"Merhaba ufaklık."

"Hey Willy!" Yeniden görüşmelerinden ötürü duyduğu sevinci pek gizleyemiyordu Eszra; içinden koşup onun boynuna sarılmak geliyordu. "Eee, n'apıyoruz?" diye sordu Willy ve ellerini kuvvetle birbirine vurdu.

"Sinemaya ne dersin? Seçim senin: Deri Pantolonlu'nun Tirol Şarkısı ya da Terminator."

"Canım sinemaya gitmek istemiyor."

"Peki etrafta dolaşmak ve vitrinlerdeki ıvır zıvırı seyretmek ister misin? Garanti hepsi sahte. Yoksa zombiler arasında oturup zombi sohbetleri dinlemek mi istersin?"

"Başka önerin yok mu?"

"Kudamm'da başka bir şey yok. Bir fikrim var: Marzahn ya da Spandau'ya uzanalım. Orada bu ayak takımından kurtuluruz. Bunların hiçbiri oraya uğramaz."

"Oralarda Aidsli kolonileri var, değil mi?"

"Evet, ufaklık, orada yalnızca HIV pozitifler ve radyoaktifliler yaşıyor. Bunlardan biri kentte görülürse hemen linç edilir."

Bazı gençler Willy'yi tanımışlar, imza istiyorlardı. Willy isteklerini seve seve yerine getirdi. Başkalarının da onu fark ettiğini görünce, Eszra'yı konvoyun arasından çıkartıp insanı ferahlatacak kadar sakin olan Knesebeck Sokağı'na sürükledi. Savigny Meydanı'ndan, Spandau istikametine giden tramvaya bindiler.

"Buradakilerin eğlence dediği bok püsürü unut gitsin," dedi Willy ve tüm Charlottenburg'u tek bir el hareketiyle sildi. "Küçük kentimizin sunacağı başka şeyler de var. Şimdi gittiğimiz yerde insanlar arasında olacağız." Sonra, "Sizce bir insan nedir?" diye vagondakilere bağırdı. "Sizin gibi, kıçını sıçmak için taşıyıp duran ve bunun nedenini bile bilmeyenler mi?! Yanılıyorsunuz dostlarım, siz bok kuyuları ya da sidik torbalarısınız, ama insan değilsiniz. Sakın karıştırmayalım!" Yolcular sus pus pencereden dışarıyı seyrediyorlardı, ama çok rahatsız oldukları her hallerinden belliydi. Milis teşkilatından, kırmızı bereli tren personeli bile gelecek istasyonda inmek için sabırsızlanıyordu. Oysa Willy epeydir susmuştu. Vagondakileri öfkeli bir şiddetle değil, sırıtkan bir suskunlukla zaptu rapt altında tutuyordu.

Sabırsızca kapılara yönelen ilk yolculara, "Hepinizi tutuklamak lazım!" diye ateş püskürdü. "Düşmandan korkup kaçtığınız için."

Vagon bir anda boşalmıştı; trene genç bir çift bindi. Kızın üzerinde kabarık tüllü bir etek vardı; erkeğin favorileri uzun, saçları briyantinliydi. Rock'n Roll kıyafetleri bir Rokoko kostümü kadar heyecan vericiydi. Willy onları rahat bıraktı. Westkreuz'a geldiklerinde, vagonda yalnızdılar artık.

Willy sorusunu tekrarladı: "Bir insan nedir?"

Eszra onun delici bakışları altında, "Sevebilen birisidir," diye cevap verdi ve kendini gülünç hissetti.

"Anlatacak bir öyküsü olandır," diye düzeltti Willy. "Bu yeterli. Gerisi hava cıva... Şimdi gittiğimiz yerde, herkesin anlatacak bir öyküsü var. Bir tanesini dinleyelim bakalım, tamam mı?"

Spandau'da trenden onlardan başka kimse inmedi. Dışarısı zifiri karanlıktı; yalnızca belediye meydanında bir fener yanıyordu. Kentin iç kısmına doğru ilerlediler. Burada parlayan tek şey yıldızlardı. Bir yerde, kapalı perdelerin ardında biri boğulurcasına öksürüyordu. İnsanlar çok yakında olmalıydı.

Willy normal bir ses tonuyla, "Altı ay önce her yer kapatılmıştı," dedi.

Sözleri Eszra'yı ürkütücü bir sıkıntıdan kurtardı. "Kapatılmış mıydı?"

"Spandau'nun her tarafı askerlerle çevrilmişti; dışarıdan yaklaşan herkesi yakalıyorlardı. Bildiğimiz muhafız kıtaları. Yoksa köpekler şehir kampına asla gelmezler. Bahse girerim, orada bir bokluk oldu."

Sanki onlara bir şey fısıldamak ister gibi sokağa doğru eğilen dar bir evin önünde durdular.

"Bunu tuttum," dedi Willy; kapıya kuvvetli kuvvetli üç kere vurdu. "Sağlık Polisi!" diye bağırdı ve kapıya tekrar vurdu. Birkaç saniye sonra, birinin merdivenlerden indiğini duydular. Kapıyı bir adam açtı; yüzü, bir asalak gibi yaşamının üzerine çökmüş ölüm için hazırlanmış cılız bir paketti yalnızca.

Adam ziyaretçileri iyice inceledikten sonra, "Siz polis değilsiniz," dedi usulca.

"Biz şehirden geliyoruz," dedi Willy. "Sizi ziyaret etmek istiyoruz."

"Şehirden kimse buraya gelmez!" diyen adam kapıyı yüzlerine kapattı.

"Biz geliriz!"

Willy olduğu yerde kaldı. Çok geçmeden kapı yeniden açıldı. Adam tek laf etmeden, içinde masa ve yatak olan dar bir çatı katı odasına götürdü onları.

"Ne istiyorsunuz?" diye sordu.

"Sadece sohbet etmek," diye karşılık veren Willy küçük piposunu

doldurdu.

"Konuşacak bir şey yok. Ben radyoaktif ışın kurbanıyım, hepsi bu." Willy dumanı adamın başının yanından duvara üfledi. "Nasıl oldu?"

"Bir itfaiye ekibinin üyesiydim; nükleer santrallerin faaliyetlerini durduruyorduk. Elli adamdan kırkı paçayı kaptırdı. Radyoaktif zehirlenme kurbanlarını tedavi etmiyorlar; onları başlarından atıyorlar, o kadar... Hastaneden ilaç temin edilebiliyor..." Bir tahta kutuyu karıştırdı ve bulduğu hapları gösterdi. "Bunlardan birini yutunca ölüyorsun. Hiç olmazsa bunu söylüyorlar... Her sabah gelip cesetleri topluyorlar."

"Neden şehir kampına kaçmıyorsunuz?" diye sordu Eszra.

Adam ona yorgun gözlerle baktı. "Orada kimseyi tanımıyorum. Bize ne belge, ne para, ne iş, ne de kalacak bir yer veriyorlar. Giysilerimizi bile elimizden aldılar." Karyolanın üzerinde duran yeşil bir keten cekete uzandı. Ceketin önüne sarı atom haçı dikilmişti. "Sizi bu şekilde ziyaret etsek ne yapardınız acaba?"

"Bize bir öykü anlat, herhangi bir öykü..." dedi Willy ve piposunu boşalttı.

Eszra, dostunun adamın kaderini bu kadar kolaylıkla geçiştirmesinden ürktü. Bunu dayanılmaz bir sessizlik izledi.

Oldu bittiye getirilen ev sahibinin güveni yerine gelmiş görünüyordu; bedeninin üst kısmını dimdik doğrulttu. "Benim öykülerimin tümü çok eskilerde kaldı," dedi tereddüt ederek, "artık bana ait değilmiş gibiler..."

"Herhangi bir öykü..." diye tekrarladı Willy.

"Herhangi bir öykü..., iyi öyleyse, ama pek eğlenceli değil. Bu olay Girit'te geçiyor, devrimden hemen önce. Kumsalda tek başıma yatarken tepemde Franz'ın yüzünü fark ettim. 'Ufaklık ne yapıyor?' diye sordum. 'Uyuyor' dedi Franz ve bir süre ateşi karıştırıp durdu. Naumann da bize katıldı. Franz ve Naumann iyi dosttular; inanması zor, ama öyleydi. Naumann dedi ki: 'Franz, eşeğini n'apıyoruz? Onu kesecek miyiz, kesmeyecek miyiz?' Eşek çok yaşlıydı, ne üzerine binilebiliyor, ne de yük taşınabiliyordu; kayalıkların üst kısmındaki bayırlarda otlayıp duruyordu yalnızca. Eğer eşek ikide bir bağlandığı kazıktan kurtulup bezelye tarlalarına girmeseydi, Franz onu ortadan kaldırmayı düşünmezdi. Ama eşeğin tarlalara girmesi yüzünden başı belaya girmişti. İnfazda benim de hazır bulunmam önerisini reddettim. Ertesi sabah, koy henüz gölgeler içindeydi. Franz yine önüme oturdu. 'Öldü', dedi. Şimdi beni ciddi ciddi, ölü e-

şeğinin yanına sürüklemek niyetinde mi olduğunu sordum ona. Anlamadı. 'Eşek mi?' diye sordu. 'Oğlum öldü'. Bu durumda insan ne cevap verir, ne yapar? Düş görüp görmediğinden emin ol, düşüncesi kafamın içinden hızla geçti. Daha dün gece ufaklığın iyi olduğunu söylememiş miydi? Franz dedi ki: 'Kalk, onu gömmemiz gerek. Naumann aşağıda bekliyor'. A, evet, gömmek, tabii. Çocuğu toprağa vermemiz gerek. İyi ki yapacak bir şey var. Kalk, çabuk kalk. Bir şey giy. Özel bir şey mi giysem acaba? Hayır, sakın ha. Franz önden koşup gitmişti, bir şeyi halletmek için. Halledilmesi gereken o kadar çok şey vardı ki. Yok canım, mutlaka karısının yanındaydı. Karısı benim bir arkadaşımdı. Dakikalardır çocuğun ölümünden haberdardım da, bir kez bile onu düşünmek aklıma gelmemişti. Pantolon, pantolon neredeydi? Yavaş ol, daha kendine gelemedin bile. Birkaç dakika önce ya da sonra gitmenin bir önemi yoktu artık. Ufaklık bu dünyada iki ay geçirmişti. Fazla sayılmaz. Naumann çoktan kumsala inmişti. Tombul, iri yarı, üzgün ve de soğukkanlıydı. Hazırdı. Yanıbaşında yerde iki kürek ve bir kazma duruyordu. 'Mala, çekiç ve çimentoyu köyden temin ederiz,' dedi."

Adam biraz soluklanmak için konuşmasına ara verdi.

"Soruyorum: 'Naumann kendini nasıl hissediyorsun' O da bana soruyor: 'Ya sen? Yüzünü yıka, iyi geliyor. Ondan sonra da bitirelim şu işi.' Franz kumsaldan topladığı tahtalarla bir beşik yapmış, yeşile boyamıştı. Üzerine sarı ve kırmızı çiçekler yapmıştı. Beşiğin etrafına bir cibinlik gerilmişti. Tülün arasından küçük başı, göz kapaklarını, uykusunu gördüm... Franz denize bakıyordu. Beşiği omuzlarıma aldım ve görmesine engel oldum. Beşik ağırdı. Mezarlık altı ya da yedi kilometre uzaktaydı. Yeterince uzun bir çile yolu. Alet edevatı Naumann taşıyordu. Kulübenin arkasında - Franz bizi artık göremiyordu - beşiği omzumdan indirdim. 'Naumann bana bir bez bul, beşiğin altına bir şey koymam lazım.' Naumann itaat etti. Beşiği ikinci kez omuzladım. Dağdan yukarı tırmanıyorduk. Yol dik ve dardı; kaya parçaları yolu zaman zaman kapatıyordu. Çok dikkatli olmak gerekiyordu. Tabii, beşiği düşürdüğüm ve çocuğu yoldan topladığımıza dair görüntüler canlanıyordu kafamda; böyle düşünceler kendiliğinden oluşur."

Adam yeniden ara verdi.

"Nihayet, koyun üst tarafındaki küçük kiliseye ulaşmıştık," dedi bir süre sonra. Kendini toparlamaya çalıştığı, bu yolu tekrar katetmek istediği belli oluyordu. "Naumann beşiği taşımayı önerdiyse de ben kabul

etmedim. Yüzümüzü denize çevirdik. Koyda artık hiçbir şey eskisi gibi olmayacaktı. Dostlar ayrılacaktı, sırların kilit altında tutulması gerekecekti; daha biraz önce açık olan kapılar, kapanmaya başlamıştı bile. Lanet olası ölüm. Dedim ki: 'Naumann, kimse öleceğini hesap etmiş midir?' Naumann öfke içindeydi. Annesine ne diyecektim? Hiçbir şey demeyecektim; işimi yapacak, sonra da bir meyhaneye sıvışacaktım. Çok garipti: Sırtımda, güzel, sağlam bir beşiğin içinde, benim sevdiğim, benim ölmüş bir sevdiğim yatıyordu. Fakat düşüncelerim, bir cenaze levazımatçısının zihni kadar gri ve bulanıktı. Ufaklık sadece hasta, diye düşündüm birdenbire, köye gidip yardım çağırayım. Bu arada, gerçekten de daha hızlı yürümeye başlamıştım. Naumann adımlarımı yakaladı ve dedi ki: 'Gücünü tüketme, önümüzde daha uzun bir yol var.' Haklıydı, korkunç derecede sıcaktı. Neyse ki omzumun üzerine destek koymuştum. Bunu Naumann'a da söyledim. Köyden çan sesleri geliyordu. Az sonra yola varmıştık. Naumann beşiği devraldı. 'O kadar da ağır değilmiş,' dedi. 'Bir de lanet olası kader yatmasaydı içinde, sandığı kolaylıkla komşu kasabaya kadar taşıyabilirdim.' 'Dünyanın sonuna kadar,' dedim ve Naumann'dan bayağı hoşlandım. Lokanta sahibinin karısı bizi durmaya mecbur etti. Ölünün yüzüne bir bakış atabilmek için beşiği yere indirmemizi çok isterdi. Ama Naumann ona bu fırsatı vermedi. Mezarlığa ulaştık, beşiği küçük kilisenin içine koyduk ve gölgeli bir yere oturup Franz'ı beklemeye koyulduk. Mezarın yerini o seçmeliydi. 'Bu ağacın altı güzel bir yer. Ne dersiniz?' dedi. Naumann ve ben başımızla onaylayıp işe koyulduk. Toprak sert ve taşlıydı; ama diğerleriyle ilgilenmek zorunda kalmamak için sonsuza dek kazabilirdim. Sanıyorum Naumann da benzer durumdaydı. Birdenbire, ölçü almadığımızı anımsadık. Aramızda kura çektik. Kura bana çıktı. Anne ve baba şapelin içindeki ölü çocuklarının başında oturuyordu. Ben elimde metre öylece duruyordum. Ölçmek için beşiğin yanına gitseydim, Franz bunu anlayışla karşılardı. Bunu neden daha önce akıl etmemiştik? Yapamazdım, öyle basitçe gidip ölçemezdim. Franz'la karısının yanına gittim ve titreyen bedenlerine parmak uçlarımla dokundum. Naumann ölçü almadığımı anladı. 'O zaman biz de daha derin kazarız,' dedi. Çukur açılmıştı. Mezar odasının duvarını örmek için Franz yanımıza geldi. Yarım saatliğine her şey bir kez daha çocuğun ölümünden önceki gibi, dün gibi, diğer tüm günlerdeki gibiydi. 'Şunu bana versene — dur sana yardım edeyim — iyi, bu oldu — böyle işe yarayacak...'" Adam başka bir dünyaya kulak kabartır gibi

başını eğmişti. "Ben bu olayı tümüyle unutmuştum," dedi şaşkınlıkla. "Size bunu neden anlatıyorum...?"

Karanlık sokaklardan istasyona doğru giderlerken, Willy, "Kendiliğinden anımsayamıyorlar," dedi. "Buraya düşen, eliyle yüzünü sıvazlamaktan bile korkuyor. Orada ne burun, ne de ağız bulamamaktan ürküyor. Bu insanların yaşamı kelimenin tam anlamıyla bitmiş, tükenmiş. Bazen buraya gelir ve yüreklerindeki kilidi açacak bir anahtar uzatırım. Yalnızca dinlerim. Bu zavallılar için elden başka bir şey gelmez."

Usedom Meditasyon Komünü'ndeki ışık şenliği tüm hızıyla devam ediyordu. Amerikalıların roket atış tarihini açıkladıkları günden beri, ülkenin her yerine heyecanlı bir sevinç hakim olmuştu. Birkaç gün içinde, kapitalist dönemin son reklam logosu "Sony" uzayda yok edilecekti. Ondan sonra da gökyüzü nihayet yalnızca yıldızların olacaktı. Dev plastik levhalar iki yüz kilometre yükseklikteki yörüngelerinde dolaşmaya başladıklarında (34) Laura henüz çocuktu. Güneş batar batmaz daha da güçlü parlarlardı. BMW, Pepsi-Cola, Mitsubishi - bu rengârenk logolar, yörüngelerinde ilerlerken zaman zaman kapattıkları solgun ay kadar parçasıydılar göğün. Devrimden sonra gökyüzündeki "uydu"ları birer birer vurmaya başladıklarında ne kadar üzüldüğünü anımsadı. Mercedes yıldızı, Bayer haçı ve Apple elmasının olmadığı bir uzay onu korkutuyordu. Atmosferin ötesinden temizlenen her renkli logodan sonra, karanlık daha da tehditkâr bir hale bürünüyordu. Büyüdükçe, insanların son özgür manzarasını da kapatan astronomik sapkınlığın bilincine varmıştı elbette.

Dünyayı kendi aralarında paylaşmış olmalarını bir de kanıtlamaları gerekiyormuş gibi, bir düzine büyük kuruluşun logolarının parıltısı gezegenin en ücra köşesine kadar yayılmıştı. "Uzayı Özgürleştirme Operasyonu" denilen uzay arıtma programının tamamlanmasından kısa süre önce roket atışlarında nedeni bilinmeyen bir takım aksaklıklar meydana geldiği için, operasyona neredeyse on yıl süren bir ara verilmişti. Marka dinozorlarının sonuncusu Sony, o zamandan beri yörüngesinde rahat rahat dolaşıyordu. Logo altı ayda bir Almanya üzerinde görünüyordu. Tesadüf eseri, gökyüzünden sökülüp alınacağı sırada da, Almanya'dan be-

lirgin bir biçimde görülebiliyordu. İnsanlar bu logonun sonsuza dek sönmesine ve gerçek burçların haklarını geri almasına tanık olabileceklerdi.

O günlerde Usedom'da konuşulan tek konu buydu. Laura ve Kafka'nın ders verdiği okul, ışık şenliği organizasyon merkezine dönüştürülmüştü. Kutlamalar dolunay boyunca, üç gün sürecekti. Şenlik süresince konserler verilecek, seminerler ve kumsal partileri düzenlenecekti. Şenliğin doruk noktası, Sony gökkubbeden silinirken Peenümünde'ye yakın amfiteatrda yapılacak "Yaşama Tapınış" töreniydi.

Kafka Laura'yı Zinnowitz'deki yeni güneş santrallerini gezmeye götürmüştü. Santral, güneş ışınlarını iki parabol aynasında topluyordu. Güneşte pırıl pırıl parlayan çanakların çapı on iki metreydi. Aynaların odak noktasında yer alan birer alıcı güneşin seyrini izliyordu. Gündüzleri, ince çelik iplerden oluşan ağlarında örümcekler gibi yayılıp kalan alıcılar, hep en fazla ısının peşindeydiler.(35) İnceden inceye düşünülerek oluşturulmuş esnek borular sistemiyle elde edilen buharın iletildiği jeneratörler, Peenemünde'ye dek adanın elektrik ihtiyacını karşılayacak ve böylece, komün medeniyetinde ışıksız hiçbir köşe kalmayacaktı.

"Bu fikir tartışılırken bir sürü kavga yaşanmıştı," dedi Kafka ve kolunu Laura'nın omzuna attı. "Aramızdan birçok kişi, yaşamın ritmini elektrik şalterinin değil, gündüz ve gecenin belirlemesi gerektiğini savunuyor, bu yolda bazı köylerin elektriksiz kalmasını göze alıyordu."

"Ya sen hangi fraksiyondandın?

Kafka, "Ben, kapkaranlık gecelerin tutkulu bir militanıydım," diyerek göz kırptı ve onu oturduğu çimlerin üstüne çekti. "Salt aşk için bile olsa..."

Yan yana yatıyorlardı. Laura kalbinin küt küt attığını hissediyordu. Geçen haftalar boyunca, bu durumu belki binlerce kez düşlemişti; oysa şimdi nihayet gerçekleştiğinde, serçe parmağını bile kıpırdatamayacağını hissediyordu. Yana döndü ve öğle güneşinde uyuklarmış gibi yaptı. Böylesi, onu arzuladığını görmezden gelen bir adamın yanında nefes nefese yatmaktan daha iyiydi.

Kafka ona iyice sokuldu. Belkemiğinden yayılan sıcaklık her an ateş alacak gibi geldi Laura'ya. Kendini ele vermemek için tam ayağa kalkacakken Kafka aniden gülmeye başladı.

Bundan alınan Laura, "Seni bu kadar eğlendiren ne?" diye sordu ve dirseklerinin üzerinde doğruldu.

"Maymunlar!" diye kıkırdadı Kafka. Laura'nın şaşkın yüzünü gö-

rünce iyice kendinden geçti. "Düşünceler ve düşüncenin ne olduğu hakkında düşündüm, anlıyor musun..? Bize nasıl eziyet ettiklerini düşündüm."

Laura kendini yakalanmış hissetti; sanki ruhunun derinlikleri utanmazca seyrediliyordu. Kafka saçını okşamaya yeltendi; ama o, yerinden sıçradı.

Kafka devam etti: "Adamın biri bir gün bir azize gitmiş ve düşüncelerini nasıl durdurabileceğini söylemesini rica etmiş. 'Bundan kolay ne var?' demiş aziz. 'Bir yere otur ve kesinlikle maymunları düşünmemeye çalış!' 'Ne?' diye bağırmış adam, 'hepsi bu mu? Tek yapacağım iş maymunları düşünmemek mi? Ben zaten hiç düşünmem ki onları!'(36) Bundan sonra zavallı adamın durumunu düşünebiliyor musun? Maymun, maymun, yine maymun. Başka bir şey düşünemez olmuş. Bu bize neyi gösterir? Düşünceler bize ait değildir; bizi ziyaret etmeleri için onları davet ederiz yalnızca. Bunun her zaman bilincinde değilizdir; ama yaramazlar, hangi kafaya girebileceklerini iyi bilirler." Alnına düşen bir tutam saçı geriye itti. "Biraz önce ne düşündün?"

"Maymunları," diye güldü Laura. Kafka onu öptü. Şimdiye dek verdikleri kardeşçe öpücüklerden biri değildi; işin içinde salt dil ve iki günlük sakal vardı. Ve koku vardı, deniz sırıltısı, altın ışık, ten ve ter. Aniden, bir ıslaklık ve derin nefes sesleri duydular. Ayağa fırladılar. Karşılarında iri yarı bir köpek duruyordu.

Laura "Kont!" diye haykırır haykırmaz pütürlü bir dil suratını yaladı. Sevinçten çıldırmış köpeğe sarıldı. "Kont bizim ufaklık Manuel'in dostu. Philine Amerika'dayken beni ziyaret etmişti," diye nefes nefese açıkladı. Köpek, sırtını kamburlaştırıp havlamaya başladı; onlara bir şey göstermek istiyordu sanki.

"Dhyani bugün Zinnowitz'de konuşma yapacak," dedi Kafka ve Laura'nın ayağa kalkmasına yardım etti.

Kolkola girerek okula geri döndüler. "Düşüncelerin kendilerine ait bir evleri olduğunu biliyor muydun?" diye sordu Kafka. "Adı Düşünce Gezegeni. Sırf düşüncelerden oluşuyor. Düşlerimiz, onun şu ya da bu parçasını gözler önüne seren nakliye gemileri. Biliyorum, kulağa çok soyut geliyor. Ama dün gece düşümde gördüm bunu. Her düşünce, bir ilk fikir istikametine doğru giderek gözden kayboluyordu yine. Düşünce Gezegeni'ni bir arada tutan atmosfere biz zaman diyoruz." Laura'nın kıçını çimdikledi. "Zaman yuvarlaktır, bunu biliyor muydun?"

Laura güldü. "Tabii, bunu çocuklar bile bilir..."

Öğrencilerden birkaç tanesi koşarak onların yanına gelip coşkuyla, ağaçları ne güzel süslediklerini anlattılar. Sola da gelmişti. Laura'nın elini tuttu ve yolun son kısmını onun yanında yürüdü.

"Buraya birileri geldi" dedi. "Philine ve Dü... D..."

"Dhyani mi?"

"Evet. Bir de Manuel. Öyle bir oğlan."

Misafirleriyle ilgilenmeye fırsat bırakmadan, Sola Laura'yı bir kenara çekti. "Mutlu musun?"diye sordu. "Öyle misin?"

Laura kulağına fısıldadı: "Evet, çok..."

Sola silkindi; sözcükler onu gıdıklamıştı. "Ben de!" diye haykırdı ve aval aval bakan Kont'un havaya dikilmiş kulaklarını çekiştirerek koşup gitti.

Eszra, Percy'nin yolladığı habere çocuklar gibi sevinmişti. Oldenburger Caddesi'nde, sözleştikleri saatte nihayet karşı karşıya geldiklerinde, sanki her şey eskisi gibiydi. Dostu, o çok beğendiği aristokrat havaya bürünmüştü yine. Son derece solgun olmasına rağmen, yüzü güven ve kararlılık yansıtıyordu eskisi gibi. Daha kısa zaman önce uyuşturucunun sinik bir ifade verdiği, kendine acımanın, umursamazlık ve ölüm hasretinin çöreklendiği yüz hatları yerini, çok iyi bildiği bir zihinsel açıklığa bırakmıştı. Percy'nin daha durmuş oturmuş bir hali vardı ve bu onu daha da güzelleştiriyordu.

Anlatacak çok şey vardı, özellikle de Eszra'nın. Kimya deponisi, Beyaz Gül, Tamara, tutuklanması... Laura'yla bağlarının koptuğunu, Doktor ile ilgili bilgi veremeyeceğini itiraf etti. Percy bunu soğukkanlılıkla karşıladı; sadece Tamara'yı biraz daha sorduktan sonra, cesur bir planı anlatmaya koyuldu: şehir kampından kaçış.

"Kaçışı Willy organize edecek. Bu işi profesyonel olarak yapan kişileri tanıyor. Ucuz sayılmaz; ama Willy parayı ödeyecek."

"O da geliyor mu?"

"Evet, elbette."

Eszra o ana dek kaçmayı düşünmemişti. Kendisinin de bu işe katılacağına Percy'nin bu kadar kesin gözüyle bakması onu şaşırttı. Kaçarken

yakalananlara müebbet şehir kampı cezası veriliyordu. Bu durumda, iki yılın geçmesini uslu uslu beklemek daha iyiydi. "Nasıl kaçmayı düşünüyorsunuz?" diye sordu. "Yeşil kart olmadan dışarıda halimiz harap. Hem önce, kimseye belli etmeden nötr alandan geçmemiz lazım."

"Biz de sadece geceleri yol alırız."

"Peki nereye?"

"Laura'nın yanına. Berlin-Usedom arası, dünyanın öteki ucu değil ya! Bir haftada oraya varmış oluruz."

Son haftalarda yaşadıkları, Eszra'nın risk alma cesaretini tüketmişti. "Ya komün bizi ele verirse?" diye tereddüt etti.

Percy, sanki nasıl biriyle muhatap olduğunu şimdiye dek anlayamamış gibi baktı ona. "Komünler sığınmacıları ele vermez. Bunu, meditasyon komününde yaşamış olan bir junkieden öğrendim. Bir süre sonra oradan bıkmış. Bu, bizim de aynı duruma düşeceğimiz anlamına gelmez. Oranın başka yerlerden daha kötü olacak hali yok. O manevi ıvır zıvıra rahatlıkla katlanabilirim. Hem ben kız kardeşimi görmek istiyorum."

Laura'yla karşılaşma düşüncesi Eszra'yı daha da kararsızlaştırıyordu. Onun yüzüne nasıl bakacağını bilemiyordu. Hem Percy için dile kolaydı. O burada gönüllü olarak bulunuyordu ve en fazla iki yıl verirlerdi. Willy ise zaten dilediği zaman çekip gitme hakkına sahipti.

Percy'nin, "Gelmek zorunda değilsin," dediğini duydu. "İstersen burada kal, bence hava hoş. Ama garanti ederim, sonunda kafayı yersin." Ayağa kalkmıştı; geniş daireler çizerek masanın etrafında dolanıyordu. "Hiçbir normal insan buna altı aydan fazla dayanamaz. İnsan eğlence hastalığına tutulmasa, bıçaklı bir saldırıya ya da bir soyguna kurban gitmese, gayet ihtiyatlı bir biçimde yaşamayı becerse bile bunalıma girmekten kurtulamaz. Sersemlik, azgınlık ve şiddet, şehir kampında soluduğun hava bu işte. Bu çılgınlığa, eğer uyuşturucularla değilse neyle karşı koyacaksın? Karşılaştığın her görüntü, duyduğun her söz inceden inceye tasarlanmış ruhsal bir işkencenin parçaları. İnsan eğer hayatta kalmak istiyorsa duyarlılığını sıfırlaması lazım. Kafes öksürüğü diye bir şey duydun mu hiç? Hayvanlar doğal olmayan koşullarda bir araya tıkıştırıldıklarında bu öksürüğe yakalanırlar. Dışardakilerin hepsi öksürüyor." Oturdu ve Eszra'ya acıyarak baktı.

"Burada bize ne tıkındırdıklarını biliyor musun? Yaşlılıktan ölmüş inekler ve domuzlar! Kadavraları özel trenlerle taşıyorlar buraya. Dikkat ettin mi, burada tıbbi müdahale yok. Bacağını kırsan kimsenin umurun-

da bile değil. Güvenliğe gelince: Milis teşkilatında o kadar çok suçlu var ki her iki soygundan biri onların hesabına yapılıyor. Tanrım, Esz, sana neler anlatıyorum? Biz hukuk dışı bir ortamda yaşıyoruz; her karşılaşma ölümün ta kendisi olabilir. Şehir kampının amacı da, insanları kendi cahillikleri ve aptallıklarıyla mahvetmek değil mi zaten. Sinemalar, televizyon, Ku'damm -eskiden belki bir heyecanı vardı bunların, en azından gerçektiler. Bugün bizim önümüze konulan, orijinal dönemlerinde de zor katlanılabilen bir aptallaştırma kültürünün saldırısı."

Onu dinlerken cesaret kazanan Eszra, "Bunları yazmalısın," diye sözünü kesti.

"Yakanı kurtarman mümkün değil," dedi Percy, "hele hele şiirle hiç. Budalalık ve ölüm, şehir kampının ev sahipleri. Buna karşı elinden bir şey gelmez. Willy'nin tarzı daha başka. Ama biz farklıyız."

Eszra o sırada Willy'yi düşünmüştü. İşin içinde gerçekten Willy de varsa, bir terslik olmazdı pek. Bu köpekbalıkları arasında dostları olmadan iki yıl boyunca yaşama düşüncesine şimdi artık o da katlanamıyordu. "Tamam," dedi, "ben de geliyorum."

Doktor'un garajındaki Porsche'de Jim Morrison'ın "Strange Day" adlı şarkısını dinledikleri zamanki gibi, ellerini birbirlerine vurdular.

Kaçış planı gelecek hafta sonu uygulanacaktı. Eszra gün geçtikte huzursuzlanıyordu. Yakalanmak ve hayatının geri kalanını şehir kampında geçirmek düşüncesi, bedeninin tüm kimyasını altüst eden bir fobi halini aldı. Yorgunluk nöbetleriyle uykusuzluk birbirini takip ediyor ve onu o kadar kolayca ele geçiriyorlardı ki bilmediği güçlerin elinde bir denekti sanki. Bütün bunların, kaçışa razı olduktan sonra ona hakim olan korku ve kuşkulara bir tepki olduğunu, isterse akşama kadar kendine anlatsındı. Kafası artık ona ait değildi sanki; o sadece bir düşünce seli üretiyordu, kararlar değil. Ve biraz olsun huzur bulduğunda, bu sefer de, normal bir ruh halinde bile etkilendiği dolunay onu uykusundan çekip alıyordu.

Cumartesi gecesi, sözleşildiği üzere Staaken'deki buluşma yerine geldiğinde, işte böyle acınası bir durumdaydı. Tüm enerjisi bedeninden akıp gitmiş gibiydi; konuşmak bile yoruyordu onu. İyi ki kimseye dert

anlatması gerekmiyordu. Kaçışa yardım eden kişilerin talimatlarını dinlemekle meşgul olan Percy ve Willy onun bitkinliğini fark etmediler. İkide bir parmak uçlarını kaburgalarının arasına bastırıyordu. Deli gibi çarpan kalbinin her an yerinden fırlayacağından korkuyordu sanki. Mekanik adımlarla harekete geçti ve ayın parlak ışıklarının duşu altında, diğerlerinin ardından tökezleyerek yürüdü. Karmaşık ve gizli yollardan geçerek, geçen yüzyılda da bir duvarın yükseldiği yerden başlayıp şehir kampını kuşatan, etrafı nöbetçi kuleleri ve projektörlerle donatılmış sınıra vardılar.

Yardımcıları onları su birikintileriyle kaplı, pis kokulu bir bodruma götürdü. Ayaklarının önünden yüzlerce sıçan kaçışıyordu. Geçidin sonunda bir kapı vardı. Adamlardan biri kapıyı açtı ve yerdeki bir metrekarelik deliği el lambasıyla aydınlattı. Willy kararlaştırılan ücreti ödedi; ne idüğü belirsiz herifleri başından savdı ve kapkara uçuruma kendini bıraktı. Percy ve Eszra onu izledi.

Tünel, ancak dört ayak üzerinde sürünmeye yetecek yüksekliktey-di. Eszra dehlizde kaç saatten beri emeklediğini bilmiyor, onları izleyecek gücü nereden bulduğuna şaşıyordu yalnızca. Ne olursa olsun bu delikte gebermek istemiyordu. Varsın dışarıda vursunlardı onu, buna razıydı; ama son nefesini burada vermeyecekti.

Willy el lambasını dişlerinin arasına sıkıştırmıştı. Işık, çamurlu duvarları tarıyor, ama geçidin sonu bir türlü gelmek bilmiyordu. Eszra mola vermeye can atıyordu; dizleri acıyor, bilekleri de bedeninin ağırlığını zorlukla taşıyordu. Ama biraz dinlenip dinlenemeyeceklerini sormak istemediği için, Percy'nin gölgesinde nefes nefese ilerlemeye devam etti. Belki de her şey olması gerektiği gibiydi; belki de bu, yozlaşmış bir türün kıyamete doğru attığı son adımdı...

Willy yavaşladı. Lambayı söndürdü ve tünelin çıkışını haber veren sütümsü ışık huzmesine doğru sürünerek ilerledi. Biraz soluklanıp şüpheli seslerin olup olmadığını anlamak için etrafa kulak kabarttılar. Yardım eden tipler, zaman zaman askerlerin devriye gezdiğini anlatmışlardı. Birkaç dakika sonra Willy delikten tırmanıp onları da yukarı çekti. Çatısı çökmüş harap bir samanlıktaydılar.

Percy dikkatle ortalığı kolaçan etti. "Her şey yolunda," dedi ve ayı gösterdi, "şu tarafa gitmemiz gerekiyor."

Willy dostlarını enselerinden kavrayarak kafalarını alnına dayadı. "Sizi özleyeceğim," diye mırıldandı, "kendinize dikkat edin..." Onlar ne

olup bittiğini anlayana kadar, delikte gözden kayboldu.

Eszra haykırdı: "Willy, n'apıyorsun?"

"Geri dönüyorum!" diye karşılık geldi tünelden. "O kadar çok parayı dışarıda ne yapacağım, ufaklık?"

Eszra, Percy'nin direğin altında başı öne eğik durduğunu görünce, sitemli bir sesle konuştu: "Senin bundan haberin vardı."

"Onun fikriydi, böyle olmasında ısrar etti."

"Lanet olsun, neden ama?"

"Willy Aids."

Eszra dizlerinin üzerine çöktü ve başını ellerinin arasına aldı. Faydası yoktu, bu bilgi beynini ateş gibi kasıp kavuruyordu. "Kampta bulaştı," dedi Percy. "Oyuncu olmasının nedeni de bu. Ölüme meydan okumak istiyordu, yenilmek istiyordu. Ama deney başarısızlığa uğradı. Artık yaşamak istiyor. Kalması daha iyi. Onun gibi pozitifler için en güvenli yer şehir kampı. Sağlık kontrolü yapılmıyor çünkü. Eğer onu dışarıda tespit etselerdi, şu kolonilerden birine tıkarlardı. Bunun anlamını biliyorsun." Eszra'nın omzuna dokundu. "Hadi, yola devam etmek zorundayız."

Eszra zorlukla konuştu: "Yürüyecek halde değilim."

"Birkaç kilometre daha. Burası çok tehlikeli."

Samanlığı terk ettiler ve tek kelime etmeden, nadasa bırakılmış tarlalar üzerinden kuzeye doğru yürümeye başladılar. İşlenmemiş arazi ay ışığı altında garip bir görünüme bürünmüştü. Yol boyunca, çeşitli biçimlere girerek çalılıklar ve çitler arasından önlerine çıkıveren hayalet resmi geçidini ürküntü içinde izlediler.

Saat ikiye doğru, Velten yakınlarında, üzerini otlar bürümüş otobana ulaştılar. Schwante ayrımına kadar bu güzergâhı izlediler. Uzaktan bakıldığında, köy tozdan bir silüete benziyordu; yıkık duvarlar arasından yükselen çatı direkleri, boğulmak üzere olan insanların kollarını anımsatıyordu. Tekerleksiz bir kamyonun arkasına tırmanıp Willy'nin onlara verdiği haritayı önlerine yaydılar. Yarına kadar Löwenburg'a ulaşabilirlerse eğer, yolun en zor kısmını katetmiş sayılırlardı. Ondan sonra, Greifswald'a kadar yolu takip etmeleri gerekiyordu. Oradan Usedom'a ulaşmak ise çocuk oyuncağıydı.

Yırtık tentenin arasından gökyüzünü seyrederlerken, "Dünyanın bunu kendi başına akıl edememesi ne tuhaf," dedi Percy.

"Neyi?" diye sordu Eszra.

"Bizden nasıl kurtulabileceğini. Beş dakikalığına yerçekimi gücünü

gevşetse, tüm baş belalarını uzaya fırlatmış olurdu... Havada dolanıp dururken ne kadar huzur içinde olurduk, bir düşünsene..."

Eszra cevap vermedi; ama bu düşünce hoşuna gitti. Kendisinin ayakları yerden kesilmişti bile.

Iris Blume, Enformasyon Bakan Yardımcılığı görevine iki hafta içinde alışmak zorunda kalmıştı. Ardından, işler vekâleten ona intikal etmeye başlamıştı. Martin Heiland altı haftalığına Tokyo'daki uluslararası GO! Konferansı'na gitmişti. Kurul artık her gün toplanıyordu; genellikle de, bu seçkin ortamda bulunduğu ilk günden beri ona karşı büyük yakınlık duyan Kent Restorasyonu Bakanı Arnd Kaestner'in evinde bir araya geliniyordu. Meslektaşları, her bir bakanlığın enformasyon felsefesini ona izah etmeye çabalıyorlardı. Önemsenen noktalar farklıydı. İklim Bakanı ve Muhafız Kıtaları Bakanı daha çok bilgi akışını engellemekle meşgulken, diğerleri, örneğin Çalışma ya da Gıda Bakanı, kamuoyu çalışmalarına çok önem veriyorlardı. Bunun anlaşılır nedenleri vardı: İlkinde, açıkça ortaya konulacak olgular halk arasında karışıklık yaratabilecekken, ikincisinde, eğer iş piyasasında ve ikmal sektöründe iyi örgütlenmek isteniyorsa, geniş kapsamlı bir açıklama yapılması gerekiyordu.

Iris, yalnızca kurulun direktiflerini yerine getiren bir Enformasyon Bakanı'nın yaratıcı bir katkıda nasıl bulunabileceğini soruyordu kendine. Bu görevi şimdiye dek tamamen farklı tasavvur etmişti. Fakat görünüşe bakılırsa, hareket alanını Martin'in kendisi açıyordu, makam değil. Martin'in yokluğu, beyleri, kaybettikleri alanı yeniden geri kazanma konusunda cesaretlendirmişe benziyordu. Bir yandan da, yeni iş arkadaşlarına karşı nazik ve ince davranıyor, hatta arada bir caka satıyorlardı. Bu adamları seviyordu, ona ne şüphe; ama Arşiv'i yoğun bir biçimde inceledikten sonra sistemin acımasızlığından iyice emin olmuştu ve bakanların bunu bilmekle kalmayıp üstüne üstlük bundan sorumlu da olmalarını kafası bir türlü almıyordu. Duyduğu dehşeti belli etmemek için tüm oyunculuk yeteneğini kullanması gerekiyordu. Bazen, işin içine bu kadar bulaşmamış olmayı diliyordu. O zaman elbette yararlı bir budala olmaya devam ederdi. Oysa şimdi, görünüşe bakılırsa en çok da sevgilisinin pa-

yının olduğu bu ölümcül uzlaşmanın sorumluluğunu taşıyabilmek için bir tür ahlaki uzlaşma içinde olmak zorundaydı ve buna tüm varlığıyla isyan ediyordu.

Kararı kendiliğinden olgunlaştı. Planladığı eylemi gerçekleştirmekten korktuğu halde, başka çaresinin kalmadığını biliyordu. Bu ülkede kendisinden başka kimse böyle bir olanağa sahip değildi. Martin ona güveniyor ve kendisine hiçbir biçimde sansür uygulanmıyordu. Martin Japonya'da bulunduğu sürece de uygulanmayacaktı.

Max'a bir iki satırlık e-posta yolladı: "Sevgilim, bu hikâye bizim mezarımızı kazdı.(37) Xenia sana her şeyi açıklayacak... Beni bırakma. Yakında görüşmek üzere."

Percy ve Eszra'yı Wolgast'taki pazar yerinin önünde bırakan askeri kamyonun sürücüsü, "Usedom Meditasyon Komünü karşı tarafta," dedi. "Hadi bakalım, iyi dualar..."

İki arkadaş, şanslarının bu kadar yaver gitmesine hâlâ inanamıyorlardı. Löwenberg'den beri tam sekiz saattir yoldaydılar ve bir kez bile kontrol edilmemişlerdi. Yolda ne zaman durup baş parmaklarını uzatsalar, bir ordu aracı durmuş ve onları almıştı. Güvenlik ekipleri onları bir noktadan öbür noktaya ulaştırmıştı. Şimdi geriye, Peene Nehri üzerindeki köprüyü geçmek kalmıştı; ondan sonra güvenlikte olacaklardı. Percy ilk başta söylediğinde haklıydı yani: Firar eden birinin, bunu bir de belli etmesi gerekmiyordu.

Eszra şimdi geriye bakıp düşündüğünde, güya yaşadıkları komün hayatına dair birbirinden heyecanlı öykülerle askerlerin merakını besleyen dostunun soğukkanlılığına bir kez daha hayret ediyordu. Özellikle de, Baltık Denizi kıyısında üç yıldan beri tek ayak üstünde duran Tibet laması öyküsüne bayılmışlardı. Percy'nin ilk kez bedenini terk ettiği "en büyük ruhsal deneyimi" betimleyişine de. Percy, bilincinin sözümona çıkıp gittiği, kafatasındaki ince çatlağı bile aratmıştı askerlere. Bir şey bulamamışlardı gerçi ama, yine de ona inanıyor gibiydiler. Askerlerden biri, "İnsan bir daha geri dönmek ister mi ki?" diye sormuştu.

Percy ciddiyetle karşılık vermişti: "Benim gibi bundan bin yıl önce Boddhisatva yemini eden biri, son insan da aydınlanana kadar geri gel-

meye devam eder." Ondan sonra da şakacı bir tavırla ilave etmişti: "Bu nedenle, acele etseniz iyi olur..."

Usedom'un kurtarıcı kıyısına ayak bastılar ve ilk iş olarak toprağı öptüler. Bunu gören bir çiftçi onları alkışladı. Ona, nereden sığınma hakkı isteyebileceklerini sordular.

Adam nedenini sormadan, "İki olasılık var," dedi. "Normalde, Heringsdorf'daki Adalet Komisyonu'na başvurmanız gerek. Onlar da sizin durumunuzu ele alırlar. Ama orada şimdi kimseyi bulamazsınız. Bugün ışık şenliği kutlanacak."

"Ya diğer olasılık?" diye sordu Percy.

"Diğer olasılık da, size kefil olacak konumda birini bulmanız. Şu anda komünde yaşayan ve size kefil olacak birini tanıyor musunuz?"

"Kız kardeşim burada yaşıyor."

"Tamam işte. Onu mutlaka Zinnowitz civarında bulursunuz. Şimdi bütün ada orada toplanmıştır. Şuradaki bisikletlerden ikisini alıverin. Onlar herkesin ve hiç kimsenin."

Bisiklet üzerinde tıngır mıngır giderlerken Percy, "Pek nazikti..." dedi.

"Gerçekten de öyleydi..." diye onayladı Eszra ve temiz kır havasını yaşam iksiri gibi soludu. Sonra da, bağıra bağıra, en sevdikleri şarkıyı söylemeye başladılar: "Unhappy Girls." Zinnowitz'den önce bir kez daha var güçleriyle pedallara asıldılar. Küçük yarışı kendisinin kazanması Eszra için sürpriz oldu.

Köyü dolduran müzik sesi ta uzaktan duyuluyordu. Havada nefis pasta, çörek kokuları vardı. Bisikletleri bir kenara bırakıp kalabalığa karıştılar. Bir grup maskeli çocuk onların üzerine atıldı ve bu yeni gelenlerin etrafında bir daire oluşturdu. Yetişkinler alelacele koşup geldiler; tutsakları küçük yaramazların elinden kurtardıktan sonra, onlara yiyecek ve içecek bir şeyler verdiler. Çocuklar maskelerinin altından nasıl da ateş püsküyordu. Bu arada yanlarına siyahlara bürünmüş bir pandomimci yaklaştı; tehlikeli pençeler gibi kaldırdığı ellerindeki sivri tırnaklar, sürekli ileri geri hareket ediyordu. Ufaklıklar, onu fark edince çığlık çığlığa kaçıştılar. Percy ve Eszra artık özgürdüler; etraftakiler onların "kurtuluş"una sevinç çığlıklarıyla karşılık verdiler. Ama çok geçmeden başka çocuklar ortaya çıktı. Hep yedi kişilik gruplar halindeydiler; el ele tutuşmuşlardı ve hepsinin yüzünde birer maske vardı. Taze kurban peşinde olan küçük yılanlar. Büyükler, onları görür görmez kenara ya da evlere

kaçıyorlardı. Kimsenin rahatça müzisyenleri dinlemesine ya da her tarafta bol bol sunulan leziz yiyeceklerle tabağını doldurmasına fırsat vermiyorlardı. Çocuklar ikide bir yiyecek standlarındaki küçük toplulukları dağıtıyorlardı. Bugün köy onlara aitti; yasaları onlar koyuyordu. Bir tek o siyah, dilsiz adamdan korkuyorlardı. Adanın batısından ya da güneyinden gelenler için, ışık şenliğinin ilk durağı Zinnowitz'di. Küçük cinler burada hüküm sürüyordu. Kumsala gitmek isteyenler, ister istemez onlarla karşılaşmak zorundaydı...

Alacakaranlık çökmüştü. İki kaçak, kalabalığın peşine takılarak kumullara doğru ilerlediler. Yol kenarındaki masal anlatıcıları dikkatleri üzerlerine çekmeye çalışıyorlardı. Eszra, yaklaşık otuz kişiyi etrafına toplamış bir adamın yanında durdu.

Adam sakin, çınlayan bir sesle anlatıyordu: "Yerlilerle birlikte yunus avına çıkmıştım. Harakama dedikleri küçük, dar bir kanoya binip ayın doğmasını bekledik. Sonra manolya çelenkleriyle süslü yaldızlı sulara doğru huşu içinde kürek çekmeye başladık; bir cenaze ya da düğün alayına benziyorduk. Herkes sonsuz derecede hüzünlü ve törensel bir hava içindeydi. Ne zaman kayığa bir yunus atsalar, tıpkı bizim ölülerimize ağladığımız gibi sessizce ağlıyorlardı. Dürüst, gururlu, gösterişten uzak, sessiz bir ağlamaydı bu. Mendilimi çıkardım. 'Yapmacıklı davranmanıza gerek yok,' dedi liderleri. 'Ben sadece sümkürmek istiyorum,' dedim. 'O başka,' diye karşılık verdi, 'ama siz beyazlar çok ikiyüzlüsünüz. Birinin sevincini ve acısını vargücünüzle paylaşmayı güzel ve erdemli buluyorsunuz. Oysa bu bizde nezaketsizliğin ve kötü terbiyenin bir işaretidir. Şimdi, örneğin, ağlamak için ne gibi bir nedenin olabilirdi ki?' 'Ölü yunuslar... tıpkı sizin de onlara ağladığınız gibi,' dedim ve mendile sümkürdüm. 'Kendine gel!' diye bağırdı lider hiddetle. 'Yunuslar yüzünden ağlamakmış! Biz küreklerimizle aya tokat atmak zorunda kaldığımız için ağlıyoruz.' Kürekleri suya çok çok hafif dokunuyordu..." Masalcı, dinleyicilerini selamladı. Etrafındaki insanlar bir müddet sessizce durdular; öyküden ötürü duydukları hoşnutluğu böylece daha da bir vurgulamış oldular.

Kumsalda ve kayalıklarda ateşler yakılmıştı; müzik çalınıyor ya da tiyatro gösterileri yapılıyordu. Ay altın sarısı giysisini çıkarıp gümüş rengindekini giyerken, "Sony" logosu denize batıp gözden kayboldu. Logo ufuktan sonsuza dek kayıp gittiğinde, insanlar hep bir ağızdan "Son bir kez daha görüşmek üzere!" diye bağırdılar. Yörüngede bir tur daha

attıktan sonra, rahatsız edici varlığı sonsuza dek sona erecekti.

Percy ve Eszra, ağır ağır ilerleyen kafileyi izlemeye devam etmeden önce, ayaklarına vuran dalgaların bir süre daha tadını çıkardılar. Hava aniden karardı; ama kamp ateşleri ve ayın parlak ışığında kafiledeki her yüz ışıl ışıl görünüyordu. Kuzey kıyısındaki amfiteatra ulaşmalarına az kala, kumlara uzanıp ormandan gelen davul seslerini dinlediler. Genç bir kadın, önlerine gelip reverans yaptıktan sonra Percy'den bir dans rica etti. Hayali bir ezginin tınılarıyla dans ettiler. Sonunda Percy bir kum tümseğine çarpıp düşünce, genç kadın gülerek uzaklaştı. Kendilerini cennette gibi hissediyorlardı.

"Bu gece onu bulamayız artık," dedi Percy ve kızın arkasından baktı.

"Laura'yı mı kastediyorsun? O zaman, biz de onu yarın buluruz."

Bir köpek, kuyruğunu sallaya sallaya yanlarına geldi; hemen ardında da, maskesini yukarı itmiş küçük bir kız. "Kont, sana her yerde durmayacaksın demedim mi?" diyerek köpeği azarladı ve hayvanın kuyruğunu çekiştirdi. Eszra kahkahayı patlattı. "Ah, olamaz," diye oflayıp pufladı ufaklık, "bir komik adam daha. Işık şöleninde de hep komik adamlar var...?!"

Bir saat sonra şölen alayı epeyi kısalmıştı. Davullar susmuş, kafilede kalan az sayıda kişi kumlara oturmaya karar vermişti. Herkes büyülenmiş gibi, "Sony"nin yükselmesinin her an beklendiği doğuya bakıyordu. Beyaz harfler kayalıkların üzerinde nihayet göründüğünde, anfiteatrdan fırlatılan bir havai fişekle karşılandılar.

Çeyrek saat sonra, tam on birde, roket reklam panosuna isabet edecekti. Gökyüzüne bakmayan bir tek kişi bile yoktu; herkes "Büyük Yanılgı Çağı"ndan kalma bu optik mirasın yanıp kül oluşuna tanık olmak istiyordu. Eszra havada sürüklenen bu canavarı izlerken, Tamara'nın yanında olduğunu düşledi. Bu yüzden de, logonun düşürülmesini gündüz düşünün sonu olarak algıladı önce. Fakat kumsaldaki insanların şaşkın yüz ifadeleri, onların da benzer şeyler yaşadığını gösteriyordu. İnsan bir ejderha öldürünce kendini böyle hissediyor olmalıydı. Yaşanan şok çok derindi; insanlar yavaş yavaş çözüldüler. İşte yine geri gelmişti orman tamtamları ve şarkılar, danslar ve kahkahalar. Bazı kumsal sakinleri sessizce birbirlerinin kollarında yatıyor, bazıları da kollarını açmış, çığlıklar atarak fır dönüyorlardı. Eszra ona uzatılan esrarlı sigaradan bir nefes çekti. Percy amuda kalktı. Dediğine göre, kendini topraklamak için.

Daha sonra diğerleriyle birlikte, "Yaşama Tapınış" için anfiteatra gittiler. Sahnenin ortasındaki yüksek bir kürsüde, kolları açık duran bir Kızılderili kadının hoparlörlerle iletilen talimatlarına uyan dört bin insanın görüntüsü onları o kadar etkiledi ki istenilen duruşa geçmekten başka bir şey yapamadılar.

"Kendini bomboş hisset," dedi yumuşak ses. "Boşluğun ta kendisi ol. Şimdi enerji içine doluyor, seni ağzına kadar dolduruyor. Olabildiğince senin içine akmasına izin ver; öyle ki bedeninin, zihninin ve ruhunun en uç sınırlarına kadar girebilsin." En ücra köşede bile çıt çıkmıyordu. "Ve bedeninin titremeye başlayana kadar dolduğunu hissedersen eğer, o zaman yere eğil; o zaman başını toprağa eğ ve enerjini toprağa akıt. Enerjini gökten al ve toprağa geri ver."(38)

Eszra, gözleri kapalı, nasıl dolmaya başladığını hissetti. Nihayet Laura ile barışmaya başlamış gibiydi. O buradaydı ve onu göreceği için seviniyordu. Percy, göğün toprağa ayırdığını geri vermek üzere yavaşça başını eğdiğinde, birkaç adım ötede bir erkeğe sımsıkı sarılmış kız kardeşini gördü. Bunu Eszra'ya şimdilik söylememeye karar verdi.

Malin o günlerde, işten gelir gelmez medya odasına gidiyordu. Iris ısrarla Xenia'nın gelecek konuşmasına dikkat çektiğinden beri, giderek daha gerginleşmeye başlamıştı. "Bu hikâye bizim mezarımızı kazdı..." Bununla ne demek istiyordu? Belki de, Paul'ün cesedinin otopsisi sırasında çipi keşfetmişlerdi ve normal e-postalar kolaylıkla kontrol edilebildiği için, bu yolla onu uyarmaya çalışıyordu. Bir gece nihayet dersin kaydedildiği haberini okuduğunda, huzursuzluğu yerini heyecanlı bir bekleyişe bıraktı. 18:15. Xenia'nın yeni konuşması ancak on beş dakikadan beri yayındaydı. Eğer mesajı önemliyse, o halde tam zamanında yetişmişti.

Elini yüzünü yıkayıp kendine çeki düzen verdikten sonra, kapıyı kilitledi ve başlığı taktı. Çağrı düğmesine basar basmaz, kendini süslü bir ziyafet masasında buldu. Masanın tüm düzeni, en ince ayrıntısına kadar, Iris ile birlikte yedikleri "Son Akşam yemeği"ninkinin tıpatıp aynısıydı. Mavi bardaklardan pembe mumlara ve peçetelere kadar hepsi, veda yemeğinden anımsadıklarının tıpkısıydı. Xenia kapıdan içeri girdi. Iris'in ü-

zerinde görüp onca beğendiği kırmızı kostümün aynısını giymişti. Siyah biyeli yakalar, altın renkli düğmeleriyle küçük cepler, daracık etek, aynı kışkırtıcı yürüyüş... İnsan, Iris'in kendisinin masada oturduğunu düşünebilirdi. Kadınların bu tarafına bayılıyordu işte: güzelliklerinin farkında olmaları ve aslında bu güzellikten, onları gören herkesten daha fazla zevk almaları. Onu bir kez daha görebilmek için, bitmesine doğru dersi tekrarlayacaktı.

"*Beni tanıyorsun,*" dedi Xenia manalı manalı ve kadehini kaldırdı. "*Öyle olduğunu umuyorum en azından. Şerefe.*"

Malin, başlığın altından, hafif alaycı bir biçimde mırıldandı: "Şerefe." Güzel İşkenceci... Görülmeye değer biri...

"*İnsan türünün, işlediği suçunun hesabını vermek zorunda olduğunu, yaşama karşı saygı duyma zorunluluğunu yeniden öğrenene kadar kontrol altında tutulması gerektiğini, size sürekli anlatmaya çalıştım. Yaptığımız devrimden memnunum; zararlı etkilerimizin olabildiğince sınırlanması gerektiğine inanıyorum. Bu tür bir politika size her olanağı tanır; biri dışında: katil olmak. Ormanları ve balinaları katledebildiğiniz dönemler geride kaldı. Maalesef bu, sizin artık akıllanmanızın bir sonucu değil, kendinizden geçene kadar yaşadığınız açgözlülüğün sonucu. Beni doğru anlamanızı istiyorum: Denizler tükendi, talan edilecek orman kalmadı artık. Yok olmayan bir şey varsa, o da sizin öldürmeye yatkınlığınız. 'Ağaçlar dışarıda duruyor, gidip onları alalım. Okyanuslarda yüz binlerce cüce balina bizi bekliyor, kimse elimizden alamaz onları.' Eğer size kâr sağlayacak olsaydı, bu sözcükler eskisi gibi kolaylıkla dökülürdü dudaklarınızdan.*"

Malin'in şerefine kaldırdığı kadehi bir kenara bıraktı. Havada uçan yassı bir konserve kutusu geldi; üzerindeki rengârenk etiket, dalmaya hazırlanan bir balinayı gösteriyordu. Güçlü kuyruk yüzgecinin üzerinde, lirik bir methiye gibi, Japonca yazılar sıralanmıştı.

"*Bilin bakalım, burada ne yazıyor,*" dedi Xenia, "*Size söyleyeyim: GÜLE GÜLE BAY BALİNA! Her alışveriş zinciri, bu markayı geçici olarak satışa sunuyordu. Ancak, siz şunu bilmiyordunuz: kutuların içindeki yunus balığı etiydi. Balina pek kalmamıştı. Siz yine de, buna gözü kapalı inandınız... Çünkü önemli olan, elde edilen kârdı. Aptallık ettiniz. Bir gün geldi, kaynaklar tükenmeye başladı; bir gün geldi, biyoteknolojilerden yararlanmaktan başka çareniz kalmadı. Yağ, yağ olmaktan çıktı; kuşkonmazın ekşiliği kalmamıştı ve dünyanın bir eli genetik olarak manipüle e-*

dilmiş yağda, bir eli suni üretilmiş baldaydı. Bunun için sizi sevmek gerektiğini, her tür saygıyı hak ettiğinizi mi söylemeli? Gıda maddeleri endüstrisinin serumuna bağlı yaşayan ve her yere hakim duyarsızlığı azar azar tıkınan sizlere mi?"

Ona keskin bir bakış fırlattı. Malin bu bakışa direndi ve sessizce suçlu bulundu.

"Başka ayrıntılara girmeyeceğim; yeterince cezalandırıldınız. Bir laboratuvarda üretilen suni bir peynirin genlerinin, bağırsak floranızın virüslerine, antibiyotiklere karşı mücadele formülünün sırrını vermesi, dört milyon insanın hayatına mal oldu. Bir iş kazası. Sizin iş kazalarınız hep milyonların başını yiyordu, hem o tarafta, hem de bu tarafta. Borç hanesi ve alacak hanesi, olmak ya da olmamak."

Xenia, genellikle kullandığı siber zırvalarına bugün büyük oranda boş vermişti. Ama Malin, Iris'in ona iletmek istediği mesajın ne olduğunu hâlâ çıkaramıyordu.

"Her şeyin hesabını yaptınız. Sözümona çevre korumasında bile, canlıları yalnızca nicelik olarak ele aldınız. Sizin çevre korumanız yaşamın değil, doğa bütçesinin yükümlülüğü altındaydı. Bir yerlerde bir havaalanı yapılacak da yolun üzerindeki bir orman mı engel oluyor? Kesin gitsin, ne olacak? Vicdanın rahat olması için başka bir yerlere ağaç dikilir, olur biter. Ağaçların birer birey olduğu hiç aklınıza gelmedi ama. Ya size de aynı şekilde davransalar, siz ne yapardınız? Bu kent bir engel teşkil ediyor, yok edin gitsin! Burada kaybettiğimiz sayıları, başka bir yerde kapsamlı bir yeni insan üretimi yaparak telafi ederiz, olur biter..."

Xenia her zaman yaptığını yapıyordu: Konular arasında belli bağlantılar kurmadan, polemiklerini sürdürüyordu. Malin, Iris'i yanlış anlayıp anlamadığını sormaya başlamıştı kendine.

"Sizin tarafınızdan yönetilen dünya, sonunda, tanrısal bir yaşam alanından çok, bir trafik parkına benzemeye başlamıştı. Yazık ki ne hayvanlar, ne de bitkiler bu kuralları kavrayabiliyordu. Onlara bir süre daha katlanıp sömürmeyi çok isterdiniz. Oysa elinizden geleni yapmıştınız: Kuşlara uçuş rotaları, balıklara koruma alanları ve bitkilere de seralar tahsis etmiştiniz. Aranızdaki hassas kişiler, hep daha yeni parolalarla donanmak zorunda kalmışlardı: yağmur ormanlarını kurtarın, Kuzey Denizi'ni kurtarın, gergedanları kurtarın, onu kurtarın, şunu kurtarın, bunu kurtarın... Tutsak edilmiş doğa geberip gitme özgürlüğünü nihayet kullandığında, kimse onu suçlamadı; çünkü

neredeyse hiç kimse duru-mun farkına varmadı. Güney Kutbu iki aşk gemisi seferinden sonra yirmi metrekare daha erise bile ve kalan bir avuç penguen yakıcı güneşe karşı kendilerini korumak için baş aşağı durup perdeli ayaklarıyla kendilerine serinlik yelpazeleseler de, kutbun geçen yıl sanki daha farklı bir görüntüsü olduğunu anımsamaktan başka bir şey yapmazdınız..."

Xenia, çoktandır piyasada bulunmayan bir ananası dilimledi .

"*Bu gezegenin dokuz milyar hektar verimli toprağı çölleşip giderken, acı sona kadar orgazm arabalarına binmekten vazgeçemeyen siz eski sanayi toplumlarındaki insanlardan söz ediyorum. Milyarlarca insan, sizin farmakoloji tröstlerinizdeki gen manipülasyonuna uğramış monokültürler yüzünden yaşam alanlarını ve yaşam biçimlerini kaybederken, dünya hammaddelerinin yüzde seksenini, hiçbir şekilde cezalandırılmadan talan etme hakkını kendinde bulan ve dünya nüfusunun yüzde yirmisini oluşturan insanlardan söz ediyorum. Sizin uygarlığınızın insanlığı nasıl aldattığından söz ediyorum. Afrika, Güney Amerika ve Asya'da, öldürücü kent çıbanlarındaki refahınızdan küçücük bir kıymığın da kendi paylarına düşeceğini uman insanların henüz az buçuk sağlam doğayı ezip geçmeleri ve talan etmeleri de sizin suçunuz. Biz sizden hesap sorduk. Bunu tümüyle doğru buluyorum.*"

Xenia, Iris'in de asıl konuya girmeden önce sık sık yaptığı gibi, topuzunu açtı ve gür saçlarını silkeledi.

"*GO! Devletleri, yani bir zamanlar dünyaya onca eziyet eden "birinci dünya" ülkeleri topluluğu, devrimden sonra, birincil amacı insan ve doğa arasındaki barışı yeniden sağlamak olan ortak bir anayasa üzerinde anlaştılar. Sorunların uluslararası bir boyuta sahip olduğunun bilincine varıldı ve uluslararası bir çözüm kabul edildi. Ekolojik Kurul'da, üye devletlerin ortaya çıkarabildiği en yetenekli beyinler bir araya geldi. İktidarın güçlendirilmesi ve böylece statükonun korunmasından başka amaç gütmeyen bir siyasi sistemin baskılarına boyun eğmek zorunda değillerdi artık. Yöntemlerimiz değişime uğradı. Sorunları bilimsel açıdan çözmenin her derde deva bir yöntem olup olmadığı sorgulanıyor. Toplumun ruhsal dinamiklerle dönüştürülebileceğine inanıyoruz. Meditasyon komünlerinde yeni bir kuşak, yaradılışa karşı sorumlu davranmaya hazırlanıyor. Ekonomi, politika ve medyada, psikopatlar kumandayı gereğinden uzun süre ellerinde tuttular. Şimdi sorumluluğu insanlara geri veriyoruz. Ben bunu tamamıyla onaylıyorum.*

Xenia bir yudum çay içti ve dudaklarını bir peçeteyle kuruladı.

"*Sorumluluk sahibi insanları biçimlendirmek için,*" dedi daha alçak bir sesle, "*onlara gerçeğin söylenmesi gerekir. Hem geçmiş, hem de bugün hakkında. Eğer herkes tarafından anlaşılması ve sorumluluğun paylaşılması isteniyorsa, politikanın şeffaf olması zorunludur. Bu, politikanın sıkıntıları için de geçerlidir. Ingeborg Bachmann, 'Gerçek, insanlara çok görülmemelidir,' demişti. Haklı. Benim, derslerimde anlatmaya çalıştığım da bu işte: düşüncelerimizi kökünden değiştirmediğimiz sürece yok olacağımızı, maddiyatçı çabalar döneminden kalma koşullanmalarımızı ne pahasına olursa olsun ortadan kaldırmak zorunda olduğumuzu kavratmak. Bunun zor olduğunu biliyorum. Ama bize kalan tek yol bu. Bu yolda dürüstlük eken, anlayış biçer. Fakat iyi niyetini gizli baskılarla kabul ettirmeye çalışan bir devlet, vatandaşlarının uyumlu ve barışçıl yaratıklara dönüşmesini kesinlikle bekleyemez. Yalan ve şiddet, güvenin yeşermesine asla izin vermez.*"

Malin bu sözlere şaşırdı. Bu bağlamda, GO! İttifakı'ndan başka hangi devleti kastediyor olabilirdi? Konu güncel politika olduğunda, dünyanın geri kalanından asla söz edilmezdi ki, Devlet Arşivi'nde bile.

Xenia'ya ne oluyordu böyle? Yüzünün hatları değişiyor, sanki bir sihirbazın eliyle yavaş yavaş bambaşka bir yüze dönüşüyordu! Biçimi değişen gözleri, burnu, ağzı -hepsi de, dehşet verici bir biçimde Iris'inkilere benziyordu. Sonunda, gerçekten de karşısındaydı işte! Başlığını çıkardı ve hâlâ net görüp görmediğinden emin olmaya çalıştı. Medya odasında her şey yerli yerindeydi; aynaya fırlatığı bir bakış, aynadaki görüntünün de hâlâ kendisininki olduğunu anlamasına yetti. Bir kendi kendine telkin tuzağına düşmüştü. Iris, bir mektupla onu ne hallere düşürmüştü.

Dersi yeniden başlattı. Güzel İşkenceci'nin dönüşüme uğradığı yere gelmeden hemen önce heyecandan nefesi kesildi. Dönüşüm aynı belirginlikte yinelendiğinde şaşkına döndü. Hiç kuşku yoktu: şimdi masada Iris oturuyordu!

"*Xenia yapay bir figür,*" dedi Iris ciddiyetle, "*bir holografi. Psikanalistlerin talimatları doğrultusunda tasarlandı. Saygı ve arzudan ölüp bitmeliydiniz; onun müptelası olmalıydınız.*"

Malin kulaklarına inanamıyor, o tanıdık ses tatlı bir zehir gibi bedenine yayılıyordu.

"*Xenia figürü bir aldatmacadan, bir animasyondan başka bir şey*

değildi. O, beni korumak için icat edildi. Xenia benim ikinci kimliğim. Onun derslerinden ben sorumluyum; ben onun metin yazarıyım. Adım Iris Blume. Enformasyon Bakan Yardımcısı olarak, Ekolojik Kurul'un gizli oylamayla aldığı tüm kararlardan bir süreden beri haberdarım."

Malin'in elleri terlemeye başladı. Bu bir propaganda oyunu değildi; bu .... ne olduğunu bilmiyordu ama, kesinlikle normal değildi.

"Kendimi teşhir ediyorum," diye devam etti Iris, *"çünkü her tür etik kaygıdan yoksun bir politikanın içinde artık yer almamaya karar verdim. Ancak insanlara da bitki ve hayvanların hakları tanındığında doğa ile barışmak mümkün olabilir. Daha fazla değil, ama daha az da değil. Anayasa'da böyle yazıyor ve altı ay önce Hamburg'da gerçekleştirilen Bilim Kongresi'nde de, GO! İttifakı'nın başkanı bunu özellikle belirtmiştir. Ama gerçek başka. Gerçekte, devlet, vatandaşlarına savaş ilan etmiş durumda."*

Tanrım, hangi şeytan onu dürtüyordu böyle? Bu şekilde konuşarak canını tehlikeye atıyordu!

"Bu durum, güvenlik ekiplerimizin, bir mikroçip takılarak iradesiz kuklalara indirgenmeleri gerçeğinde açıkça ortaya çıkmaktadır. Bu insanlar ne yaptıklarını bilmiyorlar. Size teknik ayrıntıları anlatmak uzun zaman alırdı. Ama şunu bilin ki çimlerin kesilmesine plutonyum hırsızlığına karşı gösterdiği hassasiyetin aynısını gösteren, manipülasyona uğramış bir orduyla karşı karşıyasınız. Bu devlette yargı olmadığını kavrayın. Yani, hukuki anlamda, yasaya karşı gelenleri suçüstü mahkemelerinde yargılayan bir hukuksuzluk devletiyle karşı karşıyayız. Bu mahkemelerdeki yargıçlar her tür yetkiye sahipler, ölüm cezası da verebilirler ve kimse buna itiraz edemez. Benim edindiğim bilgilere göre, Almanya'da geçen yıl beş binden fazla kişi ölüm cezasına çarptırıldı. Bunların çoğu önemsiz suçlar işlemişti. Yani, siz de potansiyel bir ölüm adayısınız. GO! Devletleri, insanlığın en büyük ahlaki sapkınlığının gen tekniği uygulamak suçu olduğunu her fırsatta vurgulamalarına rağmen, kendileri de bu bilimden medet umuyorlar. Vejetaryen temel gıdaların çoğu, toprağın hâlâ çok fazla zehirli madde içermesi nedeniyle, gen manipülasyonuna uğramış durumdalar. Bunu bilmeye hakkınız var.

GO! Devletleri'nin ilan ettiği kararlardan biri de, hiçbir şekilde eski üçüncü dünyanın işlerine karışmamaktır. Oysa durum pratikte başka. Asya, Afrika ve Latin Amerika'daki kadınların doğurganlığına, yıllardır bizim tarafımızdan biyoteknik olarak müdahale edilmektedir. Örneğin,

içme suyu, gıda maddeleri ve atmosfere sentetik hormon maddeleri katma yoluyla.(39) *Bu şekilde, koca koca kıtaların nüfusunu imha etme yolundayız. Aids'e karşı bir ilaç var. Koruyucu olarak veriliyor, özellikle de meditasyon komünlerinde; ama komün üyelerinin bundan haberi yok. Yani, yaşam ve ölüm hakkında devlet karar veriyor. Devlet, hayatta kalmaya değmeyeceğini düşündüklerine ötenazi sunuyor. Ağır kanser ve Aids vakaları ile radyoaktiviteye maruz kalanlar seçilip ayrılıyor ve şehir kamplarındaki tecrit edilmiş kolonilerde toplanıyor. Bu koloniler düzenli olarak 'temizleniyor.' Son temizlik harekâtı, kolonilerin içme suyuna güçlü bir zehir karıştırılarak gerçekleştirildi. Birkaç gün içinde kırk bin ölü 'arıtıldı'. Bu, Auschwitz..."*

Iris gözyaşlarını tutmaya çalışıyordu. Kendini topladığında film koptu. Malin dersi yeniden başlatmaya karar verdi, ama olmadı. Yan daireye koşup ustabaşı Bernsdorf'un Greencard'ını ödünç aldı; bir de onunla denedi. Boşuna. Konuşmayı programdan çıkarmışlardı bile. Fazla zarara yol açmamıştı demek ki. Ondan başka kim, mesaj bilgisayara yüklenir yüklenmez Güzel İşkenceci'nin üzerine atlamıştı acaba? Mesajını almış az sayıdaki kişi de merkezde kayıtlıydı ve kolaylıkla bulunurlardı. Eğer Iris haklıysa, ki bundan en ufak bir kuşku duymuyordu, o zaman şu anda devlet düşmanlığına terfi etmişti. Bunca bilgisiyle onu rahat bırakacaklarını düşünmek aptallıktı.

Malin elektrik çarpmış gibi hareket ediyordu. İki dakika içinde kararını verdi. Iris'in ona bıraktığı adres, arabayla altı saat çekerdi. Belki de devletin çarkları tahmin ettiğinden daha yavaş dönüyordu ve onu orada bulmayı başarabilirdi. Oradan Tübingen civarına gitmek de uzun zaman almazdı. En kötü ihtimalle, orman insanlarına tek başına sığınırdı. Ne de olsa onu zaten tanıyorlardı.

Siber başlığını çıkarmasının üzerinden daha on beş dakika bile geçmeden, Malin, kulakları sağır eden bir gürültüyle kamyonu Isar kenarından yokuş yukarı çılgınca sürüyordu. Başka bir seçeneği de yoktu, öyle değil mi?

Iris, Martin'in ona yıllar önce Brezilya'dan getirdiği palmiyeyi okşuyordu. Oda bitkileri bulundurmak yasaktı; ama bir Enformasyon Bakanı'nın bunu dert etmesi gerekmiyordu. Yucca, o

zamanlar elli santim boyundaydı; şimdi uçları tavana değiyordu. Üç metre uzamıştı. Ne garip, diye düşündü Iris, büyüme sürecini hiç fark etmemişti. Palmiye, hep şu anda gördüğü boydaydı sanki. Diyelim ki sekiz yıl boyunca filme alınsaydı, şimdi elde 70.000 saatlik malzeme olurdu. Fakat film, büyümesi konusunda bir bilgi vermezdi yine de. Bir sürü başka şey görürdü insan, kendisini örneğin. Sürekli görüntüye girer çıkardı; çünkü burada oturuyordu ya. Yerken, çalışırken, uyurken, sevişirken görünürdü; günlerin ve gecelerin, bütün o yılların akıp gittiği görünürdü hep güzelce eşzamanlı bir biçimde; ama palmiyenin büyümesi görünmezdi. Bunun için filmin hızlandırılması gerekirdi. Ancak sekiz yıl bir saate sıkıştırıldığında Yucca'nın büyüdüğü görülebilirdi. Dakikada yaklaşık beş santim. O zaman bile, hâlâ yavaş bir serpilme olurdu. Günler ve geceler huzursuz bir ışık pırpırında geçip giderken, bitki gururla ve dimdik açılır, serpilirdi. Kendisinden, palmiyeyle bu odada yaşamış olan kendisinden ise hiçbir iz olmazdı. Hareketleri kaydedilmemiş olurdu. O en fazla, görüntü üzerinde dolaşan ne idüğü belirsiz bir sis olurdu; bu usul usul gelişmenin dünyasından silinmiş olurdu. Her ikisi de, bitki ve kendisi, iki bedensel varlık olmalarına rağmen, ikisi de aynı zamanda yaşamış ve bu zamanı daracık bir mekânda, birlikte geçirmiş olmalarına rağmen, zaman hızlandırıldığında, kendisi görünmez olurdu. Bitki için o, bir sezgi, bir soluktu, o kadar. Elbette biz insanların farklı hızları nedeniyle algılayamadığımız, ama bizimle kendi tarzlarında ilişkiye giren varlıklar da vardır. Biz onlara hayalet deriz...

Yaprakları saydı: "Beni alacaklar, beni almayacaklar, beni alacaklar, beni almayacaklar, beni alacaklar..."

Kapı çaldı. Iris, saatler önce hazırladığı mantosunu sırtına geçiriverip ışığı kapattı.

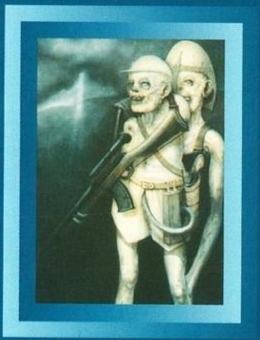
KAYNAKÇA

Kitabımda kullandığım tüm kaynakları (...) belirtmeye özen gösterdim. Bazı durumlarda, özellikle de bir kayıt cihazı yardımıyla spontan bir biçimde televizyondan kaydettiğim yayınlarda hafızam beni yanılttı. Bu bantları günler ya da haftalar sonra yazıya döktüğümde (kim hoşlanır ki bundan?) yayının tarihini, adını ya da yayınlandığı yeri anımsayamadığım oldu. Burada gerektiği gibi anılmadıklarını düşünen meslektaşlarımın kötü niyetli biri olduğumu sanmalarını istemem. Onlara sonsuz teşekkür ediyorum. Zaten bundan sonra ancak işbirliği içinde çalışabiliriz. Benim yazdıklarım arasında yararlanabileceği bir şeyler olduğunu düşünenler varsa, buyursun kullansın.

Dirk C. Fleck, Eylül 1993

(1) Georg Blume, *Alle Ästhetik beruht auf Wasser*, taz World Media No. 4.
(2) Carl Amery, *Die ökologische Chance,* Heyne Taschenbuch.
(3) Worldwatch Institute, *Zur Lage der Welt 1992*, Fischer Taschenbuch
(4) Stanislaw Lem, *Summa technologiae*, Suhrkamp Taschenbuch.
(5) Gerd Gehrken, *Playboy* dergisindeki röportajı, Nisan 1992.
(6) Rudolf Kaiser, *Die Stimme des grossen Geistes*, Kösel Verlag.
(7) Ywahoo, *Am Feuer der Weisheit*, Theseus Verlag
(8) Luc Montagnier, *Aids und die Krankheiten des 21. Jahrhunderts*, taz World Media, No.3.
(9) Horst Königstein, Cord Schnibben, *Hamburger Gift*, ARD, 02.12.1992.
(10) Elvira Spill, *Brennpunkt Müll*, stem-Buch.
(11) 19. yüzyılın sonunda Hopileri ziyaret eden Amerikalı etnolog J. Walter Fewkes'in referansı.
(12) Günther Anders, *Der Gelegenheitsphilosoph ist tot*, 19.12.1992 tarihli taz
(13) Wolfgang Sachs, *Technik als Werkzeug,* taz World Media, No.3.
(14) Holger Strohm, *Politische Ökologie*, roro 7085.
(15) Klaus Bosselmann, *Im Namen der Natur*, Scherz-Verlag.
(16) 06.01.1993 tarihli stern-tv.
(17) Worldwatch Institute, *Zur Lage der Welt 1992*, Fischer Taschenbuch.
(18) "Balanchines Ballerinen", ZDF, 09.05.1993 Novalis, *Geistliche Lieder.*
(19) taz, Aralık 1992.

(20) Ingeborg Bachmann, *Die gestundete Zeit*, Piper Verlag.
(21) Erika Mann, *Lied eines jüdischen Mädchens im KZ.*
(22) taz, "Russisch Roulette im Mittelmeer", 15.01.1993.
(23) Kızılderili şefi Seattle'ın 1855 yılında Amerika Birleşik Devletleri başkanına hitaben yaptığı konuşmadan ("Biz dünyanın bir parçasıyız") alıntılar.
(24) Gerd Gehrke'nın, Hendrik M. Broder ile *Hamburg Mediale*'deki sohbeti, Aralık 1992.
(25) Gazeteci Jürgen Dahl, 8/93 sayılı *Spiegel* dergisinden alıntı.
(26) SAT 1, "Talk im Turm", 21.03.1993.
(27) Amerikalı sosyal-psikolog Kennet Gergen, 14/93 sayılı *Spiegel* dergisinden alıntı.
(28) Hans-Dieter Degler, "Wissenszwerge unter Druck", 14/93 sayılı *Spiegel* dergisi.
(29) İsviçreli iktisatbilimcisi Christian Lutz, 14/93 sayılı *Spiegel* dergisinden alıntı.
(30) George Meredith, *Wir haben die Wahl*, Osho Verlag.
(31) Amerikalı kenevir araştırmacısı Jack Herer.
(32) Rudolf Kaiser, *Gott schläft im Stein*, Kösel Verlag Eugen Drewermann, *Der tödliche Fortschritt*, Herder Taschenbuch.
(33) Ayakta Duran Ayı (Standing Bear), doğum tarihi 1868, Sioux Kızılderilisi, Buffalo Bill'in tercümanı.
(34) 19.05.1993 tarihli *Hamburger Morgenpost* gazetesi, "Der Mond ist aufgegangen, die Werbetafeln prangen".
(35) Ernest Callenbach, *Ökotopia*, Rotbuch Verlag
[Türkçe çevirisi: Ernest Callenbach, *Ekotopya*, Ayrıntı Yayınları].
(36) Bhagwan Shree Rajneesh, *Tantra – Die höchste Einsicht, Sannyas Verlag*
(37) Ingeborg Bachmann, "Botschaft": *Die gestundete Zeit*, Piper Verlag.
(38) Bhagwan Shree Rajneesh, a.g.e.
(39) Stanislaw Lem, "Operation Sex Wars", 44/92 sayılı *Spiegel* dergisi.

GO!
(Global Observer)*
"Önce dünya, sonra insan"

On Temel Yasa

1. Temel yasalar, meditasyon komünleri ve şehir kampları dışında, tüm komünler için geçerlidir.
2. Meditasyon komünleri özerktir. Bölgesel hakları dikkate alınır.
3. Para ortadan kaldırılmıştır. Konut, giysi ve vejetaryen temel gıda maddelerini devlet sağlar.
4. Her tür medya yasaktır. Bilgi kaynağı Devlet Arşivi'dir.
5. Hayvan ve bitkiler devletin koruması altındadır. Mezbaha ve hayvanat bahçeleri kapatılmıştır.
6. İnşaat yapmak yasaktır. Gereğinde, mevcut konutlar onarılıp kullanılacaktır.
7. Seyahat etmek yasaktır. İş seyahatleri ve aile ziyaretleri bu yasağın kapsamına girmez. Seyahatlerde demiryolundan yararlanılacaktır. Özel araç kullanmak yasaktır.
8. 18 ila 35 yaş arasındaki her kadının bir kez doğurma hakkı vardır.
9. Elektrik ve su karneye bağlıdır. Sadece alternatif enerjiden faydalanılacaktır.
10. Temel yasaların herhangi birini çiğneyenler şehir kampına gönderilir. Şehir kampları gönüllülere de açıktır.

DÜNYA İNSANLARA AİT DEĞLDİR;
O, KENDİNE AİTTİR. GO!

ISBN 975-8087-21-2
9 789758 087211

AYRAÇ YAYINEVİ